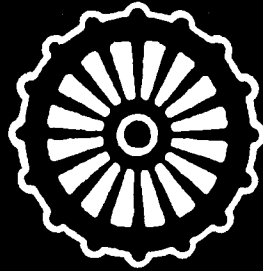

බුද්ධචර්යාවේ ක්‍රියාවක ග්‍රන්ථමාලා 26-27

සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි

විමානවස්ථුපාලී
පෙතවස්ථුපාලී

බුද්ධචර්යාවේ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 26-27

සූත්‍රාන්ත පිටකයෙහි

20 වන - 21 වන ග්‍රන්ථය

බුද්ධකතීකායෙ

විමානවස්සුපාලී
පෙනවස්සුපාලී

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

විසින් කරන ලද

පාඨසංශෝධන පුච්ඡ සංස්කරණයෙන් යුත්
සිංහල අනුවාදය.

ශ්‍රී බු. ව. 2550

රාජ්‍ය ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 26 - 27

The Twenty and Twenty-one Books in the
Suttanta-Pitaka
Khuddaka-Nikāya (3) (4)
20-21

VIMĀNAVATTHU PĀLI
&
PETAVATTHU PĀLI

With the Sinhala translation
Revised and Edited by
The Tripitaka Editorial Board

සුභගන්තපිටකෙ
මුද්දකනිකායො
විමානවස්තුපාලි

සුත්‍රාන්තපිටකයෙහි
මුද්දකනිකායාන්තර්ග
විමානවස්තුපාලි
(සිංහලානුවාදය)

**“කරාගතපපවෙදිකො භික්ඛවෙ ධම්මචිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡනෙනා.”**

**“මහණෙනි, කරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධම්මය හා චිනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අධ්‍යුක්තරතිකාය, තිකතිපාත - භරණ්ඩුවගො, 9 පූත්‍රය)

පටුන CONTENTS

			පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xiii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xv
සංඥාපනය	xvii-xxi
සංඛේත නිරූපණය	xxiii
පාළි හෝඩිය	xxv
විමානවක්‍රම විසය සූචි	xxvii-xxix
විමානවක්‍රම පෙළ හා සිංහල අනුචාදය	2 - 219
ගාථාදීපාද - සූචි	221 - 232
සඤ්ඤාතාමානුකකමණිකා	233 - 234
විසේසපදනුකකමණිකා	235 - 243

සංස්කාරක නිවේදනය

බුද්ධජයනති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි සවිසිවන (26) ග්‍රන්ථ වශයෙන් සමන්ත කරන ලද්දේ 'විමානවත්සුපාළි' යි. පඤ්ච මහානිකාය ග්‍රන්ථයන් කෙරෙහි 'බුද්ධකතිකායෙහි' ලා සධිතීන වූ "විමානවත්සු පාළිය" එමැ කුණුගත්සහියේ සවැනි ග්‍රන්ථය ද වෙයි.

ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය මගින් දෙදහස්පන්සියවැනි සමුද්ධ මධ්‍යලය සිහිකිරීම සඳහා සමන්ත කළ සත්ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රමුඛ-සානායට පැමිණියේ ත්‍රිපිටක බුද්ධවචනය සිංහල භාෂායෙන් නබාලීම යැ. එහි ලා විමානවත්සුපාළිය සියබසට නභාලීම සඳහා ආරාධිත වූවාහු මහනුවර මහාවිහාරපරිවේණාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත විද්‍යාවිශාරද භාල්යාලේ සුමනතිස්සාභිධාන සියම් මහනිකායේ අස්ථිරි විහාරපාර්ශ්වයේ අනුනායකසංවිරයන් වහන්සේ යැ. උන්වහන්සේ විසින් යථාකාලයෙහි පරිවනීනකායභීය නිමහම් කරන ලද්දේ යැ.

යළි වනීමාන ත්‍රිපිටක සම්පාදකමණ්ඩලයෙහි ධර්මධර පණ්ඩිත මහතෙරවරුන් විසින් පාඨශෝධන පූර්වක වැ පරිවනීනය ද මැනැදින් සංස්කරණය කොට මුද්‍රණය සඳහා සකස් කරනලද්දේ ය. හිඟුල, මාකඩවර 'රෙවන' පරිවේණාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සංවිරයන් වහන්සේ විසින් 'විමානවත්සු, පෙතවත්සු' යන ග්‍රන්ථය මැ පිළිබඳ කොට දනසුතු හැම කරුණක් මැ අලලා වෙන වෙන මැ ලියනලද සංඥාපන දෙකක් ද මෙහි ඇත. එය මේ ග්‍රන්ථයන් පිළිබඳ වැ අධ්‍යයනයක් ලබනුවනට මහත් පිටුවහලක් බව කියැයුතු වේ.

මේ අධිකාරයෙහි අනුග්‍රාහක වූ අතිගරු ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන් හා ගරු අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ජේමදස මැති-තුමාණන් ද ගරු සංස්කෘතික අමාත්‍ය තැන්පත් ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ඉක්මනින් පළකරවාලීම සඳහා ඉමහත් උද්‍යෝගයෙන් ක්‍රියා කරන සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයෙහි අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද කෘතවේදී වැ මෙහි ලා සඳහන් කපමහ.

තවද ආරම්භක බෞද්ධමණ්ඩලයෙහි සත්පුරුෂයන් හා ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයට හැම ලෙසින් පහසුකම් සලසන මහානායක වාරිකාරාමයෙහි නියුක්ත ඇම්. ඒ. ආර්. සමරසිංහ මහතා හා නිසර මුද්‍රණාලයාධිකාරීන් ඇතුළු සේවක මණ්ඩලය ද මෙහි ලා සිහිපත් කරන අතර මෙ හැම දෙන පයභීජනිශාසනප්‍රවනීන කුශල හෙතෙයන් සුබභාගී වෙන්වා' යි ආශංසනය කරමහ.

මේ වගට, ශාස්තෘශාසනෝදයකාරී,
ලබුගම ලඩකානඤ්ඤ
මහානායකසංවිර.

1982 ජනවාරි 30 වැනි දින
ත්‍රිපිටකකායභීලයේ දී යැ.
115, විජේරාම මාවත
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඤ්ඤාමහාපණ්ඩිත, බලන්ගොඩ ආනන්දවෙමනෙය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවනප්‍රපරිවෙණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීඤ්ඤරාවායඝී, කෝදගොඩ ශ්‍රී ඥානාලොක දක්ෂිණලඬකායෙහි ප්‍රධාන සඬකනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රචචනොදය පරිවෙණාධිපති ත්‍රිපිටකවාගීඤ්ඤර, ලබුගම ශ්‍රී ලඬකානන්ද—කෝට්ටේ ශ්‍රී කලාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඬක සභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාවක ධම් පීඨාධිපති, ශාසත්‍යපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීයපණ්ඩිත, රද්දුල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලොක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කලාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඬකසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාසත්‍යපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඬරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී කෝට්ටේ ශ්‍රී කලාණි සාමග්‍රීධම් මහාසඬකසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ — මාකඩවර, රෙවත පරිවෙණාධිපති රාජකීයපණ්ඩිත, කරහම්පිට්ටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශොකාරාමාධිපති, රාජකීයපණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලඬකාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාවක ධම්පීඨයෙහි, ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවායඝී, ශාසත්‍යාවායඝී, රාජකීයපණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාවායඝී උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සඬක නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

සුඤ්ඤානපිටකයෙහි බුදුකනිකායයෙහි සඩගුහයට ගිය විමානවස්තු වූකලී දෙවියන් විසින් පූර්වජන්මයෙහි කරනලද පින්කම් ද එහි එල ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන දිව්‍යවිමානාදී සම්පත් ද ප්‍රකාශ වන, එහෙයින් මෑ හුදී ජනයාගේ සිත්සතත් සුවර්තයට නමාලන ජනකාන්ත කරා සඩගුහයෙකි. නවාචගශාස්ත්‍රාශාසනයෙහි ගාරාඛයෙහි ඇතුළු වන මෙහි ගාරා පාවජා විසර්ජන විසින් ද්විවිධ වෙයි. විසර්ජන ගාරා ඒ ඒ දෙවදුන් විසින් ද දෙවපුතුන් විසින් ද ප්‍රකාශිත යැ. පාවජා අතුරෙහි ඇතැම් ගාරා බුදුරදුන් විසින් ද සක්දෙවරජු ආදීන් විසින් ද ශ්‍රාවකයන් විසින් ද අසනලද යැ. එහි දු බහුතර සඛ්‍යාව ද්විතීය ශ්‍රාවක මහමුගලන් මහරහතුන් වහන්සේ විසින් අසනලද ගාරා යි.

උන් වහන්සේ දෙවිලොව සැරිසරා ඒ ඒ දෙවියන් ලද සම්පත් බලා එයට හේතු විසින් ඔවුන් කළ පින්කම් අසාගෙන අවුත් බුදුරදුන් හමුවෙහි ප්‍රකාශ කෙරෙහි. බුදුහු පින්පල පසක් කරවන පිණිස සිවුපිරිසෙහි දේශනා කෙරෙහි. ඒ අසා සැදහැනියෝ පින්කම්හි උත්සුක වෙති, දුසිරිතින් මිදී සුසිරිතට නැමෙති. එහෙයින් මේ දේශනා බෙහෙවින් එලවන් ද ජනකාන්ත ද වී. ධර්මදේශකයෝ පුණ්‍යඵලනිදර්ශනයෙහි ලා විමානවස්තු උපයෝග කරගනිති. එ මෑ දෙසුම් උවසුඋවැසියන්ගේ මන වඩයි. විමානවස්තු සියබසට නැඟු ගම්මුල්ලේ රතනපාල තෙරණුවනට කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජ සතමුණක කෙත් සහිත වෑ හිඟුලවිහාරය පිදු බව සිංහල විමානවස්තු ප්‍රකරණයෙහි සඳහන් වෙයි.

‘විමානවස්තු’ යන මෙහි ‘විමාන’ නම් දෙවියන්ගේ ක්‍රීඩානිවාස ස්ථාන යැ. ඒවා උන්ගේ සුවර්තකම්භානුභාවයෙන් කීපත් ප්‍රමාණ විශේෂයෙන් යුක්ත බැවින් විශේෂයෙන් මානනීය වන බැවින් ‘විමාන’ යි කියනු ලැබෙත්. විමානයන්ගේ ‘වස්තු’ විමානවස්තු යැ. ‘වස්තු’ ශබ්දය කාරණ පයභාය යි. ඒ ඒ දෙවියන්ගේ රූප භෝග පරිවාරාදී සම්පත් ද එය උපදවන කර්ම ද ඇසිරි කොට මේ දේශනා ප්‍රවාණ බැවින් විපාකමුඛයෙන් හෝ කර්මවිභ්‍රාතයට කාරණ භාවයෙන් ‘විමානවස්තු’ නමැ යි දතයුතු.

ඒ මේ විමානවස්තු වර්ග විසින් පියවර්ග යැ විභාලතාවර්ග යැ පාරිච්ඡික්කවර්ග යැ මඤ්ඤාධකවර්ග යැ මහාරඵවර්ග යැ පායාසි-වර්ග යැ සුනිකඛිකවර්ග යැ යි වර්ග සතෙකින් පරිමිත යැ. පළමු වැන්නෙහි වස්තු සතළොසෙකැ දෙ වැන්නෙහි එකොළොසෙකැ තෙවැන්නෙහි දසයෙකැ සතර වැන්නෙහි දෙළොසෙකැ පස් වැන්නෙහි තුදුසෙකැ සවැන්නෙහි දසයෙකැ සත් වැන්නෙහි එකොළොසෙකැ යි පසාසු වස්තුවෙකි වෙයි. එහි දු පළමු සතරවගෙහි ස්ත්‍රීවිමානවස්තු පනසෙක් ද ඉතිරි තුන්වගෙහි පුරුෂවිමානවස්තු පන්තියෙක් ද දක්වන ලද්දේ යි.

මොවුනතුරෙහි කිහිපයක් හැර බහුතර සඛ්‍යාව බුදුරදුන් ධර්මාන කාලයෙහි භාරතීය සමාජයෙහි පහළ වූ කථා යි. මල්ලිකා-විමාන වස්තු යැ විසාලකච්චිමාන වස්තු යැ පිකවිමාන වස්තු යැ බුළුරථවිමාන වස්තු යැ උකනරවිමාන වස්තු යැ සෙරිස්සකවිමාන වස්තු යැ යන මොහු සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසු පහළ වූවාහු වෙති. එහි දු සෙරිස්සකවිමාන වස්තුව හැර අවශේෂ සියලු කථා ප්‍රථමසඛ්‍යායනා අවසායෙහි සභිගීතියට නැඟුණාහු වෙති. සෙරිස්සක විමාන වස්තු ද්විතීය සභිගායනායෙහි දී සමභව තෙරුන් විසින් සභිගීතීකාරක මහතෙරවරුනට ආරෝචන කරනලදු වැ සභිගීත විය. ඉන්තිලවිමාන යැ චතුර්ත්විවිමාන යැ පස්මනාගවිමාන යැ මහාරථ-විමාන යැ අනෙකවණ්ණවිමාන යැ සුනික්ඛිත්තවිමාන යැ යන මේ විමානකථා අතීත බුදුවරයන්ගේ කාල හා සම්බන්ධ යි.

විගෞතා:

බොහෝ කථාවන්හි පාළිය සමානසාරුපයෙන් තිබීම මෙහි දක්නා විගෞෂ ලක්ෂණයෙකි. ඇතැම් කථාවන්හි පාළිය පමණක් නොවැ නිදන ද එකසාරුපයෙන් හෝ මද වෙනසෙකින් යුතු වැ දක්නාලැබේ. (3-1) උළාරවිමාන (3-2) උච්ඡුද්ධිකාවිමාන (4-10) උච්ඡුච්චිමාන එබඳු තැනි. මේ කථා තුනෙහි මැ නිදන ද පාළි ද සමාන වෙයි. වස්තු පුද්ගල නානාත්වය ඇත. උළාරවිමානවස්තුවෙහි නැන්දණියෝ තමාගේ පුප කොටස පිඬුසිඟා වැඩි මහණක්භට පිදු ලේලියට කිපී මොහොලකින් පහර දී ඇය මරති. උච්ඡුද්ධිකාවිමාන වස්තුවෙහි නැන්දණියෝ උක්දඬුවක් මහණක්භට දුන් ලේලියට පුටුවෙකින් පහර දී ඇය මරති. උච්ඡුච්චිමානවස්තුවෙහි නැන්දණියෝ උක්දඬුවක් මහණක්භට දුන් ලේලිය ගලෙකින් පහර දී මරති.

නාවාවිමාන වස්තු තුනෙකි. පඨම, දුතිය, නාවාවිමාන වස්තුවෙහි පාළි සමාන වෙයි. නිදන වෙනසි. පඨමනාවාවිමාන වස්තුවෙහි වස් නිමවා බුදුන් දක්නට වඩනා භික්ෂුහු සොළොස් දෙනෙක් නිරුද්ධ කාන්තාරයෙහි ගිමිත්තැවී පිපාසිත වැ සිටියාහු පැනට ලීදකට යන ස්ත්‍රියක දෑක ඇය පසුපස ලීද වෙත ගොස් පැන් ලබාගනිති. දුතියනාවාවිමාන වස්තුවෙහි රහත් මහණ කෙනෙක් වස් වසනු පිණිස පිටිසර ආවාසයකට වඩනාහු අතරමඟ පවසින් පෙළී ගෙදෙරකට වඩිති. එහි ස්ත්‍රියක් උන් වහන්සේට අසුන් පනවා දී පාදෝනා දිය එළවා පය ගල්වන තෙල් දී තල්වැට පවත් සලා ගිමන් නිවා මිහිරි සිහිල් සුවදපැනක් පිළිගන්වයි. තතියනාවාවිමාන වස්තුවෙහි ද පළමු දෙවැනි වස්තුවෙහි පාළිය සපුරා දක්නට ඇත. අතිරේක භාෂා දෙකෙක් ද වෙයි. නිදන බෙහෙවින් වෙනස් වෙයි. එහි බුදුන් මහසඟුන් පිරිවරා දනවූ සැරිසරා 'චුණ' නම් බමුණු ගමට වඩිති. ගම්වැසියෝ ඔබට පැන් නොදෙනුව කතීකා කෙරෙහි, ලීන් තණරොඩු පිදුරු දහවියා ලා වසාලති. පැන් ගෙනයන ස්ත්‍රියක් බුදුපාමොක් මහසඟනට පැන් පිළිගන්වයි. එපවත් ඇසූ ස්වාමීපුරුෂයා ඇය තළාපෙළා මරාදමයි. මෙසේ පාළි විසින් ද නිදන විසින් ද වස්තු විසින් ද සමානතා දක්නා නොයෙක් කථා විමානවස්තුවෙහි ඇත.

ඉන්කිලවීමාන වස්තුව (2. 5) ස්ත්‍රීවීමාන කොටසෙහි ලා සඬග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. එහි අන්තරවීමාන සතිසෙක් වෙයි. එ හැම ස්ත්‍රීවීමාන යැ. අන්තරවීමාන දක්වීම මැ මුඛ්‍යාකාරණ වූ බැවින් අප්‍රධාන වූ ඉන්කිලවීමාන කථාව ස්ත්‍රීවීමාන අතුරෙහි ලා සඬග්‍රහණ යැ. අන්තරවීමාන සියල්ල පාළි විසින් සමාන යැ. නිදන පුද්ගල වස්තුව විසින් වෙනස් වෙයි.

රෙවතීවීමාන වස්තුව (5. 2) පුරුෂවීමාන කොටසෙහි ලා සඬග්‍රහ කරන ලද්දේ යැ. එහි දු මුඛ්‍ය වක්‍රයේ රෙවතීයයේ ස්වාමීපුරුෂ වූ නැදියයේ වස්තුව යැ. රෙවතීයව වීමානයෙක් නැත. ඔ පවකම කොට නිදවන් එකකි. ඇයගේ කථාව ප්‍රත්‍යවස්තුවෙහි සඬග්‍රහ කරන ලද්දේ යි.

විශේෂ ශබ්දප්‍රයෝග:

පාළියෙහි විරල වූ විශේෂ ශබ්දප්‍රයෝග ද වීමානවක්‍රයෙහි දක්නා ලැබේ. පහත පළ වක්‍රයේ එබඳු කැනී.

සුවිමිතිතා:

දසීවීමානවක්‍ර (2. 1) මහාරථවීමානවක්‍ර (5. 14) යන දෙකන්හි ‘සුවිමිතිතා’යි පදරූපයෙක් ඇත. දසීවීමාන අටුවායෙහි “සුවිමිතිතාහි සුඛධමිතිතා” යි ද මහාරථවීමාන අටුවායෙහි “සුවිමිතිතාහි සුච්ඡ සිතකරණා” යි ද ව්‍යාඛ්‍යාත යැ. ‘සිත’ යනු ද ‘මිතිත’ යනු ද භාසපයඝ්‍රාය වෙයි. එයින් ‘සුවිමිතිත’ යනු ‘සුවිසමිත’ යන සංසකෘත ශබ්දරූපයෙහි ප්‍රාකෘතසවරූපය බව පෙනේ.

සෙය්‍යාසා:

දසීවීමානවක්‍රයෙහි (2. 1) මුද්‍රිත පෙළෙහි ද අටුවාහි ද ‘සෙය්‍යාසෙ’ යන ශබ්දරූපයෙක් ඇත. ‘සෙය්‍යාසෙහි සෙය්‍යතරා’ යනු එහි අටුවා යි. ධම්මපදයෙහි “මිච්ඡාපණ්ණිතං විතං පාපියො නං තතො කරො” යන්නෙහි ඉක්ලපණ්ණය “සමමා පණ්ණිතං විතං සෙය්‍යසො නං තතො කරො”යි දක්වනලද්දේ යැ. එයින් ‘සෙය්‍යසො’ යනු ‘පාපියො’ යන්නෙහි විරුද්ධවචනය බව පෙනෙයි. එහි ලිඛ්‍යරූපය ‘සෙය්‍යස’ යනු යි. ඒ වූකලී සංස්කෘතයෙහි ‘ශ්‍රෙයස්’ ශබ්දයෙහි ප්‍රාකෘතසවරූපය යි. එසේ වත් මැ ‘සෙය්‍යසො’ යන්නෙහි ස්ත්‍රීරූපය ‘සෙය්‍යසා’ වියැයුතු යැ. ‘සෙය්‍යසි’ කියා හෝ වියැහෙයි. එහි සංස්කෘතශබ්දරූපය ‘ශ්‍රෙයසි’ යනු යි. ‘සෙය්‍යාසෙ’ යනු ලිපි දෙෂයෙකැ යි සිතමහ.

වියාකාසි:

“පඤ්ඤා පුට්ඨො වියාකාසි” යනු පෘථ්විසර්ජන කථාවක් පාසා දක්නාලැබෙන වාක්‍යාඛණ්ඩයෙකි. එහි ‘වියාකාසි’ යනු ‘ව්‍යාකාසි’ යන ආබ්‍යාතයෙහි ප්‍රාකෘතසවරූපය යි.

අනුකම්පයා:

ගොපාලවිමානවක්‍රියෙහි (7. 6) “අභාසි කුමාසං මමානුකම්පයා”යි ‘අනුකම්පා’ ශබ්දයෙහි තෘතීයාවිභක්තිරූපය අනුකම්පයා’යි දක්වෙයි. ඒ වූකලී සංස්කෘතභාෂාසවරූපය ගත් ශබ්දප්‍රයෝගයෙකි. එහි පාළි සවරූපය ‘අනුකම්පාය’ යනු යි.

සිංසරෙ:

මහාරථවිමානවක්‍රියෙහි (5. 14) “මනො තවඤ්ඤය තථෙච සිංසරෙ”යි ‘සිංසරෙ’ යන ආධ්‍යාතරූපයෙක් ඇත. “සිංසරෙති සංසප්පරෙ, පවත්තරෙති අකො” යනු එහි අටුවා යි. ගමනාසී ‘සිංස’ ධාතුප්‍රයෝගයෙකි.

අහුවාසිං:

අනෙකචණ්ණවිමානවක්‍රියෙහි (7. 8) “අහං හදන්තො අහුවාසිං පුඛෙ”යි ‘හු-සන්තායං’ ධාතුවෙහි අතීතකාලික උත්තමපුරුෂෙක වචනය ‘අහුවාසිං’ යි දක්වනලද්දේ යැ. “අහුවාසිනති අහොසිං” යනු එහි අටුවා යි.

සමුස්සිතාසෙ:

සෙරිසෂ්ඨවිමානවක්‍රියෙහි (7. 10) “වෙඵරියඤ්ඤා සමුස්සිතාසෙ”යි. ‘සමුස්සිත’ ශබ්දයාගේ ප්‍රථමාබහුවචනරූපය ‘සමුස්සිතාසෙ’යි කියනලද්දේ යැ. මේ වූකලී “දෙවාසො” ධ්‍රැහමණාසො” ආදී වෛදික ශබ්දප්‍රයෝගයෙහි ප්‍රාකෘත සවරූප වෙයි එහි මැ “ඵමිහා ඉමෙ ජොතිරසාමයාසෙ” “තඤ්ඤා ධම්මං පසසථ වාණිජාසෙ” යන තන්හි ‘ජොතිරසාමයාසෙ’ ‘වාණිජාසෙ’ යන ශබ්දප්‍රයෝග ද මෙ මැ නියවි.

අපිලන්ධන:

මහාරථවිමානවක්‍රියෙහි (5. 14) “රථසෂ සොසො අපිලන්ධනාන ව”යි ආහරණපසභාසය වූ ‘අපිලන්ධන’ ශබ්දයෙක් ඇත. “අපිලන්ධනාන වාති අකාරො නිපාතමත්තං, පිලන්ධනානං ආහරණානං අපිලන්ධනානති ච ආහරණපරියායොති වා වදන්ති” යනු අටුවා යි.

බුද්ධිකාලීන භාරතයෙහි සමාජතන්ත්‍රවෛෂණයෙහි ලා විමානවක්‍රිය ඉතා අභ්‍යාස ග්‍රහණයෙකි. සමකාලීන සමාජයෙහි විවිධ කරුණු ඉන් අනාවරණ වෙයි.

(1) සමයවීරොධි සංවිධාන: බුදුසමයෙහි ව්‍යාප්තියට එරෙහි වූ බමුණන් සංවිධාන වූ නැගීසිවී අයුරු තනියනාවාවිමාන වස්තුවෙහි නිදනකර්මයෙන් අනාවරණ වෙයි. ගමන්විධායෙහි පවසට පැන් අත්‍යවශ්‍ය දෑයෙකි. ‘චූණ’ ගම්වැසි බමුණෝ වාරිකායෙහි වධනා බුදුපාමොක් මහසභනට පැන් නොදෙනුව කතීකා කොටගෙන ලීන් වසාදූහ. පැන් දුන් ස්ත්‍රීය මරාදූමුහ.

(2) රජුන්ගේ නගරප්‍රදක්මණා: ජනරඤ්ජනය පිණිස රජුන් මහසෙන්නා පිරිවරා පෙරහිරින් නගරප්‍රදක්මණා කරන සිරිතක් එකල දඹදිවැ පැවැති සැටි 'කුඤ්ජරවිමානවක්ඛු' නිදනයෙන් හෙළි වෙයි. එහි මගධෙශවර 'බිම්බිසාර' රජු විසින් කරනලද එවන් නගර ප්‍රදක්මණාවක් සඳහන් වේ.

(3) උද්භිදවිද්‍යා: වෘක්කලතාවන් අකාලයෙහි මල්පල ගැන්වියැ හැකි ශිල්පිය ක්‍රම බුද්ධකාලීනභාරතයෙහි උද්‍යානපාලකයන් දැනැසිටි බව එළඳයකවිමාන වස්තු නිදනයෙන් අනාවරණ වෙයි. අකාලයෙහි අඹපල බුදින රිසියෙක් මගධයේ බිම්බසාර රජහට උපදි. හෙ එපවත් උයන්පල්ලාට දන්වයි. "උයනෙහි අඹ නැත, මදකලක් ඉවසන්නො යැ, නොබෝකලෙකින් අඹපල ලබාදෙමි" උයන්පල්ලා කියයි. හෙ අඹරුක්මුල පියවි පස් බැහැර කර කිසි යම් පසක් යොද ජලමිශ්‍රණයක් ඉසි. නොබෝකලෙකින් පත් සැලිණ. යළි ඒ පස ඉවත් කොට බොරඑදමුණකසට මුසු පියවිපස් යොද දිය ඉසි. නොබෝ කල්හි අඹරුක් දලුලා මල්ගෙන පලදරි.

(4) කර්ණශූලයට කකුළුරස: කකුළුරස කර්ණශූලාබාධයට ශුසුවක් බව 'කක්කටරසදයකවිමාන වස්තු නිදනයෙන් අනාවරණ වෙයි. "විදග්භා භාවනායෙහි යෙදීසිටි මහණක්හට කර්ණශූලපීඩායෙන් සිත් සමාහිත කරනු නොහැකි වෙයි. බුදුහු එපවත් අසා එයට කකුළුරස බොජුන් සත්ප්‍රාය සේ දැනැ 'මගධසේනායෙහි පිටුසිභා යව' යි වදළහ. ඔබ එසේ කළහ. එහි දී ලද කකුළුරස මුසු බොජුන් වළඳා රොග සන්තිදුවාගෙන විදසුන් වඩා රහත් වූහ."

(5) පිනට ළැදි උවැසියක්: බැළයට ගත් එකක ස්වාමියාගේ උපස්ථානයට තබා පින්කමට අවසරගත් උවැසියක් පිළිබඳ පහන් සංවේග දනවන සිද්ධියක් 'උත්තරාවිමානවක්ඛු' නිදනයෙන් හෙළි වෙයි. "පළමු රජගහනුවර මහසිටුහුගේ සෙවක වැ සිට පසු කලෙකැ බිම්බසාර මහරජු කෙරෙන් මහධන සිටු තැන් ලද 'පුණණ' සිටුහුගේ දුහිතෘ 'උත්තරා' රජගහනුවර සිටුහුගේ පුතුහට භායභී වෙයි. පින්කමට අවකාශ නොලත් ඕ පියසිටුහුගෙන් ලද කහවණු පසළොස් දහසක් දී 'සිරිමා' නම් අභිරුපී නගරසොහිනිය පසළොස් දවසකට බැළයට ගෙන සිය සැමියාගේ උපස්ථානයට තබා අවකාශ ගෙන අභිමසක් සිටුගෙහි දී බුදුපාමොක් මසසහනට මහදනක් පැවැත්වූ."

මෙවන් රසබර පවතින් සැරැසුණු 'විමානවක්ඛු' මානවචරිත සංස්කරණයෙහි ලා අතීශයොපකාරී වන, එහෙයින් මැ බොඳි සංස්කෘතිය හා දඩි ලෙස බැදීසිටුනා අගනා ග්‍රන්ථරත්නයෙකි.

වීරං කිට්ඨකු ලොකසමී සමා සඤ්ඤධියාසනං.

කරහම්පිටීගොඩ සුමනසාර යථවීර

රෙවන පිරිවෙන
මාකඩවර,
හිඟුල.
1982 ජනවාරි 1 දින.

THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ḷ එ ē ඔ ō

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ධ ḍa			
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña			
ට ta	ඨ tha	ධ ḍa	ඬ ḍha	ණ ṇa			
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na			
ප pa	ඵ pha	ඞ ba	භ bha	ම ma			
ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ la	ආ ṃ
ක ka	කා kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ kē	කෝ kō
ඛ kha	ඛා khā	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khū	ඛෙ khē	ඛෝ khō
ග ga	ගා gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ gē	ගෝ gō

CONJUNCT-CONSONANTS

කක ka	කඛ kha	කා kya	කී ki	කු ku	කෙ kē
චච ca	චඡ cha	චා cha	චී chi	චු chu	චෙ chē
ටට ta	ටඨ tha	ටා ta	ටී thi	ටු tu	ටෙ tē
තත ta	තථ tha	තා ta	තී thi	තු tu	තෙ tē
පප pa	පඵ pha	පා pa	පී phi	පු pu	පෙ pē
යය ya	රර ra	ලල la	වව va	සස sa	හහ ha
කක ka	කඛ kha	කා kya	කී ki	කු ku	කෙ kē
ඛඛ kha	ඛඡ cha	ඛා khya	ඛී khi	ඛු khu	ඛෙ khē
ගග ga	ගඝ gha	ගා gya	ගී gi	ගු gu	ගෙ gē
චච ca	චඣ cha	චා cha	චී chi	චු chu	චෙ chē
ධධ ḍa	ධඬ ḍha	ධා ḍya	ධී ḍhi	ධු ḍhu	ධෙ ḍhē
ඞඞ ba	ඞභ bha	ඞා bya	ඞී bhi	ඞු bhu	ඞෙ bhē
භභ bha	භභ bha	භා bha	භී bhi	භු bhu	භෙ bhē
මම ma	මඞ ba	මා ma	මී mi	මු mu	මෙ mē
ලල la	ලච cha	ලා la	ලී li	ලු lu	ලෙ lē
වව va	වච cha	වා va	වී vi	වු vu	වෙ vē
සස sa	සච cha	සා sa	සී si	සු su	සෙ sē
හහ ha	හච cha	හා ha	හී hi	හු hu	හෙ hē
කක ka	කඛ kha	කා kya	කී ki	කු ku	කෙ kē
ඛඛ kha	ඛඡ cha	ඛා khya	ඛී khi	ඛු khu	ඛෙ khē
ගග ga	ගඝ gha	ගා gya	ගී gi	ගු gu	ගෙ gē
චච ca	චඣ cha	චා cha	චී chi	චු chu	චෙ chē
ධධ ḍa	ධඬ ḍha	ධා ḍya	ධී ḍhi	ධු ḍhu	ධෙ ḍhē
ඞඞ ba	ඞභ bha	ඞා bya	ඞී bhi	ඞු bhu	ඞෙ bhē
භභ bha	භභ bha	භා bha	භී bhi	භු bhu	භෙ bhē
මම ma	මඞ ba	මා ma	මී mi	මු mu	මෙ mē
ලල la	ලච cha	ලා la	ලී li	ලු lu	ලෙ lē
වව va	වච cha	වා va	වී vi	වු vu	වෙ vē
සස sa	සච cha	සා sa	සී si	සු su	සෙ sē
හහ ha	හච cha	හා ha	හී hi	හු hu	හෙ hē

ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ḷ එ ē ඔ ō

විමානවක්‍රමසාලි - විසය සූචි

1 පියවග්ගො 2-35

පිටු

1.	පටම පිය	විමාන	2 - 3
2.	දුතිය පිය	2 - 5
3.	තතිය පිය	4 - 7
4.	චතුස පිය	6 - 9
5.	කුඤ්ජර	8 - 11
6.	පටමනාවා	10 - 13
7.	දුතියනාවා	12 - 15
8.	තතියනාවා	14 - 17
9.	දීප	16 - 19
10.	තිලකකිණි	18 - 21
11.	පතිබ්බතා	20 - 23
12.	දුතියපතිබ්බතා	22 - 23
13.	පටමසුඤ්ඤා	24 - 25
14.	දුතියසුඤ්ඤා	24 - 27
15.	උත්තරා	26 - 29
16.	සිරිමා	28 - 33
17.	කෙසකාරි	32 - 35

2. විකලතාවග්ගො 36-59

1.	දුසි	විමාන	36 - 39
2.	ලබ්බලා	38 - 41
3.	ආවාමදුසිකා	40 - 43
4.	චණ්ඩාලි	42 - 45
5.	හද්දිඤ්ඤි	44 - 47
6.	සොණදිනතා	46 - 49
7.	උපොසරා	48 - 51
8.	සද්ධා	52 - 53
9.	සුනන්ද	54 - 55
10.	භික්ඛාදුසිකා	56 - 57
11.	දුතියභික්ඛාදුසිකා	56 - 59

විසය සූචි

3. පාරිච්ඡත්තකවග්ගො 60 - 89				පිටු
1.	උළාර විමාන	60 - 63
2.	උච්ඡුද්ධිකා	62 - 65
3.	පලලඛක	64 - 67
4.	ලතා	66 - 69
5.	ගුක්ඛල	70 - 77
6.	දද්දලල	76 - 81
7.	සෙසවතී	80 - 85
8.	මලලිකා	84 - 87
9.	විසාලකඛී	86 - 89
10.	පාරිච්ඡත්තක	88- 89

4. මණ්ඩපකවග්ගො 90 - 121				
1.	මණ්ඩපක විමාන	90 - 91
2.	පහසිසර	90 - 93
3.	නාග	92 - 95
4.	අලොමා	94 - 97
5.	කක්ඛකද්ධිකා	96 - 99
6.	විහාර	98 - 103
7.	චතුරිත්ථී	102 - 109

(ඉන්දීවරද්ධිකා, නීලුපපලද්ධිකා, ඔද්දනමුලද්ධිකා, සුමනමකුළද්ධිකා).

8.	අමබ	108 - 111
9.	පීත	110 - 113
10.	උච්ඡු	112 - 115
11.	චන්දන	114 - 117
12.	රජ්ජමාලා	116 - 121

5. මහාරථවග්ගො 122 - 163				
1.	මණ්ඩකදෙවපුත්ත විමාන	122 - 123
2.	රෙවතී	122 - 127
3.	ජක්ඛමාණවක	126 - 133
4.	කක්ඛටකරසද්දක	132 - 135
5.	ආරපාලක	134 - 137
6.	කරණිය	136 - 139
7.	දුතිය කරණිය	138 - 141
8.	සූචි	140 - 143
9.	දුතිය සූචි	142 - 145
10.	නාග	144 - 145
11.	දුතිය නාග	146 - 147
12.	තතිය නාග	146 - 149
13.	චූළරථ	148 - 155
14.	මහාරථ	154 - 163

විසය සූචි

6. පායාසිවග්‍යො 164-179

				පිටු
1.	අගාරිය	විමාන	..	164 - 165
2.	දුතිය අගාරිය	164 - 167
3.	ඵලදයක	166 - 169
4.	පයමලපසියදයක	168 - 169
5.	දුතියලපසියදයක	170 - 171
6.	භික්ඛදයක	170 - 173
7.	යවපාලක	172 - 175
8.	පයමකුණඛලී	174 - 175
9.	දුතියකුණඛලී	176 - 177
10.	ලකතර	178 - 179

7. සුනිකබ්භග්‍යො 180-219

1.	වික්කලතා	විමාන	..	180 - 181
2.	නාදන	180 - 183
3.	මණිචුන	182 - 185
4.	සුචණණ	184 - 187
5.	අමබ	186 - 189
6.	ගොපාල	188 - 193
7.	කක්ඛක	192 - 197
8.	අනෙකවණණ	196 - 199
9.	මවටකුණඛලී	198 - 203
10.	සෙරිසසක	202 - 217
11.	සුනිකබ්භත	216 - 219

සුභත නාසිවතෙ
විමානවක්ෂුපාලී

සුභතනාපිටකේ විමානවස්තුපාලි

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සමමා සම්මුද්ධස්ස.

1. පීඨවග්ගො

1. 1

1. පීඨං තෙ සොචණ්ණමයං උළාරං
මනොඡවං ගච්ඡති යෙන කාමං,
අලංකාතෙ මාලාධරො සුවසෝ
ඕභාසසි විජ්ජරිවඛකුටං.
2. කෙන තෙ තාදියො විඤ්ණො කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උප්පජ්ඣති ච තෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා.
3. පුච්ඡාමි තං දෙචි මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විඤ්ණො ච තෙ සබ්බදියා පභාසතිති.
4. සා දෙචිතා අතමනා මොග්ගාලානෙන පුජිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කමසසිදං එලං.
5. අභං මනුස්සස්ස මනුස්සභුතා
අබ්භාගතානාසනකං² අද්ධං,
අභිවාද්ධං අඤ්ඤ ලිකං අකාසිං
යථානුභාවඤ්ඤ අද්ධි දනං.
6. තෙන මෙ තාදියො විඤ්ණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති
උප්පජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා.
7. අසබ්බමි තෙ භීතඤ්ඤ මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනමිති එවං ජලිතානුභාවා
විඤ්ණො ච මෙ සබ්බදියා පභාසතිති.

පට්ඨමපීඨවිමානං.

1. 2

8. පීඨං තෙ වෙච්චියමයං උළාරං
මනොඡවං ගච්ඡති යෙන කාමං,
අලංකාතෙ මාලාධරො සුවසෝ
ඕභාසසි විජ්ජරිවඛකුටං.

1. මලාධරො - සිමු.

2. අබ්භාගතානං ආසනකං - සිමු.

- 9. කෙන නෙ තාදියො වරණණ කෙන නෙ ඉධමිජකිති,
උපපජකති ව නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 10. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වරණණං ව නෙ සබ්බදියො පභාසතිති.
- 11. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසස්සදං ඵලං.
- 12. අහං මනුසසසු මනුසසභුතා
අධ්‍යාගතානාසනකං අදසිං,
අභිවාදසිං අඤ්ඤලිකං අකාසිං
යථානුභාවඤ්ඤා අදසි දනං.
- 13. කෙන මෙ තාදියො වරණණං කෙන මෙ ඉධමිජකිති,
උපපජකති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 14. අසාමි නෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමකාසිපුඤ්ඤං,
කෙනමිච්චි එවං ජලිතානුභාවා
වරණණං ව මෙ සබ්බදියො පභාසතිති.

දුතියපියවිමානං.

1. 3

- 15. පියං නෙ සොවණණමයං උළාරං
මනොජවං ගච්ඡති යෙන කාමං,
අලච්ඡතෙ මාලාධරෙ සුවතෙ
ඔභාසසි වීජ්ජුරිවධාකුටං.
- 16. කෙන නෙ තාදියො වරණණං කෙන නෙ ඉධමිජකිති,
උපපජකති ව නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 17. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වරණණං ව නෙ සබ්බදියො පභාසතිති.
- 18. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසස්සදං ඵලං.

- 19. අප්පසස කම්මසස ඵලං මමෙදං¹
 යෙනමිති² ඵවං ජලිතානුභාවා,
 අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතා
 පුරිමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ
- 20. අද්දසං වීරජං භික්ඛුං විප්පසනනමනාවිලං,
 තසස අද්දභං පීඨං පසනනා සෙභි පාණ්භි
- 21. තෙන මෙ තාදියො වණ්ණො තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣති,
 උප්පජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 22. අකකම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
 මනුසසභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
 කෙනමිති ඵවං ජලිතානුභාවා
 වණ්ණො ච මෙ සබ්බදියා පභාසතීති.

තතියපීඨවිමානං.

1. 4

- 23. පීඨං තෙ වෙචරියමයං උළාරං
 මනොජවං ගච්ඡති යෙන කාමං,
 අලභ්ඤතෙ මාලාධරෙ සුවසෝ
 ඔභාසසි විජජුරිවඛකුටං.
- 24. කෙන තෙ තාදියො වණ්ණො කෙන තෙ ඉධමීජ්ඣති,
 උප්පජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 25. පුච්ඡාමී තං දෙවි මහානුභාවෙ
 මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
 කෙනාසී ඵවං ජලිතානුභාවා
 වණ්ණො ච තෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
- 26. සා දෙවතා අතතමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
 පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමෙසසීදං ඵලං.
- 27. අප්පසස කම්මසස ඵලං මමෙදං
 යෙනමිති ඵවං ජලිතානුභාවා
 අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතා
 පුරිමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ.
- 28. අද්දසං වීරජං භික්ඛුං විප්පසනනමනාවිලං,
 තසස අද්දභං පීඨං පසනනා සෙභි පාණ්භි.

1. මමෙතං - කසථි
 2. කෙනමිති - කසථි

- 29. තෙන මෙ තාදිසො වණේණා තෙන මෙ ඉධම් ජකති,
උපපජජනන් ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 30. අකංඛම් තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණා ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

වතුසුපියවිමානං.

1. 5

- 31. කුඤ්ජරො තෙ වරාරොභො නානා රතනකප්පනො,
රුචීරො ටාමවා ජවසම්පනෙතා¹ ආකාසමහි සමීභති.
- 32. පදුම් පදුමපකතකම්² පදුමුපලජුතිජධිරො,³
පදුමචුණ්ණොතිකිණ්ණොඛො යොණ්ණපොකඛරමාලවා⁴
- 33. පදුමානුසවං මග්ගං පදුමපකතච්ඡුධිතං,
ධීතං වග්ගමනුගසාති මීතං ගච්ජති වාරණො
- 34. තසස පකකමමානසස යොණ්ණකංසා රතිසසරා,
තෙසං සුඛායති නිගෙසායො භුරියෙ පකඛිධිතෙ යථා
- 35. තසස නාගසස ඛජ්ඣමිං සුච්චිජථා අලඛකතා,
මභනතං අච්ජරාසඛතං වණේණන අතිරොචසි⁵
- 36. දුනසස තෙ ඉදං එලං අථො සිලසස වා පන,
අථො අඤ්ජලිකමමසස තං මෙ අකංඛි පුච්ඡතාති.
- 37. සා දෙවතා අතතමනා මොග්ගලලාතෙන පුච්ඡතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමමසසිදං එලතාති.
- 38. දිසවාන ඉණසමපනතං කුසිං කුසානරතං සතං,
අදසිං පුපථාතිකිණ්ණං ආසනං දුසසසජථතං.
- 39. උපඛිඨපදුමමාලාභං ආසනසස සමනතතො,
අඛෙතාකිරිසසං පනෙතති පසනතා සෙහි පාණිහි.

- 1. ටාමසම්පනෙතා - කප්පති
- 2. පදුමපකතකම් - මජ්ඣං.
- 3. පදුමුපලජුතිජධිරො - මජ්ඣං.
- 4. යොණ්ණපොකඛරමාලවා - මජ්ඣං.
- 5. අතිරොචසි - කප්පති

- 40. තස්ස කම්මස්ස කුසලස්ස¹ ඉදං මෙ ඊදිසං ඵලං,
සක්කාරො ගරුකාරො ච දෙව්‍යානං අපචිතා අහං.
- 41. යො වෙ සම්මාච්චුක්ඛානං සන්තානං මුඝම්චාරිනං,
පසන්ධා ආසනං දජ්ජා ඵචං නන්දෙ යථා අහං.
- 42. තස්මාහි අස්සකාමෙන මහනාමභික ඛිකා,
ආසනං දතඛං භොති සරිරස්මධාරිතස්සි.

කුසුපරවිමානං.

1. 6

- 43. සුවණ්ණවජ්ජනං නාවං නාරි ආරුක්ඛා තිට්ඨසි,
ඔගාභසි පොකඛරණිං පදුමං ඡිත්ඤ්ඤි පාණිනා.
- 44. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණො කෙන තෙ ඉධම්ඡ්ඤ්ඤිති,
උප්පජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා.
- 45. පුච්ඡාමි තං දෙචි මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පු අඤ්ඤං,
කෙනාසි ඵචං ජලිතානුභාවා
වණ්ණො ච තෙ සඛද්දිසා පහාසතිති.
- 46. සා දෙවතා අක්ඛමතා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසි යස්ස කම්මස්සිදං ඵලනාමි.
- 47. අහං මනුස්සස්ස මනුස්සභුතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ,
දිස්වාන භික්ඛු තසිනෙ කිලනන
උට්ඨාය පාතුං උදකං අද්දමිං.
- 48. යො වෙ කිලනනාන පිපාසිතානං
උට්ඨාය පාතුං උදකං දදති,
සිනොදකා තස්ස භවනාමි නන්දො
පහුතමාලා ඛුපුණ්චරිකා.
- 49. තමාපගා අනුපරියන්ති සඛද්ද
සිනොදකා වාලුකස්සොතා නදී,
අඛො ච සාලා තිලකා ච ජමබ්බෙයො
උද්දාලකා පාටලියො ච චුලිලො.

1. කම්මකුසලස්ස - මජ්ඣං.

- 50. තං භූමිභාගෙහි උපෙතරුපං
විමානසෙධධං භුසසොභමානං,
තස්සිධා කම්මස්ස අයං විපාකො
එතාදිසං කතපුඤ්ඤා¹ උභහතී.
- 51. තෙන මෙ තාදිසො විචේණේන තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣති,
උසසජ්ජනී ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 52. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විචේණේන ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

පටමනාවාචිමානං.

1. 7

- 53. සුවචේණවජ්ජනං නාවං නාරී ආරුඤ්ඤා තිට්ඨසි,
මිගාහසි පොඤ්ඤාමං පදුමං ඡීඤ්ඤි පාණිනා.
- 54. කෙන තෙ තාදිසො විචේණේන කෙන තෙ ඉධමීජ්ඣති,
උසසජ්ජනී ව තෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 55. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කම්මකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විචේණේන ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.
- 56. සා දෙවතා අත්තමනා මොඤ්ඤලොභෙන පුට්ඨිකා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසි යස්ස කම්මසසිදං ඵලං.
- 57. අභං මනුසෙසසු මනුස්සභූතා
පුට්ඨිමාය ජාතියා මනුස්සලොභෙ,
දිස්වාන භීතඛුං තසිතං කිලනතං
උට්ඨාය පාතුං උදකං අදසිං.
- 58. යො මෙ කිලනතස්ස පිපාසිතස්ස
උට්ඨාය පාතුං උදකං දදති,
සිතොදකා තස්ස භවතහි නපෙරා
පහුතමාලා ඛහුපුණ්ඤරීකා.
- 59. තමාපගා අනුපරියහතී සබ්බදු
සිතොදකා වාලුකසඤ්ඤා නදී,
අමො ව සාලා තිලකා ව ජම්බුයො
උද්දලකා පාටලියො ව ජුලා.

1. තසෙව - හතා.
2. පුඤ්ඤාතො - මජ්ඣං.

- 60. තං භූමිභාගෙහි උපෙකරුපං
විමානසෙට්ඨං භුගසොභමානං,
තස්සිධ කම්මස්ස අයං වීජාමො
ඵතාදිසං කතපුඤ්ඤා ලභතී.
- 61. තෙන මෙ තාදිසො විරෙණණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ ඤචී මනසො පියා.
- 62. අකමාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං,*
තෙනාමහි ඵලං ජලිතානුභාවා
විරෙණණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

දුතියනාවාචිමානං.

1. 8

- 63. පුච්ඡණ්ණවජ්ජනං නාවං නාරී ආරුක්ඛ තිට්ඨසි,
මිගාභසි පොඤ්ඤං පදුමං ඡිඤ්ඤි පාණිනා.
- 64. කුටාගාරා නිවෙසා තෙ වීභතා භාගසො මිතා,
දඤ්චලමානා ආභතති සමජාතා වතුරො දිසා.
- 65. තෙන තෙ තාදිසො විරෙණණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ ඤචී මනසො පියා.
- 66. පුච්ඡාමි තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කම්මකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනාසි ඵලං ජලිතානුභාවා
විරෙණණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.
- 67. සා දෙවතා අකතමනා සම්පුදෙධිනෙව පුච්ඡතා
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මස්සදං ඵලනතී
- 68. අහං මනුසෙසසු මනුස්සභුතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොකෙ,
දිඤ්චාන භික්ඛු තස්මෙ කිලනෙත
උට්ඨාය පාතුං උදකං අදසිං.
- 69. යො චෙ කිලනානා පිපාසිතානං
උට්ඨාය පාතුං උදකං දදති,
සීතොදකා තස්ස භවතති නාමජා
පහුතමාලා ඛු පුණ්ඩරිකා.

*ඵතං දිසාතෙ මරණපට්ඨං සම්මිති පොඤ්ඤං "අකමාමි තෙ බුද්ධි මහානුභාව මනුස්සභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං පි පාදනතීති".

- 70. තමාපගා අනුපරියන්තී සබ්බද
සිනොදකා වාලුකසඤ්චා නදී,
අඛො ව සාලා තිලකා ව ජලවුගො
උද්දාලකා පාටලිගො ව දුරලො.
- 71. තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං
විමානසෙට්ඨං භුසසොභමානං,
තසීධ කම්මස්ස අයං වීජානො
එතාදීසං කතපුඤ්ඤා ලභන්තී.
- 72. කුටාගාරා නිවෙසා මෙ විභන්තා භාගසො මිතා,
දඤ්චලමානා ආභන්තී සමන්තා චතුරො දීසා.
- 73. කෙන මෙ තාදීගො වග්ගෙණ කෙන මෙ ඉධමීජ්ඣකීති,
උප්පජ්ජන්තී ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 74. කෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගෙණ ව මෙ සබ්බදීසා පභාසතී,
එතස්ස කම්මස්ස එලං ලෙමදං
අත්ථාය පුද්දධා උදකං අපාඨිතී.

තඤ්ඤාභාවා විමානං.

1. 9

- 75. අභිකකනෙතභා වග්ගෙණ යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
භිභාසෙතනී දීසා සබ්බා භිසදී වීස තාරකා.
- 76. කෙන කෙ තාදීගො වග්ගෙණ කෙන කෙ ඉධමීජ්ඣකීති,
උප්පජ්ජන්තී ව කෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 77. කෙන තං විමලොභාසා අතිරොචසි දෙවතෙ,
කෙන කෙ සබ්බගනෙහි සබ්බා භිභාසරො³ දීසා.
- 78. පුච්ඡාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසී පුඤ්ඤා,
කෙනාසී එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගෙණ ව කෙ සබ්බදීසා පභාසතී.
- 79. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුච්ඡා වීජාකාසී යස්ස කම්මස්සදං එලං.

1. අපාඨිතී - සී, ග්‍රහ, PTS.
 2. දෙවතා - මජ්ඣ.
 3. භිභාසරො - මජ්ඣ.

- 80. අභං මනුසෙසසු මනුසසගුතා
 පුරිමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ,
 තමන්ධකාරමභි තිලීසිකායං
 පදීපකාලමභි අදං පදීපං.¹
- 81. යො අන්ධකාරමභි තිලීසිකායං
 පදීපකාලමභි දදති දීපං,
 උපපජ්ජති ජොතිරසං විමානං
 පහුතමාලාං බහුපුණ්ණරීකං.
- 82. කෙන මෙ තාදිසො විමෙණ්ණො කෙන මෙ ඉධමිජ්ජති,
 උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 83. භෙත්තාභං විමලොභාසා අතිරොවාමී දෙවතා,
 කෙන මෙ සබ්බගභොති සබ්බා ඔභාසරෙ දියා.
- 84. අකඛාමී කෙ භික්ඛු මහානුභාව
 මනුසසගුතා යමකාසි පුණ්ණං,
 කෙනමභි එවං ජලිතානුභාවා
 විමෙණ්ණො ච මෙ සබ්බදියා පභාසතිති.

දීපවිමානං.

1. 10

- 85. අභි සකනෙතන විමෙණ්ණො යා තං තිවධසි දෙවතෙ,
 ඔභාසෙනති දියා සබ්බා ඔසධී විය තාරකා.
- 86. කෙන කෙ තාදිසො විමෙණ්ණො කෙන කෙ ඉධමිජ්ජති,
 උපපජ්ජති ච කෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 87. පුච්චාමී තං දෙවි මහානුභාවෙ
 මනුසසගුතා තිමකාසි පුණ්ණං,
 භෙත්තාසි එවං ජලිතානුභාවා
 විමෙණ්ණො ච කෙ සබ්බදියා පභාසතිති.
- 88. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොතෙන පුච්චිතා,
 පඤ්ඤං පුච්චා වියාකාසි යත්ත කමමසයිදං එලං.
- 89. අභං මනුසෙසසු මනුසසගුතා
 පුරිමාග ජාතියා මනුසසලොකෙ.
 අඤ්ඤං වීරජං චුඤ්ඤං විපසන්නමනාවිලං.

1. අදං දීපං - මරණං.

- 90. ආසජ්ජ දුතං අද්ධං අකාමා තිලදකඛිණං
දකඛිණෙයාසීසි ධුද්ධසීසි පසන්තා සෙහි පාණ්ඨි.
- 91. තෙන මෙ තාදිසො වණේණ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උසජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 92. අසබ්බි තෙ හිකඤ්ච මහානුභාව
මනුසසභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං,
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණ ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

තිලදකඛිණාවිමානං.

1. 11

- 93. කොඤ්චා මයුරා දිවියා ච භංසා
වගගුසසරා කොකිලා සමපතනති,
පුප්පභිකිණිණං රමමිදං විමානං
අනෙකච්චනං නරනාරිපෙච්චනං.
- 94. තස්ච්චසි දෙවි මහානුභාවෙ
ඉද්ධි¹ විකුඛ්ඛනති අනෙකරූපා,
ඉමා ච තෙ අච්චරායො සමතතො
නළ්ලනති ගායනති පමොදයතති².
- 95. දෙවිද්ධිපතනාසි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණ ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.
- 96. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසීස කමමසසිදං එලං.
- 97. අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතා
පඤ්ඤානා නාඤ්ඤමනා³ අභොසිං,
මාතාව පුත්තං අනුරසබ්බමානා
කුද්ධාපභං⁴ නපච්චරුසං අවොචං.
- 98. සචෙච ධීතා මොසචජ්ජං පභාය
දුනෙ රතා සබ්බහිතතභාවා,
අනං ච පානං ච පසන්තච්චනං
සකකච්ච දුතං විපුලං අද්ධං.

- 1. ඉද්ධි - කසචි
- 2. පමොදයනති ච - මජ්ඣං.
- 3. පඤ්ඤානා නාඤ්ඤමනා - මජ්ඣං.
- 4. කුද්ධාපභං - මජ්ඣං.

- 99. තෙන මෙ තාදිසො විභේණණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 100. අසකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විභේණණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

පතිබ්බතාවිමානං.

1. 12

- 101. වෙඵරීයජුමහං රුචීරං පභස්සරං
විමානමාරුඤ්ඤා අනෙකචිත්තං
තජුච්ඡයි දෙවි මහානුභාවෙ
උච්චාවචා ඉදධිවිකුබ්බමානා
ඉමා ච තෙ අච්ඡරායො සමන්තතො
නචචිතති ගායනති පමොදයනති¹
- 102. දෙවිඤ්චිපත්තාසි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
විභේණණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති
- 103. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමමස්සිදං එලං.
- 104. අභං මනුස්සෙසු මනුස්සභූතා
උපාසිතා චක්ඛුමතො අහොසි.
පාණාතිපාතා වීරතා අහොසි.
ලොකෙ අදින්නං පරිච්ඡයිස්සං.
- 105. අමජ්ජසා නො ව² මුසා අභාසිං³
සකෙන සාමීනාව⁴ අහොසිං තුට්ඨා
අත්තංඤ්ච පානංඤ්ච පසන්නවිත්තා
ස කකචච දනං විපුලං අදසි.
- 106. තෙන මෙ තාදිසො විභේණණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජතති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 107. අසකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විභේණණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

දුතිය පතිබ්බතාවිමානං.

- 1. පමොදයනති ව - මජ්ඣං.
- 2. නාපි - ඤා.
- 3. අභාසිං - මජ්ඣං.
- 4. සාමිතා - මජ්ඣං.

1. 13

- 108. අභිසක්කනෙන වණ්ණෙන යා ජං තිට්ඨසි දෙවනෙ,
ඔභාසෙනභී දීසා සඛ්ඛා ඔසධී විය තාරකා.
- 109. කෙන නෙ තාදියො වණ්ණෙන කෙන නෙ ඉධම්ජ්ඣකි,
උප්පජ්ජනභී ච නෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 110. පුච්ඡාමී නං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙන ච නෙ සඛ්ඛදීසා පභාසතීති.
- 111. යා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමමසස්සදං එලං.
- 112. අහං මනුසෙසස්ස මනුසසභුතා
සුඤ්ඤාසා අභොසිං සසුරස්ස ගෙභෝ
අද්දසං වීරජං භීක්ඛුං වීප්පසනගමනාච්චං.
- 113. තසස අද්දසහං පුචං පසඤ්ඤා සෙභි පාඤ්ඤි
භාගධිභ්භාගං දන්වන මොදමී නැද්දෙන වනෙ
- 114. තෙන මෙ තාදියො වණ්ණෙන තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣකි,
උප්පජ්ජනභී ච මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 115. අසඛාමී නෙ භීක්ඛු මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහී එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙන ච මෙ සඛ්ඛදීසා පභාසතීති.

සුඤ්ඤාවිමානං.

1. 14

- 116. අභිසක්කනෙන වණ්ණෙන යා ජං තිට්ඨසි දෙවනෙ,
ඔභාසෙනභී දීසා සඛ්ඛා ඔසධී විය තාරකා.
- 117. කෙන නෙ තාදියො වණ්ණෙන කෙන නෙ ඉධම්ජ්ඣකි,
උප්පජ්ජනභී ච නෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.

1. සෙර, - ස්‍යා.

- 118. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවා
විමණණෙ ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
- 119. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොනෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසි යත්ත කම්මසසිදං එලං.
- 120. අහං මනුස්සෙසු මනුස්සභූතා
සුඤ්ඤා අහොසිං සසුරස්ස ගෙගෙ.
අදදසං වීරජං භික්ඛුං වීසසනනමනාවීලං.
- 121. තස්ස අදසහං භාගං පසන්තා සෙති පාණිති
කුම්මාසපිණ්ණං දන්තන මොදමී නන්දනෙ වනෙ.
- 122. තෙන මෙ තාදිසො විමණණෙ තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 123. අකඛමී මෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතා යමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනමිති එවං ජලිතානුභාවා
විමණණෙ ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.

දුතීය සුඤ්ඤාවිමානං.

1. 15

- 124. අභික්කනෙනෙත විමණණෙන යා භවං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔහාසෙතතී දිසා සබ්බං ඔසධි විය තාරකා.
- 125. කෙන මෙ තාදිසො විමණණෙ කෙන මෙ ඉධමීජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 126. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවා
විමණණෙ ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
- 127. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොනෙන පුට්ඨිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසි යත්ත කම්මසසිදං එලං.

- 128. ඉභ්ඝා ච මචේඡරමචො පළාසො,
නාභොසි මඤ්ඤං සරමාවසනතියා
අසෙසාධනා හතතුවසානුවතනී
උපොසරෙ නිවචභමපමතතා.
- 129. වාතූද්දසිං පඤ්ඤිදසිං යා ච පකඛසස අට්ඨමී,
පාටිභාරීයපකඛඤ්ඤි අට්ඨධගසුසමාගතං.
- 130. උපොසරං උපවසිසසං සද්ද සීලෙසු සංවුතා,
සංයමා සංචිභාගා ච විමානං ආවසාමභං¹
- 131. පාණාතිපාතා චීරතා මුසාවාද ච සඤ්ඤතා,
චෙය්‍යා ච අතිචාරා ච මජ්ජපානා ච ආරකා,
- 132. පඤ්ඤි සිකඛාපදෙ රතා අරීයසච්චාන කොච්ඤ,
උපාසිකා චකඛුමතො ගොතමසස යසසිනො.
- 133. සාභං සකෙන සීලෙන යසසා ච යසසිනී,
අනුභොමී සකං පුඤ්ඤං සුඛිතා චමභි අනාමයා.
- 134. තෙන මෙ නාදිසො විචේණේන තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣනී,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙච්ච මනසො පියා.
- 135. අකඛාමී නෙ භිකඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමභං අකාසිං
තෙනමභි ඵචං ජලිතානුභාවා
විචේණේන ච මෙ සකඛදිසා පභාසනීති.

මම ච භනෙත වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා විඤ්ඤය්‍යාසි,
උත්තරා නාම භනෙත උපාසිකා භගවතො පාදෙ සිරසා විඤ්ඤතී
අනච්ඡරීයං ඛො පනෙනං භනෙන යං මං භගවා අඤ්ඤතරසමී
සාමඤ්ඤඵලෙ ව්‍යාකරෙය්‍යා. තං භගවා සකද්දගාමීඵලෙ වියාකාසිති.

උත්තරාවිමානං.

1. 16

- 136. යුක්තා ච නෙ පරම අලඛකතා භයා
අධොමුඛා අසසිගමා ඛලී ජවා
අභිනිමිමිතා පඤ්ඤරථා සතා ච නෙ
අනෙවනතී තං සාරථිචොදිතා භයා.
- 137. සා තිට්ඨසි රථවරෙ අලඛකතා
මහාසයං ජලමීච ජොතිපාවකො
පුච්ඡාමී තං වරතනු² අනොමදසසනෙ
කසමා නු කායා අනධිවරං උපාමමීති.

1. ආවසාමිමං - සී.
2. වර්ථාග් - කසඵථි.

- 138. කාමභක්‍ෂනපනානං යමාහුනුකතරං¹
 නිමමාය නිමමාය රමනති දෙවතා
 තඤ්චා කායා අච්ඡරා කාමවඤ්ඤානී
 ඉධාගතා අනධිවරං නමසසිකුනති.
- 139. කිං කං පුරෙ සුවරිතමාවරිධ
 කෙනවච්ඡසි කං අමිතයසා සුඛෙධිතා
 ඉදධි ව තෙ අනධිවරා විභවගමා
 වඤ්ඤානී ව තෙ දසදියා විරොචති.
- 140. දෙවෙහි තං පරිවුතා සකකතා වසි
 කුතො වුතා සුගතිගතාසි දෙවතෙ
 කසස වා කං වචනකරානුසාසනීං
 ආවිසඛ මෙ කං යදි බුද්ධසාවිකාති.
- 141. නගභ්‍යරෙ නගරවරෙ සුමාපිතෙ
 පරිවාරිකා රාජවරසා සිරිමතො
 නචෙම ගීතෙ පරමසුසිකඛිතා අහුං
 සිරිමාති මං රාජගහෙ අවෙදිසුං.²
- 142. බුද්ධො ව මෙ ඉසිනිසහො විනායකො
 අදෙසධි සමුදයදුකඛනිච්චතං
 අසඛිතං දුකඛනීරොධසසතං
 මභගඤ්චිමං අකුච්චමඤ්ඤං සිවං.
- 143. සුචානාහං අමතපදං අසඛිතං
 තථාගතසසනධිවරසස සාසනං
 සීලෙසචහං පරමසුසංවුතා අහුං
 ධමමෙ ධීතා නරවරබුද්ධභාසිතො.³
- 144. ඤ්චානාහං වීරජපදං අසඛිතං
 තථාගතෙන නධිවරෙන දෙසිතං
 තඤ්චචහං සමථසමාධිමාච්චුසිං
 සා යෙව මෙ පරමනියාමතා අහු.
- 145. ලභ්‍යානාහං අමතවරං විසෙසනං
 එකංසිකා අභිසමයෙ විසෙසිය
 අසංසයා බහුජනසුචිතා අහං
 බිබ්භාරතීං⁴ පච්චනුභොමනසකං.
- 146. එවං අහං අමතදසමභි දෙවතා
 තථාගතසසනධිවරසස සාවිකා
 ධමමඤ්ඤා පයමථලෙ පතිට්ඨිතා
 සොනාපනා න ච පන මඤ්චිග්ගති.

- 1. යමාහුනුකතරං - සා.
- 2. අවෙදි-සු - සිද්ධි. ප.
- 3. නරවරබුද්ධදෙසිතෙ - මභග.
- 4. බිබ්භාරතීං - සා.

- 147. සා වන්දිතං අනධිවරං උපාගමිං
පාසාදිකෙ කුසලරුථෙ ව භික්ඛවො
නාමසසිතං සමණසමාගමං සිවං
සඟාරවා සිරිමනො ධම්මරාජිනො.
- 148. දිසවා මුනිං මුදිතමනභි පිණිතා
තථාගතං නරවරදම්මසාරථිං
තණහවජ්ඣං කුසලරතං විනාසකං
වන්දමහං පරමභිතානුකම්පකතභි.

සිරිමාවිමානං.

1. 17

- 149. ඉදං විමානං රුවිරං පහසාරං
වෙඵරියස්ඵමහං යතතං සුනිමේතං
සොවණණරුකෙඛභි¹ සමනතමොස්ඵතං
යානං මමං කම්මවිපාකසමුභවං.
- 150. තත්‍රූපපනතා පුරිමච්ඡරා ඉමා
සතං සහසාතභි සකෙතන කම්මුතා
තුවංසි අඤ්ඤුපගතා යසසිනී
මහාසයං කිට්ඨසි පුඤ්ඤවතා.
- 151. සභි අභිගගග්ග යථා විරොච්ඡි
නාසඛභතරාජාරීච තාරකාගණං
තථෙව ත්වං අච්ඡරාසඛගමං² ඉමං
දදුලලමානා යසසා විරොච්ඡි.
- 152. කුලො නු ආගමම අනොමදසසනො
උපනතා ත්වං භවතං මමං ඉදං
මුහමංච දෙවා තිදසා සඉන්ද්‍රතා
සඤ්ඤ න තප්පමසෙ දසසනොත තතභි.³
- 153. යමෙතං සකක අනුපුච්ඡසෙ මමං
කුලො චුතා ත්වං ඉධ ආගතාතී⁴
ධාරාණසී නාම පුරස්ථී කාසිනං
තස්ථ පුරෙ අහොසිං කෙසකාරීතා.
- 154. බුලොච්ච ව ධම්මෙච ව පසන්නමානසා
සඤ්ඤ ච ඵකනතගතා අසංසයා
අඛණ්ඩසික්ඛාපද ආගතපඵලා
සමෙඛාධිධම්මෙ නියතා අනාමයාති.

- 1. සුවණණරුකෙඛභි - මජ්ඣ.
- 2. අච්ඡරාසඛගතං - මජ්ඣ.
- 3. දසසනාතතභි - සී.
- 4. ආගතා තුවං - භා.

කුලො චුතා ය ආගතීභව PTS.

155. තත්තාහිනන්දුමසෙ සාගතඤ්ච¹ තෙ
 ධම්මෙන ච තං යසසා වීරොච්ඡි
 බුද්ධො ච ධම්මො ච පසන්නමානසෙ
 සචේස ච එකත්තගතෙ අසංසයෙ
 අඛණ්ඩ සිංඛාපඨෙ ආගතත්ථලෙ
 සඤ්චොධිධම්මො නියතෙ අනාමයෙති.

කෙසකාරිවිමානං.

පිටවග්ගො පටමො.

තසසුද්දනා:-

පඤ්චපියා තයො නාවා දීපතිලදාකඛිණො දුච්චෙ
 පති ඨෙච සුභිසා උත්තරා සිරිමා කෙසකාරිකා
 වග්ගො තෙන පවුච්චතිති.

1. සාගතඤ්ච - මජ්ඣං.

2. විභක්‍රතාව ගෙනා

2. 1

- 156. අපි සසෙකා'ව දෙව්දෙනු රලෙව විභක්‍රතා වනෙ සමන්තා අනුජයාසි නාරිගණපුරකවතා ඔහාසෙතභී දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
- 157. කෙන තෙ තාදිසො වගෙණෙ කෙන තෙ ඉධම්ජකිති, උපපජනති ව තෙ හොගා සෙ කෙවි මනසො පියා.
- 158. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා වගෙණෙ ව තෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
- 159. සා දෙවතා අකතමනා මොග්ගලොතෙන පුට්ඨිතා, පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසසිදං එලං.
- 160. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතා දුසි අහොසිං පරපෙසසියා කුලෙ උපාසිකා වනඛුමතො ගොතලිසස යසසසිහො තසසා මෙ තිකඛමො අසි සාසනෙ තසස තාදිනො.
- 161. කාමං භීජ්ජතු'යං කායො තෙව අපෙඤ්ඤා සන්තං¹ සියඛාපදනං පඤ්ඤානං මගෙනා සොචත්තො සිවො.
- 162. අකණ්ඩකො අගභනො උජු සබ්බි පවෙදිතො තිකඛමසස එලං පසස යථිදං පාපුණ්ණිකා.
- 163. ආමන්තනිකා රඤ්ඤෙඤ්ඤි සකතසස වසවන්තො සට්ඨිතුරියසභසසාති පට්ටොධං කරොන්ති මෙ.
- 164. ආලමො ගගෙරො² ඝිමො සාධුවාදී ව සංසයො, පොකඛරො ව සුඵලසසා ව විණංමොතඛා ව නාරියො.
- 165. නඤ්ඤ වෙව සුනඤ්ඤ ව සොණදිනා සුඵලිතිතා³ අලමුසා මිසසකෙසි ව පුණ්ඤ්ඤාතිදරුණි.
- 166. එණිඵසසා සුඵලසසා ව සුභඤ්ඤා මුද්දවාදිති, එතා වඤ්ඤා ව සෙයාසා⁴ අච්ඡරානං පටොධිකා.

- 1. සෙයනං - මෙය.
- 2. ගගෙමො - සා.
- 3. සුඵලිතිතා - සා.
- 4. සෙයාසෙ - සිද්ධි, ට.

- 167. කාමං කාලෙත්‍රපාගන්ධා අභිභාසන්ති දෙවතා,
භන්ද නව්වාම ගායාම භන්ද නං රමයාමසෙ.
- 168. නයිදං අකතපුඤ්ඤානං කතපුඤ්ඤානමෙවිදං
අසොකං නන්දනං රමමං කිදසානං මභාවනං.
- 169. සුඛං අකතපුඤ්ඤානං ඉධ නඤ්ඤී පරස්ඵ ව,
සුඛඤ්ඤේ කතපුඤ්ඤානං ඉධ වෙච්ච පරස්ඵ ව.
- 170. තෙසං සභව්‍යාකාමානං කතතඛං කුසලං ඛ්‍රුං
කතපුඤ්ඤා හී මොදන්ති සග්ගෙ භොගසමඛ්‍රිනොති.

දසීවිමානං.

2. 2

- 171. අභිකසජෙනන වණේණන යා ත්වං නිට්ඨසී දෙවතෙ,
මභාසෙහති දිසා සබ්බා ඔසධී විස තාරකා.
- 172. කෙන තෙ තාදිසො වණේණන කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣකී,
උපපජ්ජන්ති ව තෙ භොගා සෙ කෙවී මනසො පියා.
- 173. පුච්ඡාමී නං දෙවී මභානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසී පුඤ්ඤං
කෙනාසී එවං ජලිතානුභාවා
වණේණන ව තෙ සබ්බදිසා පභාසන්ති.
- 174. සා දෙවතා අතතමනා මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසී යසස තමමසසීදං එලං.
- 175. කෙවච්චද්දාරා නිකම්ම අහු මසො නිවෙසනං,
තස්ස සඤ්චරමානානං සාවකානං මහෙසිනං.
- 176. ඔදනං කුමමාසං සාකං¹ ලොණසොචිරකඤ්චිභං,
අද්ධං උජ්ඣුතෙසු විපසන්තන වෙනසා.
- 177. චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං යා ව පසාසක අට්ඨමී,
පාටිභාරියපකඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං.
- 178. උපොසථං උපවසිස්සං සද සීලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමා සංචිභාගා ව විමානං අචසාමභං.

1. වාකං - මජ්ඣං.

- 179. පාණාතිපාතා වීරතා මුසාවාද ව සඤ්ඤතා,
ථෙය්‍යා ව අතිවාරා ව මජ්ඣපානා ව ආරකා
- 180. පඤ්ඤිකකපදෙ රතා අරියසව්‍යාන කොවිද,
උපාසිකා වසබ්බමනො ගොතමස්ස යසස්සිනො
- 181. තෙන මෙ තාදිසො වණෙණු තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣකි,
උපුජ්ජනති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 182. අකුසාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමි ඵවං ජලිතානුභාවා
වණෙණු ව මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

මම ව හතෙන වචනෙන හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤයාසි,
 ලබ්බමා නාම හතෙන උපාසිකා හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤීති.
 අනවජරියං ඛො පනෙනං හතෙන යං මං හගවා අඤ්ඤතරස්මිං
 සාමඤ්ඤඵලෙ ව්‍යාකරෙය්‍ය තං හගවා සකදගාමිඵලෙ ව්‍යාකාසිති.

ලබ්බමාවිමානං.

2. 3

- 183. පිණ්ඩාය තෙ වරන්තස්ස තුණ්භිභුතස්ස තිට්ඨතො,
දළිද්ද කපණා නාරී පරාගාරං අවසස්සිතා¹
- 184. යා තෙ අද්ධි ආවාමං පසන්තා සෙභි පාණිභි,
සා භික්ඛා මානුසං දෙහං කන්තූ සා දීසනං ගතා
- 185. පිණ්ඩාය මෙ වරන්තස්ස තුණ්භිභුතස්ස තිට්ඨතො,
දළිද්ද කපණා නාරී පරාගාරං අවසස්සිතා
- 186. යා මෙ අද්ධි ආවාමං පසන්තා සෙභි පාණිභි,
සා භික්ඛා මානුසං දෙහං විසමුක්කා ඉතො වුතා
- 187. නිමමාණරතිනො නාම සතති දෙවා මභිද්ධිකා,
තස්ස සා සුඛිතා නාරී මොදනාවාමද්ධිකාති
- 188. අහො දනං වරාකියා කස්සපෙ සුපතිට්ඨිතං,
පරාහතෙන දනෙන ඉජ්ඣතිස්ස වත දකඛණා
- 189. යා මහෙසිකං කාරෙය්‍යා වකචකත්තස්ස රාජිනො
නාරී සබ්බබ්ගකල්‍යාණි හතතු වානොමදස්සිකා
ඵතස්සාවාමදනස්ස කලං නාග්ගති සොළසිං.

1. අපසම්මා-මණං

- 190. සතං නිකංඛ සතං අසසා සතං අසසතරිරථා
සතං කඤ්ඤා සහස්සානි ආමුක්ඛමණිකුණඛලා
එතස්සාවාමදනස්ස කලං නාග්ගන්ති සොළසිං.
- 191. සතං හෙමවතා නාගා ඊසා දනතා උරුක්ඛවා
සුවණ්ණකව්ඡා මාතඛගා හෙමකපනවාසසා¹
එතස්සාවාමදනස්ස කලං නාග්ගන්ති සොළසිං.
- 192. චතුක්ඛමපි²ව දීපානං ඉසිසරං යොධ කාරයෙ,
එතස්සාවාමදනස්ස කලං නාග්ගන්ති සොළසිනති

ආවාමදයිකාවිමානං.

2. 4

- 193. චණ්ඩාලී වඤ්ඤා පාදනී ගොතමස්ස යසස්සිනො,
තචෙව³ අනුකම්පාය අට්ඨාසි ඉසිසත්තමො⁴
- 194. අභිපසසාදෙභි මනං අරහත්තමි තාදිනී⁵,
බීජං පඤ්ඤලිකා වඤ්ඤා පරිත්තං තච ජීවිතනති
- 195. චොදිතා භාවිතනෙතන සරිරන්තිමධාරිතා,
චණ්ඩාලී වඤ්ඤා පාදනී ගොතමස්ස යසස්සිනො
- 196. තමෙතමවධි ගාචී චණ්ඩාලිං පඤ්ඤලිං ධීතං,
තමස්සමානං සමුද්ධං අනිකාරෙ පහඩාරනති
- 197. බීණාසවං විගතරජං අනෙජං
එකං අරඤ්ඤමි රහො නිසින්නං
දෙවිඤ්ඤපතො උපසඩාමිත්තා
වඤ්ඤා තං වීර මහානුභාවාති⁶
- 198. සුවණ්ණවණ්ණො ජලිතා මහායසා
විමානමොරුඤ්ඤා අනෙකවිත්තා
පරිවාරිතා අච්ඡරානං ගණෙන⁷
කා තං සුභෙ දෙවතෙ වඤ්ඤසෙ මමනති.

- 1. හෙමකපනවාසසා - සා,
- 2. චතුක්ඛමපි - මජ්ඣ.
- 3. තචෙව - මජ්ඣ.
- 4. ඉසිසත්තමො - මජ්ඣ.
- 5. තාදිනී - සා,
- 6. මහානුභාවාති - මජ්ඣ, කථව
- 7. අච්ඡරානංගණෙන - මජ්ඣ.

- 199. අභං භද්‍රජනාච්ච චණ්ඩාලී තයා වීරෙන පෙසිතා,
වජ්ඣං අරභතො පාදෙ ගොතමස්ස යසසසිතො
- 200. සාභං වජ්ඣඤ්ච පාදනී චුතා චණ්ඩාලයොනියා,
විමානං සබ්බතො භද්දං උපපන්නමහි නන්දනං*
- 201. අවජරානං සතසභස්සං පුරකඛන්ධානං තිට්ඨති,
තාසාභං පවරා සෙට්ඨා විණේණන යසසා යුතා.
- 202. පහුතකතකලයාණං සමපජානා පතිස්සතා,
මුනිං කාරුණිකං ලොකෙ තං භතෙන වජ්ඣකුමාගතාති.
- 203. ඉදං වන්ධන චණ්ඩාලී කතඤ්ඤ කතවෙදිති,
වජ්ඣඤ්ච අරභතො පාදෙ තඤ්චන්තරධායථාති.*

වණ්ඩාලීවිමානං.

2. 5

- 204. නිලා පිතා ච කාලා ච මඤ්ඤට්ඨාං අථ ලොභිතා,
උච්චාවචානං විණේණනං කිඤ්ඤඛපරිවාරිතා.
- 205. මන්දරවානං පුප්ඵානං මාලං ධාරෙසි මුඛනී,
නයිමෙ අඤ්ඤසු කායෙසු රුක්ඛා සතති සුමෙධසෙ.
- 206. කෙන කායං උපපන්නා තාවතිංසං යසසසීති,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිසබ්බ කිස්ස කමමස්සිදං ඵලංනහි
- 207. භද්දිඤ්චිති* මං අඤ්ඤිංසු කිලීලායං උපාසිකා,
සද්ධා සීලෙන සමපන්නා සංවිභාගරතා සද.
- 208. අවජාදනඤ්ච භත්තඤ්ච සෙනාසනං පදීපියං,
අද්ධං උජ්ඣුතෙසු විපසකොත්තා වෙතසා
- 209. චාතුද්දසිං පඤ්ඤිද්ධං යා ච පකඛස්ස අට්ඨමී,
පාවිභාරියපකඛඤ්ච අට්ඨබ්බසුසමාගතං.
- 210. උපපාසථං උපවසිස්සං සද්ද සීලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමා සංවිභාගා ච විමානං ආවසාමභං.

- 1. භද්‍රජනා - මජ්ඣ.
- 2. වජ්ඣඤ්ච - මජ්ඣ.
- 3. නන්දන - මජ්ඣ.
- 4. පුරකඛන්ධා - සායා,
- 5. තඤ්චන්තරධායථාති - සායා,
- 6. මඤ්ඤට්ඨං - මජ්ඣ.
- මඤ්ඤට්ඨං - PTS
- 7. භද්දිඤ්චිති මං අඤ්ඤසු - මජ්ඣ.

- 211. පාණාතිපාතා වීරතා මුසාවාද ව සඤ්ඤතා,
ථෙය්‍යා ව අතිවාරා ව මජ්ජපානා ව ආරකා.
- 212. පඤ්ඤා සිත්ඛාපදෙ රතා අරියසච්චාන කොවිද,
උපාසිකා චක්ඛුමනො අපමාදවිභාරිණී.
- 213. භීක්ඛු වහං පරමභිතානුකමපකෙ
අභොජයං තපසස්සුභං මහාමුනිං
කතාවාසා කතකුසලා තතො චුතා
සයංපභා අනුච්චරාමී නඤ්ඤනං.
- 214. අට්ඨභිග්ගං අපරිමිතං සුඛාවහං
උපොසථං සතතමුපාවසිං අභං
කතාවාසා කතකුසලා තතො චුතා
සයංපභා අනුච්චරාමී නඤ්ඤනති.

හදදිත්ථිවිමානං.

2. 6

- 215. අභිකකභොතන වඤ්ඤාන යා ත්ථං තිට්ඨසි දෙවනෙ,
ඔභාසෙනතී දිසා සබ්බා ඔසධී විය තාරකා.
- 216. කෙන නෙ තාදිසො වඤ්ඤාන කෙන නෙ ඉධමී ජ්ඣති,
උපසස්සති ව නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 217. කෙන ත්ථං වීමලොභාසා අතිරොචසි දෙවනෙ,
කෙන නෙ සබ්බගතෙතභි සබ්බා ඔභාසරෙ දිසා.
- 218. පුච්ඡාමී තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වඤ්ඤාන ව නෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති.
- 219. *සා දෙවතා අතතමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්සකමසස්සිදං එලං.

* නාගතාපායං ගාරා සිහලකථවීම්ඵනවක්ඛුණි, තසසං අට්ඨකථායං
ආගතා, තසමී භා ඉධ පකඛිතතා.

- 220. සොණදින්නාති මං අඤ්ඤාදිංඝු¹ නාලඤ්ඤාං උපාසිකා,
සද්ධා සීලෙන සම්පන්නා සංවිභාගරතා සද.
- 221. අවිජාදනඤ්ඤා භක්ඛනඤ්ඤා සෙනාසනං පදීපියං,
අදසිං උජ්ඣුගුගුඤ්ඤා විපසනෙනන වෙනසා
- 222. වාකුද්දසිං පඤ්ඤාදසිං යා ව පක්ඛස්ස අට්ඨමී,
පාවිභාරිය පක්ඛඤ්ඤා අට්ඨධගුසුසමාගතං.
- 223. උපොසථං උපවසිස්සං සද සීලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤාමා සංවිභාගා ව විමානං ආවසාමභං.
- 224. පාණාතිපාතා විරතා මුසාවාද ව සඤ්ඤතා,
ථෙය්‍යා ව අතිවාරා ව මජ්ජපාතා ව ආරකා.
- 225. පඤ්ඤාසික්ඛාපදෙ රතා අරියසච්චාන කොවීද,
උපාසිකා වක්ඛුමනො ගොතමස්ස යසස්සිනො.
- 226. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා
- 227. අක්ඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමභං අකාසිං
තෙනාසී ඵවං ජලිතානුභාවා
වග්ගෙණ ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.

සොණදින්නා විමානං.

2. 7

- 228. අභික්ඛනෙනන වග්ගෙණ යා තිං තිට්ඨසී දෙවතෙ,
ඔභාසෙහතී දිසා සබ්බා ඔසසී විය තාරකා.
- 229. කෙන තෙ තාදිසො වග්ගෙණ කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජති ව තෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.
- 230. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කම්මකාසී පුද්දසීං
කෙනාසී ඵවං ජලිතානුභාවා
වග්ගෙණ ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.
- 231. සා දෙවතා අක්ඛමනා මොක්ඛලොතෙන පුට්ඨිකා,
පඤ්ඤාං පුට්ඨා වියාකාසී යස්ස කම්මසසීදං ඵලං.

1. අඤ්ඤාදිංඝු. - මජ්ඣ.

- 232. උපොසථාති මං අඤ්ඤිංසු සාකෙතායං උපාසිකා,
සද්ධා සිලෙන සමපන්නා සංවිභාගරතා සද.
- 233. අවජාදනං ච හක්ඛණ්ච සෙනාසනං පදිපියං,
අදසිං උජ්ඣුතෙසු විපසනෙත්ත වෙතසා.
- 234. වාතුදදසිං පඤ්ඤසිං යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී,
පාවිභාරියපක්ඛණ්ච අට්ඨබ්හසුසමාගතං.
- 235. උපොසථං උපවසිස්සං සද සිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමා සංවිභාගා ච විමානං ආවසාමහං.
- 236. පාණාතිපාතා විරතා මුසාවාදු ච සඤ්ඤතා,
රෙය්‍යා ච අතිවාරා ච මජ්ජපාතා ච ආරකා.
- 237. පඤ්ච සිසබ්‍යපදෙ රතා අරියසච්චාන කොච්ඤ,
උපාසිකා චක්ඛුමනො ගොතමස්ස යසසසිනො.
- 238. තෙන මෙ තාදිසො චග්ගෙණා තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣති,
උපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා.
- 239. අසබ්බමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමභි ඵලං ජලිතානුභාවා
චග්ගෙණා ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
- 240. අභික්ඛණං නන්දනං සුඛා ජන්දෙ මෙ උදපජ්ජථ¹
තස්ස වික්කං පණ්ඩාය උපපන්නමිති නන්දනං.
- 241. නාකාසිං සන්චුචචනං බුද්ධස්සාදිච්චබ්‍යචුනො,
භීනෙ වික්කං පණ්ඩාය සාමති පච්ඡානුතාපිතිති.
- 242. කීච විරං විමානසමිං ඉධ වච්ඡසුපොසථෙ,
දෙවතෙ සුච්ඡිතාවීඤ්ඤ යදි ජානාසි ආයුතොති.
- 243. සංඝිචස්සසහස්සාති තිස්සො ච වස්සකොචියො
ඉධ යඤ්ඤා මහාමුනි ඉතො චුතා ගමිස්සාමී
මනුස්සානං සභවාතනති.
- 244. මා තුං උපොසථෙ භාසි සමුදෙධනාපි ව්‍යාකතා
සොතාපන්නා විසෙසයි පභීතා තච දුගහතිති.

උපොසථා විමානං.

1. උපපජ්ජ-සීල, ප. උපපජ්ජති - කසචි

2. 8

- 245. අභික්ඛනෙනොතන වණ්ණණන යා නිං කිට්ඨසි දෙවනෙ,
ඔභාසෙනාති දිසා සබ්බා ඔසධි විස තාරකා.
- 246. තෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණන තෙන තෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 247. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණන ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
- 248. සා දෙවතා අක්ඛමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤාං පුට්ඨා වියාකාසි යසස් කම්මසසිදං එලං.
- 249. සඤ්ඤාති මං අඤ්ඤිංසු රාජගහසම් උපාසිකා,
සඤ්ඤාසීලෙන සම්පතනා සංවිභාගරතා සද.
- 250. අච්ඡාදනඤ්ඤා භක්ඛඤ්ඤා සෙනාසනං පදිපියං,
අද්ධං උජුභුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
- 251. වාතුද්ධං පඤ්ඤිද්ධං යා ච පතබ්බස් අට්ඨම්ඵී,
පාටිභාරියපක්ඛඤ්ඤා අට්ඨධනසුසමාගතං.
- 252. උපොසථං උපවසිස්සං සද සීලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤාමා සංවිභාගා ච විමානං ආවසාමභං.
- 253. පාණාතිපාතා විරතා මුසාවාද ච සඤ්ඤතා,
ථෙය්‍යා ච අතිවාරා ච මජ්ඡපාතා ච ආරකා.
- 254. පඤ්ඤා සිසබ්බපදෙ රතා අරියසචචාන කොච්ඤ,
උපාසිකා චක්ඛුමනො ගොතමස්ස යසසසිනො.
- 255. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණණන තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 256. අක්ඛම් තෙ භීක්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමභං අකාසිං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණණන ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.

සඤ්ඤාවිමානං.¹

1. නිද්දවිමානං - මෙසං.

2. 9

- 257. අභික්‍ෂකනෙතන වණේණන යා නිට්ඨසි දෙවනෙ,
ඔභාසෙනතී දියා සඛ්ඛා ඔසධි විය කාරකා.
- 258. කෙන තෙ කාදියො වණේණෙ කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 295. පුච්ඡාමි තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණෙ ච තෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
- 260. සා දෙවකා අක්‍ෂමනා මොග්ගලපානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමමසසිදං එලං.
- 261. සුනානුති මං අඤ්ඤංසු¹ රාජගහසමිං උපාසිකා,
සද්ධා සිලෙන සමපන්නා සංවිභාගරතා සද.
- 262. අච්ඡාදනඤ්ඤා භක්‍ෂඤ්ඤා සෙනාසනං පදීපියං,
අද්දසිං උජුභුතෙසු විපසනෙනන චෙතසා.
- 263. වාතුඤ්ඤං පඤ්ඤං යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමි,
පාවිභාරියපක්ඛඤ්ඤා අට්ඨබ්බසුසමාගතං.
- 264. උපොසඨං උපවසිස්සං සද සිලෙසු සංවුතා,
සඤ්ඤමා සංවිභාගා ච විමානං ආවසාමහං.
- 265. පාණාතිපාකා විරතා මුසාවාද ච සඤ්ඤතා,
ථෙය්‍යා ච අතිවාරා ච මජ්ඣපාතා ච ආරකා.
- 266. පඤ්ඤා සික්ඛාපදෙ රතා අරියසච්චාන කොච්ඤ,
උපාසිකා ච ක්‍රමතො ගොතමස්ස යසසසිතො.
- 267. කෙන මෙ කාදියො වණේණෙ කෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 268. අක්ඛමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමහං අකාසිං
කෙනමති එවං ජලිතානුභාවා
වණේණෙ ච මෙ සබ්බදියා පභාසතීති.

සුනානු විමානං².

1. සුනිද්දති මං අඤ්ඤංසු - මජ්ඣං.
2. සුනිද්ද විමානං - මජ්ඣං.

2. 10

- 269. අභිසකනොගත වණෙණන යා ත්වං තිට්ඨසී දෙවතෙ,
ඔභාසෙනතී දිසා සබ්බා ඔසධී විය තාරකා.
- 270. කෙන නෙ තාදිසො වණෙණන කෙන නෙ ඉධමිජ්ඣධිති,
උපපජ්ජන්තී ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 271. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණන ච නෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.
- 272. සා දෙවතා අත්තමනා මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කම්මසසිදං එලං.
- 273. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතා
පුරිමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ
අද්දසං වීරජං බුද්ධං වීරසත්තමනාවිලං
තසස අද්දසහං භික්ඛා පසත්තා සෙභි පාණිභි
- 274. තෙන මෙ තාදිසො වණෙණන තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣධිති,
උපපජ්ජන්තී ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 275. අකුඤ්ඤාමි නෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමිති එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණන ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

භික්ඛාද්දිකා විමානං.

2. 11

- 276. අභිසකනොගත වණෙණන යා ත්වං තිට්ඨසී දෙවතෙ,
ඔභාසෙනතී දිසා සබ්බා ඔසධී විය තාරකා
- 277. කෙන නෙ තාදිසො වණෙණන කෙන නෙ ඉධමිජ්ඣධිති,
උපපජ්ජන්තී ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 278. පුට්ඨාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණන ච නෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

279. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤාං පුට්ඨා විශාකාසි යසස කම්මසසිදං එලං.

280. අභං මනුසසසසු මනුසසභුතා
පුට්ඨමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ
අද්දසං වීරජං භික්ඛුං විපසන්නමනාවීලං
තසස අද්දසභං භික්ඛං පසන්නා සෙභි පාණිභි.

281. තෙන මෙ තාදිසො වණේණ තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣකී,
උපපජ්ජන්තී ච මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා.

282. අසබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමභං අකාසිං
තෙනමිභි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණ ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

දුතියභික්ඛාදයිකා විමානං.

වික්කලතාවගො දුතියො.

කසුප්පුද්දනං :

දුසි වෙව ලබ්බමා ච අථ ආවාමදයිකා
වණ්ඤාලී හද්දිඤ්චී වෙව! සොණදිතතා උපොසථා
නඤ්ඤ වෙව සුනඤ්ඤ වා දෙව ච භික්ඛාය දුයිකා
වගො තෙන පට්ඨවතීති.

භාණවාරං පටමං.

1. හද්දිඤ්චීකා ව - සා
2. තිද්දවෙව සුනිද්ද ව - මජ්ඣ.

3. පාරිච්ඡිද්ධාකව සොයා

3. 1

283. උළාචරා නෙ යසො වණේණ සබ්බා ඔභාසනෙ දිසා,
නාරියො නව්වනති ගායනති දෙවපුත්තා අලඛිකා.
284. මොදෙකත් පරිවාරෙනති තව පුජාය දෙවනෙ,
සොවණේණති විමානානී තවිමානී සුදසසනෙ.
285. තුවංසි ඉසසරා නෙසං සබ්බකාමසමිද්ධිනී,
අභිජාතා මහනාසි දෙවකායෙ පමොදසි,
දෙවනෙ පුච්ඡිතාවිකා කිත්ත කමසෙසිදං ඵලනී.
286. කෙන නෙ තාදියො වණේණ කෙන නෙ ඉධමිජ්ඣිකි,
උපපජ්ජනී ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
287. පුච්ඡාමි තං දෙවී මහානුභාවෙ,
මනුසසලොකෙ කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵවං ජලිතානුභාවා,
වණේණ ච නෙ සබ්බදිසා පභාසනීති.
288. සා දෙවතා අත්තමනා මොඤ්ඤලොනෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමමසෙසිදං ඵලං.
289. අභං මනුසසසු මනුසසභුතා
පුරිමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ
දුස්සීලකුලෙ පුණ්සා අභොසිං
අසසඤ්ඤාසු කදරියෙසු අභං.
290. සද්ධා සිලෙන සමපන්නා සංවිභාගරතා සද,
පිණ්ඩාය වරමානසස අපුචං නෙ අදසභං.
291. තද්දහං සසසුයාවිකවං සමණො ආගතො ඉධ,
තසස අදසභං පුචං පසන්නා සෙති පාණිති.
292. ඉති සා සසසු පරිභාසි අවිනීතා¹ තුවං වධු,
න මං සමපුච්ඡිතං ඉච්ඡි සමණසස දදමහං.
293. තනො මෙ සසසු කුපිතා පභාසි මුසලෙන මං,
කුටඛනච්ඡි අවධි මං නාසකවං ජීවිතං වීරං

1. අවිනීතාසි නිං - මජ්ඣ.

- 294. සා අභං කායසස භෙද වීථපමුක්ඛා තතො වුතා,
දෙව්‍යානං තාවතීංසානං උපපනතා සභව්‍යතං.
- 295. තෙන මෙ කාදීසො වග්ගේණ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ තෙව් මනසො පියා.
- 296. අකධාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමභං අකාසිං
තෙනමහී එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගේණො ච මෙ සබ්බදීසා පභාසතීති.

උළාර විමානං.

3. 2

- 297. ඔභාසධිඤ්ඤා පඨවිං සදෙවකං
අතිරොච්ඡි වක්ඛිමසුරියා විය
සිරියා ච වග්ගේණොත යසෙන තෙජසා
බුහුචා ච දෙවෙ කීදසෙ සඉඤ්ඤො.¹
- 298. පුච්ඡාමි තං උපලමාලධාරීණි
ආවෙළිනී කඤ්ඤිතසඤ්ඤිතතවෙ
අලඤ්ඤොත උත්තමච්ඡාධාරීණි
කාඤ්ඤිං සුභෙ දෙවතෙ වඤ්ඤො මමං.
- 299. කිං ඤං පුරෙ කමමකාසි අතතනා
මනුසසභුතා පුරිමාය ජාතියා
දනං සුච්ඡේණො අථ සීලසඤ්ඤමං
තෙඤ්ඤපපනතා සුගතිං යසසසිතී.
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකඛි
කිසස කමමසසිදං ඵලනති.
- 300. ඉදන්ති භතොත ඉමමෙව ගාමං.²
පිණ්ඩාය අමකක සරං උපාගමී
තතො තෙ උච්ඡුක්ඛො අදසි ඛණ්ඩිකං
පසනතවික්ඛො අතුලාය පිතියා.
- 301. සසසු ච පච්ඡා අනුසුඤ්ඤොතෙ මමං
කභනනු³ උච්ඡුං වධුතො අවාකිරී⁴
නච්ඡධිතීතං න ච පන ඛාදිතං⁵ මයා
සතතසස භික්ඛුසස සයං අදසභං.

- 1. සභිඤ්ඤො - මජ්ඣං.
- 2. ගාමෙ - සයං.
- 3. කභං මෙ - PTS
- 4. අවාකරී - සයං.
- 5. නො පන ඛාදිතං - මජ්ඣං.

- 302. තුඤ්ඤං නිද්දං¹ ඉක්ඛරීයං අරො මම
ඉතිස්සා සසු පරිභාසතෙ මමං,
පීඨං ගහෙත්වා පහාරං අද්ධි මෙ
තනො චූතා තාලකතාමභි දෙවතා.
- 303. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා
සුඛඤ්ඤි කමමිං අනුභොමී අත්තනා,
දෙවෙහි සද්ධිං පරිවාරයාමහං
මොද්දමහං කාමගුණෙහි පඤ්ඤිති.
- 304. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා
සුඛඤ්ඤි කමමිං අනුභොමී අත්තනා
දෙව්ඤ්ඤානා තිදසෙහි රකඛිතා
සමපපිතා කාමගුණෙහි පඤ්ඤිති.
- 305. එතාදීසං පුඤ්ඤඵලං අනප්පකං
මහාච්චාකා මම උච්ඡ්ඤ්ඤිණා,
දෙවෙහි සද්ධිං පරිවාරයාමහං
මොද්දමහං කාමගුණෙහි පඤ්ඤිති.
- 306. එතාදීසං පුඤ්ඤඵලං අනප්පකං
මහාච්ඡ්ඤිකා මම උච්ඡ්ඤ්ඤිණා,
දෙව්ඤ්ඤානා තිදසෙහි රකඛිතා
සහස්සනෙතනො ඉව නාදනෙ වනො.
- 307. තුවඤ්ඤි හනෙත අනුකමපකං වීදුං
උපෙචච වද්දිං කුසලඤ්ඤි පුච්ඡිසං
තනො තෙ උච්ඡ්ඤ්ඤා අද්ධිං චණ්ඩිකං
පහහනචිකතා අතුලාය පීතියාති.

උච්ඡ්ඤ්ඤිකාවිමානං.

3. 3

- 308. පලලඛිතසෙට්ඨෙ මණිසොණණවිනෙත
පුප්ඵාහිකිණෙණ සයනෙ උලාරෙ
තස්ඵච්ඡසි දෙවී මහානුභාවෙ
උච්චාවචා ඉද්ධි වීකුඛමානා.
- 309. ඉමා ච තෙ අච්ඡරායො සමන්තතො
නච්චනති භායනති පමොද්දසනති
දෙවීද්ධිපක්ඛාසි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලීතානුභාවා
විණෙණො ච තෙ සබ්බදීසා පහාසතීති.

1. තුඤ්ඤ හු ඉධිං - හාං,

- 310. අභං මනුස්සසසු මනුස්සභුතා
අභිභි කුලෙ සුභිසා අභොසිං
අකෙකාධනා භතතුවසානුවත්තී
අභොසිං අපමන්තා උපොසථෙ.
- 311. මනුස්සභුතා දභරාස'පාපිකා
පසන්තව්ඤා පතිමාතිරාධයිං
දිවා ච රතෙතා ච මනාපචාරිණී
අභං පුරෙ සීලවතී අභොසිං.
- 312. පාණාතිපාතා විරතා අචොරිකා
සංසුඤ්ඤාසා සුවිබුඤ්චාරිණී
අමජ්ජා නො ච මුසා අභාණිං
සික්ඛාපදෙසු පරිපුරකාරිණී.
- 313. වාතුද්දසිං පඤ්චද්දසිං යා ච පඤ්ඤාස අධම්මී
පාටිභාරියපඤ්ඤා පසන්තමනසා අභං
අධම්මපෙතං අනුධම්මචාරිණී
උපොසථං පිතිමනා උපාවසිං.
- 314. ඉමඤ්චාරියධම්මචරෙහුපෙතං
සමාදිසිත්වා කුසලං සුමුද්දයං
පතිමිති කල්‍යාණි වසානුවත්තී
අභොසිං පුරෙඤ් සුගතස්ස සාවිකා
- 315. එතාදිසං කුසලං ජීවලොකෙ
කම්මං කරිත්වාන විසෙසභාගිනී
කායස්ස හෙද අභිසම්පරායං
දෙව්ඤිපත්තා සුගතිමිති ආගතා.
- 316. විමාන පාසාදවරෙ මනොරමෙ
පරිචාරිතා අච්ඡරාසඛතණෙන
සයංපහා දෙවගණා රමෙනතී මං
දීසායුතීං දෙවවිමානමාගතත්තී.
පලලඛකවිමානං.

3. 4

- 317. ලතා ච සජ්ජා පචරා ච දෙවතා
අච්චිමුච්චි රාජවරස්ස සිරිමනො
සුතා ච රඤ්ඤා චෙස්සවණස්ස ධිතා
රාජිමති ධම්මඉණෙහි සොභථ.
- 318. පඤ්චවත්ත නාරියො අගමංසු නභායිකුං
සීතොදිකං උසාලිනිං සිචං නදිං
තා තත්ත නභායිත්ත රමෙත්ත දෙවතා
නච්චිත්ත භායිත්ත සුතා ලතං මුච්චි.

1. දභරා අපාපිකා - මජ්ඣං.
 2. ඉමඤ්ච ආරියං අධම්මචරෙහුපෙතං, - මජ්ඣං.
 3. අච්චිමුච්චි - මජ්ඣං.
 4. නච්චිත්තා - මජ්ඣං.
 5. භායිත්තා - මජ්ඣං.

- 319. පුච්ඡාමී තං උප්පලමාලධාරිණි
ආවෙළීති කණ්ණිතසන්නිභක්ඛාවෙ
තිමීරතමබ්බකඛි නභෙව සොභනෙ
දීසායුකී කෙන කතො යසො තව.
- 320. කෙනාසි භද්දෙ පතීනො පියතරා
විසිට්ඨකල්‍යාණිකරසසු රූපතො
පදකඛිණා නව්වනභිතවාදිතෙ
ආවිකඛි නො කං නරනාරිපුච්ඡතා ති.
- 321. අභං මනුසෙසසු මනුසෙභුතා
උළාරගොගෙ කුලෙ සුණ්ඨා අගොසි.
අසෙසාධනා භතතුවසානුච්ඡන්ති
උපොසරෙ අපමන්තා අගොසිං.
- 322. මනුසෙභුතා දභරාස'පාපිකා
පසන්නච්ඡතා පතිමාභිරාධයිං
සදෙවරං සසෙසුරං සද්දසකං
අභිරාධයිං තමිඤ්ඤ කතො යසො මම.
- 323. සාභං තෙන කුසලෙන කම්මිතා
චතුබ්බි යානෙහි විසෙසමජ්ඣග්ගා
ආයුඤ්ඤ චණ්ණඤ්ඤ සුඛං ධලඤ්ඤ
බ්බිධාරතිං පච්චනුභොමනෙසකං.
- 324. සුතං නු තං භාසති යං අයං ලතා
යං නො අපුච්ඡමිඤ අකිත්තයි නො
පතීනො කීරමිඤකං විසිට්ඨනාරිතං
ගතී ච තාසං පචිරා ච දෙවතා.
- 325. පතීසු ධමමං පචිරාම සබ්බා
පතිබ්බතා යසඤ්ඤ භවන්තී ඉත්ථියො
පතීසු ධමමං පචිරිඤ්ඤ සබ්බා
ලච්ඡාමසෙ භාසති යං අයං ලතා.
- 326. සීභො යථා පබ්බතසානු ගොචරො
මභිඤ්ඤරං පබ්බතමාවසිඤ්ඤා
පසෙසා භනන්තා ඉතරෙ චතුසදෙ
බ්බිද්දෙ මිගෙ බාදති මංසභොජනො.
- 227. තරෙව සද්ධා ඉධ අරියසාවිකා
භක්ඛාරං නිසසාය පතීං අනුබ්බතා
කොධං වධිඤ්ඤා අභිභුසා මච්ඡරං
සග්ගමිඤ්ඤ සා මොදති ධමමචාරිනීති.

ලතාවිමානං.

3. 5

328. සත්තතභවිං සුමධුරං රාමණෙයං අවාචයිං,
 යො මං රඛතභේ අවෙහති සරණං මෙ භොහි කොසියාති.
329. අහං තෙ සරණං භොහි අභමාවරියපුජකො,
 න තං ජධිඝ්ඤති සිසෙඤා සිඝ්ඤමාවරිය ජෙඤසයිති.
330. අභිඤ්ඤානෙන වණෙණෙන යා ජං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
 ඔභාසෙභවි දිසා සඤ්ඤා ඔසධි විය තාරකා.
331. තෙන තෙ තාදිසො වණෙණෙ තෙන තෙ ඉධමීජ්ඣති,
 උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.
332. පුච්ඡාමි තං දෙවී මහානුභාවෙ,
 මනුඤ්ඤාභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
 තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
 වණෙණෙ ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.
333. සා දෙවතා අත්තමතා මොග්ගලොනෙන සුවිජ්ඣා,
 පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමමසීදං එලං.
334. වස්ත්‍රඤ්ඤාමදයිකා නාරී
 පවරා භොති නරෙසු නාරීසු
 එවං පියරුපදයිකා මනාපං
 දිබ්බං සා ලභතෙ උපෙච්චි යානං.
335. තස්සා මෙ පසස විමානං
 අච්ඡරා කාමවණණිනිභමසමී
 අච්ඡරා සහසසඤ්ඤාභං¹
 පවරා පසස පුඤ්ඤානං² විපාකං.
336. තෙන මෙ තාදිසො වණෙණෙ තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣති,
 උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.
337. අසකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
 මනුඤ්ඤාභූතා සමකාසි පුඤ්ඤං
 තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
 වණෙණෙ ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

1. අච්ඡරාසහසඤ්ඤාභං පවරා - භා.

2. පුඤ්ඤානං - කපථි.

(යථා ච එසු එවං උපරි සබ්බවිමානොසු විසාරෙතබ්බං.)

- 338-341. අභිසකනොත්තන වග්ගොත්තන -පෙ-
වග්ගොත්තන ච තෙ සබ්බදියා පභාසතී'ති.
- 342. සුපඤ්ඤාමදායිකා නාරි
පවරා භොති නරෙසු නාරිසු
එවං පියරුපදායිකා මනාපං
දිබ්බං සා උභතෙ උපෙච්ච යානං.
- 343. තසසා මෙ පසස විමානං
අච්ඡරා කාමවග්ගොත්තනමසී
අච්ඡරා සහස්සසසාහං
පවරා පසස පුඤ්ඤානං විපාකං.
- 344-349. තෙන මෙ තාදියො වග්ගොත්තන -පෙ-
වග්ගොත්තන ච මෙ සබ්බදියා පභාසතී'ති.
- 350-373. ගන්ධකාමදායිකා නාරි
පවරා භොති නරෙසු නාරිසු -පෙ-
එලුකාමදායිකා නාරි -පෙ-
රසුකාමදායිකා නාරි -පෙ-
- 374-381. ගන්ධපඤ්ඤාමදායිකං අභමදායිං
කසසපසස හගවනො ධුපසී¹ -පෙ-
තසසා මම පසස විමානං -පෙ-
වග්ගොත්තන ච මෙ සබ්බදියා පභාසතී'ති.
- 382-389. භිසඤ්ඤා වහං භිසඤ්ඤානියො ච
අද්දසායිං පඤ්ඤාපනෙත
තෙසාහං ධම්මං සුඤ්ඤාන
එකපොසථං උපවසිසසං
තසසා මෙ පසස විමානං -පෙ-
වග්ගොත්තන ච මෙ සබ්බදියා පභාසතී'ති
- 390-397. උදකෙ යීතා උදකමදායිං
භිසඤ්ඤානො විකෙතන විපසනෙතන
තසසා මෙ පසස විමානං -පෙ-
වග්ගොත්තන ච මෙ සබ්බදියා පභාසතී'ති.
- 398-405. සංඝාඤ්ඤා'හං සසුරඤ්ඤා
වග්ගොත්තන කොධනෙ ච එරුසෙ ච
අනුසුඤ්ඤායිකා සුපවයායිං
අපමානා සකෙන සිලෙන -පෙ-
- 406-413. පරකමමකරි ආයිං
අපෙතනාතඤ්ඤා දුසී
අකෙතාධනා අනාතිමානී'
සංවිහාගීනී සකසස හගසස -පෙ-

1. ධුපමභි - මජ්ඣං.
 2. පරකමමකරි - සීලී, පරකමමකාරීහි - ඥා.
 3. අනාතිමානීහි - මජ්ඣං.

414-421. විරොදනං අභමදාසි.
 භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරන්තසස
 එවං කරිඤා කම්මං.
 සුභතී උපපජ්ඣ මොදාමි -පෙ-

422-609. එංගිතං අභමදාසි. -පෙ-
 උච්ඡුඛණ්ඩකං අභමදාසි. -පෙ-
 තිබ්බරුසකං අභමදාසි. -පෙ-
 කසකාරිකං අභමදාසි. -පෙ-
 එළාලුකං අභමදාසි. -පෙ-
 වලලීඵලං අභමදාසි. -පෙ-
 එරුභකං අභමදාසි. -පෙ-
 භස්සකාපකං අභමදාසි. -පෙ-
 සාකමුට්ඨිං අභමදාසි. -පෙ-
 පුස්සකමුට්ඨිං අභමදාසි. -පෙ-
 මුලකං අභමදාසි. -පෙ-
 නිබ්බමුට්ඨිං අභමදාසි. -පෙ-
 අම්බකඤ්ජිකං අභමදාසි. -පෙ-
 දෙභිතිමමජ්ජනිං අභමදාසි. -පෙ-
 කායබන්ධනං අභමදාසි. -පෙ-
 අංසවට්ටකං අභමදාසි. -පෙ-
 ආයොගපට්ටං අභමදාසි. -පෙ-
 විඬුපනං අභමදාසි. -පෙ-
 තාලවණ්ඩං අභමදාසි. -පෙ-
 මොරහස්සං අභමදාසි. -පෙ-
 ජක්ඛං අභමදාසි. -පෙ-
 උපාහනං අභමදාසි. -පෙ-
 පුච්චං අභමදාසි. -පෙ-
 මොදකං අභමදාසි. -පෙ-

610. අභිකකභොගන වචණ්ණන යා ඤා තිට්ඨසි දෙවනෙ,
 ඔහාපෙසන්ති දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.

611. කෙන තෙ තාදිසො වචණ්ණන කෙන තෙ ඉට්ඨිජ්ඣති,
 උපපජ්ජන්ති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනාසො පියා.

612. පුච්චාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
 මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
 කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
 වචණ්ණන ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.

613. සා දෙවතා අකතමනා මොග්ගලානොන පුච්ඡිතා
 පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං ඵලං.

614. සකඛලිං අභමදාසි.
 භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරන්තසස
 එවං කරිඤා කම්මං.
 සුභතී උපපජ්ඣ මොදාමි.

- 615. තස්සා මෙ පසස් විමානං
අච්ඡරා කාමවණ්ණිනිභමස්ථී
අච්ඡරා සහසස්සසාභං
පචරා පසස් පුඤ්ඤානං විපාකං.
- 616. තෙන මෙ තාදියො වණෙණ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣකිති,
උපපජ්ජනති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 617. අඤ්ඤාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසස්සභුතා යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණ ව මෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
- 618. ස්වාගතං වත මෙ අජ්ජ සුපභාතං සුචුට්ඨිතං¹
යං අද්දසං² දෙවතායො අච්ඡරා කාමවණ්ණියො
- 619. ඉමාභං³ ධම්මං සුඤ්ඤං කාභාමි කුසලං ධම්මං
දුතෙන සමවරියායං සංඤ්ඤාමෙන දුමෙන වී
ස්වාභං තස්ථ ගමිස්සාමි⁴ යස්ථ ගණධා න යොවරෙති.

ගුණදීප විමානං පඤ්ඤමං.

3. 6

- 620. දඤ්ඤලමානා වණෙණන යසසා ව යසසසිතී,
සබ්බෙ දෙවෙ තාවතිංසෙ වණෙණන අතිරොච්ඡි.
- 621. දසස්සනං නාභිජාතාමි ඉදං පඨමදසස්සනං,
කසමා කායා නු ආගමෙ නාමෙන භාසසෙ මමනතී.
- 622. අභං භද්දෙ සුභද්දසිං පුඤ්ඤ මානුසකෙ භවෙ,
සභ භරියා ව තෙ ආසිං භගීති ව කණ්ඩසීකා.
- 623. සා අභං කායසස්ස භෙද විපමුක්ඛා තතොචුකා,
නිමොනරතීනං දෙවානං උපපණා සභව්‍යතණ්.
- 624. පඤ්ඤකකකලාභාණා තෙ දෙවෙ යනභි පාණිතො,
යෙසං ඤං කිත්තයිස්සසි සුභද්දෙ ජාතිමත්තතො.
- 625. කථං⁵ ඤං කෙන වණෙණන කෙන වා අනුසාසිකා,
කීදියෙනෙව දුතෙන සුඤ්ඤතෙන යසසසිතී.
- 626. යසං එතාදියං පතතා විසෙසං විපුලමජ්ඣකිගා,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකකි කිස්ස කලෙසසිදං එලනතී.

- 1. සුචුට්ඨිතං - මජ්ඣං.
- 2. අද්දසාමි - මජ්ඣං.
- 3. තාභාභං - සා.
- 4. සුභාභං - සා.
- 5. තතෙව ගඤ්ඤාමි - කසම්භි.
- 6. අථ - මජ්ඣං.

- 627. අට්ඨව පිණ්ඩපාකානි යං දුතං අදදං පුරෙ,
දුක්ඛිණෙයාසස සබ්බසස පසන්නා යෙති පාණ්ඨි.
- 628. තෙන මෙ තාදිසො විග්ගෙණෙ තෙන මෙ ඉධම්ඡුක්ඛිනී,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 629. අක්ඛම් තෙ දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා යමහං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
විග්ගෙණො ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
- 630. අහං තයා ඛහුතරෙ භික්ඛු සඤ්ඤිතෙ බ්‍රහ්මචාරිනෝ¹
කප්පෙසිං අත්තපානෙන පසන්නා සෙති පාණ්ඨිති
තයා ඛහුතරං දතවා භීතකායුපගා අහං²
- 631. කථං තුං අපතරං දතවා විපෙසං විපුලමඡුක්ඛිතා,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවික්ඛි යස්සකම්මස්සිදං එලනතී.
- 632. මනොභාවනීයො භික්ඛු සඤ්ඤිට්ඨො මෙ පුරෙ අහු,
තාහං හතෙතන නිමනෙතසිං රෙවතං අත්තනට්ඨමං.
- 633. යො මෙ අත්ථපුරෙක්ඛාරො අනුකම්පාය රෙවතො,
සබ්බෙ දෙභීති මං අවොච්ඡ තස්සාහං වචනං කරිං.
- 634. සා දුක්ඛිණො සබ්බගතා අපමමයො පතිට්ඨිතා,
පුග්ගලෙසු තයා දික්ඛං න තං තව මහපඵලනතී.
- 635. ඉදුනෙවාහං ජානාමි සබ්බෙ දික්ඛං මහපඵලං
සාහං ගතත්වා මනුසසත්තං වදඤ්ඤ වීතමච්ඡරා
සබ්බෙ දුතානි දස්සාමි³ අපමත්තා පුනපුනතති.
- 636. කා එසා දෙවතා හද්දා තයා මනකයතෙ සහ,
සබ්බෙ දෙවෙ තාවතීංසෙ විග්ගෙණෙන අතිරොචතීති.
- 637. මනුසසභුතා දෙවීඤ්ඤ පුබ්බෙ මානුසකෙ හවෙ
සහහරියා ච මෙ ආසි හගිනී ච කනිට්ඨිතා
සබ්බෙ දුතානි දතවාන කතපුඤ්ඤ විරොචතීති.

- 1. බ්‍රහ්මචාරයො - මජ්ඣ.,
බ්‍රහ්මචාරියො - PTS.
- 2. අහු - කපඵලි.
- 3. මංවොච - මජ්ඣ.,
- 4. දුතං දස්සාමිහං - සා.,

- 638. ධම්මමන පුබ්බෙ භගිනී තයා භද්දෙ වීරොචනි,
යං සබ්බසමී අපපමෙයො පතිට්ඨාපෙසි දකඛිණං.
- 639. පුච්ඡිතො හි මයා බුද්ධො ගිජ්ඣකුට්ඨති පබ්බතෙ,
විපාකං සංවිභාගස්ස යස් දින්නං මහපථලං.
- 640. යජමානානං මනුස්සානං පුඤ්ඤපෙකඛාන පාණීනං,
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං යස් දින්නං මහපථලං.
- 641. තං මෙ බුද්ධො විශාකාසි ජානං කලළථලං සකං,
විපාකං සංවිභාගස්ස යස් දින්නං මහපථලං.
- 642. වත්තාරො ව පච්චන්තා වත්තාරො ව ථලෙ ධීතා,
ථස සබ්බො උජ්ඣුතො පඤ්ඤාසිලසමාභිතො.
- 643. යජමානානං මනුස්සානං පුඤ්ඤපෙකඛාන පාණීනං,
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං සබ්බෙ දින්නං මහපථලං.
- 644. ථසො හි සබ්බො විපුලො මහග්ගතො
ථසපපමෙයො උද්ධිව සාගරො
ථතෙහි සෙට්ඨා නරචිරසාවකා
පහඛකරා ධම්මච්ඡිරයනාහි.
- 645. තෙසං සුදින්නං සුහුතං සුධිට්ඨං,
යෙ සබ්බමුඤ්ඤස්ස දදන්ති දනං
සා දකඛිණං සබ්බගතා පතිට්ඨිතා
මහපථලා ලොකච්ඡුති වණ්ණිතා.
- 646. ථතාදිසං ය ඤ්ඤමනුස්සරන්තා¹
යෙ චෙදජාතා විචරන්ති ලොකෙ
විනෙයාග් මචේජරමලං සමුලං
අනිඤ්ඤා සග්ගමුපෙත්ති යානන්ති.

දඤ්ඤ විමානං.

3. 7

- 647. ඵලිකරජතභෙමජාලවර්තනං
විවිධවිභුතලමඤ්ඤං සුරමමං
ව්‍යමං සුනිමේතං තොරණුපපන්තං
රුවකුපකිණණමීදං සුභං විමානං.
- 648. භාති ව දසදිසා නභෙව සුරියො
සරදෙ තමොනුදෙ සහස්සරංසි
තථා තපතිමීදං තච විමානං
ජලමීව ධුමසිඛො නියෙ නභග්ගො.

1. ධම්මකථං උදිරයන්ති - සා.
2. පුඤ්ඤමනුස්සරන්තා - සා.

- 649. මුසකීච නයනං සතෙරතාව¹
ආකාසෙ යපිතමීදං මනු ඤ්ඤං
විණං මුරජසමමතාලසුට්ඨං
ඉදං ඉඤ්ඤුරං තථා තවෙදං.
- 650. පදම කුමුදුසාල කුචලයං
යුධිකං ඛනඤ්ඤතොජකා ච සතභි
සාලකුසුමීත පුපථිතා අසොකා
විවිධ දුමඟ්ග සුග්ගකි සෙවිතමීදං.
- 651. සළල ලඤ්ඤ භජකං සඤ්ඤතං²
කුසකසුච්ච්ච්චිත ලතාවලමච්චිති
මණ්ණාල සද්දසා යසසෙති
රමමා පොකඛරණී උපට්ඨිතා තෙ.
- 652. උදකරුභා ච යෙතී පුපථිතා
ඵලජා යෙ ච සතභි රුක්ඛජාතා
මානුසකාමානුසකා ච දිඛ්ඛා
සඤ්ඤ කුසභං නිවෙසනමභි ජාතා.
- 653. කිසස සංයමදමසසයං³ විපාකො
කෙතාසි කමමඵලෙනිඤ්ඤපජනතා
යථා ච තෙ අධිගතමීදං විමානං
තදනුපදං අවවාසු⁴ ළාරපඤ්ඤමෙති.⁵
- 654. යථා ච මෙ අධිගතමීදං විමානං
කොඤ්ඤමයුරචකොර සඤ්ඤවරිතං
දිඛ්ඛපිලචභංසරාජවිණ්ණං
දථිජකාරණධිව කොකිලාභිතදිතං.
- 655. නානා සන්තානක පුපථිතකිච්චිධා
පාටලී ජමඤ්ඤ අසොක රුක්ඛවතං
යථා ච මෙ අධිගතමීදං විමානං
තණ්ණ පචදිසසාමී⁶ සුණොභි භණ්ණ.
- 656. මගධවරපුරස්මෙත
නාළකගාමො නාම අස්ථි භණ්ණ
තස්ථ අභොසිං පුරෙ සුණ්ණසා
සෙසවති⁷ තස්ථ ජානීසු මමං.

- 1. සතෙරිතා - සා.
- 2. යොධික - මජ්ඣං.
යොථිකා භණ්ණිකා තොජකා - සා
- 3. පුපථිත - පි, සා,
- 4. සංයුතා - මජ්ඣං.
- 5. සමදමසසයං - පිච්ච.
- 6. අවවාසි ළාරපමෙතානී - මජ්ඣං.
- 7. පචදිසාමී - මජ්ඣං.
- 8. සෙවසනී ඉති - මජ්ඣං.

657. සාහං අපචිතත්ථමමකුසලං
 දෙවමනුසසපුජ්ඣං මහත්තං
 උපතිස්සං නිබ්බුතං අප්පමෙය්‍යං
 මුද්දිතමනා කුසුමෙහි අධෙතාකිරිං¹.

658. පරමගතිගතඤ්ඤා පුජයිත්වා
 අතඤ්චදෙහධරං ඉසිං උළාරං,
 පභාය මානුසකං සමුසසයං
 කිදසගතා ඉධමාවසාමි යාතහති.
 සෙසවති විමානං.

3. 8

659. පිතවජ්ඣෙ පිතධජෙ පිතාලධිකාරභුසිතෙ,
 පිතත්තරාහි වග්ගහි අපිළුජ්ඣාව සොහසි.

660. කා කමබුකෙයුරධරෙ² කඤ්චනාවෙළභුසිතෙ,
 භෙමජාලක පච්ඡනෙත³ නානාරතනමාලිනි.

661. සොවණ්ණණ්ණමයා ලොහිතධ්මමයා ව⁴
 මුත්තාමයා වෙඵරියමයා ව
 මසාරගලලා සහ ලොහිතධ්මා
 පාරාවතකච්චි⁵ මණ්ඩි විතතිතා.

662. කොචි කොචි එත්ථ මයුරසුසසරො
 හංසසරජෙඤ්ඤා කරච්චිකසුසසරො
 තෙසං සරො සුයති වග්ගරූපො
 පඤ්චධරිකං තුරියමීවසවාදිතං.

663. රජො ව තෙ සුභො වග්ග නානාරතනච්චිකඤ්ඤා⁶
 නානාවණ්ණණ්ණහි ධාතුහි සුවිභනො ව සොහති.

664. තස්මිං රජෙ කඤ්චනාච්චිකවචෙණ්ණ
 යා තං ධිතා⁷ භාසයිමං පදෙසං
 දෙවතෙ පුච්ඡතාවිකඛි කිස්ස කමමසසිදං ඵලනති.

1. අභිගුකිරිං - මජ්ඣං.
 2. කාකමබුකායුරධරෙ - මජ්ඣං.
 කාකමබුකායුරධරෙ - ස්‍යා.
 3. භෙමජාලකඤ්ඤානො - මජ්ඣං.
 4. ලොහිතභාමයාව - මජ්ඣං.
 5. පාලකකච්චි - මජ්ඣං.
 පාරාවතකච්චි - අවධානපා.
 6. නා නා රතන විභග්ගො - ස්‍යා.
 7. යත්ථධිතා - සි.

- 665. සොවණ්ණණ්ණජාලං මණිසොණ්ණච්ඡන්තං¹
 මුක්ඛාච්ඡන්තං හෙමජාලෙන ජනනං²
 පරිනිබ්බුතෙන ගොතමෙ අපමෙයො
 පසන්නච්ඡන්තා අභමාභිරොපයිං.
- 666. තාභං කමමං කරිකාන කුසලං බුද්ධවණ්ණිතං,
 අපෙතසොකා සුඛිතා සමපමොදුමනාමයා'ති.

මලලිකා විමානං.

3. 9

- 667. කා නාම කුං විසාලකම් රමෙම විතලකාවතො,
 සමන්තා අනුපරියාසි නාරිගණපුරකකිතා.³
- 668. යද දෙවා තාවතිංසා පවිසනති ඉමං වනං,
 සයොග්ගා සරථා සබ්බෙ විත්‍රා භොගති ඉධාගතා.
- 669. තුග්ගණ්ණි ඉධ පත්තාය උයානො විවරනතියා,
 කායෙ න දීක්ඛති චිත්තං කෙනරූපං තවෙදිසං
 දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකම් කිසස කමමසයිදං ඵලනති.
- 670. යෙන කමෙමන දෙවීන්දු රූපං මග්ගං ගති ච මෙ,
 ඉඤ්චි ච අනුභාවො ච තං සුභොගි පුරින්දුද.
- 671. අභං රාජගහෙ රමෙම සුනන්දනාමුපාසිකා,
 සඤ්ඤා සිලෙන සමපන්නා සංවිභාගරතා සද.
- 672. අච්ඡාදනණ්ණි භත්තණ්ණි සෙනාසනං පදීපියං,
 අද්ධිං උජුභුතෙසු විපසනෙන්න වෙතසා.
- 673. වාතුඤ්ඤිං පණ්ණිද්ධිං යාව පකඛසස අට්ඨමී,
 පාචිභාරිය පකඛණ්ණි අට්ඨධගසුසමාගතං.
- 674. උපොසථං උපවසික්ඛං සද සිලෙසු සංවුත්තා,
 සඤ්ඤමා සංවිභාගා ච විමානං ආවසාමභං.
- 675. පාණාතිපාතා වීරතා මුසාවාද ච සඤ්ඤතා,
 රෙය්‍යා ච අතිවාරා ච මජ්ඣපානා ච ආරකා.
- 676. පණ්ණිසික්ඛාපදෙ රතා අරියසව්වාන කොච්ඡිද,
 උපාසිකා චක්ඛුමතො ගොතමස්ස යසසසිනො.
- 677. තසසා මෙ ඤ්ඤතිකුලා ද්ධි' සද මාලාභිභාරති,
 තාභං භගවතො ථූපෙ සබ්බමෙවාභිරොපයිං.

- 1. මණිසොණ්ණච්ඡන්තං - සී, සා.
- 2. හෙමජාලකසන්නතං - සා.
- 3. පුරකකිතා - සා.
- 4. ඤාතිකුලං ආසී - සා.

- 678. උපොසථෙ චභං ගතඤ්චා මාලාගඤ්චිලෙපනං,
දුපසමී අභිරොපෙසිං පසන්තා සෙභි පාණිභි.
- 679. තෙන කලෙචන දෙවිඤ්ඤ රූපං මයං ගතී ච මෙ,
ඉදධි ච අනුභාවො ච යං මාලං අභිරොපසිං.
- 680. යඤ්ඤා සිලවතී ආසිං න තං තාව විපවචතී,
ආසා ච පන මෙ දෙවිඤ්ඤ සකදගාමිනී සියනතී.

විසාලකඤ්චි විමානං.

3. 10

- 681. පාරිච්ඡන්තකෙ කොච්චාලෙ රමණියෙ මනොරමෙ,
දීඛං මාලං ගඤ්චානා ගායනභි සමපමොදසී.
- 682. තස්සා තෙ නවවමානාය අඛයමඤ්ඤභි සඛඛසො,
දීඛං සඤ්ඤා නිච්ඡරතභි සචණියා මනොරමා.
- 683. තස්සා තෙ නවවමානාය අඛයමඤ්ඤභි සඛඛසො,
දීඛං ගඤ්චා පචායනභි සුචිගඤ්චා මනොරමා.
- 684. විචිත්තමානා කායෙන යා වෙණිසු පිළුඤ්චා,
තෙසං සුයතී නිශෙසාසො තුරියෙ පඤ්ඤාභිකෙ යථා.
- 685. විචංසකා වාතධුතා වාතෙන සමපකම්පිතා,
තෙසං සුයතී නිශෙසාසො තුරියෙ පඤ්ඤාභිකෙ යථා.
- 686. යාපි තෙ සිරසමී මාලා සුචිගඤ්චා මනොරමා,
වාතී ගඤ්චා දීසා සඛං රුදෙඤ්චා මඤ්ඤාභිකො¹ යථා.
- 687. සායසෙ තං සුචිං ගඤ්චා රූපං පසසසි අමානුසං,
දෙවතෙ පුච්ඡතාවිඤ්චා කීසක කලමසසිදං ඵලනතී.
- 688. පහස්සරං අච්චිමනතං වණ්ණණනෙඤ්චා සඤ්ඤානං²,
අසොකපුපථමාලාභං බුද්ධිසස උපනාමසීං.
- 689. තාභං කම්මං කරිණාන කුසලං බුද්ධිවණ්ණිකං,
අපෙතපොසාකා සුඛිකා සමපමොදමිනාමයාතී.

පාරිච්ඡන්තක විමානං.

පාරිච්ඡන්තකවග්ගො කතියො.

කසසුද්දනං:-

උළාරං³ උච්ඡ්චලලඤ්චා⁴ ලතා ච ගුහතිලෙන ච
දද්දලල සෙසචතී මලලී⁵ විසාලකඤ්චි පාරිච්ඡන්තකො
වග්ගො තෙන පවුච්චතීති.

1. මඤ්ඤාභිකො - මජ්ඣං.
 2. සංයුතං - මජ්ඣං.
 3. උළාරො - මජ්ඣං.

4. උච්ඡ්චලලඤ්චා - මජ්ඣං.
 5. සෙසමලලීකා - මජ්ඣං.

4. 1

- 690. මඤ්ජරධාකේ¹ විමානසම්. සොණණ වාලුක සන්තෙ,
පඤ්ඤාධිකෙන තුරියෙන රමසි සුපචාදිතෙ.
- 691. තණ්හා විමානා ඔරුග්ගා නිමේකා රතනාමයා,
ඔගාහසි සාලවනං පුපචිතං සබ්බකාලිකං.
- 692. යසස යසෙසව සාලසස මුලෙ තිට්ඨසි දෙවතෙ,
සො සො මුඤ්ඤිති පුප්ථානී ඔනමිතා දුමුත්තමො
- 693. වාතෙරිතං සාලවනං ආධුතං දිපසෙචිතං,
වාති ගජෙඤා දිසා සබ්බා රුකෙඤා මඤ්ජුසකො යථා
- 694. සායසෙ තං සුචීං ගතං රූපං පසසසි අමානුසං,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකඛි කිසස කමමසසිදං ඵලනඤ්චී
- 695. අහං මනුසෙසසු මනුසෙසභූතා දසි අධිරකුලෙ අහුං,
බුද්ධං නිසින්නං දිස්වාන සාලපුපෙථති ඔකිරි.
- 696. වටංසකං ච සුකතං සාලපුපථමයං අහං,
බුද්ධසස උපනාමෙසිං පසන්නා සෙති පාණිති.
- 697. තාහං කම්මිං කරිත්වාන කුසලං බුද්ධවණණිතං,
අපෙතසොකා සුචීතා සමපමොදමනාමයාති.

මඤ්ජරධාක විමානං.

4. 2

- 698. පහසසර වර්ගණණනිගෙ
සුරකතවත් නිවාසනේ²
මභිද්ධිකෙ චිත්තරූචිරගහෙත
කා තිං සුහෙ දෙවතෙ වජ්ජසෙ මම.
- 699. පලලඬෙඤා ච තෙ මහඥො
නානාරතනචිත්තො රූචිරො
යත් තිං නිසින්නා චිරොවසි
දෙවරාජාරිච්ඡ³ නඤ්ජෙන වනෙ
- 700. කිං තිං පුරෙ සුචරිතමාවරි හඤ්ඤ
කිසස කමමසස විපාකං අනුභොසි දෙවලොකසම්.
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකඛි කිසසකමමසසිදං ඵලනඤ්චී

1. මඤ්ජරධාක - මජ්ඣ.
2. සුරකතවත්තනෙ - මජ්ඣ.
3. දෙවරාජාරි - ඡී.

- 701. පිණ්ඩාය තෙ වරන්තසස
මාලං ඵාණිකණ්ඨි අදදං භජන්ත
තසස කම්මසසිදං විපාකං
අනුභොමී දෙවලොකසමිං
- 702. හොති ච මෙ අනුතාපො
අපරධං¹ දුක්ඛතණ්ඨි මෙ භජන්ත
සාභං ධම්මං නාසෙසාසිං
සුදෙසිතං ධම්මරාජෙන
- 703. තං තං වදුමී භද්දජෙන
යසස මෙ අනුකම්පියො
කොච්චි ධම්මෙසු තං සමාදපෙථ²
සුදෙසිතං ධම්මරාජෙන
- 704. යෙසං අතී සඤ්ඤා චුදෙඤ්ඤා ධම්මෙ ච සඤ්ඤාතනෙ ච,
තං³ තෙ මං අතීවිරොචනති ආයුතා යසසා සිරියා
- 705. පතාපෙන වජෙණ්ණෙන උත්තරිතරා
අභෙඤ්ඤා මනිද්ධිකතරා මයා දෙව්වාති

පභසසර විමානං.

4. 3

- 706. අලඛකතා මණිකණ්ඨිනාවිතං
සුචණ්ණජාල විහතං⁴ මහනතං
අභිරුසුභ ගජවරං සුකපටිතං
ඉධාගමා වෙභාසයං⁵ අනාඤ්ඤෙකි
- 707. නාගසස දන්තසු දුචෙසු නිමිතා
අච්චාදිකා පදුමිනියො සුචුලො
පදුමෙසු ච තුරියගණා පභිජ්ජරෙ
ඉමා ච නව්වතති මනොහරායො
- 708. දෙවිද්ධිපකාසි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි ඵවං ජලිතානුභාවා
වජෙණ්ණා ච තෙ සඤ්ඤාදියා පභාසතිති

- 1. අපරාධං - සායං.
- 2. සමාදපෙථ - භායං.
- 3. තං ඉතීපදං මරණිජවධසඤ්ඤාමිතිවනෙ න දිසසතෙ.
- 4. සොචණ්ණජාලවිතං - මජ්ඣං.
- 5. වෙභාසයං - මජ්ඣං.

- 709. බාරාණසියං උපසඛතමීඤ්ඤා
 බුද්ධස්සභං වජ්ඣග්ගං අද්ධං
 පාදනී වජ්ඣනී ඡමා නිසීදිං
 විඤ්ඤා වගං අඤ්ඤාලිකං අකාසිං.
- 710. බුද්ධො ච මෙ කඤ්ඤානසනනිභග්ගචො
 අදෙසධී සමුදයදුක්ඛනිචචනං
 අසඛිඛනං දුක්ඛනිරොධසස්සනං
 මග්ගං අදෙසධී¹ යතො වීජානියං.
- 711. අපසායුකී කාලකතා තතො චුතා
 උපපනතා තීදසගණං යසකසීනී
 සකකසසාභං² අඤ්ඤාතරා පජාපනී
 යසුකතරා නාම දියාසු විසුතා'ති

නාග විමානං.

4. 4

- 712. අභිකකනොතන වණේණන යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
 ඔභාසෙසනනී දියා සබ්බා ඔසධී විය තාරකා
- 713. කෙන තෙ තාදියො වණේණන කෙන තෙ ඉධමීජ්ඣනී,
 උපපජ්ඣනී ච තෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා
- 714. පුච්ඡාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
 මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
 කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
 වණේණන ච තෙ සබ්බදියා පභාසනී'ති
- 715. සා දෙවතා අඤ්ඤාමනා මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතා,
 පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසස කමමසසීදං එල'නනී
- 716. අභං ච බාරාණසියං බුද්ධස්සාදිචචබන්ධුනො,
 අද්ධං සුඤ්ඤාමමාසං පසනතා සෙභි³ පාණිභි
- 717. සුඤ්ඤාය අලොභිකාය ච පසස එලං කුමොසපිණ්ඩියා,
 අලොමං සුඤ්ඤං දියවා කො පුඤ්ඤං න කරිසසනී

1. අදෙසධී - මජ්ඣං.
 2. සකකසසාභං - මජ්ඣං.
 3. සෙභි - PTS.

- 718. කෙන නෙ තාදිසො වඤ්ඤාන නෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා
- 719. අකමාමි නෙ භික්ඛු මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා යමහං අකාසිං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවා
වඤ්ඤාන ච මෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති

අලොමා විමානං¹.

4. 5

- 720. අභිකකනෙතන වඤ්ඤාන යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔභාසෙනති දිසා සබ්බා ඔසසී විය තාරකා
- 721. කෙන තෙ තාදිසො වඤ්ඤාන කෙන තෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජන්ති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා
- 722. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං.
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වඤ්ඤාන ච තෙ සබ්බදිසා පභාසති'ති
- 723. සා දෙවතා අනතමනා මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤා පුච්ඡා වියාකාසි යත්ත කමමසයිදං එලං
- 724. අහං අත්ඨකච්ඡදසම්. බුද්ධසසාදිවච්චනවුනො,
අද්ධං කොලසමොකං කඤ්ඤිකං² තෙලධුපිතං.
- 725. පිපඵලා ලසුනෙන ච මීසං ලාමඤ්ජරකෙන ච,
අද්ධං උජුභූතසම්³ වීපසගෙතන වෙතසා
- 726. යා මහෙසිගතං කාරෙය්‍ය වකකචකඤ්ඤස රාජිනො
නාරී සබ්බධාතකලාංඤි භතතුචානොමදසසිකා
එතස්ස කඤ්ඤිකදනස්ස කලං නාගසති සොළසිං.
- 727. සතං නිසබ්බ සතං අස්සා සතං අස්සතරී රථා
සතං කඤ්ඤසභස්සානි ආමුග්ගමඤ්ඤාණවලා
එතස්ස කඤ්ඤිකදනස්ස කලං නාග්ගන්ති සොළසිං.

1. අලොම විමානං - ඔපසං.
2. කඤ්ඤිකං - කපඵරී
3. උජුභූතසු - කපඵරී

- 728. සතං හෙමවතා නාගා ඊසා දනායා උරුලාවා
සුවිභවකවිජා මාතඛගා හෙමකපතන වාසසා¹
එතසස කඤ්ඤදනාසස කලං නාගසනති සොළසිං.
- 729. වතුනතමපි² දීපානං ඉසසරං යොධ කාරයෙ,
එතසස කඤ්ඤදනාසස කලං නාගසනති සොළසිං³කති.

කඤ්ඤදනා විමානං.

4. 6

- 730. අභිකකනොනන වච්චොනන යා ත්වං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔභාසෙතති³ දීසා සධ්ධා ඔසධි විය තාරකා
- 731. තසසා තෙ නවවමානාය අඛතමච්චොති සධ්ධයො,
දිඛ්ඛා සද්දා නිවජරතති සවච්චියා මනොරමා
- 732. තසසා තෙ නවවමානාය අඛතමච්චොති සධ්ධයො,
දිඛ්ඛා ගතො පවායනති සුවිගතො මනොරමා
- 733. විවතතමානා කායෙන යා වෙච්චිසු පිළුකතා,
තෙසං සුයති නිගෙසාසො තුරියෙ පඤ්ඤිකෙ යථා
- 734. වටංසකා වාතධුතා වාතෙන සමුපකමිපිකා,
තෙසං සුයති නිගෙසාසො තුරියෙ පඤ්ඤිකෙ යථා
- 735. යාපි තෙ සිරසමිං මාලා සුවිගතො මනොරමා,
වාති ගතො දීසා සධ්ධා රුකෙඛා මඤ්ඤසකො යථා
- 736. ඝායසෙ තං සුවිං ගතො රූපං පසසසි අමානුසං,
දෙවතෙ සුවිච්චිකාවිකඛ කිසස කමමසසිදං ඵල'නති
- 737. සාවතීයං මඤ්ඤං සධි හදනොන
සඛතසස කාරෙසි මභාවිභාරං
තත්පසසනනා අභමනුමොදිං
දීසවා අගාරඤ්ඤ පියඤ්ඤ මෙනං.
- 738. තායෙව මෙ සුඤ්ඤානුමොදනාය
ලද්ධං විමානං අඛතුතං දසසනොයාං
සමනනතො සොළස යොජනානි
වෙභාසයං ගච්චති ඉදධියා මම
- 739. කුටාගාරා නිවෙසා මෙ විහතතා භාගසො මීතා,
දද්දලලමානා ආභනති සමනනා සතයොජනං

1. හෙමකප නිවාසයා - PTS
 2. වතුනතමපි ව - කපථී.
 3. ඔභාසනති - කපථී.

- 740. පොකුණරඤ්ඤා ව මෙ එසු පුටුලොමනිසෙවීතා,
අවෙඤ්ඤා විපසන්නා සොණ්ණචාලුකසත්තා
- 741. නානාපදුමසඤ්ඤා පුණ්ඩරිකසමොත්තා,
සුරභී සමපවායනභී මනුඤ්ඤා මාචතෙරිතා
- 742. ජමබ්‍රහ්මයො පනසා තාලා නාළිකෙරවනානි ව,
අනොගා නිවෙසනෙ ජාතා නානා රුකඛා අරොපිමා
- 743. නානා කුරියසඛසුච්චං අච්ඡරාගණසොසිතං,
යො'පි මං සුපිනෙ පසෙස සො'පි විනො සියා නරො
- 744. එතාදිසං අඛුතං දස්සනීයං¹ විමානං සබ්බතො පභං,
මම කමෙමභි නිබ්බන්තං අලං පුඤ්ඤානි කාතවෙති
- 745. තායෙව නෙ සුඛතූමොදනාය
ලභං විමානං අඛුතං දස්සනීයං
යා වෙව සා දනමදසි නාරී
තස්සා ගතීං මුඛී කුභීං උපපන්නා සා ති
- 746. යා සා අහු මඟ්ගං සඛී හදනෙත
සඛ්ඛස්ස කාරෙසි මභාවිභාරං
විඤ්ඤාතධම්මා සා අදසි දනං
උපපන්නා² නිම්මාණරතීසු දෙවෙසු
- 647. පජාපති තස්ස සුනිමේතස්ස
අච්චතියො කමමවිපාකො තස්සා
යමෙතං පුච්ඡසි කුභීං උපපන්නා සා'ති
තං නෙ වියාකාසිං අනඤ්ඤොථා අභං
- 748. තෙතභි අඤ්ඤාපි³ සමාදපෙථ
සඛ්ඛස්ස දුනානි දද්ධ වීතො
ධම්මඤ්ඤා සුණංථ පසන්න මානසා
සුදුලලභො ලද්ධා මනුස්සලාභො
- 749. යං මඟ්ගං මඟ්ගාධිපතාතාදෙසසී⁴
මුඛමසීසරො කඤ්ඤාන සනතීහත්තවො
සඛ්ඛස්ස දුනානි දද්ධ වීතො
මහපථලා යසු හවතභී දඤ්ඤො

- 1. අඛුත දස්සනෙයාං - මජ්ඣ.
- 2. උපපන්නා - සීඝ්‍ර
- 3. තෙතභඤ්ඤාපි - මජ්ඣ.
- 4. මඟ්ගාධිපතී අදෙසසී - මජ්ඣ.

- 750. යෙ පුග්ගලා අට්ඨ සතං පසන්ථා
වික්ඛාරී එතානි යුගානි භොගති
තෙ දක්ඛිණෙය්‍යා පුග්ගස්ස සාවකා
එතෙසු දින්නානි මහප්පලානි
- 751. වික්ඛාරො ව පටිපන්නා වික්ඛාරො ව එලෙ ධීතා,
එස සමෙඤ උජුභුතො පඤ්ඤාපිලසමාහිතො
- 752. යජමානානං මනුස්සානං පුඤ්ඤාපෙසකාන පාණීනං,
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං සමෙඤ දින්නං මහප්පලං
- 753. එසො හි සමෙඤා විපුලො මහග්ගතො
එසපපමෙය්‍යා උද්ධිව සාගරො
එතෙහි සෙට්ඨා නරචීරසාවකා
පහලිකරා ධම්මමුදීරයනති
- 754. තෙසං සුදින්නං සුහුතං සුධිට්ඨං
යෙ සමඤ්චුද්ධිස්ස දදානති දනං
සා දක්ඛිණො සමඤ්චකා පතිට්ඨිතා
මහප්පලා ලොකවිදුත වණ්ණිතා
- 755. එතාදිසං යඤ්ඤමනුස්සරන්තා
යෙ වෙදජාතා විචරන්ති ලොකෙ
වීතෙය්‍යා මචෙජරමලං සමුලං
අනිජ්ඣිතා සග්ගමුපෙජති යානන්ති

විහාරවිමානං.

හාණවාරං දුතියං.

4. 7

- 756. අභික්ඛනෙනෙතන වණ්ණෙන යා ඤං කිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔහාසෙතනී දියා සඤ්ඤා ඔසඨී වීය තාරකා
- 757. කෙන තෙ තාදියො වණ්ණෙන කෙන තෙඉධම්පකාති,
උප්පජ්ජන්ති ව තෙ හොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා
- 758. පුච්ඡාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණ්ණෙන ව තෙ සඤ්ඤාදියා පහාසතී'ති

- 759. සා දෙවතා අභ්‍යමනා මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤා පුච්ඡා විශාකාසි යසස කම්මසිද්ධං ඵලංග්ඤි
- 760. ඉන්ද්‍රවරානං භස්සං අභමදසිං
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරනාසස
ඵසිකානං උනානසමිං
නගරවරෙ පණ්ණකතෙ රමෙම
- 761. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 762. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමභං අකාසිං,
තෙනමහි ඵචං ජලිතානුභාවා
වණ්ණො ච මෙ සබ්බදිසා පභාසනී'ති (ඉන්ද්‍රවරදසිකා)
- 763. අභික්ඛානෙන වණ්ණො යා නං නිව්ඤ්ඤි දෙවතෙ,
මහාසෙතනී දිසා සබ්බා ඔසධි වීය තාරකා
- 764. කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණො කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 765. පුච්ඡාමී නං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵචං ජලිතානුභාවා
වණ්ණො ච තෙ සබ්බදිසා පභාසනී'ති
- 766. සා දෙවතා අභ්‍යමනා මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤා පුච්ඡා විශාකාසි යසස කම්මසිද්ධං ඵලංග්ඤි
- 767. නීලුපපලභස්සං අභමදසිං
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරනාසස
ඵසිකානං උනානසමිං
නගරවරෙ පණ්ණකතෙ රමෙම
- 768. තෙන මෙ තාදිසො වණ්ණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 769. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතා යමභං අකාසිං
තෙනමහි ඵචං ජලිතානුභාවා
වණ්ණො ච මෙ සබ්බදිසා පභාසනී'ති (නීලුපපලදසිකා)
- 770. අභික්ඛානෙන වණ්ණො යා නං නිව්ඤ්ඤි දෙවතෙ,
මහාසෙතනී දිසා සබ්බා ඔසධි වීය තාරකා

- 771. කෙන නෙ තාදියො වණෙණ කෙන නෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජන්ති ච නෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා
- 772. පුච්ඡාමි තං දෙච්චි මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා,
වණෙණ ච නෙ සබ්බදියා පහාසති'ති
- 773. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසි යස්ස කම්මසස්සදං එල'න්ති
- 774. ඔදනමුලකං හරීතපතං
උදකසමීං සරෙ ජාතං අභමදසිං
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරන්තස්ස
එසිකානං උත්තතසමීං
නගරවරෙ පණණකතෙ රමෙම
- 775. තෙන මෙ තාදියො වණෙණ තෙන මෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා
- 776. අසාමි නෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමභං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණ ච මෙ සබ්බදියා පහාසති'ති (ඔදනමුලදසීකා)
- 777. අභික්කනෙන්තන වණෙණන යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ.
මහාසෙසභනී දියා සබ්බා ඔසධී විය තාරකා
- 778. කෙන නෙ තාදියො වණෙණ කෙන නෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජන්ති ච නෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා
- 779. පුච්ඡාමි තං දෙච්චි මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණ ච නෙ සබ්බදියා පහාසති'ති
- 780. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසි යස්ස කම්මසස්සදං එල'න්ති
- 781. අභං සුමනා සුමනස්ස සුමනමකුලානි
දන්තවණෙණති අභමදසිං
භික්ඛුනො පිණ්ඩාය වරන්තස්ස
එසිකානං උත්තතසමීං
නගරවරෙ පණණකතෙ රමෙම

782. තෙන මෙ තාදියො වණෙණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා

783. අසබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතා යමභං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණං ච මෙ සබ්බදියා පභාසති'ති (සුමනමකුලදයිකා)

වතුරිත්ථිමානං.

4. 8

784. දිබ්බංතෙ අඹවනං රමමං පාසාදෙඤ්ඤ මහලලකො,
නානා තුරියසධ්දුට්ඨො අච්ඡරාගණං සොසිතො

785. පදීපො වෙඤ්ඤ ජලති නිච්චං සොවණෙණමයො මහා,
දුස්සඵලෙහි රුකෙඛති සමනා පරිවාරිතො

786. තෙන තෙ තාදියො වණෙණං තෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා

787. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණෙණං ච තෙ සබ්බදියා පභාසති'ති

788. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වීයාකාසි යසීස කම්මසයිදං එල'න්ති

789. අභං මනුසෙසසු මනුස්සභුතා
පුරිමාය ජාතියා මනුස්සලොතෙ
විහාරං සබ්බස්ස කාරෙසිං අමෙඛති පරිවාරිතං

790. පරියොසිතෙ වීහාරෙ කාරෙතෙ නිට්ඨිතෙ මහෙ,
අමෙඛ අච්ඡාදයිත්වාන¹ කථා දුස්සමයෙ එලෙ

791. පදීපං තඤ්ඤ ජාලෙඤා භොජයිත්වා ගණුක්කමං,
නීයාදෙසිං තං සබ්බස්ස පසන්තා සෙති පාණිති

792. තෙන මෙ අඹවනං රමමං පාසාදෙඤ්ඤ මහලලකො,
නානාතුරිය සධ්දුට්ඨො අච්ඡරාගණං සොසිතො

1. අමෙඛති ජදයිත්වාන - මජ්ඣං.

- 793. පදිපො වෙසු ජලති තිව්වං සොවණණමයො මහා,
දුසස්ඵලෙති රුකෙති සමනානා පරිවාරිතො
- 794. තෙන මෙ තාදියො වණණෙන තෙන මෙ ඉධම්ජකිති,
උපපජ්ජති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 795. අකඛාමී තෙ භිකුට්ඨ මහානුභාව
මනුසස්සභුතා යමහං අකාසිං.
තෙනමහි ඵලං ජලිතානුභාවා
වණණෙන ව මෙ සබ්බදියා පභාසති'ති

අමෙවිමානා:

4. 9

- 796. පිතවසෙව පිතධපෙ පිතාලඛකාරභුසිතෙ,
පිතවජ්ජනලිතතඛෙව පිතඋපලමාලිති¹
- 797. පිතපාසාදසයනො පිතාසනො පිතභාජනො,
පිතජනො පිතරථෙ පිතසෙස පිතච්ඡනො.
- 798. කිං කමමකරි භද්දෙ පුබ්බෙ මානුසකෙ භවෙ,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිකිති කිසස කමමසිදං ඵල'භති.
- 799. කොසාතකි නාම උතඤ්ච භනොති කිසසතා අනභිජ්ජකිතා,²
තසිසා වතසාරි පුපථානි ධුපං අභිභරිං අභං.
- 800. සජ්චි සරිරවුද්ධිසිස විපසනෙතන වෙතසා,
නාසිස මග්ගං අවෙකඛිසිසං තදග්ගමනසා³ සති.
- 801. තතො මං අවධි ගාවී ධුපං අපපත්තමානසං,
තඤ්චාභං අභිසංඝෙඤ්චයාං භියො නුන ඉතො සියා.
- 802. තෙන කමමන දෙවිජ්ජ මසවා දෙවකුඤ්ඤරො,
පභාය මානුසං දෙභං තච සභවාතමාගතා,ති⁴
- 803. ඉදං පුජවා කිදසාධිපති මසවා දෙවකුඤ්ඤරො,
තාවතිංසෙ පසාදෙතොගා මාතලිං ඵතදමුච්චි,ති.

- 1. පිතාලමධාරිති, - සා,
පිතාලමාලිති - PTS.
- 2. කිසිතා අනභිජ්ජතා - මජ්ඣ.
- 3. තතග්ගමනසා - ම ජ සං.
තදග්ගමනසා - සා,
4. සභවාමාගතාති - මජ්ඣ.

- 804. පසස් මාතලී අවෙජරං වීතං කමමඵලං ඉදං,
අපපකම්පි කතං දෙය්‍යං පුඤ්ඤං භොති මහඪ්ලං
- 805. නාඪී වීතෙත පසතනමිති අප්පිකානාම දකඛිණා,
තථාගතෙ වා සමුද්දො අථවා තසස් සාවකො.
- 806. ඵභි මාතලී අමෙතපි භියෙය්‍යා භියෙය්‍යා මහෙමසෙ,
තථාගතස්ස ධාතුයො සුඛො පුඤ්ඤනාමුඵවයො.
- 807. තිච්ඤානෙ තිච්ඤානෙ වාපි සමෙ වීතෙත සමං ඵලං,
වෙතොපණ්ඩිහෙතුභි සත්තා ගච්ඡන්ති සුඤ්ඤතිං.
- 808. ඛහුතං¹ වත අත්ථාය උපපජ්ජන්ති තථාගතා,
යඪ් කාරං කරිඪාන සඤ්ඤං ගච්ඡන්ති දයකා,ති.

පිත විමානං.

4. 10

- 809. ඔභාසධිඪා පධවීං සදෙවකං
අතිරොච්ඪි වජ්ඣමසුරියා වීය
සිරියා ව වමෙණ්ණන යසෙන තෙජසා
මුඤ්ඤා ව දෙවෙ තිදසෙ සඉඤ්ඤකො.
- 810. පුච්ඡාමී තං උසලමාලධාරිණී
ආවෙලිණී කඤ්ඤාන සන්තභතතවෙ
අලඪකතෙ උත්තමච්ඡධාරිණී
කා ඪං සුභෙ දෙවතෙ වඤ්ඤෙ මමං.
- 811. කීං ඪං පුරෙ කමමකාසි අත්තනා
මනුසස්සභුතා පුරිමාය ජාතියා
දනං සුචිණ්ණං අථ සීලසඤ්ඤමං.
කෙතුවපසත්තා සුගතිං යසස්සිති,
දෙවතෙ පුච්ඡිතාවිඤ්ඤා කිස්ස කමමසිදං ඵල'තඪී.
- 812. ඉදන්ති භතොත ඉමමෙව ගාමං
පිණ්ඩාය අකොක සරං උපාගමී
තතො තෙ උච්ඡස්ස අද්ධිං ඛණ්ඩිකං
පසන්නාවිත්තා අතුලාය පීතියා.

1. අසත්තං - මජ්ඣං.
2. ඛහුතං - මජ්ඣං.

- 813. සංක්‍රම පච්ඡා අනුක්‍රමණෙන මමං කභං නු උච්ඡ්ඤ්ඤ වධුකෙ අවාකීරි නච්ඡධිතං නො පන ඛද්දිතං මයා සනඤ්ඤා භික්ඛුසුස සයං අදසභං.
- 814. කුඤ්ඤානච්චදං ඉසස්සරියං අථො මම ඉතිස්සා¹ සංක්‍රම පරිභාසනෙ මමං ලෙඤ්ඤිං ගහෙතො පභාරං අදසි මෙ තතො වුතා කාලකතාමිති දෙවතා.
- 815. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා සුඛඤ්ඤි කමමං අනුභොමි අඤ්ඤානා දෙවෙහි සද්ධිං පරිවාරයාමභං මොදමභං කාමඉඤ්ඤෙහි පඤ්ඤිති.
- 816. තදෙව කමමං කුසලං කතං මයා සුඛඤ්ඤි කමමං අනුභොමි අඤ්ඤානා දෙවිඤ්ඤ ඉඤ්ඤා තිදසෙහි රකඤ්ඤා සමපජිතා කාමඉඤ්ඤෙහි පඤ්ඤිති
- 817. එතාදියං පුඤ්ඤඵලං අනපපකං මහාවිපාකා මම උච්ඡ්ඤ්ඤකඤ්ඤා දෙවෙහි සද්ධිං පරිවාරයාමභං මොදමභං කාමඉඤ්ඤෙහි පඤ්ඤිති.
- 818. එතාදියං පුඤ්ඤඵලං අනපපකං මහාජුඤ්ඤා මම උච්ඡ්ඤ්ඤකඤ්ඤා දෙවිඤ්ඤඉඤ්ඤා තිදසෙහි රකඤ්ඤා සහසුසනෙතොතොරිච්චා නඤ්ඤෙන වනෙ.
- 819. කුචඤ්ඤි භනෙත අනුකමපකං වීදුං උපෙචච වඤ්ඤිං කුසලඤ්ඤි පුච්ඡිසං තතො තෙ උච්ඡ්ඤ්ඤා අදසිං ඛණ්ඩකං පසඤ්ඤාචිතො අකුලාය පීතියාහි.

උච්ඡ්ඤ්ඤ විමානං.

4. 11

- 820. අභිකඤ්ඤානෙන වඤ්ඤානෙ යා තං තිට්ඨති දෙවතෙ, මහාසෙතති දියා සඛිඛා ඔසධි විය තාරකා.
- 821. කෙන තෙ තාදියො වඤ්ඤානෙ කෙන තෙ ඉධම්ඤ්ඤිති, උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.

1. ඉතිස්සා - PTS
 2. සහසුසනෙතොරිච්චා - කපච්චි

- 822. පුට්ඨාමී තං දෙවී මහානුභාවො,
මනුසසගුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණෙ ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.
- 823. සා දෙවතා අක්කමනා මොග්ගලොනෙන පුට්ඨිකා,
පඤ්ඤං පුට්ඨා වියාකාසි යසසි කම්මසසිදං එලං.
- 824. අභං මනුසෙසසු මනුසසගුතා
දිසවාන සමණෙ සීලවනෙන
පාදනී වන්දිතව මනං පසාදධිං
වික්ඛාමභං අඤ්ඤාලිකං අකාසිං.
- 825. තෙන මෙ තාදිසො වණේණෙ තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣතී,
උපපජ්ජනතී ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනාසො පියා.
- 826. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසගුතා යමභං අකාසිං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවා
වණේණෙ ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතී'ති.

වඤ්ජන විමානං.

4. 12

- 827. අභික්ඛනෙනාන වණේණෙන යා තං තීට්ඨසි දෙවතෙ,
භතෙජ්ජ පාදෙ ව¹ වීග්ගඤ්ජන නවවසි සුපවාදිතෙ.
- 828. තස්සා තෙ නවවමානාය අඛගමඛෙගහි සබ්බසො,
දිබ්බා සඤ්ජනීච්ඡරතතී සවතීයා මනොරමා.
- 829. තස්සා තෙ නවවමානාය අඛගමඛෙගහි සබ්බසො,
දිබ්බා ගන්ධා පවායන්තී සුචිගන්ධා මනොරමා.
- 830. විචක්ඛමානා කායෙන යා චෙණිසු පිළුඤ්ජනා,
තෙසං සුයති නිග්ගොසො තුරියෙ පඤ්ඤාදිකෙ යථා.
- 831. වටංසකා වාතධුතා වාතෙන සමපකම්පිතා,
තෙසං සුයති නිග්ගොසො තුරියෙ පඤ්ඤාදිකෙ යථා.
- 832. යාපි තෙ සිරසමිං මාලා සුචිගන්ධා මනොරමා,
වාතී ගන්ධා දිසා සබ්බා රුකෙඛා මඤ්ජුසකො යථා.
- 833. සායසෙ තං සුචිගන්ධං රූපං පසස්සි අමානුසං,
දෙවතෙ පුට්ඨිතාවික්ඛ කිසසි කම්මසසිදං එලතතී.

1. භතපාදෙ ව - මඡසං.

- 834. දුඹි අභං පුරෙ ආසිං ගයායං බ්‍රාහ්මණස්සභං,
අපපුඤ්ඤා අලකඛිකා රජ්ජමාලාති මං විදුං¹.
- 835. අකෙකාසානං වධානං ච තජ්ජනාය ච උකකතා,²
කුටං ගභෙකා නිකම්මෙ ගච්ඡී³ උදකභාරියා.
- 836. විපථෙ කුටං නිකම්මිකා වනසඤ්චං උපාගමී,
ඉධෙවභං මරිස්සාමී කො අකො⁴ ජීවිතෙන මෙ.
- 837. දඤ්ඤං පාසං කරිකාන ආසුමභිකාන⁵ පාදපෙ,
තතො දිසා විලොකෙසිං කො නු ඛො වනමස්සිතො.
- 838. තඤ්ඤාසාසිං සමුද්ධං සබ්බලොකභිතං මුනිං,
නිසිනතං රුකම්මුලසමී ඤායනමකුතොභයං.
- 839. තස්සා මෙ අහු සංචෙගො අබ්බුතො ලොමභංසනො,
කො නු ඛො වනමස්සිතො මනුසෙසා උදුහු දෙවතා.
- 840. පාසාදිකං පසාදනීයං වනා නිබ්බානමාගතං,
දිසවා මනො මෙ පසීදි නායං යාදිස කීදිසො.
- 841. ගුහකිඤ්ඤියො ඤානාරතො අබ්බිඤ්ඤාමානසො,
භිතො සබ්බස්ස ලොකස්ස බුද්ධො සො⁶යං භවිස්සති.
- 842. භයභෙරවො දුරාසදෙ සීභොච ගුහමස්සිතො,
දුලලභායං දස්සනාය පුපථං ඔදුමබ්රං යථා.
- 843. සො මං මුදුභි වාචාභි ආලපිකා තථාගතො,
රජ්ජමාලෙති මං අවොච⁷ සරණං ගච්ඡ තථාගතං.
- 844. තාභං ගිරං සුඤ්ඤාන නෙලං අඤ්චතිං සුචිං,
සණ්ඨං මුදුං ච වග්ගං ච සබ්බසොකා පනුදනං.
- 845. කලලවිකං ච මං ඤාතා පසනතං සුද්ධමානසං,
භිතො සබ්බස්ස ලොකස්ස අනුසාසි තථාගතො.
- 846. ඉදං දුක්ඛතාමි මං අවොච අයං දුක්ඛස්ස සමභවො,
අයං නිරොධො⁸ මග්ගො ච අඤ්ඤො අමතොගධො.
- 847. අනුකම්පකස්ස කුසලස්ස ඔවාදමි අභං ධීතා,
අජ්ඣගා අමතං සතභිං නිබ්බාන⁹ පදමච්චුතං.

1. මං විදු - සා, PTS	6. බුද්ධො අයං - මජ්ඣං.
2. උග්ගතා - මජ්ඣං.	7. මං වොච - මජ්ඣං.
3. අගච්ඡී - මජ්ඣං.	8. දුක්ඛනිරොධො - මජ්ඣං, දුක්ඛනිරොධො ච, - සා.
4. ඤීවෙකොපි - සා.	9. නිබ්බානං - මජ්ඣං.
5. ආලම්බිකාන - මජ්ඣං.	

- 848. සාහං අවට්ඨිතා සෙමා දසසනෙ අච්ඤ්චිනී,
මුලජාතාය සඤ්ඤාය ධීතා බුද්ධසස ඔරසා.
- 849. සාහං රමාමි කීළාමි මොදුමි අකුතොහයා,
දීඛං මාලං ධාරයාමි පිවාමි මධුමඤ්චං.
- 850. සට්ඨිං කුරියසහසසානී¹ පට්ඨොධං කරොහනී මෙ,
ආලඤ්ඤො ගගරො භීමො සාධුවාදී ව සංසයො.
- 851. පොකඛරො ව සුඵලසොච වීණා මොකඛාච නාරියො,
නානු වෙච සුනානු ව සොණදිනනා සුච්ඡිකතා.
- 852. අලලුසා මිසසකෙසී ව පුණ්ණරිකානිචාරුණි,²
ඵණ්ණසා සුඵලසා ව සුභද්ද³ මුදුවාදීනී.
- 853. ඵතා වඤ්ඤා ව සෙය්‍යසා අච්ඡරානං පඛොධිකා,
තා මං කාලෙකුචාගනාඤා අභිභාසනති දෙවතා.
- 854. හනු නච්චාම ගායාම හනු නං රමයාමසෙ
නාධිදං අකතපුඤ්ඤානං කතපුඤ්ඤානමෙචිදං
අසොකං නානුනං රමමං තීදසානං මභාවනං
- 855. සුඛං අකතපුඤ්ඤානං ඉධ නතී පරස්ඵ ව,
සුඛං ව කතපුඤ්ඤානං ඉධ වෙච පරස්ඵ ව.
- 856. තෙසං සභව්‍යකාමානං කතතඛං කුසලං ඛහුං,
කතපුඤ්ඤා භී මොදුනති සග්ගෙ හොගසමඛිඪිනො.
- 857. ඛහුනතං චත අසොය උපපජ්ජන්ති තථාගතා
දකඛිණෙය්‍යා මනුස්සානං පුඤ්ඤකෙඛිනොනාමාකරා
යස්ඵ කාරං කරිත්තාන සග්ගෙ මොදුනති දයකාති.

රජපුමාලා විමානං.

මඤ්ජරධයක වග්ගො චතුසො.

තස්සුද්දනං:-

මඤ්ජරධයා පහසසරා නාගා අලොමා කඤ්ඤිකද්ධිකා
විහාරචතුරිසුඛො පිකුච්ඡු වනුනරජපුමාලා
වග්ගො තෙන පවුච්චිති.

ඉත්ථිවිමානං සමතං.

- 1. සට්ඨිකුරියසහසසානී - මජ්ඣ.
- 2. පුණ්ණරිකානිචාරුණි - මජ්ඣ.
- 3. සමභාද්ද - සා. PTS.
- 4. සෙය්‍යාසෙ - සි.

5. 1

- 858. කො මෙ වඤ්ඤා පාදනී ඉදධියා යසසා ජලං,
අභිකකනෙනන වණ්ණෙන සබ්බා ඔභාසයං දියාති.
- 859. මණ්ඩුකොභං පුරෙ ආසිං උදකෙ වාරිගොවරො,
තච ධම්මං සුභනනසස අවසී වච්ඡපාලකො.
- 860. මුහුඤ්ඤා විකපපසාදසස ඉදධිං පසස යසඤ්ඤා මෙ,
අනුභාවං ච මෙ පසස වණ්ණං පසස ජුතිඤ්ඤා මෙ.
- 861. යෙ ච තෙ දීපමධානං ධම්මං අසෙසාසුං ගොතම,
පඤ්ඤා තෙ අවලට්ඨානං යස් ගන්ඤ්ඤා න සොචරෙති.

මණ්ඩුකදෙවපුත්තවිමානං.

5. 2

- 862. චිරපච්චාසිං පුරිසං දුරතො සොක්ඛිමාගතං,
ඤ්ඤාචිත්තො සුභජ්ජා ච අභිනාදනාති ආගතං.
- 863. තරෙච්ච කතපුඤ්ඤාමපි අසමා ලොකා පරං ගතං,
පුඤ්ඤානී පතිගණනති පියං ඤ්ඤාතිං වා ආගතනති.
- 864. උට්ඨෙති රෙච්චෙන සුපාපධම්මෙ
අපාරුතං ද්වාරං¹ අදනසීලෙ
නෙසසාම තං යස් ජුනනති දුග්ගතා
සමජ්ජනා² තෙරසිකා දුට්ඨෙන.
- 865. ඉච්චෙච්ච³ චන්දනා යමසස දුතා
තෙ දෙච්ච යසබ්බා ලොභිතකබ්බා බ්‍රහ්මනා
පච්චෙකබ්බාභාසු ගහෙඤ්ඤා රෙච්චනං
පකසාමසුං දෙච්චගණසස සනතිකෙති.
- 866. ආදීච්චවණ්ණං රුචිරං පහසසරං
ච්චග්ගෙ සුභං කඤ්ඤානජාලජනනං
කසෙසනමාකිණ්ණජනං විමානං
සුරියසස රංසිරිච්ච ජොතමානං.
- 867. නාරිගණං වඤ්ඤාසාරලිකනං⁴
උභතො විමානං උපසොභයනාති
තං දීසසති සුරියසමානවණ්ණං
කො මොදති සග්ගපභනො විමානෙති.

- 1. ඤාභිච්ච - මජ්ඣ.
- 2. අපාරුත ද්වාරෙ - මජ්ඣ.
අපාරුත ද්වාරං - PTS
- 3. සමපසිකා - සී.
- 4. ඉච්චෙච්ච - සා.
- 5. වඤ්ඤාසාරලිකා - සා.

- 868. බාරාණසියං නන්දියො නාමාසි උපාසකො
අමච්ඡරී දුනපතී වදංඤාදු
තප්පසතමාකීණ්ණජනං විමානං
සුරියසස රංසිරිව ජොතමානං.
- 869. නාරීගණා වන්දනසාරලිතා
උභතො විමානං උපසොභයනතී
තං දිසසති සුරියසමානවණ්ණං
යො මොදති සග්ගප්පතො විමානෙති.
- 870. නන්දියසසාහං භරියා
අගාරිනී සබ්බකුලසස ඉසසරා
භතකුච්චානෙ රම්සසාමී දුනභං
න පඤ්ඤෙ නිරයං දසසනායාති.
- 871. එසො තෙ නිරයො සුපාපධමෙම
පුඤ්ඤං තයා අකතං ජීවලොකෙ
න හි මච්ඡරී රොසකො පාපධමෙමො
සග්ගප්පගානං ලභති සභවාතනතී.
- 872. කිත්තු ගුඵඤ්ඤා මුත්තඤ්ඤා අසුච්චි පතිදිසසති,
දුග්ගඤ්ඤා කිම්ඤ්ඤා මිලනං කිමෙතං උපවායතිති.
- 873. එස සංසවකො නාම ගමභීරො සතපොරීසො,
තඤ්ඤා වසසසභසසානි තුචං පච්චසි රෙවතෙති.
- 874. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුසභතං කතං.
කෙන සංසවකො ලද්ධා ගමභීරො සතපොරීසොති.
- 875. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙවාපි අඤ්ඤාචාපි වණ්ණබ්බකො,
මුසාවාදෙන වඤ්ඤාසි තං පාපං පකතං තයා.
- 876. තෙන සංසවකො ලද්ධා ගමභීරො සතපොරීසො,
තඤ්ඤා වසසසභසසානි තුචං පච්චසි රෙවතෙති.
- 877. භජෙඤ්ඤා ජීන්දුනති අරොපි පාදෙ
කණ්ණෙඤ්ඤා ජීන්දුනති අරොපි නාසං
අරොපි කාකොලගණා සමෙච්ච
සබ්බමම බාදනති විචන්දමානනතී.
- 878. සාධු බො මං පටිනෙථ කාහාමී කුසලං බ්‍රහ්මං
දුනෙන සමච්චරියාය සඤ්ඤාමෙන දමෙන ව
යං කඤ්ඤා සුචිතා භොගනී න ව පච්චානුතප්පරෙති.

1. අසුච්චි - ඔහු.

- 879. පුරෙ තුවං පමජ්ඣිතා ඉදති පරිදෙවසී,
සයං කතානං කම්මානං විපාකං අනුභොසසිකී.
- 880. කො දෙවලොකතො මනුසිසලොකං,
ගතඤ්ඤාන පුට්ඨො මෙ එවං වදෙයා
නීකඛිකතදණ්ඩසු දදුථ දනං
අවජාදනං සයනාමථනපානං
න හි මචජරී රොසකො පාපධච්චො
සගුපගානං ලහති සභවානං.
- 881. සාභං නුත ඉතො ගතඤ්ඤා යොනීං ලඤ්ඤාන මානුසිං
වදංඤ්ඤා සීලසම්පන්නො කාභාමී කුසලං ඛුඤ්ඤා
දනෙන සම්චරියාය සංඤ්ඤාමෙන දමෙන ව.
- 882. ආරාමානි ව රොපිසසං දුග්ගො සධ්ධාමනානී ව,
පපඤ්ඤා උදපානඤ්ඤා විපසංකොතන වෙකසා.
- 883. වාතුද්දසිං පඤ්ඤාදසිං යා ව පකඛ්ඤ්ඤා අට්ඨමී,
පාචිභාරියපකඛඤ්ඤා අට්ඨධගසුසමාගතං.
- 884. උපොසථං උපවසිසසං සද සීලෙසු සංවුතා,
න ව දනෙ පමජ්ඣිසසං සාමං දිට්ඨමීදං මයාති.
- 885. ඉච්චෙවං විපලපකඛිං එකමානං තතො තතො,
බිසිංසු නිරයෙ සොරෙ උඤ්ඤාදං අවංසිරහති.
- 886. අභං පුරෙ මචජරීනී අභොසීං
පරිභාසිකා සමණශ්‍රාභමණානං
විතරෙන ව සාමීකං වඤ්ඤාසිතා
පච්චාමභං නිරයෙ සොරරූපෙනී.

රෙවනීවිමානං.

5. 3

- 887. යො වදනං පවරො මනුජෙසු
සකාමුනී භගවා කතකීචෙවා
පාරගතො ඛලවීරියසමඤ්ඤී
තං සුගතං සරණස්මුපෙහී.
- 888. රාගචීරාගමනෙජමසොකං
ධම්මමසඛිකමසචිකුලං
මධුරමීමං පගුණං සුචිතතං
ධම්මමීමං සරණස්මුපෙහී

1. සෙයා - මෙසං.

- 889. යසු ව දික්කමහස්ථලමාසු
චතුසු සුච්ඡු පුරිසසුගෙසු
අට්ඨ ව පුග්ගල ධර්මදසා නෙ
සඛ්ඛමිම. සරණසුමුපෙභීති.
- 890. න තථා තපති නහසමි¹ සුරියො
චඤ්ඤ ව න භාසති න ඡුඤ්ඤා
යථා අතුලමීදං මහපසභාසං
කො භු ඤිං කිදිවා මහිං උපගා.
- 891. ඡීඤ්ඤි වා රංසි පහඛ්ඛාරසස
සාධිකං² විසති යොජනානි ආභා
රකමපි ව යථා දිවං කරොති
පරිසුඤ්ඤා විමලං සුභං විමානං.
- 892. බහු පදුම විචික්ක පුණ්ණරිකං
චොකිණ්ණං කුසුමෙහි නොකචික්කං
අරජවීරජගෙමජාලච්ඡන්තං
ආකාසෙ තපති යථාපි සුරියො.
- 893. රක්තඛෙරපිතවාසසාහි
අගරුපියධගුවඤ්ඤාසසද්ධි
කඤ්ඤිනනනුසනනිභක්ඛවාහි
පරිසුරං ගගනංච කාරකාහි
- 894. නරනාරියො බහුකෙසුනොකචිණ්ණං
කුසුමච්චිභුසිතා භරණෙසු සුමනා
අනිලපමුඤ්ඤිකා පචනති සුරහිං
තපනීයචිතතා සුවණ්ණච්ඡදනා⁴.
- 895. කිසස සමදමසස⁵ අයං විපාකො
කෙතාසි කමමඵලෙතිධුපපනෙතා
යථා ව නෙ අධිගතමීදං විලානං
තදනුපදං අචවාසි ඉඛ්ඛ පුට්ඨොකි
- 896. යමිධපථෙ⁶ සමෙචච මාණවෙන
සඤ්ඤාසාසි අනුකමපමානො
තච රතනවරසස ධර්මං සුඤ්ඤා
කරිසසාමීති ව බුච්ඡි ස්ථපනො.

- 1. නභෙ - මජ්ඣ.
- 2. ඡීඤ්ඤි - මජ්ඣ.
- 3. සාධික - මජ්ඣ.
- 4. සුවඤ්ඤාසනනා - මජ්ඣ.
- 5. සංයමිසස - මජ්ඣ.
- 6. සයමිධපථෙ - මජ්ඣ.

- 897. ජීනවිරපවරං¹ උපෙභි² සරණං
ධම්මඤ්චාපි තරෙව භික්ඛුසඬ්ඨං
නොති පයමං අවොවාහං³ භනෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තරෙවකාසිං.
- 898. මා ව සාණවධං විවිධං වරඤ්ඤ අසුචිං
න භී පාණෙසු අසඤ්ඤතං අවණණධිංසු සපපඤ්ඤා
නොති පයමං අවොවාහං භනෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තරෙවකාසිං.
- 899. මා ව පරජනඤ්ඤ රක්ඛිතමපි
ආදානධම්මඤ්ඤදීප්ඵ⁴ අදීඤතං
නොති පයමං අවොවාහං භනෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තරෙවකාසිං.
- 900. මා ව පරජනඤ්ඤ රක්ඛිතායො
පරහරියා අගමා අනරියමෙන
නොති පයමං අවොවාහං භනෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තරෙවකාසිං.
- 901. මා ව විතරං අඤ්ඤථා අභාණි
නභී මුසාවාදං අවණණධිංසු සපපඤ්ඤා
නොති පයමං අවොවාහං භනෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තරෙවකාසිං.
- 902. යෙන ව පුරිසඤ්ඤ අපෙති සඤ්ඤා
තං මජ්ඣං පරිච්ඡයසෙසු සබ්බං
නො ව පයමං අවොවාහං භනෙන
පච්ඡා තෙ වචනං තරෙවකාසිං.
- 903. සාහං ඉධ පඤ්චසිකඛා කරීඤා
පච්චපජ්ඤා තරාගතඤ්ඤ ධම්මෙ
දෙච්චපරමගමාසිං වොරමජ්ඣෙ
තෙ මං තස්ඵ වධිංසු භොගභෙඤ්ඤ.
- 904. එකකමීදං අනුඤ්ඤරාමී කුසලං
තතො පරං න මෙ විජජති අඤ්ඤං
තෙන සුචරිතෙන කම්මෙතාහං
උපපනොස්ඵ තිදිවෙසු කාමකාමී.
- 905. පසඤ ඛණමුත්තං සඤ්ඤාමසඤ
අනුධම්මපච්චපඤ්ඤා විපාකං
ජලමීව යඤ්ඤා සමෙකඛමානා
බහුකා මං පිභයඤ්ඤ භීතකමො.

- 1. ජීන පච්ච - සා.
- 2. උපෙභි - බහුසු.
- 3. අවොවාහං - මජ්ඣං.
- 4. ආදානධම්මඤ්ඤදීප්ඵ - මජ්ඣං.
- 5. උපපනො - බහුසු.

- 906. පසස කතිපයාය දෙසනාය
සුගතිං චමිති ගතො සුඛෙඤ්ච පකෙතා
යෙ ච තෙ සතතං සුභතාති ධම්මං
මඤ්ඤෙ තෙ අමතං පුසතාති ඛෙමං.
- 907. අපසමපි කතං මහාවිපාකං
විපුලං හොති තථාගතසස ධම්මෙ
පසස කතපුඤ්ඤිතාය ඡකෙතා
මහාසෙති පඨවිං යථාපි සුරියො
- 908. කිම්ඤං කුසලං කිමාවරෙම
ඉට්ඨෙකෙති සමෙඤ්ච මනභයනති
තෙ මයං පුනරෙව ලඤ්චමානුසතං
පඨිපතනා විහරෙමු සිලවතොතා.
- 909. බහුකාරො මනුකමපකො ච සත්ථා
ඉති මෙ යති අගමා දිවාදිවසස
සවාහං උපගතොමිති සච්චනාමං
අනුකමපසු පුනපි සුභොමි ධම්මං.
- 910. යෙ විධි පසහනති කාමරාගං
භවිරාගානුසයං පභාය මොහං
න ච තෙ පුන උපෙතති ගබ්භසෙයාං
පරිනිබ්බානාගතා හි සීතිභුතාති.

ජනකමාණවකවිමානං.

5. 4

- 911. උච්චමීදං මණ්ටුණං විමානං
සමනාතතො ආදාය යොජනාති
කුටාගාරා සතකසතා උළාරා
වෙඨරියසම්මා රුවකසුතා සුභා.
- 912. තසුච්ඡසි පිචසි බාදසි ච
දිබ්බා ච වීණා පච්චනති වගගුං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙසු පසඤ්ච
නාරියො ච නච්චනති සුචණ්ණජනනා.
- 913. කෙන තෙ තාදිසො චණ්ණෙසු කෙන තෙ ඉධම්ඡ්ඡතිති,
උපපජ්ඡනති ච තෙ හොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.

- 1. අපසමපි - කථවි.
- 2. සුමනොමු - මජ්ඣ.
- 3. යෙධ - සු. සා. PTS
- 4. පුනාමුපොති - මජ්ඣ.
- 5. රුවරසතා - සා, රුවකසතා, PTS

- 914. පුට්ඨාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වශේණා ච තෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
- 915. සො දෙවපුඤ්ඤා අකතමනො මොභගඌලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කමමසසිදං එලං.
- 916. සතීං සමුප්පාදකරො¹ ආරෙර කකකටකො ධීතො,
නිට්ඨිතො ජාතරූපසස සොභති දසපාදකො.
- 917. තෙන මෙ තාදියො වශේණා තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා.
- 918. අභබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමිඤ්ඤ ඵවං ජලිතානුභාවො
වශේණා ච මෙ සබ්බදියා පභාසතීති.

කකකටකරසදයකවිමානං.

5. 5

- 919. උච්චමීදං මණිපුඤ්ඤං විමානං
සමනතතො ආදස යොජනානි
කුට්ඨාගාරා සතතසනා උලාරා
වෙඵරියසුමහා රූචකසුතා පුභා.
- 920. ජ.සුච්ඡසි පිට්ඨි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණා පවදනති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණේසු පඤ්ඤා
නාරියො ච නච්චනතී සුච්ඡණ්ණජනනා.
- 921. තෙන තෙ තාදියො වශේණා තෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා.
- 922. පුට්ඨාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වශේණා ච තෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
- 923. සො දෙවපුඤ්ඤා අකතමනො මොභගඌලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසසකමමසසිදං එලං.

1. සතී සමුප්පාදකරො - ඉජයං.

- 924. දිඛං මම. වසසසහසසමායු
ව්‍යව්හිග්ගිතං මනසා පවහතිතං.
ඵතතාවතා යංසති පුඤ්ඤකමෙව්‍යා
දිඛෙති කාමෙහි සමබ්බිභුතො.
- 925. කෙන මෙ තාදිසො වචෙණ්ණා තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 926. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමිති ඵවං ජලිතානුභාවො
වචෙණ්ණා ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.

චාරපාලකවිමානං.

5. 6

- 927. උච්චමිදං මණිපුණං විමානං
සමනතතො චාරදස යොජන්තී
කුටාගාරා සත්තසතා උලාරා
වෙඵරියසුමහා රුවකසුතා සුභා.
- 928. තසුච්ඡසි පිචසි බාදසි ච
දිඛො ච වීණා පවදන්ති වග්ගං
දිඛො රසා කාමගුණෙසු පඤ්ච
නාරියො ච නච්චන්ති සුවච්චන්තනා.
- 929. කෙන තෙ තාදිසො වචෙණ්ණා කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 930. පුච්ඡාමී තං දෙව මහානුභාව
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵවං ජලිතානුභාවො
වචෙණ්ණා ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
- 931. සො දෙවපුකො අත්තමනො මොග්ගලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුටෙධා වියාකාසි යසසකමෙසුදං ඵලං.
- 932. කරණියානි පුඤ්ඤානි පඤ්චතෙන විජානතා,
භම්මග්ගතෙසු චුච්චෙසු යසු දික්ඛං මහපඵලං.

- 933. අත්ථාය වත මෙ ඛුදෙධා අරඤ්ඤා ගාමමාගතො,
තස්ස චිත්තං පසාදෙත්වා තාවනිංසුපගො අහං¹
- 934. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣකිති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.
- 935. අඤ්ඤාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනමිති එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

කරණියවිමානං.

5. 7

- 936. උච්චමිදං මණිදුණං විමානං
සමනතතො දවාදස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙච්චියස්මහා රුවකස්තා සුභා.
- 937. තස්සච්ඡසි පිච්ඡි බාදසි ච
දිබ්බා ච චිණා පචදන්ති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමඉඤ්ඤස්ස පඤ්ඤා
නාරියො ච නව්චන්ති සුවග්ගෙණං.
- 938. තෙන තෙ තාදිසො වග්ගෙණං තෙන තෙ ඉධමිජ්ඣකිති,
උපපජ්ජන්ති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.
- 939. පුච්ඡාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණං ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.
- 940. සො දෙවපුත්තො අත්තමතො මොග්ගලානෙන පුට්ඨකො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො චියාකාසි යසස්සකම්මසීදං එලං.
- 941. කරණියාති පුඤ්ඤාති පඤ්ඤාතො විජානතා,
සමමග්ගතෙසු භික්ඛුසු යස්ස දික්ඛං මහපථලං.

1. අහං - ඔමු.

- 942. අක්ඛාය වන මෙ භික්ඛු අරක්ඛස්ස ගාමමාගතො,
තස්ස වීතනං පසාදෙදධා නාවතීංසොපගො අහං.
- 943. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ඣති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 944. අක්ඛාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසස්සභුතො යමකාසි පුණ්ණං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණො ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.

දුතියකරණියවිමානං.

5. 8

- 945. උච්චමීදං මණිචුණං විමානං
සමනතතො දොදස යොජනානි
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙඨරියස්සමහා රුචකස්සා සුභා.
- 946. තස්සවජ්ඣ පිච්ඡි බාදසි ච
දිබ්බා ච වීණා පවදනති වග්ගො
දිබ්බා රසා කාමග්ගෙණො පඤ්ඤා
තාරියො ච නව්චනති සුචග්ගෙණ ජනනා.
- 947. තෙන තෙ තාදිසො වග්ගෙණො
තෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති
උපපජ්ඣති ච තෙ භොගා
යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 948. සුචජාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුසස්සභුතො කිමකාසි පුණ්ණං
තෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණො ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතීති.
- 949. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤා පුට්ඨො වීයාකාසි යසස්ස කම්මසස්සිදං එලං.
- 950. යං දදති න තං භොති
යඤ්ඤාව දජ්ඣා තඤ්ඤාව සෙයොතා
සුචී දින්නා සුචිමෙව සෙයොතා.

- 951. කෙන මෙ තාදියො වණ්ණො තෙන මෙ ඉධම් ජකිති,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙච් මනසො පියා.
- 952. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනමති එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණො ච මෙ සබ්බදියා පභාසතීති.

සුච්චිමානා.

5. 9

- 953. උච්චිදං මණ්ඩුණං විමානං
සමනතතො ද්වාදස යොජනානි
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙඵරියඤ්ඤා රුවකඤ්ඤා සුභා.
- 954. තඤ්චස්ස පිච්චි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණා පචදනති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙඤ්ඤා පඤ්ඤා
නාරියො ච නච්චතති සුච්චිණ්ණ ජනනා.
- 955. කෙන තෙ තාදියො වණ්ණො කෙන තෙ ඉධම් ජකිති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙච් මනසො පියා.
- 956. පුච්චාමී තං දෙව මහානුභාව
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වණ්ණො ච තෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
- 957. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන සුච්චිතො,
පඤ්ඤං පුච්චො වියාකාසි යසස්ස කම්මසයිදං එලනති.
- 958. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
සුච්චිමාය ජාතියා මනුසසලොකෙ.
- 959. අඤ්ඤං විරජං භික්ඛුං විපසන්නමනාවීලං,
තස්ස අදසභං සුච්චිං පසඤ්ඤො සෙභි පාණිභි.

- 960. තෙන මෙ තාදිසො චණ්ණෙන තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපාජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 961. අකකාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවො
චණ්ණෙන ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

දුතියස්ථවිමානං.

5. 10

- 962. සුසුඤ්ඤාධර්මං අභිරුඤ්ඤා නාගං
අකාචිතං දනතිං බලිං මහාජවං
අභිරුඤ්ඤා ගජවරං¹ සුකපජිතං
ඉධාගමා වෙභාසයමනානලිකෙඛි.
- 963. නාගස්ස දන්තසු දුචෙසු නිමිත්තා
අච්ඡාදිකා² පදුමිනියො සුචුලලා
පදුමෙසු ච තුරියගණා පචජ්ජරෙ
ඉමා ච නවවනති මනොහරායො.
- 964. දෙවිද්ධිපකොසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
චණ්ණෙන ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
- 965. යො දෙවපුතො අනතමනො මොගගලලාතෙන පුච්චිතා,
පඤ්ඤං පුච්චො වියාකාසි යසස කමමසයිදං එලං.
- 966. අච්චෙව මුක්ඛපුප්ඵානි කසසපසස මහෙසිනො³
දුපසම් අභිරොපෙසිං පසනොන සෙභි පාණිභි.
- 967. තෙන මෙ තාදිසො චණ්ණෙන තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපාජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 968. අකකාමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවො
චණ්ණෙන ච මෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.

නාගවිමානං.

1. ගජවරං - සා.
2. අච්ඡාදකා - මජ්ඣ.
3. ගගවනො - සා.,

5. 11

- 969. මහනතං නාගං අභිරුද්‍රයහ සබ්බසෙනං ගජ්ඣනමං
වනාවනං අනුපරියාසි නාරිභණ්ඩපුරකඛතො
ඔභාසෙතොනා දියා සබ්බා ඔසධි විය ආරකා.
- 970. කෙන තෙ තාදියො වණෙණා කෙන තෙ ඉධ මිජ්ඣකිති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.
- 971. පුච්ඡාමි තං දෙව මහානුභාව
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වණෙණා ච ගෙ සබ්බදියා පභාසතීති.
- 972. යො දෙවපුඤ්ඤා අභතමනො විධිගිසෙනෙව පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසසිදං එලං.
- 973. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
උපාසකො චක්ඛුමතො අහොසිං.
පාණාතිපාතා විරතො අහොසිං.
ලොකෙ අදික්ඛං පරිවජ්ජයිසසං.
- 974. අමජ්ජපො නො ච මුසා අභාණිං
සකෙන දුරෙන ච තුට්ඨො අහොසිං.
අක්ඛං ච පානං ච පසඤ්ඤා
සකකච්ච දුතං විපුලං අද්දසිං.
- 975. තෙන මෙ තාදියො වණෙණා තෙන මෙ ඉධ මිජ්ඣකිති,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.
- 976. අසබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමඤ්ච එවං ජලිතානුභාවො
වණෙණා ච මෙ සබ්බදියා පභාසතීති.

දුතියනාගවිමානං.

5. 12

- 977. කොනු දිඛෙඛන යානෙන සබ්බසෙනෙන භජ්ජිතා,
තුරියතාලිත නිගෙසාසො අතකලිකෙඛ මභීයති.
- 978. දෙවකානුසි ගජධිඛො ආදුඤ්ඤා සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
අජානනතු තං පුච්ඡාම කථං ජානෙමු තං මයනති.

1. අද - මජ්ඣ.

- 979. නමිති දෙවො න ගන්ධබ්බො නාපි සකෙතා පුට්ඨද්දෙ,
සුධම්මො නාම යෙ දෙවා තෙසං අඤ්ඤතරො අහතාති.
- 980. පුච්ඡාම දෙවං සුධම්මං¹ පුච්ඡං කතාන අඤ්ඤං,
කිං කතා මාත්‍රසෙ කම්මං සුධම්මං උපපජ්ජතීති.
- 981. උච්ඡාගාරං කිංකාගාරං චජ්ඣාගාරංඤ්ඤි යො දදෙ,
තිශ්ශ්ශ්මඤ්ඤතරං දදා සුධම්මං උපපජ්ජතීති.

කතියනාගවිමානං.

5. 13

- 982. දළභධම්මො නිසාරසස ධත්‍රං ඔලුඛත තිට්ඨසි,
ඔක්කියො නු සි රාජඤ්ඤෙ ආදු පුදෙද වනෙ වරොති.²
- 983. අසසකාධිපසසාභං භනෙත පුතෙතා වනෙ වරො,
නාමං මෙ භික්ඛු තෙ බ්‍රුමී සුජාතො ඉති මං වීදුං.³
- 984. මීගෙ ගවෙසමානොභං ඔගාභනෙතා බ්‍රහ්මාවනං,
මීගං තඤ්ඤවි⁴ නාදුක්කිං තඤ්ඤි දිස්වා ධීතො අභතති.
- 985. ස්වාගතං තෙ මහාපුඤ්ඤි අරො තෙ අදුරාගතං,
එතෙතා උදකමාදය පාදෙ පසඛාලයසසු තෙ.
- 986. ඉදම්පි පානියං සිතං ආභතං ගිරිගඛරා,
රාජපුත්ත තතො පිචා යාඵතඤ්ඤි උපාවිසාති.
- 987. කලාභි වත තෙ වාචා සච්ඡියා මහාමුතී,
නෙලා වජ්චවතී⁵ වග්ග මනචා⁶ අඤ්ඤං භාසසෙ⁷
- 988. කා තෙ රති වනෙ විහරතො
ඉසිනිසභ වදෙහි පුලොධා
තච වචනපථං නිසාමයිචා
අඤ්ඤමමපදං සමාවරෙමසෙති.

- 1. දෙවසුධම්මං - සතා.
- 2. වනාවරොති, - සතා,
- 3. වීදුං - මජ්ඣ.
- 4. මීගංගනෙව - සතා,
- 5. නෙලා අඤ්ඤවි, - මජ්ඣ.
- 6. මනා, - සතා ඉ, ක.
- 7. භාසසි - මජ්ඣ.

- 989. අභිංසා සබ්බපාණීනං කුමාරමොක රුවටති.
 ටෙය්‍යා ච අතිවාරාච මජ්ජපානා ච ආරති.
- 990. ආරති සමචරියා ච බාහුසචචං කතඤ්ඤතා,
 දිට්ඨච ධම්මෙ පාසංසා ධම්මා එතෙ පසංසියාති.
- 991. සන්තිකෙ මරණං තුඤ්ඤං ඔරං මාසෙහි පඤ්ඤිති,
 රාජපුත්ත විජානාහි අත්තානං පරිමොචයාති.
- 992. කතමං සවාභං ජනපදං ගන්තවා කිං කමමං කිඤ්ඤි පොරියං,
 කාය චා පන විජ්ජාය භවෙය්‍යං අපරාමරොති.
- 993. න විජ්ජතෙ සො පදෙසො කමමං විජ්ජාව පොරියං,
 යත් ගන්තවා භවෙ මචෙචා රාජපුත්තාජරාමරො.
- 994. මහඤ්ඤා මහාභොගා රච්ඨවනොනාපි බන්ධියා,
 පහුතධනධඤ්ඤාසෙ න තෙපි අපරාමරා.¹
- 995. යදී තෙ සුත්තා අකුක චෙණ්ඤුපුත්තා,²
 සුරා වීරා විකකංත පභාරිනො.
 තෙපි ආයුකකියං පත්තා
 විධස්සා සස්සතීසමා.
- 996. බන්ධියා බ්‍රාහ්මණා චෙසසා සුද්ද චණ්ඩාලපුකකුසා,
 යෙ කෙචඤ්ඤෙ ච ජාතියා තෙපිනො අපරාමරා.
- 997. යෙ මන්තං පරිවනෙත්තති ජලඛං බ්‍රහ්මචීතනිතං,
 එතෙ චඤ්ඤෙ ච විජ්ජාය තෙපි නො අපරාමරා.
- 998. ඉසයො චාපි යෙ සත්තා සඤ්ඤතන්තා තපසසිනො,
 සරීරං තෙපි කාලොත විජහනති තපසුසිනො.
- 999. භාවිතන්තාපි අරභනෙතා කතකිච්චා අනාසවා,
 තිකඛිපනාහි ඉමං දෙභං පුඤ්ඤපාපපරිකබ්බයාති.
- 1000. සුභාසිතා අත්චති ගාරායො තෙ මහාමුති,
 නිජ්ජබ්බෙත්තාමති³ සුභචෙඨන තිඤ්ඤි මෙ සරණං භවාති.

- 1. තෙපි නො අපරාමරා - මජ්ඣං.
- 2. චෙණ්ඤු පුත්තා - මජ්ඣං
 අණ්ණකචෙණ්ණ පුත්තා - ස්‍යා,
- 3. නිජ්ජබ්බෙත්තාමති - මජ්ඣං.

- 1001. මා මං තුං සරණං ගච්ඡ කමෙව සරණං වජ,
සක්කාපුත්තං මහාවීරං යමහං සරණං ගතොති.
- 1002. කතඤ්ඤිං සො ජනපදෙ සක්ඛා කුමහාක මාරිස,
අහඤ්ඤි දඬුං ගච්ඡි ස්සං ජිතං අපච්ඡුග්ගලකති.
- 1003. පුරස්ථිමසීං ජනපදෙ ඔක්කාකකුලසමගවො.
තස්සාධි පුරිසාජ්ඣෙසු සො ව ඛො පරිතිබ්බුතොති.
- 1004. සචෙ හි බුද්ධො තිට්ඨෙය්‍ය සක්ඛා කුමහාක මාරිස,
යොජනාති සහස්සාති ගච්ඡෙය්‍යං¹ පඨිරුපාසිකුං.
- 1005. යතො ව ඛො² පරිතිබ්බුතො සක්ඛා කුමහාක මාරිස,
තිබ්බුතඤ්ඤි³ මහාවීරං ගච්ඡාමී සරණං අහං.
- 1006. උපෙමී සරණං බුද්ධං ධම්මසඤ්ඤාපි අනුග්ගරං,
සමාසඤ්ඤා නරදෙවස්ස ගච්ඡාමී සරණං අහං.
- 1007. සාණාතිපාතා වීරමාමී ඛිපං
ලොකෙ අදික්කං පරිවජ්ජයාමී
අමජ්ජපො නොව මුසා හණාමී
සකෙත දුරෙන ව හොමී කුට්ඨෙති
- 1008. සහස්සරංසිව යථා මහපභො
දිසං යථාභාති නභෙ අනුකකමං
තථ්ඤාකාරො⁴ තවයං⁵ මහාරථො
සමන්තතො යොජනස්සත්තමායතො.
- 1009. සුවණ්ණපට්ටෙහි සමන්තමොක්ඛො
උරස්ස මුක්තාහි මණ්ඨි වික්කතො
ලොඛා සුවණ්ණස්ස ව රුපියස්ස ව
යොගෙනති චෙඨරියමයා සුතිමමිතා.
- 1010. සීසඤ්ඤිදං චෙඨරියස්ස නිමමිතං
සුගඤ්ඤිදං ලොභිතකාය විතතිතං
සුක්කා සුවණ්ණස්ස ව රුපියස්ස ව
යොගෙනති අස්සා ව පිමෙ මනොජවා⁶.

- 1. ගච්ඡ - සා, ඉ,
ගච්ඡෙය්‍යා - මජ්ඣං.
- 2. යතො ඛො - PTS
- 3. පරිතිබ්බුතං - සා.
- 4. තථ්ඤාකාරො - මජ්ඣං.
- 5. තවයං - මජ්ඣං.
- 6. අස්සා ව ඉමෙ මනොජවා - මජ්ඣං.

- 1011. සො කිට්ඨසි හෙමරථෙ අධිට්ඨිතො
දෙව්නම්ඤ්ච සහස්සවාහනො
සුච්ඡාම් තාභං යසවනන කොච්ඨං
කථං තයා උදෙධා අයං උළාරොති.
- 1012. සුචාතො නාමභං භනොත රාජසුතො පුරෙ අහුං,
කුඤ්ච මං අනුකම්පාය සඤ්ඤමසම් නිවෙසයි.
- 1013. බීණායුකඤ්ච මං ඤ්ඤා සරිරං පාදසි සතට්ඨනො,
ඉමං සුචාත පුජෙහි නං නෙ අත්ථාය හෙතීති.
- 1014. තාභං ගජෙති මාලෙහි සුජයිකා සමුය්‍යතො,
පභාය මානුසං දෙභං උපපනොතාමි නඤ්ඤා.
- 1015. නඤ්ඤොපවනෝ රලෙම නානාදිපභොයුතෙ,
රමාම් නවවගීතෙහි අච්ඡරාහි සුරසබ්බතොති.

චූළරථවිමානං.

5. 14

- 1016. සහස්සයුතං භයවාහනං සුභං
ආරුය්හි මං සඤ්ඤා නොකචිතං
උය්‍යානභූමිං අභිතො අනුකමං
පුරිඤ්ඤෙ භූතපතිව වාසවො
- 1017. සොච ණණ්ණමයා නෙ රථකුබ්බරා උභො
ථලෙහි¹ අංසෙහි අතිව සඛගතා²
සුචාතභූමො නරචිර නිට්ඨිතා
වීරොචති පණ්ණරසෙව වජ්ඤ
- 1018. සුවණ්ණඡාලාවතතො³ රථො අයං
බහුහි නා නා රතතෙහි විකතිතො
සුනඤ්ඤොසො ව සුභස්සරො ව
වීරොචති වාමරහස් බාහුහි
- 1019. ඉමා ච නාභො⁴ මනසාහිනිමිතා
රථස්ස පාදනතර මජ්ඣභූමිතා
ඉමා ච නාභො⁵ සතරාථී විකතිතා
සතෙරතා විජ්ජුරිවසභාසරෙ

- 1. නඤ්ඤෙ ව වනෙ, - මජ්ඣ.
- 2. නඤ්ඤා පවනෙ, - සභා.
- 3. රලෙහි - මජ්ඣ. PTS
- 4. සඛගතො - සිච්ච.
- 5. සුවණ්ණඡාලා විතතො - කසථි.
- 6. නාභො - PTS

- 1020. අනෙකඵ්ඤාචකතො රථො අයං
සුදු ව නෙමී ච සහසසරංසිකො
තෙසං සරො සුයති¹ වගඟුරුපො
පඤ්චගීකං කුරියමීවපවාදිතං
- 1021. සිරසමිං විතං මණ්ඩවක්‍රකප්පිතං
සද වීසුඛං රුචිරං පහසසරං
සුවණ්ණරාජීනි අනිව සඛගතං
වෙළිරියරාජිව අනිව සොහති
- 1022. ඉමෙ ව වාළී මණ්ඩවක්‍රකප්පිතා
ආරොහකමුඛෙ සුචවා ඛහුපමා
මුභා මහනාඤා ඛලිතො මහාචවා
මනො තවඤ්ඤය තරෙව සිංසරෙ
- 1023. ඉමෙ ව සඤ්ඤ සහිතා වතුකමා
මනො තවඤ්ඤය තරෙව සිංසරෙ
සමං වහනති මුදුකා අනුඛකා
ආලොදමානා කුරගානමුඤ්ඤමා
- 1024. ධුනනති වග්ගනති පනනති² වඤ්ඤෙර
අඛභුදධුනනාං සුකතෙ පිළුඤ්ඤානෙ
තෙසං සරො සුයති වගඟුරුපො
පඤ්චගීකං කුරියමීවපවාදිතං
- 1025. රථස්ස සොසො අපිළුඤ්ඤානාන වං
මුරස්ස නාදෙ අභිභිංසනාය³ ච
සොසො සුවග්ග සමිතස්ස සුයති
ගන්ධබ්බකුරියානි විචිත්‍රසංවනෝ⁴
- 1026. රථෙ ධීතා කා මීගමඤ්ඤලොචනා
ආලාරපමා හසිතා පියංවද
වෙළිරියජාලාචකතා තනුවචවා
සදෙව ගන්ධබ්බ සුරග්ගපුච්ඡකා
- 1027. නා රහතරහතඤ්ඤෙර පිතවාසසා
වීසාලනෙතො අභිරහතලොචනා
කුලෙ සුචාතා සුතනු සුවිමිතිතා
රථෙ ධීතා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා

- 1. සුයාති - මජ්ඣ.
- 2. පවසනනති - PTS.
- 3. අපිළුඤ්ඤානානීව - සීලු
- 4. අභිභංසනාමිව - PTS.
අභිභංසනායව - කඤ්චි.
- 5. ගන්ධබ්බකුරියාන ව චිත්‍රසංවනො - කඤ්චි

- 1028. තා කමබුකෙයුරධරා සුවාසසා
සුමජ්ඣිමා උෆරුථනුපපතතා
වච්චධගුලියො සුමුඛා සුදසීනා
රථෙ ධීතා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
- 1029. අඤ්ඤා සුචෙණී සුසු මිසසකෙසියො
සමං විහතතාහි පහසසරාහි ච
අනුබ්බතා තා තච මානසෙ රතා
රථෙ ධීතා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
- 1030. ආචෙළීනියො පදුමුසලච්ඡද
අලචකතා චන්දනසාරවාසිතා¹
අනුබ්බතා තා තච මානසෙ රතා
රථෙ ධීතා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
- 1031. තා මාලිනියො පදුමුසලච්ඡද
අලචකතා චන්දනසාරවාසිතා
අනුබ්බතා තා තච මානසෙ රතා
රථෙ ධීතා පඤ්ඤලිකා උපට්ඨිතා
- 1032. කණ්ණෙසු නෙ යානි පිළඤ්ඤානි
හජෙසු පාදෙසු තථෙව සීසෙ
ඔභාසයනනී දස සබ්බසො දීසා
අබ්භද්දයං සාරදීකොච භානුමා
- 1033. වාතසස චෙගෙන ච සමපකම්පිතා
භුජෙසු මාලා අපිළඤ්ඤානි ච
මුඤ්ඤානි සොසං රුවිරං සුචිං සුභං
සබ්බෙහි විඤ්ඤාහි සුතබ්බරූපං
- 1034. උය්‍යානභුමිතා ච දුච්ඡධනො² ධීතා
රථා ච නාභා කුරියානි වසසරො
තමෙව දෙවීඤ්ඤ පමොදයනනී
වීණා යථා පොකඛරපතතධාහුහී
- 1035. ඉමාසු වීණාසු බහුසු වග්ගසු
මනුඤ්ඤාරූපාසු හදයෙරිතං පති³
පචස්මානාසු අනීච අච්ඡරා
හමනනී කඤ්ඤා පදුමෙසු සිකඤ්ඤා

- 1. චන්දනසාරවාසිතා - සභා PTS.
- 2. දුච්ඡධනො - PTS.
- 3. පිතිං - මජ්ඣං
හදයෙරිතං-පිතං - සභා

- 1036. යද ව භීතානි ව වාදිතානි ව
නව්වානි වෙමානි¹ සමෙහති එකතො
අපේඤ්ඤා නච්චිකති අපේඤ්ඤා අවජරා
ඔභාසයකති උභතො වරිඤ්ඤො
- 1037. සො මොදසි තුරියගණපපඤ්ඤාධනො
මභීයමානො වජීරාවුට්ඨො²
ඉමාසු වීණාසු බහුසු වගගුසු
මනු ඤ්ඤාරූපාසු හදයෙරිතං පති
- 1038. කිං කං පුරෙ කච්චමකාසි අක්ඛනා
මනුසසගුතො පුරිමාය ජාතියා
උපොසථං කං³වා තුවං උපාවසි
කං ධච්චවරියං වතමාභිරොවසි⁴
- 1039. නාසිදං අපසසං⁵ කතසස කමමුතො
පුඤ්ඤා සුච්ඤ්ඤාසස උපොසථසස වා
ඉඤ්ඤානුභාවො විපුලො අයං තව
යං දෙවසඛං අභිරොවසෙ භසං
- 1040. දනසස තෙ ඉදං ඵලං අපො සීලසස වා පන,
අපො අඤ්ඤාලිකමචසස තං මෙ අසඛාති පුච්ඡිතොති
- 1041. සො දෙවපුත්තො අක්ඛමනො මොග්ගලොතොන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨං වියාකාසි යසස කමමසසිදං ඵලං
- 1042. ජීතිඤ්ඤියං බුද්ධමනොමනි කකමං
නරුකතමං කසසපමග්ගපුඤ්ඤාලං
අවාපුරං තං අමතසස ආරං
දෙවනිදෙවං සතපු ඤ්ඤාලකඛණං
- 1043. නමද්දසං කු ඤ්ඤාරමොසතිඤ්ඤා
සුච්ඤ්ඤාසිධිතදබ්බසාදිසං
දිසවාන තං විසමහුං සුච්චමනො
තමෙව දිසවාන සුභාසිතඤ්ඤා
- 1044. නමතනනපානං⁶ අථවාපි වීචරං
සුචිං පණිතං රයසා උපපතං
පුපථාභිකිඤ්ඤාසුචි සකෙ නිවෙසනො
පතිට්ඨපෙසිං ස අසඛමානසො

- 1. නව්වානි වීමානි - මජ්ඣ.
- 2. වජීරාවුට්ඨොව - සීඛු.
- 3. කිංව - සභා.
- 4. අභිරොවසි - කඤ්ඤා.
- 5. නාසිදංපසස - මජ්ඣ.
- 6. නමතනනපානං - මජ්ඣ.

- 1045. තමඤ්ඤාපානෙන ච විචරෙන ච
 ඛජ්ජන භොජ්ජන ච සායනෙන ච
 සත්තප්පධේනා ද්විපදනමුක්ඛමං
 යො සග්ගයො දෙවපුරෙ රමාමහං
- 1046. එතෙත්‍රපායෙන ඉමං නිරග්ගළං
 යඤ්ඤං යථේනා තිව්ධං විසුද්ධං
 පභායහං මාත්‍රසකං සමුක්ඛසයං
 ඉත්‍රපමො¹ දෙවපුරෙ රමාමහං
- 1047. ආයුඤ්ඤා චණ්ණඤ්ඤා සුඛං බලඤ්ඤා
 පණ්ණරූපං අභිකම්බනා මුනි
 අත්තඤ්ඤා පාතඤ්ඤා ඛග්‍රං සුසම්බතං
 පතිට්ඨපතඛඛමසඛගමානසෙ
- 1048. නයිමසමීං ලොකෙ පරසමීං² චා පන
 බුද්ධෙන සෙට්ඨාව සමොච විජ්ජති
 ආහුනෙය්‍යතං පරමාහුතීං ගතො
 පුඤ්ඤාඤ්ඤානං විපුලඵලෙ ධීතසනී

මහාරථවිමානං.

මහාරථවග්ගො පඤ්චමො.

තසසුද්දානං:-

මණ්ඩුකො රෙවතී ජනෙනා කක්කටො ආරපාලකො
 දො කරණියා දො සුචි තයො නාගා ච දො රථා
 පුරිසානං පඨමො වග්ගො පවුච්චතී ති.

භාණ්ඩාරො තතියො.

1. ඉත්‍රපමො - සනා,
 2. නයිමසමීං චා ලොකෙ පරසමීං - කපථි

6. පාසාසි විනෝදා

6. 1

- 1049. යථා වනං චිත්තලතං පභාසති
උය්‍යානසෙට්ඨං තිදයානච්චිත්තමං
තදුපමං තුඤ්ඤමිදං චිමානං
ඔභාසයං තිට්ඨති අන්තලිකෙඛ
- 1050. දෙවිදධිපඤ්ඤාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේෂණං ව තෙ සබ්බදීසා පභාසතිති
- 1051. සො දෙවපුත්තො අන්තමනො මොග්ගලලොකොනා පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤාං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසසීදංඵලනති
- 1052. අභංගො භට්ඨො ව මනුස්සලොකෙ
ඔපානභූතා සරමාවසිමහ
අන්තංගො පානංගො පසංගචිත්තා
සකකච්ච දනං චිපුලං අදලහ
- 1053. තෙන මෙ තාදිසො විශේෂණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ව මෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා
- 1054. අසබ්බො තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභූතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
විශේෂණං ව මෙ සබ්බදීසා පභාසතිති

අභාසියචිමානං.

6. 2

- 1055. යථා වනං චිත්තලතං පභාසති
උය්‍යානසෙට්ඨං තිදයානච්චිත්තමං
තදුපමං තුඤ්ඤමිදං චිමානං
ඔභාසයං තිට්ඨති අන්තලිකෙඛ
- 1056. දෙවිදධිපඤ්ඤාසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශේෂණං ව තෙ සබ්බදීසා පභාසති

- 1057. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං ඵලනති
- 1058. අභඤ්ඤා භරියා ච මනුස්සලොකෙ
ඔපානභුතා සරමාවසිඤ්ඤා
අනාඤ්ඤා පානඤ්ඤා පසන්නවිත්තා
සකකච්ච දනං විපුලං අදම්මං
- 1059. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගො තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති
උපාජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1060. අසකිම්මි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමති ඵවං ජලිතානුභාවො
වග්ගො ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

දුතියඅගාරියවිමානං.

6. 3

- 1061. උච්චමිදං මඤ්ජුණං විමානං
සමනතතො සොළස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
චෙඵරියජුමිතා රුචකස්තා සුභා
- 1062. තස්චචස්ස පිට්ඨි බාදස්ස ච
දිබ්බා ච විණං පවදනති වග්ගො
අට්ඨට්ඨකා සිකඛිතා සාධුරුපා
දිබ්බා ච කඤ්ඤා තිදසවරා උළාරා
නච්චනති ගායනති පමොදයනති
- 1063. දෙවිද්ධිපත්තොසි මහානුභාවො
මනුස්සභුතො කිම්කාසි පුඤ්ඤං
කෙතොසි ඵවං ජලිතානුභාවො
වග්ගො ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති
- 1064. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං ඵලනති
- 1065. ඵලදස්සි ඵලං විපුලං ලහති
දදමුජ්ජගතෙසු¹ පසන්නමානසො
සො හි මොදති² සග්ගගතො කිදිචෙව
අනුභොති ච පුඤ්ඤඵලං විපුලං
තචෙචාභං³ මහාමුනි අදස්සි වතුරො ඵලෙ

1. දදමුජ්ජගතෙසු - මඡසං.
 2. පමොදති - මඡසං.
 3. තචෙචාභං - මඡසං.

- 1066. තසාංහි එලං අලමෙව දතුං
නිව්චං මනුසොසන සුඛස්සිකෙන
දීඛානි වා පසායතා සුඛානි
මනුසොසොහග්ගනම්චන්තා වා
- 1067. තෙන මෙ තාදියො වග්ගො තෙන මෙ ඉධම්ඡස්සිති,
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1068. අසාමි තෙ හික්ඛු මහානුභාව
මනුසොහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගො ච මෙ සබ්බදියා පහාසතිති

එලදයකවිමානං.

6. 4

- 1069. වග්ගො යථා විගතවලාභකෙ නහෙ
ඛහාසයං ගච්ඡති අනතලිකෙඛ
තපුපමං තුයහමීදං විමානං
ඛහාසයං තිට්ඨති අනතලිකෙඛ
- 1070. දෙවිද්ධිපනෙතාසි මහානුභාවො
මනුසොහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගො ච තෙ සබ්බදියා පහාසතිති
- 1071. සො දෙවපුනෙතා අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කමමස්සිදං එලනති
- 1072. අහඤ්ඤා හරියා ච මනුසොලොකෙ
උපසසයං අරහතො අදම්භ
අත්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා පසනඤ්ඤා
සකකවච දනං විපුලං අදම්භ
- 1073. තෙන මෙ තාදියො වග්ගො තෙන මෙ ඉධම්ඡස්සිති
උපපජ්ජති ච මෙ භොගා
යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1074. අසාමි තෙ හික්ඛු මහානුභාව
මනුසොහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගො ච මෙ සබ්බදියා පහාසතිති

පඨමඋපසසයදයකවිමානං.

6. 5

- 1075. සුරියො යථා විගතවලාභකෙ නහෙ
ඔභාසයං ගවජනි අන්තලිකෙඛ
තදුපමං කුඤ්ඤිදං විමානං
ඔභාසයං තිට්ඨති අන්තලිකෙඛ
- 1076. දෙවිඤ්චපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙඤ්ඤො ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති
- 1077. යො දෙවපුකෙතො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසසිදං එලානති
- 1078. අභඤ්ඤා භරියා ව මනුසසලොකෙ
උපසසයං අරහතො අදම්භ
අත්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා පසන්තවිත්තා
ස කකචච දනං වීජුලං අදම්භ
- 1079. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගෙඤ්ඤො තෙන මෙ ඉධම්ජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙචි මනසො පියා
- 1080. අකකාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාවො
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙඤ්ඤො ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

දුතිය උපසායදයකවිමානං.

6. 6

- 1081. උච්චිදං මණ්ඩුණං විමානං
සමන්තතො ආදස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තභතා සුභා
චෙඵරියජ්ඣමහා රුවකඤ්ඤා සුභා
- 1082. දෙවිඤ්චපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙඤ්ඤො ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති
- 1083. යො දෙවපුකෙතො අත්තමනො මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කම්මසසිදං එලානති

- 1084. අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
දිසධාන භික්ඛුං තසිතං කිලනතං
එකාභං භික්ඛං පච්චාදාසිසං
සමඤ්චග්ගෙතන තද අකාසිං
- 1085. තෙන මෙ තාදිසො විශෙණෙණ තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1086. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පු ඤ්ඤං
තෙනාහි එවං ජලිතානුභාවො
විශෙණෙණ ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

භික්ඛාදයකවිමානං.

6. 7

- 1087. උච්චමීදං මණ්ටුණං විමානං
සමනතතො යොළස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
චෙඑරියඤ්චො රුචකඤ්චා සුභා
- 1088. තඤ්චපසි පිච්චි බාදසි ච
දිබ්බා ච වීණා පච්චදන්ති වග්ගො
අට්ඨට්ඨකා සිකඤ්ඤා සාධුරුපා
දිබ්බා ච කඤ්ඤා තිදසවරා උළාරා
නචචන්ති ගායන්ති පමොදයන්ති
- 1089. දෙවිඤ්චපතෙකාසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පු ඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විශෙණෙණ ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති
- 1090. සො දෙවපුතෙතො අත්තමනො මොග්ගලොතෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වීයාකාසි යසං කම්මසසිදං එලං
- 1091. අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
අභොසිං යචපාලතො
අද්දසං වීරජං භික්ඛුං
විප්පසන්නමනාවීලං
- 1092. තසස අද්දසභං භාගං පසතෙතො සෙභි පාණ්ඨිති,
කුමමාසපිණ්ඩං දඤ්චාන මොදුමී නඤ්චෙන චතෙ

- 1093. තෙන මෙ තාදිසො වග්‍රෙණො තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣකි,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1094. අනබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමිති එවං ජලිතානුභාවො
වග්‍රෙණො ච මෙ සබ්බදීසා පභාසනීති

යවපාලකවිමානං.

6. 8

- 1095. අලඛකතො මලාධරො සුවතො
සුකුණ්ඩලී කපපිතකෙසමසු
ආමුක්ඛභඤ්ජාභරණො යසසී
දිබ්බො විමානමිති යථාසී¹ වජ්ජිමා
- 1096. දිබ්බා ච විණා පවදනති වග්‍රං
අට්ඨට්ඨකා සිකන්තා සාධුරුපා
දිබ්බා ච කඤ්ඤා තිදසවරා උළාරා
නාවචනාති ගායනාසි පමොදයනති
- 1097. දෙව්දධිපතෙහාසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්‍රෙණො ච තෙ සබ්බදීසා පභාසනීති
- 1098. සො දෙවපුතො අනතමනො මොග්ගලලානෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසීස කම්මසසීදං එලනාසී
- 1099. අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
දිස්වාන සමණෙ සීලවනෙන
සමපනනවිජ්ජාවරණෙ යසසී
බහුසසුතෙ තණ්හකම්ප්පපතෙන
අනතඤ්ඤි පානඤ්ඤි පසනනවිතො
සකකචච දනං විපුලං අදසිං
- 1100. තෙන මෙ තාදිසො වග්‍රෙණො තෙන මෙ ඉධමීජ්ඣකි,
උපපජ්ජනති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1101. අනබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමිති එවං ජලිතානුභාවො
වග්‍රෙණො ච මෙ සබ්බදීසා පභාසනීති

පයමකුණ්ඩලිවිමානං.

1. යථාසී - මජ්ඣ.

6. 9

- 1102. අලංකාරො මලාධරො සුවසො
සුකුණ්ඩලී කප්පිතකෙසමසු
ආමුක්තභජාභරණො යසසී
දිබ්බ විමානභි යථාසි වජ්ජිමා
- 1103. දිබ්බා ච විණා පවදන් වගුං
අට්ඨට්ඨකා සිකතිතා සාධුරුපා
දිබ්බා ච කඤ්ඤ තිදසවරා උළාරා
නව්වන්ති ගායන්ති පමොදයන්ති
- 1104. දෙව්දසිපතොසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කොනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගණො ච ගො සබ්බදිසා පභාසතීති
- 1105. සො දෙවපුතො අතමනො මොග්ගලොතෙන පුට්ඨිතො,
පඤ්ඤා පුට්ඨො වීයාකාසි යසස කමෙසසීදං එලන්ති
- 1106. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
දිස්වාන සමණෙ සාධුරුපෙ
සමපතනවිජ්ජාවරණෙ යසසී
බහුසුතෙ සීලවතුවපතො¹
අනගඤ්ච පානඤ්ච පසන්තවිතො
සකකචච දනං විපුලං අදසීං
- 1107. තෙන මෙ තාදිසො වග්ගණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ජති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1108. අකබ්භි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගණො ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති

දුතියකුණ්ඩලීවිමානං.

1. සීලවතො පසතො - සිඳු
තණ්හකවුපපතො - සායා

6. 10

- 1109. යා දෙවිරාජසස සභා සුධම්මා
යඤ්චජනී දෙවසධෙකා සමග්‍යො
තථුපමං කුණ්ණමිදං විමානං
මහාසයං තිට්ඨති අත්තලිකෙඛ
- 1110. දෙවීද්ධිපතොසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුණ්ණං
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්‍ගෙණං ව තෙ සබ්බදීසා පභාසතීති.
- 1111. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොගගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්භං පුට්ඨො වීයාකාසි යසස කමමසස්සිදං එලතති
- 1112. අහං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
රඤ්ඤෙ පායාසිසස අභොසිං මාණුවො
ලද්ධා ධනං සංචිභාගං අකාසිං
පියා ව මෙ සීලවනොතා අහෙසුං
අත්තඤ්ඤා පානඤ්ඤා පසන්නවිකො
සකකච්ච දුතං විපුලං අදසිං
- 1113. තෙන මෙ තාදීසො වග්‍ගෙණං තෙන මෙ ඉධම්ඡකිති,
උසඡජනතී ව මෙ භොගා යෙ කෙවී මනසො පියා
- 1114. අකඛාමී තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුසසභුතො යමකාසි පුණ්ණං
තෙනමහි එවං ජලිතානුභාවො
වග්‍ගෙණං ව මෙ සබ්බදීසා පභාසතීති.

උත්තරවිමානං¹.

පායාසි වග්‍යො ඡට්ඨො.

කසසුද්දනං:-

දෙව අගාරිතො එලද්ධි දෙව උපසසයද්ධි භික්ඛායද්ධි
යවපාලකො වෙව දෙව කුණ්ණලිතො පායාසිති
පුරිසානං දුතියො වග්‍යො පවුච්චතීති.

1. පායාස විමානං - මෙසං.

7. සුනිකඛිපතවගො

7. 1

- 1115. යථා වනං වික්කලනං පභාසති
උය්‍යානසෙධං තිදයානමුත්තමං
තපුපමං තුඤ්ඤමිදං විමානං
ඕභාසයං තිට්ඨති අනතලිකෙඛි
- 1116. දෙවිදධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විඤ්ඤා ව තෙ සබ්බදියා පභාසතිති
- 1117. සො දෙවපුකෙතා අත්තමනො මොග්ගලොනොන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යස්ස කම්මසසිදං එලං.
- 1118. අහං මනුස්සසු මනුස්සභුතො
දළිදදා අතාණො කපණො කම්මකරො අහොසිං
ජිණ්ණං ව මාතාපිතරො අහරිං¹
පියා ව මෙ සීලවනො අහෙසුං
අනතඤ්ඤි පානඤ්ඤි පසනභවිතො
සකකච්ච දනං විපුලං අදසිං
- 1119. තෙන මෙ තාදියො විඤ්ඤා තෙන මෙ ඉධම්ජකිති,
උය්‍යජ්ජනං ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 1120. අසබ්බමි තෙ භික්ඛු මහානුභාව
මනුස්සභුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
තෙනමති එවං ජලිතානුභාවො
විඤ්ඤා ව මෙ සබ්බදියා පභාසතිති.

විතලතාවිමානං.

7. 2

- 1121. යථා වනං නඤ්ඤනං වික්කලනං² පභාසති
උය්‍යානසෙධං තිදයානමුත්තමං
තපුපමං තුඤ්ඤමිදං විමානං
ඕභාසයං තිට්ඨති අනතලිකෙඛි
- 1122. දෙවිදධිපකෙතාසි මහානුභාවො
මනුස්සභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙතාසි එවං ජලිතානුභාවො
විඤ්ඤාව තෙ සබ්බදියා පභාසතිති

1. අහරිං - මජ්ඣ.
2. නඤ්ඤනං - මජ්ඣ.

- 1123. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යසස කම්මසසිදං ඵලං.
- 1124. අහං මනුසසසු මනුසසහුතො
දළිඤ්ඤා අතාණො කපණො කම්මකරො අගොසිං.
ඵණෙණ ව මාතාපිතරො අහරිං.
පියාව මෙ සිලවනො අහෙසුං.
අත්තඤ්ඤි පානඤ්ඤි පසත්තවිතො
සකකථව දනං විපුලං අදසිං.
- 1125. තෙන මෙ තාදිසො වණෙණො තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ව මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 1126. අසකිමි තෙ හිකඛු මහානුභාව
මනුසසහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං.
තෙනමි ඵවං ජලිතානුභාවො
වණෙණො ව මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

නඤ්ඤවිමානං.

7. 3

- 1127. උච්චමිදං මණ්ඩුණං විමානං
සමනතතො ද්වාදස යොජනානි
කුට්ටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙඵරියසමිතා රුවකස්තා සුභා
- 1128. තස්ථවස්සි පිවසි බාදසි ව
දිබ්බා ව විණා පවදන්තී වග්ගං.
දිබ්බා රසා කාමග්ගණෙස්ස පඤ්ඤා
නාරියො ව නවවන්තී සුචණ්ණ ජනනා
- 1129. කෙන තෙ තාදිසො වණෙණො කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ව තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1130. දෙවිඤ්ඤිපකොසාසි මහානුභාවො
මනුසසහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං.
කෙනාසි ඵවං ජලිතානුභාවො
වණෙණො ව තෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.
- 1131. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යසස කම්මසසිදං ඵලං.

- 1132. අහං මනුසොසු මනුසොහුතො
 විවනෙ පථෙ වඩාමනං¹ අකාසිං
 ආරාමරුකබානි ව රොපධිසං
 පියා ව මෙ සීලවනොහා අහෙසුං
 අකං ව පානං ව පසනාවිනො
 සකකච්ච දනං විපුලං අදසිං
- 1133. තෙන මෙ තාදිසො වණෙණා
 තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති
 උපපජ්ජන්ති ව මෙ හොගා
 යෙ කෙවි මනසො පියා
- 1134. අසබ්බි මෙ හිකුචු මහානුභාව
 මනුසොහුතො යමකාසි පුඤ්ඤං
 තෙනමනි ඵලං ජලිතානුභාවො
 වණෙණා ව මෙ සබ්බදිසා පභාසනීති

මණිපුණවිමානං.

7. 4

- 1135. සොවණෙණමයෙ පබ්බතසමීං විමානං සබ්බතො පහං
 හෙමජාලකපච්ඡන්තං² කිංකිණිජාලංකපපිතං.
- 1136. අටඨංසා සුකතා ඵමහා සබ්බෙ වෙථරියාමයා
 ඵකමෙකාය අංසියා රතනා සකන නිමමතා
- 1137. වෙථරියසුවණෙණසස ඵලිකා රුපියසස ව
 මසාරගලලමුත්තාහි ලොහිතව්‍යමණිහි ව
- 1138. විත්‍රා මනොරමා භුමි න කක්ඛුඤ්ඤංසනි රජො
 ගොපාණසීගණා පීතා කුටං ධාරෙනාති නිමමතා
- 1139. සොපානානි ව චතාරි නිමමතා වතුරො දිසා
 නානා රතනගබ්බෙහි ආදිවෙඩාව විරොචති
- 1140. වෙදියා⁴ වකසෙසා තස්ථ විහතා භාගසො මිතා,
 දඤ්ඤලමානා ආහන්ති සමන්තා වතුරො දිසා
- 1141. තසමිං විමානෙ පව්ඨෙර දෙවපුත්තො මහජාහො
 අතිරොචති වණෙණන උදයනොතාව භානුමා⁵

- 1. සංකමනං - මජ්ඣ.
- 2. හෙමජාල පච්ඡන්තං - මජ්ඣ.
- 3. කිංකිණිජාල - P.T.S
 කිංකිණිජාලං - සඛා.
- 4. වෙදියා, - P.T.S.
- 5. භානුමා - මජ්ඣ, සුඤ්ඤ.

- 1142. දනස්ස තෙ ඉදං ඵලං අරො සීලස්ස වා පන
අරො අඤ්ඤි කම්මස්ස නං මෙ අකංඛි පුච්ඡිතො ති.
- 1143. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යස්ස කම්මස්සිදං ඵලං
- 1144. අහං අතිකච්ඡදාසම් බුද්ධස්සාදිවචනධුතො
විහාරං සත්ථු කාරෙසිං පසනො සෙභි පාණිභි
- 1145. තස්ස ගතිඤ්ඤි මාලඤ්ඤි පච්චග්ගඤ්ඤි¹ විලෙපනං
විහාරං සත්ථුතො දුස්සිං² විපපසනෙත්ත වෙතසා
- 1146. තෙන මඤ්ඤිදං ලභං වසං වනෙත්ථි නඤ්ඤෙන
නඤ්ඤෙන පචනෙ³ රමෙච නානාදිජගණායුතෙ
රමාමි තවචගීතෙභි අච්ඡරාභි පුරස්ඛතොති.

සුවණ්ණවිමානං.

7. 5

- 1147. උච්චමිදං මණිදුණං විමානං
සමනතතො ආදස යොජනාති
කුටාගාරා සත්තසතා උළාරා
වෙච්චියත්ථිතො රුචකත්තා සුභා
- 1148. තත්ච්ඡසි පිචසි බාදසි ච
දිබ්බා ච වීණා පචදතති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙත්ථ පඤ්ඤි
නාරියො ච තචචිතති සුවණ්ණජනනා
- 1149. තෙන තෙ තාදියො විණෙණො තෙන තෙ ඉධ මිජ්ඣති,
උපපජ්ජනති ච තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා
- 1150. දෙවිදධිපනොසි මහානුභාවො
මනුස්සභූතො කිම්කාසි පුඤ්ඤං.
තෙතාසි ඵචං ජලිතානුභාවො
විණෙණො ච තෙ සබ්බදියො පහාසතීති.
- 1151. සො දෙවපුත්තො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො විශාකාසි යස්ස කම්මස්සිදං ඵලං

- 1. පච්චග්ගඤ්ඤි - සිඞ්. ප.
- 2. සත්ථු දුස්සිං - මජ්. ෨.
- 3. නඤ්ඤෙන ච වනෙ - මජ්. ෨.

- 1152. ගිමොනං පච්ඡිමෙ මාසෙ පතපතොන්ද්‍රිවාකරො
පරෙසං භතතො පොසො අමොරාමමසිඤ්ඤිති¹
- 1153. අථ තෙනාගමා හික්ඛු සාරිපුත්තොති විසුඤ්ඤා
කිලනතරුපො කායෙන අකිලනොති වෙනසා
- 1154. තඤ්ච දිස්වාන ආයතනං අවොචං අබ්බසිඤ්ඤිතො²
සාධු තං භතොන නභාපෙය්‍යං යං මමස්ස සුඛාවභං
- 1155. තස්ස මෙ අනුකමපාය නිකඛිපි පත්තචීවරං
නිසීදී රුක්ඛමුලසමීං ඡායාය එකචීවරො
- 1156. තඤ්ච අවෙජන වාරිනා පසත්තමානසො නරො
නභාපසී රුක්ඛමුලසමීං ඡායාය එකචීවරං
- 1157. අමොඛා ච සිත්තො සමණො ච නභාපිතො
මයා ච පුඤ්ඤං පසුතං අනප්පකං
ඉති සො පිනියා කායං යබ්බං ඵරති අත්තනො
- 1158. තදෙව එත්තකං කල්මං අකාසිං තාය ඡාතියා
පභාය මානුසං දෙහං උපපගොගාමනී නන්දනං
- 1159. නන්දනෙ පවනෙ රමෙම නානාදිජගණායුතෙ
රමාමී නචමගීතෙහි අච්ඡරාහි පුරස්කමනොති.

අබ්බවිමානං.

7. 6

- 1160. දිස්වාන දෙවං පච්ඡච්ඡි හික්ඛු
උචෙව විමානමනී විරට්ඨිතිකෙ
ආමුක්ඛනභජාභරණං යසසස්සිං³
දිබ්බෙ විමානමනී යථාපි වන්දිමා.
- 1161. අලබ්භානො මාලභාරී⁴ සුවජො
සුකුණ්ඩලී කපජිතකෙසමසු
ආමුක්ඛනභජාභරණො යසසස්සි
දිබ්බෙ විමානමනී යථාපි වන්දිමා.

- 1. පතාපතනක - සා.
- 2. ද්‍රිවාකර - මජ්ඣ., සා.
- 3. අසිඤ්ඤා - පු.
- 4. ආමුක්ඛනභජාභරණං යසසස්සි - සා.
- 5. මලාධර - මජ්ඣ.

- 1162. දිබ්බා ච චිණා පවදහති වග්ගා
අට්ඨමකා සිකඛිතා සාධුරුපා
දිබ්බා ච කඤ්ඤා තිදසවරා උළාරා
නළචතති ගායනති පමොදයතති
- 1163. දෙවිදධිපතොසි මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කොතාසි එවං ජලිතානුභාවො
වග්ගො ච තෙ සබ්බදිසා පභාසතිති.
- 1164. සො දෙවපුතො අනමතො මොග්ගඋපානොන සුව්ඡිතො
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසා කමම්සසිදං එලං
- 1165. අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතො
සඛගමම රකඛිසසං පරෙසං ධෙනුයො
තතො ච ආගා යමණො මමනතිකෙ
ගාවො ච මාසෙ අගමංසු බාදිතුං
- 1166. අඛයජ්ජ කිච්චං උභයඤ්ඤා කාරියං
ඉච්චවභං භනොත තද වචිතතයිං
තතො ච සඤ්ඤං පටිලඤ්ඤා යොනිසො
දදමි භනොතති ඛිපිං අනන්තකං
- 1167. සො මාසමෙතං තුරිතො අවාසරීං
පුරා අයං භඤ්ඤති¹ යසසිදං ධනං
තතො ච කණ්ණො උරගො මහාවිසො
අදංසි පාදෙ තුරිතසස මෙ සතො
- 1168. සවාභං අට්ඨමාමඤ්ඤ දුසෙඛන පිළිතො
භික්ඛු ච තං යාමං වුඤ්ඤිඤා නන්තකං²
අභාසි කුමමාසං මමානුකමපයා³
තතො පුතො කාලකතොමඤ්ඤ දෙවතා
- 1169. තදෙව කමම් කුසලං කතං මයා
සුඛඤ්ඤා කමම් අනුභොමි අත්තනා
තයා හි භනොත අනුකමපිතො භුසං
කතඤ්ඤතාය අභිවාදයාමී තං

- 1. භඤ්ඤති - සිඹු.
- 2. වුඤ්ඤිඤා අනන්තකං - සා.
- 3. මමානුකමපියා - ඉක.
මමානුකමපියා - සා.

- 1170. සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ ව
අසෙය්‍ය චුනී නස් තයානුකම්පකො
තයා හි භනෙත අනුකම්පිතො භුසං
කතඤ්ඤතාය අභිවාදයාමී තං
- 1171. ඉමසමිං ලොකෙ පරසමිං වා පන
අසෙය්‍ය චුනී නස් තයානුකම්පකො
තයා හි භනෙත අනුකම්පිතො භුසං
කතඤ්ඤතාය අභිවාදයාමී තනනි.

ගොපාල විමානං.

7. 7

- 1172. පුණ්ණමාසෙ යථා වන්දෙ නකඛිකපරිවාරිතො,
සමන්තා අනුපරියානී තාරකාධිපතී සසී.
- 1173. තථුපමං ඉදං ව්‍යමනං දිඛං දෙවපුරමඤ්ච,
අතිරොචනී වන්දෙණෙන උදයනොච රංසිමා.
- 1174. වෙඵරියසුවණ්ණස්ස ඵලිකා රුපියස්ස ච,
මසාරගලලමුකතාහි ලොහිතඛකමභිහි ච.
- 1175. විත්‍රා මනොරමා භුමි වෙඵරියස්ස සක්ඛා,
කුටාගාරා සුභා රමමා පාසාදෙ තෙ සුමාපිතො.
- 1176. රමො ච තෙ පොඤ්ඤානි පුථුලොමනිසෙවිතා,
අවෙජාදිකා විසසනායා සොණ්ණවාලුකසක්ඛා.
- 1177. නානාපදුම සඤ්ජනා පුණ්ණවිකසමොතතා¹
සුරහිං සමපවායනාති මනුඤ්ඤා මාඵතෙරිතා.
- 1178. තස්සා තෙ උභතො පසෙස වනගුමො සුමාපිතා,
උපෙතා පුඵරුකෙඛි ඵලරුකෙඛි වුභයං.
- 1179. සොචණ්ණපාදෙ පලලඛෙක මුදුකෙ වොලසක්ඛෙන,²
නිසිකතං දෙවරාජංච උඤ්චංගනී අච්ඡරා.
- 1180. සඤ්ඤාහරණසඤ්ජනා නානාමාලා විභුසිතා,
රමනා තං මභිදධිකං වසවතීච මොදසි.
- 1181. හෙරිසඛිඛමුද්ධිතාහි විණාහි පණවෙහි ච,
රමසි රතිසමපනොනා නචචගිතෙ සුවාදිතෙ.

1. පුණ්ණවික සමොගතා - සා,
2. ගොණකඤ්ඤා, -- මජ්ඣං.

- 1182. දිඛ්ඛා නෙ විවිධා රූපා දිඛ්ඛා සද්ද අපො රසා,
ගන්ධා ච නෙ අධිජ්ජෙනා ඵොට්ඨඛ්ඛා ච මනොරමා.
- 1183. තස්මිං විමානෙ පචරෙ දෙවපුක්ඛ මහපපභො,
අනිරොච්ඡි වණ්ණණ්ණන උදයනෙනාව භානුමා.
- 1184. දන්තස්ස නෙ ඉදං ඵලං අපො සීලස්ස වා පන,
අපො අඤ්ජලිකමච්ඡස්ස නං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතොති.
- 1185. සො දෙවපුක්ඛො අත්තමනො මොග්ගලොනෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤා පුට්ඨා වියාකාසි යස්ස කමමයසීදං ඵලං.
- 1186. අහං කපිලවක්ඛුස්මිං සාකියානං පුරුත්තමෙ,
සුදොධාදන්තස්ස පුත්තස්ස කන්තො සහජො අහං.
- 1187. යද සො අඛභිරත්තායං බොධාය මහිනිකම්මි,
සො මං මුද්දහි පාඨිහි ජාලනමනබෙහි¹ ච.
- 1188. සත්ථිං ආකොට්ඨිකාන වහ සමොති ච බුච්ඡි,
අහං ලොකං තාරසීස්සං පතො සමෙබ්බිමුත්තමං.
- 1189. තං මෙ ගිරං සුණ්ණත්තස්ස භාසො මෙ විපුලො අහු,
උදග්ගච්ඡො පුමනො අභිසිංසිං² තද අහං.
- 1190. අභිරුලුහඤ්ච මං ඤ්ජා සකාපුත්තං මහායසං,
උදග්ගච්ඡො මුදිතො වහිස්සං පුරිසුත්තමං.
- 1191. පරෙසං විජිතං ගන්තා උග්ගතස්මිං දිවාකරෙ,
මමං ඡන්තඤ්ච මහාය අනපෙක්ඛො සො අපකකම්මි.
- 1192. තස්ස නමනබෙ පාදෙ ජිව්භාය පරිලෙහිසං,
ගච්ඡන්තඤ්ච මහාවීරං රුද්ධානො උදිකඛිසං.
- 1193. අදස්සනෙනහං තස්ස සකාපුත්තස්ස සිරිමනො,
අලස්මිං ගරුකාබාධං බීජං මෙ මරණං අහු.
- 1194. තස්සෙව අනුභාවෙන විමානං ආවසාමීදං,
සඛ්ඛකාමගුණොපෙතං දිඛ්ඛං දෙවපුරමඛි ව
- 1195. යඤ්ච මෙ අහුවා භාසො සද්දං සුඤ්ඤාන බොධියා,
තෙනෙව කුසලමුලෙන චුඛිස්සං ආසවස්ඛියං.

1. ජාලිතමනකමච්ඡි - මජ්ඣං.
2. අභිසිංසිං - මජ්ඣං.

- 1196. සවෙ හී භනෙන ගවෙඡයාසි සතච්චු බුඬසස සතඤ්ඤෙ,
මමා පි තං වචනෙන සිරසා වජ්ජාසී වජ්ජනං.
- 1197. අභඤ්චි දච්චිං ගච්ඡසසං ජිනං අසංචිපුග්ගලං,
දුලලභං දසසනං හොති ලොකනාථාන කාදිනකභි.
- 1198. යො කතඤ්ඤා කතවෙදී සඤ්චාරං උපසඬකමි,
සුඤ්චා ගිරං චක්ඛමනො ධම්මවක්ඛුං වීසොධසී.
- 1199. වීසොධෙඤ්චා දිවසීගතං විචිකිච්ඡං වනානි ච
වඤ්චො සක්චන්තො පාදෙ තසෙවනතරධායථාති.

කප්පක විමානං.

7. 8

- 1200. අනෙකච්ඡණ්ණං දරයොනනාසනං
විමානමාරුඤ්ඤා අනෙකච්චිඤ්ඤා
පරිචාරිතො අච්ඡරාසංගඤ්ඤා
සුනිමෙතො භුතපතීච මොදසී.
- 1201. සමසසමො නතී කුතොපනුඤ්ඤා,
යසෙන පුඤ්ඤාන ව ඉදධියා ව.
- 1202. සබ්බෙ ව දෙවා තිදසගණා සමෙච්ච
තං තං නමස්සතඤ්චි සසීච දෙවා
ඉමා ව නෙ අච්ඡරායො සමනනනො
තච්චතඤ්චි ගායතඤ්චි පමොදයතඤ්චි.
- 1203. දෙවිදධිපඤ්ඤාසී මහානුභාවො
මනුසසභුතො කිමකාසී පුඤ්ඤා
කෙතාසී එචං ජලිතානුභාවො
වඤ්ඤානා ව නෙ සබ්බදීසා පහාසතීති.
- 1204. යො දෙවපුඤ්ඤා අඤ්ඤානො මොග්ගලානෙන පුච්ඡනො,
පඤ්ඤං පුච්චො වීයාකාසී යසස කම්මසීදං එලං.
- 1205. අභං භදනෙන අභුවාසීං¹ පුබ්බෙ
සුමෙධනාමසස ජිනසස සාවතො
පුච්චජනො අතච්චොධොභමසමි²
යො සතච්චසානි පරිබ්බජිසසභං.³

1. අභුවාසී, - මජ්ඣං.
2. අතච්චොධො භමංසමි, - මජ්ඣං.
3. පරිබ්බජිසසභං - භං,
පරිබ්බජිසසභං PTS

- 1206. සවාහං සුමෙධස්ස ජීනස්ස සත්ථිනො
පරිනිඛුකසෙස්සාසනිණ්ණස්ස තාදිනො
රකඤ්චවයං හෙමජාලෙන ජනතං
විඤ්චවා ධුපසම් මනං පසාදම්.
- 1207. න මාසී දනං න ව මජ්ඣී දකුං
පරෙ ව බො තත් සමාදපෙසිං
පුපෙඵ නං පුප්ඵයස්ස ධාකුං
ඵවං කිර සග්ගමිනො ගමිස්සථ.
- 1208. නදෙවි කමමං කුසලං කතං මයා
සුඛස්ඤ්ඤිබ්බං අනුභොමී අභතනා
මොදමහං තිදසගණස්ස මජ්ඣෙකි
න තස්ස පුඤ්ඤස්ස බයමපි අජ්ඣධගනති.¹

අනෙක වණණ විමානං.

7. 9

- 1209. අලඬිකතො මධ්වකුණ්ඩලි
මාලාධාරී හරිවඤ්ඤස්සදෙ
බාහාපග්ගඤ්ඤ කඤ්ඤි
චනමජ්ඣෙකි කිං දුකඛිතො කුචනති.
- 1210. සොවණ්ණණමයො පහස්සරො
උසනෙනා රඵපඤ්ඤරො මම
තස්ස වකකයුගං න චිඤ්ඤි
තෙන දුසෙඛන ජහිස්සං²චිචනතති.
- 1211. සොවණ්ණණමයං මණිමයං
ලොභිතඛිතමයං³ අඵ රුපියමයං
ආචිකඛි මෙ හඤ්ඤ මාණව
වකකයුගං පටිලාභයාමී⁴ තෙති.
- 1212. සො මාණවො තස්ස පාවදි
වඤ්ඤුරියා උභයෙත්ඤ්ඤි
සොවණ්ණණමයො රඵො මම
තෙන වකකයුගෙන සොහතිති.

- 1. අජ්ඣධගනති, - මජ්ඣං.
අජ්ඣධගානි, - PTS.
- 2. ජහාමි - මජ්ඣං.
ජහිස්සාමි - සයා-PTS.
- 3. ලොභිතකමයං - මජ්ඣං.
ලොභිතඛිතමයං - සයා.
ලොභමයං - කකුරි.
- 4. පටිපාදයාමි - මජ්ඣං.

- 1213. බාලො බො කමසි මාණව
යො කිං පඤ්ඤාසෙ අපඤ්ඤාසං
මඤ්ඤාමි තුචං මරිඤ්ඤාසි
නාහි කිං ලච්ඤාසි වඤ්ඤාසුරියෙති.
- 1214. ගමනාගමනාදි දිසසති
විඤ්ඤාධාතූ උභයඤ්ඤා වීරියා
පෙතො පන ඤාලකතො න දිසසති
කොනිධි කඤ්ඤා බාලානරොති.
- 1215. සචචං බො වදෙසි මාණව
අභමෙව කඤ්ඤා බාලානරො
වඤ්ඤා විය දුරකො රුදං
පෙතං ඤාලකතාහිපඤ්ඤාසං.
- 1216. ආදින්නං වන මං සන්තං සන්ධිකංව පාවකං,
වාරිනා විය ඔසිඤ්ඤා සඤ්ඤා නිඤ්ඤාපයෙ දුරං.
- 1217. අඤ්ඤා වන මෙ සලලං සොකං හදයනිසිකං,
යො මෙ සොකපරෙතසස පුඤ්ඤාසොකං අපානුදි.
- 1218. ස්වාභං අඤ්ඤා සලලාසම් සිතිභුතොසම් හිඤ්ඤානො,
න සොවාමි න රොදමි තව සුඤ්ඤාන මාණවාති.
- 1219. දෙවනානුසි ගඤ්ඤාධා ආදු සකෙසා පුරිඤ්ඤාදෙ,
කො වා කිං කඤ්ඤා වා පුඤ්ඤා කථං ජානෙමු තං මයහති.
- 1220. යඤ්ඤා කඤ්ඤා යඤ්ඤා රොදසි
පුඤ්ඤා ආලාභනෙ සයං දහිඤ්ඤා
ස්වාභං කුසලං කරිඤ්ඤා කලමං
කිදසානං සභවංසං පඤ්ඤාති.¹
- 1221. අපසං වා ඤ්ඤා වා නාදුසාම
දුනං දදන්තසසි සකෙ අභාතර
උපොසථකමමං වා නාදිසං
කෙන කමෙමන ගතොසි දෙවලොකනති.
- 1222. ආබාධිකොභං දුකඤ්ඤා ගිලානො
ආතුරුඋපොසිකි සකෙ නිවෙසනෙ
බුද්ධං විගතරජං විකිඤ්ඤාකඤ්ඤා
අද්දකඤ්ඤා සුගතං අනොමපඤ්ඤා.

1. අඤ්ඤා - භා,
2. ගතොති - මඤ්ඤා.

- 1223. සවාහං මුදිතමනො පසනකවිකෙතා
අඤ්ජලිං අකරිං නරාගතස්ස
තාහං කුසලං කරිඤාන කමමං
කීදසානං සභව්‍යතං පනෙතාති.
- 1224. අවජරියං චත අබහුතං
අඤ්ජලිකමමස්ස අයමීදියො විපාකො
අභමිසි මුදිතමනො පසනකවිකෙතා
අපෙජච බුද්ධං සරණං චජාමීති.
- 1225. අපෙජච බුද්ධං සරණං චජාහි
ධම්මඤ්ඤි සඛ්ඤ්ඤා පසනකවිකෙතා
තරෙච සිකඛාය පදනි පඤ්ඤා
අබණ්ඩච්චුලාති සමාදියස්සු.
- 1226. පාණානිපාතා විරමස්සු ඛිපං
ලොකෙ අදිතතං පරිචජ්ජයස්සු
අමජ්ජපො මා ච මුසා භණාහි
සකෙන දරෙන ච භොහි තුට්ඨොති.
- 1227. අසුකාමොසි මෙ යකඛි නිතකාමොසි දෙවතෙ,
කරොමී තුඤ්ඤං චචනං කිංසි ආචරියො මමාති.
- 1228. උපමී සරණං බුද්ධං ධම්මඤ්ඤාසි අනුකරං,
සඛ්ඤ්ඤා නරදෙවස්ස ගචජාමී සරණං අහං.
- 1229. පාණානිපාතා විරමාමී ඛිපං
ලොකෙ අදිතතං පරිචජ්ජයාමී
අමජ්ජපො නො ච මුසා භණාමී
සකෙන දරෙන ච භොමී තුට්ඨොති.

මට්ටකුණධලී විමානං.

7. 10

- 1230. සුඤ්ඤං යකඛිස්ස ච වාණිජාන ච
සමාගමො යඤ්ඤි තද අභොසි
යරා කරං ඉතරිතරෙන වාසී
සුභාසිතං තඤ්ඤා සුඤ්ඤං සමෙඛ.
- 1231. යො යො අහු රාජා පායාසි නාමො¹
භුමිමානං සභව්‍යගතො යසසි
යො මොදමානොච සකෙ විමානෙ
අමානුසො මානුසෙ අජ්ඣාභාසිති.

1. පායාසි නාම - මජ්ඣ.

- 1232. වඛෙක අරඤ්ඤි අමනුසසට්ඨානො
කතනාථෙ අපෙසාදකෙ අපභවෙකෙ
සුදුග්ගමෙ වණ්ණපථසස මජ්ඣේ
වඛං භයං නට්ඨමනා මනුසසා.
- 1233. නයිධ ඵලා මුලමයා ව සනඛි
උපාදනං නඤ්ඤි කුතො ඉධ භවෙකො
අඤ්ඤත්‍ර පංසුභි ව වාලුකාභි ව
නභභාභි උණභාභි ව දරුණොභි ව.
- 1234. උජ්ජඛගලං තනතථිවං කපාලං
අනායසං පරලොකෙන තුලාං
ලුද්දනමාවාසමිදං පුරාණං
භූමිපඨදෙසො අභිසකකරුපො.
- 1235. අථ තුමෙඛ තෙනාච්ච වණ්ණණා
කිමාසමානා ඉමං පදෙසං හි
අනුපථවිට්ඨා සභසා සමෙච්ච
ලොභා භසා අථවා සමපමුළුභාති.
- 1236. මගධෙසු අඛෙගසු ව සත්ථවාභා
ආරොපයිකෝ පණ්ණං පුටුභං
තෙ යාමසෙ සිතධුසොච්චිභූමි
ධනඤ්ඤිකා උද්දයං පත්ථයානා.
- 1237. දිවා පිපාසං නධිවාසයනං
යොග්ගානුකම්පඤ්ඤි සමෙකඛමානා
ඵතෙන වෙගෙන ආයාම සඤ්ඤි
රතං මනං පටිපන්නා විකාලෙ.
- 1238. තෙ දුපපයාතා අපරඤ්ඤිමග්ගා
අනධාකුලා විපතනට්ඨා අරඤ්ඤි
සුදුග්ගමෙ වණ්ණපථසස මජ්ඣේ
දිසං න ජානාම පමුළුභවිකං.
- 1239. ඉදංඤ්ඤි දිස්වාන අදිට්ඨපුඛං
විමානසෙට්ඨංඤ්ඤි තවඤ්ඤි යකඛි
කකුතතරිං පිච්චමාසමානා
දිස්වා පඤ්ඤා සුමනා උදග්ගාති.

1. කපාභි - මජ්ඣං.
2. කොහු - ගා.
3. ආරොපයිකං - සීඝ්‍ර.

- 1240. පාරං සමුද්දස්ස ඉදංඤච වණංඤං¹
වෙණ්ණාවරං² සබ්බපථඤච මඤ්ඤං
නදිංසො පන පබ්බතානඤච දුග්ගා
පුටුඤ්ඤීසා ගච්ඡට්ඨං භොගහෙතු.
- 1241. පසබ්බද්දියාන වීජිතං පරෙසං
වෙරජ්ජකෙ මානුසෙ පෙසබ්බමානා
යං වො සුතං වා අථවාපි දිට්ඨං
අච්ඡරතං කං වො සුඤ්ඤංම තාතාති.
- 1242. ඉතොපි අච්ඡරතරං කුමාර
න නො සුතං වා අථවාපි දිට්ඨං
අතීතමානුසසකමෙව සබ්බං
දිස්වා න තප්පාම අනොමචණ්ණං
- 1243. වෙහාසයං පොසබ්බරඤ්ඤං භවනති
පහුතමාලා³ ඛහු පුණ්ඛරිකා
දුමා වීමෙ⁴ නිච්චඵලුපපතතා
අතීව ගජධා සුරභිං පවායනති.
- 1244. වෙඵරියඤ්ඤං සකම්මසීතාසෙ
සීලාපවාලසෙ ව ආයතංසා
මසාරගලලා සහලොභිතධ්මා
ඵමිතා වීමෙ⁵ ජොතිරසාමයාසෙ.
- 1245. සහසකඤ්ඤං අකුලානුභාවං
තෙසුපරි සාධුමීදං විමානං
රතනනඤ්ඤං කඤ්ඤනවෙදිමීසං
තපතීයපච්චෙති ව සාධු ජනතං.
- 1246. ජමඤ්ඤානුඤ්ඤානඤ්ඤං සුමච්චෙධා
පාසාදසොපාන ඵලුපපතො
දළොභා ව වගගු සුමුඛො සුසංගතො⁶
අතීව නිජ්ඣානඛමො මනුඤ්ඤං.
- 1247. රතනනඤ්ඤං ඛහු අතපානං
පරිවාටිතො අච්ඡරාසංගඤ්ඤන
මුරජ්ජ⁷ ආලම්බර කුරියසුච්චො
අභිවජ්ජිතොසි ඵුතීවජ්ජනාය.

- 1. ඉමඤ්චවණංඤං - මජ්ඣ., සා.
- 2. වෙණ්ණං සරං - සා.
- 3. පහුතමාලා - සා.
- 4. දුමා වීමෙ - සා.
- 5. ඵමිතා ඉමෙ - මජ්ඣ.
- 6. දළොභා ව වගගු ව සුසංගතො - මජ්ඣ.
- 7. මුරජ්ජ - මජ්ඣ.

- 1248. සො මොදසී නාරිගණසාබොධකො
විමානපාසාදවරෙ මනොරමෙ
අවිතතියො සබ්බගුණුපපනෙතා
රාජා යථා වෙසසවණො නලිනායා
- 1249. දෙවො භු ආසී උදවාසී යකෙකා
උදහු දෙවිජෙදු මනුසසභුතො
පුච්ඡතති තං වාණිජා සඤ්චාහා
ආවිතති කො නාම කුචංසී යකබානී.
- 1250. සෙරිසසකො¹ නාම අභවසී යකෙකා
කන්තාරියො විඤ්ඤුපථමනි ගුනෙතා
ඉමං පදෙසං අභිපාලයාමී
වාචබ්බරො² වෙසසවණසස රඤ්ඤකුතී.
- 1251. අධිච්ච ලඤ්ඤං පරිණාමජං තෙ
සයං කතං උදහු දෙවෙහි දික්ඛං
පුච්ඡතති තං වාණිජා සඤ්චාහා
කථං තයා ලඤ්ඤිදං මනුඤ්ඤතතී,
- 1252. නාධිච්චලඤ්ඤං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං න හි දෙවෙහි දික්ඛං
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤෙහි මෙ ලඤ්ඤිදං මනුඤ්ඤතතී.
- 4253. කීං තෙ වතං කීං පන බ්‍රහ්මචරියං
කිසස පුච්ඡණ්ණසස අයං විපාකො
පුච්ඡතති තං වාණිජා සඤ්චාහා
කථං තයා ලඤ්ඤිදං විමානතතී.
- 1254. මම³ පායාසීති අහු සමඤ්ඤ
රජ්ජං යද කාරභීං කොසලානං
නඤ්ඤිදං කදරියො පාපධමෙමා
උචෙද්දවාදී ච තද අහොසීං.
- 1255. සමණො ච බො ආසී කුමාරකසසපො
බ්‍රහ්මසුතො විතතථී උලාරො
යො මෙ තද ධම්මකථං අකාසී⁴
දිට්ඨිවිසුකානී විනොදසී මෙ.

1. සෙරිසකො - මජ්ඣ. .
 2. වචනකරො - මජ්ඣ. .
 3. මම. - මජ්ඣ. .
 4. අහාසී - මජ්ඣ. .

- 1256. තාභං තස්ස ධම්මකරං සුභිඤ්චා
උපාසකතං පටිච්චෙදධිස්සං.
පාණාතිපාතා වීරතො අභොසිං.
ලොකෙ අදික්ඛං පරිච්ඡෙදිස්සුං.
අමඡ්ඡපො නො ව මුසා අභාණිං.
සකෙන දුරෙන ව අභොසිං¹ තුට්ඨො.
- 1257. තං මෙ වතං තං පත ඛුභ්මචරියං.
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො
තෙහෙව කම්මෙති අපාපකෙති
පුඤ්ඤති මෙ ලභමීදං විමානකති.
- 1258. සච්චං කීරාභංසු නරා සපඤ්ඤා
අනඤ්ඤරා වචනං පණ්ඩිතානං
යතිං යතිං ගච්ඡති පුඤ්ඤකම්මො
තතිං තතිං මොදති කාමකාමී.
- 1259. යතිං යතිං සොකපරිඤ්ඤො ව
වධො ව බ්බෙධා ව පරිනතිලෙසො
තතිං තතිං ගච්ඡති පාපකම්මො
න මුච්චති දුගගතියා කදවීති.
- 1260. සම්මුළුභරුපොව ජනො අභොසි
අසමිං මුහුතෙත කලලීකතොව
ජනසුඛිමස්ස තුඤ්ඤාඤ්ඤා
අපච්චයො කෙන නු ඛො අභොසිති.
- 1261. ඉමෙ සිරිසුපචනා ව² තාතා
දිබ්බා³ ගජධා සුරහිං⁴ සම්පචනති
තෙ සම්පචායතති ඉමං විමානං
දිවා ව රතො ව තමං නිභග්ඛො.
- 1262. ඉමෙසං ව ඛො ව්‍යසසතච්චයෙන
සිපාවිකා ඵලති ඵකමෙකා
මානුසස්සකං ව්‍යසසතං අතීතං
යදගෙන කාමමති ඉධුපපගෙණා.
- 1263. දිඤ්ඤාභං වස්සසතානි පඤ්ඤා
අසමිං විමානෙ යඤ්ඤා තාතා
ආසුකඛියා පුඤ්ඤඛියා වචිස්සං.
තෙනෙව සොකෙන පමුච්ඡිතොසීති⁵.

- 1. අභොසි - ඔජසා.
- 2. ඉමෙ ව සිරිසචනා - ඔජසා.
ඉමෙති සිරිසචනා ව - PTS
- 3. දිබ්බා ව - PTS
- 4. සුරහිං - ඔජසා.
- 5. සමුච්ඡිතොසීති - PTS

- 1264. කරං නු සොවෙය්‍ය තථාවිඨො සො
 උඤ්ඤා විමානං අතුලං චිරාය
 යෙ වාපි ඛො ඉක්ඛරමුපපන්නා
 තෙ නුන සොවෙය්‍යං පරික්ඛපුඤ්ඤති.
- 1265. අනුච්ඡවිං ඉවදියඤ්ඤා මෙ තං
 යං මං තුමෙහ පෙය්‍යවාචං වදෙථ
 තුමෙහ ව ඛො තාතා මයානුගුක්ඛා
 යෙනිච්ඡකං තෙන පලෙථ සොඤ්ඤති.
- 1266. ගන්තවා මයං සිත්ථු සොචීරභුමිං
 ධනඤ්ඤා උඤ්ඤං පඤ්ඤානා
 යථා පයොගා පරිපුණ්ණවාගා
 කාභාම සෙරිස්සමහං උළාරනාමී.
- 1267. මා වෙච සෙරිස්සමහං අකඤ්ඤ
 සබ්බඤ්ඤා වො භවිස්සති යං වදෙථ
 පාපානි කම්මානි විච්ඡජ්ජාථ
 ධම්මානුයොගඤ්ඤා අධිට්ඨභාථාති.
- 1268. උපාසකො අඤ්ඤා ඉමමිඤ්ඤ සඤ්ඤ
 බහුසුඤ්ඤා සීලවතුපපන්නො
 සඤ්ඤා ව වාගී ව සුපෙසලො ව
 විචක්ඛණො සනතුසිනො මුනිමා.
- 1269. සඤ්ඤානමානො න මුසා භණෙය්‍ය
 පරුපසාතාය න වෙතයෙය්‍ය
 වෙහුනිකං පෙසුනං නො කරෙය්‍ය
 සණ්ඨාඤ්ඤා වාචං සබ්බං භණෙය්‍ය.
- 1270. සභාරවො සප්පතිස්සො චීනිතො
 අපාපකො අධිසීලෙ චීසුඤ්ඤො
 සො මාතරං පිතරං වාපි ජනතු
 ධම්මෙන පොසෙති අරියවුක්ඛ.
- 1271. මඤ්ඤා සො මාතාපිතුක්ඛං කාරණා
 භොගානි පරියෙසති න අක්ඛභෙතු
 මාතාපිතුක්ඛාඤ්ඤා යො අච්චයෙන
 නෙක්ඛම්මපොණො වරිස්සති බුභම්චරියං.
- 1272. උජ්ජ අච්චෙක්ඛා අසඤ්ඤා අමායො
 න ලෙසකප්පෙන ව වොහරෙය්‍ය
 සො තාදියො සුක්ඛකම්මකාරී
 ධම්මෙ ධීනො කීනාමි උභෙථ දුක්ඛං.

1. සුක්ඛකම්මකාරී-ඉපසං.

- 1273. තං කාරණං පාතුකතොමභි අත්තනා
 තස්මා ධම්මං පසසර වාණිජාසෙ
 අඤ්ඤත්‍ර තෙනිභ භසමී¹ භවෙර
 අන්ධාකුලා විප්පනට්ඨා අරඤ්ඤ
 තං ඛිප්පමානෙන උභුං පරෙන
 සුධො භවෙ සප්පරිසෙන සඛංගොති.
- 1274. කිං නාම සො කිඤ්ඤි කරොති කම්මං
 කිං නාමධෙය්‍යං කිං පන තස්ස ගොත්තං
 මයමපි නං දට්ඨකාමභෙ යකඛ
 යස්සානුකම්පාය ඉධාගතොසි
 ලාභා හි තස්ස යස්ස තුවං පිභෙසීති.
- 1275. යො කප්පකො සම්භව නාමධෙය්‍යො
 උපාසකො කොච්ඡඵලුපථීවී²
 ජානාර නං තුම්බාකං පෙසියො සො
 මා ඛො නං හීළිඤ්ඤ සුපෙසලො සොති.
- 1276. ජානාමසෙ යං ඤං වදෙධි යකඛ
 න ඛො නං ජානාම ස ඊදිසොති
 මයමපි තං පුප්පස්සාම යකඛ
 සුඤ්ඤා³ තුඤ්ඤං වචනං උළාරභතී.
- 1277. යෙ කෙච්චිමසමීං සඤ්ඤං මනුස්සා
 දහරා මභනනා අඵවාපි මජ්ඣමා
 සඤ්ඤව තෙ ආලඤ්ඤනතු විමානං
 පස්සනතු පුඤ්ඤන ඵලං කදරියාති.
- 1278. තෙ තඤ්ඤ සඤ්ඤව අභං පුරෙති
 තං කප්පකං තඤ්ඤ පුරකඛිපිඤ්ඤා⁴
 සඤ්ඤව තෙ ආලඤ්ඤිංසු විමානං
 මසකකසාරං විය වාසවස්ස.
- 1279. තෙ තඤ්ඤ සඤ්ඤව අභං පුරෙති
 උපාසකත්තං පච්චෙදධිංසු
 පාණානිපාතා වීරතා අභෙසුං
 ලොකෙ අදින්නං පරිච්ඡෙදධිංසු.
- 1280. අමජ්ජපා නො ව මුයා හණිංසු
 සකෙන දරෙන ව අභෙසුං තුට්ඨා
 තෙ තඤ්ඤ සඤ්ඤව අභං පුරෙති
 උපාසකත්තං පච්චෙදධිංසු
 පසකාමී සඤ්ඤා අනුමොදමානො
 යකඛිදධියා අනුමනො සුනප්පනං.

- 1. භසමී - සා.
- 2. කොච්ඡඵලුපථී - ඩ.
- 3. පුඤ්ඤා - මජ්.
- 4. පුරකඛිපිඤ්ඤා - මජ්.

- 1281. ගඤ්චාන නෙ සිත්ථුසොච්චරහුමිං .
ධනස්සීකා උද්දං¹ පඤ්චානා
යථා පයොගා පරිපුණ්ණලාභා
පච්චාගමුං පාටලිපුක්ඛමකකිතං.
- 1282. ගඤ්චාන නෙ සඛකරං යොස්ථිවනොතා
පුනෙනහි දරෙහි සමධරිහුතා
ආනන්දී විතො² සුමනා පනීතා
අකංසු සෙරීසුමහං උලාරං.
- 1283. සෙරීසුසකා නෙ පරිවෙණං මාපයිංසු
ඵතාදියා සපුරිසාන සෙවනා
මහස්සීකා ධම්මගුණාන සෙවනා
ඵකස්ස අඤ්චාය උපාසකස්ස
සකෙඛව සභතා සුඛිතො³ අහෙසුනති.

සෙරීසුසකවිමානං.

7. 11

- 1284. උච්චමීදං මණ්ටුණං විමානං
සමනානතො ද්වාදස යොජනානි
කුටාගාරා සත්තසතා උලාරා
වෙඵරියඤ්චා රුචකඤ්චා සුභා
- 1285. තඤ්චපසි පිවසි බාදසි ච
දිබ්බා ච විණා පවදනති වග්ගං
දිබ්බා රසා කාමගුණෙඤ්ච පඤ්ච
නාරියො ච නච්චනති සුවණ්ණෙඤ්චනා.
- 1286. කෙන නෙ තාදියො වග්ගෙණ
කෙන නෙ ඉධම්ඡකති
උප්පජ්ඣනති ච නෙ හොගා
යෙ කෙචි මනසො පියා
- 1287. පුච්චාමී නං දෙව මහානුභාව
මනුසසහුතො කිමකාසි පුඤ්ඤං
කෙනාසි ඵං ජලිතානුභාවො
වග්ගෙණ ච නෙ සබ්බදියා පහාසනීති.

- 1. උද්දං - PTS
- 2. ආනන්දවිතතා - සභා,
- 3. සුඛිතො - PTS

1288. සො දෙවපුතො අත්තමනො මොගගලොතෙන පුච්ඡිතො,
පඤ්ඤං පුට්ඨො වියාකාසි යසස කමමස්සිදං එලං.

1289. දුනතිකඛිතං මාලං සුනිකඛිපිචො
පතිට්ඨපෙචො සුගතස්ස ථුපෙ
මභිද්ධිකො චමභි මහානුභාවො
දිබ්බෙභි කාමෙභි සමධගිභුතො.

1290. තෙන මෙ තාදිසො වණෙණං තෙන මෙ ඉධමිජ්ඣති,
උපපජ්ජන්ති ච මෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.

1291. අක්ඛාමී තෙ භ්කඛු මහානුභාව
මනුසස්සභුතො යමභං අකාසී
තෙනමෙහි එවං ජලිතානුභාවො
වණෙණං ච මෙ සබ්බදිසා පභාසතීති.

සුනිකඛිතවිමානං.

සුනිකඛිතවග්ගො සත්තමො.

කඤ්ඤාදානං :-

දෙව දළිද්ද දෙව විහාරා¹ භතකො ගොපාලකණ්ඨකා²
අනෙකවණෙණං මට්ටකුණ්ඛලී සෙරිසස්සතො සුනිකඛිතං
පුරියානං තතියො වග්ගොති.³

භාණවාරං වතුඤ්ඤං.

විමානවස්ත්‍ර නිට්ඨිතං

1. වන විහාරා - මජ්ඣිම.
 2. ගොපාලකණ්ඨකො - මජ්ඣිම.
 3. තතියො වග්ගො පඤ්ඤවට්ඨිති - මජ්ඣිම.

විමානවක්‍රමපාලි

ගාථාදීපාද සූචි

අ	ගාථාවකා
අකණ්ඩකො අගභණො	162
අකෙකාසානං වධානං ව	835
අකඛාමී තෙ දෙවි මහානුභාවෙ	629
අකඛාමී තෙ භීතඤ්ඤා මහානුභාව	
	7, 14, 22, 30, 52,
	84, 92, 100, 107,
	115, 123, 135, 182,
	201, 227, 239, 256,
	268, 275, 282, 296,
	337, 619, 719, 762,
	769, 783, 795, 826,
	926, 935, 944, 952,
	961, 968, 976, 1054,
	1060, 1068, 1074,
	1080, 1086, 1094,
	1101, 1108, 1114,
	1120, 1134, 1291
අච්ඡරානං සතසහස්සං	201
අච්ඡරියං වත අබ්භූතං	1224
අච්ඡාදනඤ්ඤා භක්තඤ්ඤා	208, 221,
	233, 262, 672
අච්ඡව චූඨං සරණං වජ්ජාමි	1225
අඤ්ඤා සුචෙණි සුසු මිසස	
	කෙසියො 1029
අට්ඨධර්මකං අපරිමිතං	
	සුඛාවභං 214
අට්ඨංසා සුකතා ව්‍යාමනා	1136
අට්ඨංච පිණ්ඩපාතානි	627
අට්ඨංච මුක්තාපුප්පානි	966
අත්තකාමොසි මෙ යකඛ	1227
අත්තාය වත මෙ චූඨො	933, 942
අථ තුමෙක කෙත	
	වණණෙන 1235
අථ තෙනාගමා භීතඤ්ඤා	1153
අදස්සනෙනතභං තස්ස	1193
අද්දසං වීරජං භීතඤ්ඤා	20, 28, 959
අධිච්ච ලඨං පරිණාමජං තෙ	1251
අනුකම්පකස්ස කුසලස්ස	847
අනුච්ඡවිං ඔවදියඤ්ඤා මෙ තං	1265
අනෙකච්ඡතාවනතො	
	රථො අයං 1020

අ	ගාථාවකා
අනෙකච්ඡණ්ණං	
	දරසොකතාසනං 1200
අනතඤ්ඤා පාතඤ්ඤා	
	පසඤ්ඤාවිනො 1109, 1116,
	1130, 1139
අපි සකෙකාව දෙවිනෙදු	156
අපමෙ කතං මහාවිසාකං	907
අපමස්ස කමමස්ස ඵලං මමෙදං	19,
	27
අපං වා බහුං වා නාදුසාමී	1221
අප්පාසුකී කාලකතා තතො චූතා	
	711
අබ්බභී වත මෙ සලලං	1217
අභිකඛනෙනත වණණෙන	75, 85,
	108, 116, 124, 171,
	215, 228, 245, 269,
	276, 330, 338, 610,
	712, 720, 730, 756,
	763, 770, 820, 827
අභිකඛණං නන්දනං සුඤ්ඤා	240
අභිප්පාදෙහි මනං	194
අභිරුද්ධඤ්ඤා මං ඤ්ඤා	1190
අමජ්ජපා තො ච මුසා අභාණී	105,
	974, 1280
අමොභා ව සිහෙතා සමණො ව	
	නභාපිතො 1157
අලච්ඡතො මට්ඨකුණ්ඩලී	1209
අලච්ඡතො මණ්ඩකඤ්ඤානාවතං	706
අලච්ඡතො මලාධරො	
	සුච්ඡො 1095, 1102
අලච්ඡතො මාලභාරී	
	සුච්ඡො 1161
අස්සකාධිපස්සාභං	983
අහඤ්ඤා හරියාව මනුස්සලොකෙ	
	1052, 1058, 1072, 1078
අහමි දච්ඡුං ගච්ඡස්සං	1197
අහං අනිකච්ඡසුමිං	724, 1144
අහං කපිලවක්‍රුසුමිං	1186
අහං ව බාරාණසියං	716
අහං තයා බහුතරෙ භීතඤ්ඤා	630
අහං තෙ සරණං ගොමී	329

අ	ගාරාදිපාද	
අහං පුරෙ මච්ඡරීති අහොසිං	886	
අහං හදනොන අනුචාසිං		
	පුරෙඛ	1205
අහං හදනොන චණ්ඩාලී	199	
අහං හදෙදු සුභඝුසිං	622	
අහං මනුසොසසු මනුසොසහුතා	5,	
	12, 47, 57, 68, 80,	
	89, 97, 104, 112,	
	120, 160, 273, 280,	
	310, 321, 695, 789,	
	824, 1084, 1091,	
	1106, 1112, 1118,	
	1124, 1165	
අහං රාජගහෙ රමෙම	671	
අහං සුමනා සුමනසොස සුමන		
	මකුලානී	781
අහො දනං වරාකියා	188	
අළුමඬුසා මිසොසකෙසි ච	852	
අංසවටකං අහමදසිං	422, 609	

ආ

ආදිච්චවණ්ණං රුචිරං		
	පහසසරං	866
ආදිකං චත මං සනතං	1216	
ආබාධිකොහං දුකඛතො බාලුහ-		
	ගීලානො	1222
ආමනනනිකා රෙහෙසුමහි	163	
ආයුඤ්චි වණ්ණඤ්චි සුඛං		
	බලඤ්චි	1047
ආයොගපට්ටං අහමදසිං	422, -609	
ආරති සමචරියා ච	990	
ආරාමානී ච රොපිසො	882	
ආලමෙඛා ගනනරො හීමො	164	
ආවෙලීනියො පදුමුපලච්ඡද	1030	
ආසජ්ජ දනං අදසිං	90	

ඉ

ඉච්චව චන්දන යමසො දුතා	865	
ඉච්චවං වීජලපකනී	885	
ඉති සා සසු පරිහාසි	292	
ඉතොපි අච්ඡරනරං කුමාර	1242	
ඉදඤ්චි දිසවාන අදිට්ඨ පුඛං	1239	
ඉදමි පානීයං සීතං	986	
ඉදං දුකඛනනී මං අචොච	846	
ඉදං චන්දන චණ්ඩාලී	203	
ඉදං වීමානං රුචිරං පහසසරං	149	

ඉ

ඉදං සුඤ්චා නිදසාධිපති	803	
ඉදනී හනොන ඉමමෙච නාමං	300	
		812
ඉදනොවාහං ජානාමී	635	
ඉන්දිවරානං හස්තං අහමදසිං	760	
ඉමඤ්චි දිසවාන		
	අදිට්ඨපුඛකං	1239
ඉමසමී ලොකෙ පරසමී		
	වා පන	1171
ඉමඤ්චාරියවධිඛවරෙහුපෙතං	314	
ඉමා ච තෙ අච්ඡරායො		
	සමනතො	309
ඉමා ච නාහොයා		
	මනසාහිනිමමිතා	1019
ඉමාසු වීණාසු බහුසු වග්ගසු	1035	
ඉමාහං ධමමං සුඤ්චා	619	
ඉමෙ ච වාලීමණ්චඤ්චකජිතා	1022	
ඉමෙ ච සබ්බෙ සතිතා		
	චතුකකමා	1023
ඉමෙසං ච බො වසො		
	සතච්චයෙන	1212
ඉමෙ සිරිසුපචනා ච තාතා	1261	
ඉසයො වාපි තෙ සත්තා	998	
ඉසො ච මච්ඡරමරො		
	පලාසො	128

උ

උච්චමීදං මණ්චුණං වීමානං	911,	
	919, 927, 936, 945,	
	953, 1061, 1081, 1087,	
	1127, 1147, 1284	
උච්චාගාරං තිණාගාරං	981	
උච්චුමණ්චකං අහමදසිං	422, 609	
උච්ච අච්චෙයා අසයො		
	අමායො	1272
උච්චඛලං තතමච්චං		
	කපාලං	1234
උච්චෙහි රෙචනෙ සුපාපධමම	864	
උදකරුභා ච යෙසේ පුපච්චාතා	652	
උදකෙ ධීතා උදකමදසිං	390, 397	
උපධිච්චදුමමාලාහං	39	
උපාසකො අසී ඉමමිහි		
	සමඛො	1268
උපාහනං අහමදසිං	422, 609	
උපෙමී සරණං මුඤ්චං	1006, 1228	

උ පොසඵං උපවයිසසං 130, 178,
210, 223, 235, 252,
264, 674, 884

උපොසඵානි මං අඤ්ඤිංසු 232

උපොසඵෙ වහං ගණනා 678

උය්‍යානභූමියා ව දුට්ඨධනො
ධීතා 1034

උළාරො තෙ යසො වණ්ණණා 283

ඵ

ඵණ්ණිඵසො සුඵසා ව 166

ඵත්තකමීදං අනුසසරාමී කුසලං 904

ඵතා වඤ්ඤා ව සෙය්‍යසා 853

ඵතාදිසං අබ්භතං දසසනීයං 744

ඵතාදිසං කුසලං ජීවලොකෙ 315

ඵතාදිසං පුඤ්ඤඵලං
අනප්පකං 305, 306, 818

ඵතාදිසං යඤ්ඤ
මනුසසරනොතා 646, 755

ඵතෙත්‍රපායෙන ඉමං
නිරග්ගලං 1046

ඵවං අහං අමකදසමඤ්ඤ දෙවතා 146

ඵස සංසවකො නාම 873

ඵසො සො නිරයො
සුපාපධම්මෙ 871

ඵසො හි සමෙකා විපුලො
මහග්ගතො 644, 753

ඵහි මාතලි අමෙහපි 806

ඵළාලුකං අභමදසිං 422, 609

ඹ

ඹදනං කුම්මාසං සාකං 176

ඹභාසසිනා පඨවිං සදෙවකං 297,
809

ක

කකකාරිකං අභමදසිං 422, 609

කණ්ණෙඨසු තෙ යානී
පිළිනිනානි 1032

කතමං ස්වාහං ජනපදං 992

කතරසුමිං සො ජනපදෙ 1002

කඵං කිං අප්පතරං දනා 631

කඵතනු සොවෙය්‍ය තඵාවිධො
සො 1264

කඵං කිං කෙන වණ්ණණා 625

කරණියානි පුඤ්ඤනි 932, 941

කලුච්චිතං ව මං ඤ්ඤා 845

කල්‍යාණී වත තෙ වාචා 987

කා

ගාරාදියා

කා කම්බුකෙයුරධරෙ 660

කා ජෙ රතී වතෙ චිහරතො 988

කා නාම කිං විසාලකඛී 667

කාමග්ගපණ්ණානං
යමානුත්තරං 138

කාමං කාලෙත්‍රපාගණනා 167

කාමං භීරජකුයං කායො 161

කායබ්භිතං අභමදසිං 422, 609

කා සා ඵසා භද්ද 636

කී

කීසස සමදමසස අයං
විපාකො 895

කීසස සංයමදමසසයං
විපාකො 653

කීනත්‍ර කායෙන වාචාය 874

කීනත්‍ර ගුඵඤ්ඤා මුත්තඤ්ඤා 872

කීමීදං කුසලං කිමාවරෙම 908

කීං කම්මමකරී භද්ද 798

කීං තෙ වතං කීං ජන
බුභමචරියං 1253

කීං කිං පුරෙ කම්මමකාසි
අත්තනා 299, 811, 1038

කීං කිං පුරෙ සුචරිතමාවරී
භද්ද 139

කීං නාම සො කීඤ්ඤා කරොති
කම්මං 1274

කී

කීච චීරං විමානණ්ණං 242

කු

කුඤ්ඤරො තෙ වරාරොහො 31

කුතො නු ආගම්ම අතොම
දසුතො 152

කු

කුචාගාරා නිවෙසා තෙ 64

කුචාගාරා නිවෙසා මෙ 72, 739

කෙ

කෙන කායං උප්පත්තො 206

කෙන තෙ තාදිසො වණ්ණණා 2, 9,
16, 24, 44, 54,

65, 76, 86, 109,
117, 125, 157, 172,

කෙ ගාථාදිපාද
 216, 229, 246, 258,
 277, 286, 331, 611,
 713, 721, 757, 771,
 821, 913, 921, 929,
 938, 947, 955, 970,
 1129, 1286

කෙන නිං විමලොභ සා 77, 217
 කෙවලව දාරා නිකමම 175

කො

කොව් කොව් එක මසුර
 සුසසරො 662
 කොණ්ඩා මසුරා ව දිවියා ව
 හංසා 93
 කො දෙවලොකතො මතුසස
 ලොකං 880
 කොනු දිබ්බත යානොන 977
 කො මෙ වන්ති පාදනි 858
 කොසානකී නාම ලකඤ්චි
 හනොන 799

ක

කන්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා 996

කි

කිණුසුඤ්චි මං සුඤ්චා 1013
 කිණසවං විගතරජං අනෙජං 197
 කිරොදකං අහමදසිං 414, 421

කි

කන්ධාන නෙ සඛතරං සොඤ්චි-
 නොනා 1282
 කන්ධා නෙ භික්ඛු
 සොචිරභුමිං 1288
 කන්ධා මයං සිනඬු
 සොචිරභුමිං 1266, 1281
 කන්ධපඤ්චාසුලිකං අහමදසිං 374,
 381
 කන්ධුක්ඛමදසිකා නාරී 350
 කන්ධාගමනමිති දිසසනි 1214

කි

කිම්බානං පච්ඡිමෙ මාසෙ 1152

කු

කුඤ්චිඤ්චියො කුඤ්චාරතො 841

සාසයෙ නං සුචිගඤ්චිං 833
 සාසයෙ නං සුචිං ගඤ්චිං 687, 694,
 736

ච

චණ්ඩාලී චන්ද්‍ර පාදනි 193
 චතුක්ඛමිති ච දීපානං 192, 729
 චක්ඛාරො ච පච්චක්ඛා 642
 චන්ද්‍ර යථා විගතවිලාභකෙ
 නභෙ 1069

චා

චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං 129, 177, 209,
 251, 313, 673, 883

චි

චිත්‍රා මනොරමා භුමි 1138, 1175
 චිරපච්චාසිං සුචිසං 862

චො

චොදිතා භාවිතනෙතන 195

ඡ

ඡක්ඛං අහමදසිං 422, 609

ඡ

ඡලබ්‍රුසො පනසා කාලා 742
 ඡලෙඛානදුක්ඛනක්ඛමිදං
 සුමචෙට්ඨා 1246

ඡා

ඡානාමසෙ යං නිං චදෙසි
 යකඛ 1276

ඡි

ඡිකිඤ්චියං බුද්ධිමනොම
 නික්ඛමං, 1942
 ඡිතවරපවරං උපෙභි සරණං 897

ඤ

ඤ්චානා'හං චිරජපදං
 අසඛිකං 144

ඤ

ඤ්චා අචෙජන වාරිතා 1156
 ඤ්චා දිසසානා ආයනං 1154
 ඤ්චා මං අචධි ගාවි 801

ක	ගාරාදිපාද
තනො මෙ සසු කුපිතා	293
තත් ගන්ධකා මාලකා	1145
තත් වජ්ජි දෙවී මහානුභාවෙ	94
තත් වජ්ජි පිච්චි බාදසි ව	912, 920, 928, 937, 946, 954, 1062, 1088, 1128, 1148, 1285
තත් අසාසි සමුදායං	838
තත් පපතනා පුරිමච්චරා ඉමා	150
තත් පමං ඉදං වාමනං	1173
තත් චෙට්ඨ කතපු සුද්දාසි	863
තත් චෙට්ඨ සද්ධා ඉධ	
අරියසාවිකා	327
තත් අසං සසු යාච්චිසං	291
තත් දෙව ඵත්තකං කමමං	1158
තත් දෙව කමමං කුසලං කතං	
මයා	303, 304, 815, 816, 1169, 1208
තත් නාගාභිනාදුමසෙ සාගතකා	
තෙ	155
තත් අසං කුසල්	
මොසති ඡණ්ණං	1043
තත් නතපානෙන ව	
චීවරෙන ව	1045
තත් මෙනමච්චි ගාවී	196
තත් මාපගා අනුපරියතනිසංඛද	49, 59, 70
තත් නතපානං අච්චාපි	
චීවරං	1044
තත් මා විමානා ඔරුග්ගා	691
තත් මා හී අත්තකාමෙන	42
තත් මා හී ඵලං අලමෙච්ච දතුං	1066
තත් මීරචෙ කකුචන ඛිමච	
වචෙණ්ණා	664
තත් මී විමානෙ පචරෙ	1141, 1183
තත් සසි අදසහං පුචං	113
තත් සසි අදසහං භාගං	1092
තත් සසි කමමසස කුසලසස	40
තත් සසි කමඛනචෙ පාදෙ	1192
තත් සසි නාගසස ඛන්ධිසමී	35
තත් සසි ප කතමමානසස	34
තත් සසි මෙ අනුකමපාය	1155
තත් සසි තෙ උභතො පසෙස	1178
තත් සසි මෙ නච්චිමානාය	682, 683, 731, 732, 828, 829

ක	ගාරාදිපාද
තත් සසා මෙ අනු සංචෙගො	839
තත් සසා මෙ සුනිකුලා	677
තත් සසා මෙ පසස විමානං	335, 343, 615
තත් සෙසච අනුභාවෙන	1194
තං කාරණා පාතුකරොමී	
අත්තනා	1273
තං තං වදමී හදුනොත	703
තං භුමිභාගෙහි උපෙනරුපං	60, 71
තං මෙ ගිරං සුඡන්දනසස	1189
තං මෙ බුද්ධො වියාකාසි	641, 643
තං මෙ වතං තං පත	
බ්‍රහ්මචරියං	1257
තා	
තා කමබුකෙසුරධරා	
සුචාසසා	1028
තා මාලිනියො	
පදුමුසලච්චද	1031
තායෙච තෙ	
සුඛිනුමොදනාය	745
තායෙච මෙ සුඛිනුමොදනාය	
	738
තා රත්තරත්තමුරපිතවාසසා	1027
තාලවණං අභමදසිං	422, 609
තාහං කමමං කරිච්චාන	666, 689, 697
තාහං ගිරං සුඡන්දන	844
තාහං තසස ධම්මකරං	
සුඡන්දනා	1256
තා	
තාච්චිනො තිබ්බුතෙ වාපි	807
තාච්චිකං අභමදසිං	422, 609
තා	
තාග්ගනදං ඉසසරියං	
අරො මෙ	302, 814
තාග්ගං ව ඉධ පත්තාය	669
තාච්චි භනොත අනුකමපකං	
චීදං	307, 819
තාච්චං සි ඉසසරා තෙසං	285
තෙ	
තෙ තත් සලෙච අභං	
පුරෙති	1278, 1279

තෙ	ගාථාදීපාද	
තෙ දුප්පයාකා අපරදා		
	මග්ගා	1238
තෙන කමෙවන දෙවිඤ්ඤා		679, 802
තෙන මග්ගමිදං ලදා		1146
තෙන මෙ තාදියො වණ්ණො 6,		13, 21, 29, 51, 61,
		73, 82, 91, 99, 106,
		114, 122, 134, 181,
		226, 616, 718, 761,
		768, 782, 792, 794
		825, 917, 925, 951,
		960, 975, 1053,
		1059, 1067, 1073,
		1079, 1085, 1093,
		1100, 1107, 1113,
		1119, 1125, 1133,
		1290
තෙනමහි එවං ජලිකානුභාවා		74
තෙන සංසවකො ලදො		876
තෙන හි අඤ්ඤාපි සමාදපෙථ		748
තෙනාහං විමලොභාසා		83
තෙසං සහව්‍යකාමානං		170, 856
තෙසං සුදික්ඛං සුහුතං		
	සුඛිට්ඨං	645, 754
	ද	
දද්දලමානවණ්ණො		620
දසසනං නාභිජානාමි		621
දලාධමමා නිසාරසස		982
දලහං පාසං කට්ඨිනාන		837
	ද	
දුනසස තෙ ඉදං එලං		36, 1040,
		1142, 1184
දුසි අහං පුරෙ ආසිං		834
	දී	
දීඛං තෙ අමඛවනං රලං		784
දීඛං මමං වසසසතසසමාසු		924,
		965
දීඛං ව විණා පවදහති		
	වග්ගං	1096, 1103,
		1162
දීඛං තෙ විවිධා රූපා		1182
දීවා පිපාසං නාධිවාසයනානා		1237
දීඛාන ගුණසමපක්ඛං		38
ඛානා දෙවං පටිපුච්ඡි භික්ඛු		1160

දී	ගාථාදීපාද	
දීඛානහං වසසසතානි		
	පඤ්ඤා	1263
දීඛා මුනිං මුදිතමනමි		
	පිණ්ඩං	148
	ඳ	
දුහතික්ඛිතං මාලං		
	සුනික්ඛිපිඤ්ඤා	1289
	දෙ	
දෙවතානුසි ගතධම්මො		1219
දෙවිදධිපනතාසි මහානුභාවො		95,
		102, 718
දෙවිදධිපනතාසි මහානුභාවො		
		964, 1050, 1056,
		1063, 1122, 1150,
		1163, 1203
දෙවෙහි තං පටිච්චතා සකකතා		
	වසී	140
දෙවොනු වාසි උදවාසි		
	යකෙඛා	1249
	දෙ	
දෙණිනිමමජජනිං අහමදසිං		402, 609
	දව	
දවයජ්ජ කිවිටං උභයඤ්ඤා		
	කාරියං	1166
	ධ	
ධමෙවන පුබ්බෙ හගීනි		638
	ධු	
ධුනානනි වග්ගහති පතහති		
	වබ්බරෙ	1024
	න	
න නථා නපති නහසමිං සුරියො		890
නඤ්ඤා විකෙත පසකහමහි		805
නඤ්ඤා පවනෙ රමෙම		1159
නඤ්ඤාපවනෙ රමෙම		1015
නඤ්ඤා වෙව සුනඤ්ඤා ව		165
නඤ්ඤාසාහං හරියා		870
නගහතරෙ නගරවරෙ		
	සුමාපිතෙ	141
නමහි දෙවො න ගතධම්මො		979
න මාසි දුනං න ව මඤ්ඤා		1207

න	ගාථාවකා
නයිදං අපසසස කතසස	
කම්මුනො	1039
නයිධ ඵලා මූලමයා ච	
සන්ති	1233
නයිමසමිං ලොකෙ පරසමිං චා	
පන	1048
නරනාරියො බහුකෙක්ඛ	
නෙකවණණං	894
නච්ඡන්තෙ සො පදෙසො	993
නා	
නාකාසි සන්ච්චවනං	241
නාගසස දන්තසු දුවෙසු	
නිමිත්තා	707, 963
නාධිච්ච ලඤ්ඤං න පරිණාමපං	
මෙ	1252
නානාතුරිය සංසුට්ඨං	743
නානාපදුමසංකර්ණා	741, 1177
නානාසන්තානක පුපඵරුක්ඛ	
විවිධා	655
නාරිගණා චන්දනසාරලිත්තා	867
නාහං ගජෙධිහි මාලෙහි	1014
නාහං තසස ධම්මකථං	
සුඤ්ඤා	1256
නි	
නිමමාණරතිනො නාම	187
නි	
නිලා පිතා ච කාලා ච	204
නිලුපපලහක්කං අභමදසිං	767
ප	
පකඛන්දියාන විජිතං පරෙසං	1241
පජාපතී තසස සුනිමිත්තසස	747
පඤ්ඤාසිකාපදෙ රතා	132, 180,
	212, 225, 237,
	254, 266, 676
පඤ්ඤාක්ඛ නාරියො අගමංසු-	
නභාසිකුං	313
පතාපෙන වණණන	
උත්තරිත්තරා	705
පදීපං තක්ඛ ජාලෙක්ඛා	791
පදීපො වෙක්ඛ ජලති	785, 793
පදුමකුමුදුසපලකුචලයං	650
පදුමානුසටං මඤ්ඤං	33

ප	ගාථාවකා
පදුමී පදුමපන්නකඛී	32
පහසසරං අච්චිමන්තං	688
පහසසරචර වණණනිහො	698
පරකමෙකරී ආසිං	406
පරමගතිගතඤ්ඤා පුජයික්ඛා	658
පරියොසිනෙ විහාරෙ	790
පරෙසං විජිතං ගණනා	1191
පලලධිකසෙටෙට්ඨ මණ්ඩපාණණං-	
විකෙත	308
පලලධිකා ච තෙ මහගෙසා	699
පසස කතිපයාය දෙසනාය	906
පසස බණ මුහුත්තං සඤ්ඤාමසස	905
පසස මාතලී අවෙජරං	804
පහුත්තකතකලාණාණා	202, 624
පා	
පාණාතිපාතා විරතා	131, 179,
	211, 224, 236, 253,
	265, 675
පාණාතිපාතා විරමාමි ඛිපං	1007,
	1229
පාණාතිපාතා විරමසු	
ඛිපං	1226
පාරං සමුද්දාසස ඉදඤ්ඤා	
වණණං	1240
පාරිච්ඡන්තකෙ කොට්ඨාසෙ	681
පාසාදිකං පසාදනීයං	840
පි	
පිණ්ඩාය තෙ වරන්තසස	183
පිණ්ඩාය මෙ වරන්තසස	185
පිපඵලා, ලසුනෙන ච	725
පි	
පීඨං තෙ වෙඵරියමයං උළාරං	8,
	15, 23
පිත්තසාසාද සයනෙ	797
පිත්තවක්ඛ පිත්තධජෙ	659, 786
පි	
පුච්ඡාමි තං උපපලමාලධාරිණි	298,
	320, 810
පුච්ඡාමි තං දෙව මහානුභාව	914,
	930, 939, 948, 956,
	971, 1287

පු	ගාථාදීපාද
පුවතාමි නං දෙව මහානුභාවෙ 3, 10, 17, 25, 45, 55, 66, 78, 110, 118, 126, 158, 173, 218, 230, 247, 259, 270, 278, 287, 322, 612, 714, 722, 758, 765 772 779, 787, 822	
පුවර්තො හි මයා බුද්ධො	639
පුණ්ණමාසෙ යථා වජ්ජෙ	1172
පුපඵලසිං අභමදසිං	422, 609
පුපඵලසමද්දයිකා නාරි	392
පුරුකම්මෙ ජනපදෙ	1003
පුරෙ තුවං පමජ්ඣිකා	879

සු	
සුවං අභමදසිං	422, 609

පො	
පොකබරකෙසෙ ව මෙ ඵසු	740
පොකබරො ව සුඵසෙසා ව	851

ඵ	
ඵලදයි ඵලං විපුලං ලහති	1065
ඵලික රජතභෙමජාලවජ්ජනං	647

ඵා	
ඵාණිතං අභමදසිං	422
ඵාරුසකං අභමදසිං	422, 609

බ	
බහුකාරො මනුකම්පකො ව සජා	909
බහුතනං වත අජාය	808, 857
බහු පද්මවිචිතපුණ්ණබරිකං	892

බා	
බාරාණසියං උපසංකම්භා	709
බාලො බො කම්මෙ මාණව	1213

බු	
බුද්ධො ව ධම්මෙ ව පසන්න	
මානසා	154
බුද්ධො ව මෙ ඉසිතිසභො	
විනායකො	142
බුද්ධාව මෙ කඤ්ඤන	
සකම්මකතවො	710

භ	ගාථාදීපාද
භද්දිකම්මි මං අඤ්ඤංසු	207
භයභෙරවො දුරාසදෙ	842

භා	
භානි ව දසදියා නභෙව	
සුරියො	648
භාවිතකතාපි අරභකතො	999

භි	
භික්ඛු වහං පරම	
භික්ඛානුකම්පකෙ	213
භික්ඛු වහං භික්ඛුනියො ව	382

භෙ	
භෙරිසබ්බමුද්ධිකානි	1181

ම	
මගධවරපුරුකම්මෙත	656

මගධෙසු අබ්බසු ව	
සජාචාහා	1236
මඤ්ඤංචකෙ විමානසම්මං	690
මඤ්ඤො සො මාතාපිතුකං	
කාරණං	1271
මඤ්ඤකොභං පුරෙ ආසිං	860
මනුසසභුතා දහරා සපාපිකා	311,
	322

මනුසසභුතා දෙවිඤ්ඤ	637
මනොභාවනියො භික්ඛු	633
මන්දරවානං පුපඵානං	295
මම පායාසිති අහු සමඤ්ඤ	1254
මහඤ්ඤා මහාභොගා	994
මහනතං නාගං අභිරුහ්ණ	969

මා	
මා ව පරජනසස රකඛිතමි	899
මා ව පරජනසස රකඛිතායො	900
මා ව පාණවධං විවිධං වරසු	
අසුචිං	898
මා ව විතථං අඤ්ඤතා	
අභාණං	901

මා වෙව සෙරිසසමභං	
අකඤ්ඤ	1267
මා කං උපොසපෙ භාගි	244
මා මං කිං සරණං ගච්ඡ	1001

මී	
මීගෙ ගවෙසමානාහං	984

මු ගාථාදිකා
මුසනීව නයනං සතෙරතාව 649

මු
මුලකං අභමදසීං 422,609

මො
මොදකං අභමදසීං 422,609
මොදනනී පරිවාරෙතනි 284
මොරහස් අභමදසීං 422,609

ය
යජමානානං මනුසසානං 640, 643,
752
යඤ්ඤි කන්දසී යඤ්ඤි රොදසී 1220
යඤ්ඤි මෙ අනුචා භාසො 1195
යඤ්ඤි සීලවනී ආසීං 680
යනො ව ධො පරිනිබ්බුතො 1005
යස් ව දික්කමහස්ලමානු 889
යථා ව මෙ අධිගතමීදං
විමානං 654

යථා වනං වික්කලනං
පභාසනී 1049
යථා වනං නන්දනං වික්කලනං
පභාසනී 1121
යද ව ගීතානි ව වාදිතානි ව 1036
යද දෙවා තාවනීංසා 668
යද සො අධිඵරතොසං 1187
යදී තෙ සුතා අතිකවෙණුහු
සුක්කා 995
යමීධ පථෙ සමෙච්ච
මාණවෙන 896
යමෙතං සක්ක අනුසුච්ඡසෙ
මමං 153

යසං ඵතාදීසං පතනා 626
යසස යසෙසව සාලසස 692
යහිං යහිං සොකපරිද්දවොව 1259
යං දදනී න තං හොති 950
යං මග්ගං මග්ගාධිපනනසස
දෙසධි 749

යා
යා තෙ අදසී ආවාමං 184
යා දෙවරාජසස සභා සුධමමා 1109
යාපි තෙ සිරසම් මාලා 686, 735,
832
යා මහෙසිග්ගං කාරෙයා 189,
726

යා ගාථාදිකා
යා මෙ අදසී ආවාමං 186
යා සා අනු මග්ගං සධි
භදනෙන 746

යු
යුක්තා ව තෙ පරම අලඛකතා
භයා 136

යෙ
යෙ කෙටීමසීං සපෙඨ
මනුසසා 1277
යෙ ව තෙ දීසමඤ්ඤානං 861
යෙ වීධ පජ්ඣනනී කාමරාගං 910
යෙන කමෙමන දෙවිඤ්ඤා 670
යෙන ව පුරිසසස අපෙති
පඤ්ඤා 902
යෙ පුග්ගලා අවධසනං
පසස්ථා 750
යෙ මනං පරිවතෙතනනී 997
යෙසං අතී සඤ්ඤා 704

යො
යො අතිකාරමහි තිමීසිකාසං 81
යො කප්පකො සමභව
නාමධෙධෙයො 1275
යො මොදසී නාරිගණපප
ධොධකො 1248
යොවදනං පවරො මනුජෙසු 887
යො වෙ කීලනතාන
පිපාසිතානං 48, 58, 69
යො වෙ සමමා විමුක්තානං 41
යො සො අනු රාජා පායාසී
නමො 1231

ර
රතනනිරසම් ඛනු
අත්තපානං 1247
රතනමිර පිත වාසසානී 893
රථසස සොසො
අපිලකිනාන ව 1025
රථෙ ධීතා තා මීගමඤ්ඤා
ලොචනා 1026
රථො ව තෙ සුභො වග්ග 663
රමමා ව තෙ පොකඛරණී 1176

රා
රාගවීරාගමනෙජමසොකං 888

ල	ගාථාදීපාද
ලකා ව සඡා පවරා ව	
දෙවනා	317
ලඤානභං අමතවරං	
විසෙසනං	145
ව	
වචෙන අරඤ්ඤා	
අමනුසසට්ඨානො	1232
වටංසකං ව සුකතං	696
වටංසකා වාතධුතා	685, 734, 831
වක්ඛකමදයිකා නාරී	334
වලලීඵලං අභමදයිං	422, 609
වා	
වාතසස වෙගෙන ව	
සමපකමපිතා	1033
වාතෙරීතං සාලවනං	693
වී	
විදුපනං අභමදයිං	422, 609
වීපරෙ කුටං නිකඛිපිඨා	836
විමානසාසාදවරෙ මනොරමෙ	316
විවකමානා කායෙන	684, 733, 830
විසොධෙඨා දිට්ඨිගතං	1199
වෙ	
වෙදියා වතසෙසා තඤ්ඤා	1140
වෙභාසයං පොකඛරඤ්ඤා	
භවකතී	1243
වෙඵරියඤ්ඤා රුචිරං	
පහසසරං	101
වෙඵරියඤ්ඤා මහා	
සතමුසුඤ්ඤා	1244
වෙඵරියසුඤ්ඤා මහා	1137, 1174
ස	
සකඛලිං අභමදයිං	614
සගාරවො සසනිසෙසා	
විනිතො	1270
සවෙ හි භතොගචෙඡයාසි	1196
සවෙ හි සො ඩුඤ්ඤා	
නිවෙධයා	1004
සච්චං කීරාභංසු නරා	
සපඤ්ඤා	1258

ස	ගාථාදීපාද
සච්චං බො වදෙසී මාණව	1215
සච්චං ධීතා මොසවඡ්ඡං	
පභාය	98
සඤ්ඤානමානො න මුසා	
භගණයා	1269
සඤ්ඤා වසසසභසසානී	243
සඤ්ඤා කුරිය සභසසානී	850
සනං නිඛබ්බ සනං අසසා	190, 727
සනං හෙමවනා නාගා	191, 728
සනිං සමුපපාදකරො	916
සනනනනනිං සුමධුරං	328
සඤ්ඤා ආනොට්ඨිකාන	1188
සඤ්ඤා රුච්චිසස	800
සදෙවකෙ ලොකෙ	
සමාරකෙ ව	1170
සඤ්ඤා මං අඤ්ඤාසු	249, 290
සනනිකෙ මරණං තුඤ්ඤා	991
සඤ්ඤා භරණසඤ්ඤානා	1180
සඤ්ඤා ව දෙවා තිද්ධගණා	
සමෙච්ච	1202
සමණො බ්‍රාහ්මණො වාසී	875
සමණො ව බො ආසී කුමාර-	
කසසිපො	1255
සමසසමො නඤ්ඤා	
කුතොපනුභතරො	1201
සමමුඤ්ඤා රුච්චිපොච ඡනො	
අහොසී	1260
සසී අධිගහගහ යථා	
විරොචසී	151
සසසු ව පච්චා අනුසුඤ්ඤා	
මමං	301, 813
සසසුඤ්ඤා භං සසුරඤ්ඤා	398
සභ සසසුඤ්ඤා අනුලොභනාවං	1245
සභ සසසුඤ්ඤා භයවාහනං	
සුභං	1016
සභ සසසරං සීචි යථා	
මහපපහො	1008
සලලලච්ච භුජක සඤ්ඤානා	651
සා	
සා අභං කායසස හෙද	294, 623
සාකමුඤ්ඤා අභමදයිං	422, 609
සා තිට්ඨනී රථවරෙ අලඛිකා	137
සා දකඛිණා සඛකගතා	634

සා	ගාරාදිපාද	
සා දෙවතා අත්තමනා	4, 11, 18, 26, 37, 46, 56, 67, 79, 88, 96, 103, 111, 119, 127, 159, 174, 219, 231, 271 279, 333, 613, 715, 723, 759, 766, 773, 780, 788, 823	
සාධු වො නං පච්චෙථ	878	
සාවස්ථියං මඤ්ඤං සඛී	භද්දනෙත 737	
සා වඤ්ඤං අනාධිවරං	උපාගමී 147	
සාහං අවට්ඨිතා පෙමා	848	
සාහං අපච්චිතස්ස ධම්මකුසලං	657	
සාහං ඉධ පඤ්ඤාසිකඛා කරිත්වා	903	
සාහං තෙන කුසලෙන	කමමුතා 323	
සාහං නුන ඉතො ගතත්වා	881	
සාහං රමාමී කීළාමී	849	
සාහං වඤ්ඤා පාදනී	200	
සාහං සකෙන සීලෙන	133	
සී		
සීරසමිං චිත්තං මණ්ඩවඤ්ඤං	කප්පිතං 1021	
සී		
සීසඤ්ඤිදං වෙච්චරියස්ස නිමමිතං	1010	
සීහො යථා පබ්බතසානු ගොවරො	326	
සු		
සුක්ඛාය අලොභිකාය ව	717	
සුඛං අකානුඤ්ඤානං	169, 855	
සුජාතො නාමහං භවොත	1012	
සුභාට යකඛස්ස ව වාණිජාන ව	1230	
සුතං නු නං භාසති යං අයං	උතා 324	
සුත්වානහං අමතපදං අසඛිතං	143	
සුතානුති මං අඤ්ඤිංසු	261	
සුභාසිතා අත්ථවති	1000	

සු	ගාරාදිපාද	
සුරියො යථා චිග්ගවලාභකෙ	නභෙ 1075	
සුවණ්ණච්ඡදනං නාවං	43, 63	
සුවණ්ණච්ඡාලාවනනො රථො	අයං 1018	
සුවණ්ණපට්ටභි සමනත	මොක්ඛො 1009	
සුවණ්ණවණ්ණාපලිතා	මභායසා 198	
සුසුක්ක ඛන්ධං අභිරුඤ්ඤා	නාගං 962	
සෙ		
සෙරීස්සකා තෙ පරිවේණං	මාපධිංසු 1283	
සෙරීස්සකො නාම අභමුච්ඡි	යකෙඛා 1250	
සො		
සො කතඤ්ඤා කතවෙදී	1198	
සොකපපකො සමභව	නාමට්ඨයා 1275	
සොණදින්නාති මං අඤ්ඤිංසු	220	
සො තිට්ඨති හෙමරථෙ	අධිට්ඨිතො 1011	
සො දෙවපුත්තො අත්තමනො	915, 931, 940, 949, 957, 965, 972, 1051, 1057, 1064, 1071, 1077, 1083, 1090, 1098, 1105, 1111, 1117, 1123, 1131, 1143, 1151, 1164, 1185, 1204, 1288	
සොපානානි ව වක්කාරී	1139	
සො මං මුද්දති වාචාති	843	
සො මාණවො තස්ස පාවදී	1212	
සො මාසට්ඨකං තුරිතො	අවාසරී 1167	
සො මෙ අත්ථපුරෙකාරො	633	
සො මොදති නාරිගණං	පඨොධිකො 1248	
සො මොදසි තුරිගණං	පඨොදනො 1037	
සොවණ්ණච්ඡාලං මණ්ඩොණ්ණං	චිත්තිතං 665	
සොවණ්ණපාදෙ පලලට්ඨකං	1179	
සොවණ්ණමයා රථකුඛරා	උභො 1017	

ශ්‍රී	ගාථාදීපාද	සංඛ්‍යා	සංඛ්‍යා	ගාථාදීපාද
සොවණ්ණමයා			සවාහං මුදිතමනොපසන්න	
ලොහිතඛකමයා	661		විකොතො	1223
සොවණ්ණමයං මණ්ඩමයං	1211		සවාහං සුමෙධසස ජිනසස	
සොවණ්ණමයෙ පබ්බතසම්මං	1135		සත්ථුනො	1206
සොවණ්ණමයො පහසසරො	1210		හ	
			හතොපි ජිනකති අරොපි	
සවා			පාදෙ	877
සවාගතං මෙ මහාපුඤ්ඤ	985		හත්ථපතාපකං අහමදසිං	422, 609
සවාගතං වත මෙ අජ්ජ	618		හත්ථ නව්වාම ගායාම	854
සවාහං අපට්ඨාමති දුකොතින				
පිළිනො	1168		හො	
සවාහං අබ්බුළහ සලලොසම්	1218		හොති ව මෙ අනුතාපො	702

වි මානව හු පාලි

සඤ්ඤානාමානුකකමණිකා

	අ	පිටඨ ධකා	වි	පිටඨ ධකා
අඛණ		204	විහ්ගලකා (වනං)	180
අච්චුඛ්චි		66		
අනිචාරුණි		36, 120	ජ	
අනිකච්ච්ඤ		186	ජනන (මාණවක)	128, 132
අලමුච්චා		36, 120	ජනන	194
	ආ		ඤ	
ආලමඛ		36, 120	තාවනිංස	62
	උ		න	
උඤ්ඤා (උපාසිකා)		28	නන්දන (වනං)	26, 50
උපොසරා		50	නන්ද	36, 120
	ඵ		නන්දිය (උපාසක)	124
ඵණිඵසසා		36, 120	නාලන්ද	48
	ක		ප	
කන්ඵක		194	පචරා	66
කපිලවස්ථු		194	පාටලිපුත්ත	216
කසස (ථෙර)		40	පායාසි	202, 208
	කි		පුණ්ඩරිකා	36, 120
කීම්බිලා		44	පොකඛරො	36, 120
	කු		බ	
කුමාරකසසප		208	බාරාණසි	32, 124
	කො		භ	
කොසල		208	භඤ්ඤී	44
	ග		භිමො	26, 120
ගඤ්ඤ		36, 120	ම	
ගයා		118	මස සකසාර	214
	ගි		මගධ	204
ගීජකිකුට		80	මඤ්ඤපුසකො (රුමකඛා)	116
	ගො		මි	
ගොතම		50, 52, 54	මිසසකසි	36, 120
			මුදුවාදිනී	36, 120

	මො	පිට්ඨ වකා		ස	පිට්ඨ වකා
මොක්ඛලොන	18, 20, 22	24, 26	සඳ්ඪා		66
	36, 38, 46, 48, 70,		සඳ්ඨා		52
	74, 116, 134, 136,		සමභව		214
	138, 140, 142, 144,		සාකිය		194
	160, 162, 164, 166,		සාකෙත		50
	168, 170, 172, 174,		සාධුවාදී	36, 120	
	176, 178, 180, 182,		සාරිපුත්ත		188
	186			සි	
	ර		සිනඬු	204, 212, 216	
			සිරිමා		30
රජපුමාලා		118		සු	
රාජගහ	30, 54, 52				
රෙවත		78	සුච්චේතා	36, 120	
රෙවතී		122	සුජාත	154	
			සුතා	66	
	උ		සුධමො (සභා)	178	
ලඞ්ඞිමා		40	සුතානු	36, 54, 120	
ලකා	66, 68		සුනිමේත	196	
			සුඵසස (දෙවපුත්ත)	36, 120	
	ච		සුඵසසා (දෙවධීතා)	36, 120	
චංඝිස		146	සුභඤ්ඤ	36, 76, 120	
චාසව		214	සුමෙධ	196, 198	
චීණා	30, 120			සෙ	
චෙසසවණ		208	සෙරිසසුක		208
			සොචිර	204, 212, 216	
	ස			සො	
සංසය	36, 120		සොභදිතතා	36, 48, 120	
සංසවක (නිරය)		124			

විමානවස්ත්‍රපාලි

විසෙසපදනුකකමණිකා

අ	පිට්ඨකය	අ	පිට්ඨකය
අකාමා	20	අනොමපඤ්ඤා	42
අපෙක්‍ෂාධනා	72	අනොමච ණණං	206
අඛණ්ඩච්චලොති	202	අපචිතා	10
අභාරෙ	200	අපඤ්චයං	200
අසපිගමා	28	අපරඤ්චග්ගා	204
අච්ඡරායො	20, 64	අපාපකෙහි	208
අච්ඡරාසඛිතං	8	අපාධි	16
අච්ඡරාසංගණන	196, 206	අපාරුතං	122
අච්ඡරියං	202	අපිළඤ්චනානං	156
අච්ඡාදනං	50, 52, 54	අපිළඤ්චනානී	158
අචේජරකං	206	අසුචං	60
අචේජරතර	206	අපච්චුග්ගලං	196
අචේජාදිකං	144, 192	අපභගකෙඛි	204
අඤ්ජලිකමුසස	194, 202	අපපාදකෙ	204
අඤ්ජසං	30	අඛ්‍යාලොසලොචා	200
අට්ඨකපුසමාගනං	50, 52, 54	අඛ්‍යාකුටං	4, 6
අට්ඨකිඤ්චං (උපොසථං)	46	අඛ්‍යාගත	2, 4
අට්ඨකයකා	166, 172, 174, 176, 190	අඛ්‍යාතං	202
අට්ඨමි	28, 38, 44, 48	අඛ්‍යාකිරිසසං	8
අභිචරිතොයං	194	අභිකතමනනන	54, 56, 58
අභිචාරා	28, 40, 46, 48, 50, 52, 54	අභිකමණං	50
අභිතමානුසස්සකං	206	අභිකඛිතා	10
අකුලානුභාවං	206	අභිජාතා	60
අකුලාය	62	අභිසන්තරුපො	204
අකුකචේණපුප්පනා	150	අභිසිංසිං	194
අකුකුලා	204	අමජ්ජපො	202
අනතිමානී	72	අමනුසස්සට්ඨානෙ	204
අනධිවරං	28, 30, 32	අමානුසො	202
අනචමොධො	186	අමබකඤ්චිකං	74
අනාමය	32, 34	අමබසිඤ්චිකො	188
අනායසං	204	අමබො	10, 12, 16
අනාවලං	56, 58	අලකඛිකා	118
අනුඤ්චානී	8	අචච්චිතා	120
අනුඤ්චාරො	196	අචසස්සිතා	40
අනුධමමචාරිණී	66	අචාපුරං	160
අනුපරියනඤ්චි	10, 12, 16	අසඛිතං	30
අනුසුඤ්චිකා	72	අසස්සකාධිප	148
අනෙකච්චිතං	196	අසස්සතරී	42
අනෙකච ණණං	196	අංසචචටකං	74

ආ	පිටුව සංඛ්‍යා	උ	පිටුව සංඛ්‍යා
ආචාරම.	40	උචේදවාදී	208
ආතුරරූපො	200	උජුභුතෙසු	50, 52, 54
ආදිවචනවුනො	50	උජ්ජඛනලං	204
ආදිකතං	200	උජුගතෙසු	166
ආපගා	10, 12, 16	උනතමචසාධාරිණී	62
ආබාධිකො	200	උදගභවිකො	194
ආභනනී	14, 16	උදයනා	204
ආමනනනීකා	36	උදපානං	126
ආමුභතමණිකුණ්ඩලා	42	උදිකඛිසං	194
ආමුභනාභරණො	174, 176	උද්දයං	204, 212, 216
ආමුභනන සාභරණො	188	උද්දලකා	10, 12, 16
ආයතංසා	206	උපධිඛපදුමමාලා	8
ආයොගපට්ටං	74	උපවිසිසසං	50, 52, 54
ආරකා	50, 52, 54	උපාදනං	204
ආවෙළිනියො	158	උපාභනං	74
ආවෙළිනී	62, 68	උපෙතරූපං	12, 14, 16
ආසජ්ජ	20	උපොසථං	28, 38, 44, 48
ආසනකං	2, 4	උසලමාලධාරිණී	62, 68
ආසමානා	204	උසලිනී	66
ආසවකඛයං	194	උය්‍යානභුම්‍යා	158
ආසුමඛිභාන	118	උරුලුභවා	42
ආහුනෙය්‍යතං	162	උලාරභොගෙ	68
ආලාරපමනා	156	උලාරො	60, 208
ආලාභනෙ	200		
		උ	
ඉ		උරුථනුපපකා	158
ඉඛක	128		
ඉතරීතරෙන	202		
ඉඤ්චිකුඛමානා	64	ඵ	
ඉසිනීසභ	148	ඵලාලුකං	74
ඉසිනීසභො	30		
ඉසිසතතමො	42		
ඉසසරියං	64	ඔ	
ඉසසා	28	ඔකකාකකුලසමභවො	152
		ඔගාභසී	10, 12, 14
		ඔසනිණ්ණසස	198
ඊ		ඔදනං	38
ඊසාදනනා	42	ඔදුඔරං (පුපථං)	118
		ඔපධිකං (පුඤ්ඤං)	80
		ඔපානභුතා	162, 164
උ		ඔභාසෙනනී	16
උච්චාවචා	22, 64	ඔරසා	120
උච්චාවචානං	44	ඔවදියං	212
උච්ඡාගාරං	148	ඔසධී	116, 18, 24, 26, 36, 38, 46,
උචුඛණ්ඩකං	74	48, 52, 54, 56, 74, 74, 114, 146	
උචුද්දකඛිණා	64, 114	ඔසිකඤ්ඤං	20
උචුද්දසස	62		

ක		කො	
ක සහාරිකං	74	කොකිලා	20
ක ඝ්ඤානජාලජනනං	122	කොවජඵලුපථිවි	214
ක ඝ්ඤානවෙදිමි ඝ්ඤං	206	කොඝ්ඤා	20
ක ඝ්ඤානස නරිභතනවෙ	62	කොසිය	70
කතඝ්ඤා	44		
කතවෙදිනී	44	ඛ	
කදරියෙසු	60	ඛණ්ඩිකං	62
කදරියො	208		
කනතාරියො	208	ඛි	
කනතාරෙ	204	බිඩ්ධාරතිං	30, 68
කඤ්ඤං	200		
කපණං	46	ඛි	
කප්පක	214	බීරොදකං	74
කජිතකෙසමසසු	174, 176, 188		
කපාලං	204	ඟ	
කමුක්ඛෙසුරධරා	158	ඟනිපඝ්ඤාඵලුලිකං	72
		ඟනිබබතුරියානී	156
කා		ඟනිබබබා	146, 148
කාකොලුගණං	124	ඟරුකාබාධං	194
කාමභූමි	64		
කාමවිණිනී	30, 70, 72, 76	ඟි	
කායබන්ධනං	74	ඟීරිගබ්බාරා	148
කාලකතාභිපක්ඛං	200		
		ඟු	
කි		ඟුනො	208
කිඛිකිණිජාලකජිතං	184	ඟුභමසසිනො	118
කිඤ්ඤකඛපරිවාරිතා	44		
කිලනනං	12	ච	
කිලනෙන	10, 14	චක්කයුගං	198
		චනඤ්ඤා	50, 52, 196
කු		චණ්ඩාලී	42
කු ඤ්ඤරො	8	චතුකකමා	156
කුමමාසං	38	චඤ්ඤාසාරලික්ඛං	122
කුමමාසපිණ්ඩං	26, 172	චඤ්ඤාමසුරියා	26
කුසලං (අරොගං)	114		
		චා	
කු		චාතුඤ්ඤා	28, 38, 44, 48, 50, 52, 54
කුචං	60		
කුටාගාරා	14, 16	චි	
		චිත්තකථී	208
කෙ		චො	
කෙසකාරිකා	32	චොරහක්ඛං	74
කෙවච්චද්ධාර	38	චොලසන්තෙ	192

	ප	පිටස්වකා	කු	පිටස්වකා
ජඩඪිතං		62	කුරියතාලිත	146
ජතනං		74		
ජලඛයං		150	ඵ	
	ජ		ඵමහා	206
ජමබුඥයා		10, 12, 16	ඵාමවා	8
ජමෙඛානදුක්ඛනනං		206	චු	
ජලිනානුභාවා		2, 4, 6, 8, 10, 12, 50, 52	චුතිවඤ්ඤාය	206
		54, 56, 58, 60, 62, 64, 196		
	ජා		ඵඵ	
ජාලකමනකමෙහි		194	ඵඵයා	28, 40, 46, 48, 50, 52, 54
	ඪ		ඳ	
ඪිනවරපවරං		130	ඳදුලලමානා	14, 16, 32
			ඳරං	200
	ඵජා		ඳරසොකනාසනං	196
ඵජාතිපාවතො		28	ඳලභධමමා	148
ඵජාතිරසාමයාසෙ		206	ඳලීඳද	40
	ඤ		ඳ	
ඤාධිං		8	ඳරුණාහි	204
	ක		ඳසී	36
කතනාහි		204		
කපනීයපඵඵහි		206	ඳි	
කමනකමෙ		194	ඳිඪසීගතං	196
කසිතං		12, 172	ඳිඪසීවිසුකාති	208
කසිතෙ		10, 14	ඳිවාකරෙ	194
	කා		ඳිවාඳිවඤ්ඤ	182
කාඳිනං		196		
කාඳිනො		36, 198	ඳිසායුකිං	66
කාරකාධිපති		192		
කාලවණං		74	ඳි	
	කි		ඳි	
කිණාගාරං		148	ඳුගහා	206
කිඳසගණා		196	ඳුපපයාකා	204
කිඳසා		32	ඳුමා	206
කිඳසානං		200, 202	ඳුච්ඤානො	158
කිඳසෙ		62	ඳුඤ්ඤසඤ්ඤානං	8
කිඤ්ඤරුසකං		74		
කිඤ්ඤකමකඤ්ඤ		68	ඳෙච්චුරමෙහි	194
කිඤ්ඤකා		18	ඳෙච්චිඳධි	196
කිලකා		10, 12, 16	ඳෙච්චිඳධිපකනා	64
කිලඳකඤ්ඤාණං		20	ඳෙච්චිඳභුගනා	64

දෙ	පිට්ඨකයා	ප	පිට්ඨකයා
දෙණිනිමම ජ්ජනිං	74	පඤ්ඤපිං	28, 38, 44, 48, 50 52, 54
ධ		පඤ්ඤ පිකඛා	130
ධනඤ්ඤා	204	පඤ්ඤ පිකඛාපද	28, 40
ධමමවිකඤ්ඤා	196	පඤ්ඤවෙහි	192
ධමමරාජිනො	32	පඤ්ඤයං	204
ධ		පනිබ්බතා	20, 68
ධුමසිමො	80	පනීතා	204
න		පසුභ්‍යානා	204, 212, 216
නකඛකරාජා	32	පදකඤ්ඤා	68
නළලභිතවාදිනෙ	68	පදීපියං	44, 48, 50, 52, 54
නට්ඨමනා	204	පදුමචූෂණභග්ගිකිණ්ණභෙඛ්‍යා	8
නඤ්ඤදිට්ඨි	208	පදුමපනනකඤ්ඤා	8
නඤ්ඤනං (වනං)	38	පදුමානුසංචං	8
නඤ්ඤන	64	පදුමීනියො	144
නභනො	80	පදුමී	8
නරදෙවසස	202	පදුමුපපල වජ්ජ	158
නරවරදමසාරථී	32	පපං	126
නලීනායා	208	පබොධිකා	36
නා		පබ්බතසානු	68
නානාරතනකපපනො	8	පභසසරො	198
නාභොයා	154	පමුලුභවීතනා	204
නාමධෙධයං	214	පරපෙසසියා	36
නාරිගණපපබොධනො	208	පරිණාමජං	208
නි		පරිනිබ්බුතසස	198
නිසබ්බො	36	පරිලෙභියං	194
නිකඛා	82	පරිවෙණං	216
නිගෙසාසො	8	පලලබ්භසෙටෙධි	64
නිවච්චලුපපනා	206	පවන	184
නිජකිනෙතා	150	පහුතමාලාං	18
නිජකානබ්බො	206	පහුතමාලායා	10, 12, 206
නිමොණරතී	40	පලාසො	28
නිරග්ගලං	162	පා	
නිවෙසා	14, 16	පාටලියො	10, 12, 16
නිසෙ	80	පාටිභාරියපකඛං	28, 38, 44, 48, 50, 52, 54
ප		පාපධමමො	208
පකනමමානසස	8	පාවකං	200
පකඤ්ඤියාන	206	පාසං	118
පවච්චසං	186	පාසාද සොපාන ඵලුපපනො	206
පච්චිකබ්බාහාසු	122	ප්‍ර	
පච්චානුනාපිනී	28, 38, 44, 48, 50	පුණ්ඛරික	18, 192
		පුට්ඨනං	204

	පු	පිට්ඨකයා	හ	පිට්ඨකයා
පුටුද්දියා		206	හාගඛභාගං	24
පුපඵාහිකිණ්ණං		8, 20	හානුමා	194
පුපඵාහිකිණ්ණං		64	හාවිතකෙතන	42
පුරාණං		204		
පුරිඤ්ඤ		154, 200	භූ	
	පු		භූමානං	202
පුචං		60, 74	භූසංසාහමානං	12, 14, 16
	පෙ		භූ	
පෙය්‍යවාචං		212	භූතපති	154, 196
පෙසියො		214		
	පො		භෙ	
පොකඛරෙඤ්ඤ		206	භෙරියඛබ්බුද්ධිකාහි	192
පොකඛරපත්තබාහුහි		158		
පොරියං		150	ම	
	ඵ		මච්ඡරං	28
ඵලපථිවි		214	මට්ඨකුණ්ඩලී	198
ඵාණිතං		74	මණිදුණං	152, 154, 136, 138, 140, 166, 170, 172, 182, 186, 216
ඵාරුසකං		74	මණිමය	198
ඵුලො		10, 12, 16	මණියොණ්ණවිනෙත	64
	බ		මධුමද්දවං	120
බහුපුණ්ඩරිකා	10, 12, 14,	206	මනාපචාරිණි	66
බහුසසුතො		208	මනුඤ්ඤ	206
	බා		මනොපවං	2, 4, 6
බාලුතරො		200	මනොපචා	152
බාහා		198	මනොභාවතියො	78
	බ්		මනං	150
බ්‍රහ්මනා		122	මඤ්ඤවනං	44
බ්‍රහා		156	මයුරා	20
බ්‍රහාවනං		148	මලුතධරො	174, 176
බ්‍රහමචරියං		208	මසාරගලල	184
බ්‍රහමචාරිණි		66	මසාරගලලං	206
බ්‍රහමං		32	මහනා	60
බ්‍රහම විකතිතං		150	මහනං	10
බ්‍රහමා		62	මහසහො	194
	හ		මහාජුතීකා	64
හකෙකා		204	මහාවීරං	194
හතකො		188	මහීඤ්ඤ	68
හදනෙත		196	මා	
			මාතඛයා	42
			මානුසෙ	ම 202
			මාරිය	152

	මා		රා	පිටුවකිකා
මාලහාරී	188	රාජීමනී		66
මාලාධාරී	198			
මාලාධර	2, 4, 6		රූ	
			රුවකසුකා	132, 134, 136, 138, 140, 166, 170, 172, 182, 186, 216
			රුවකුපකිණණ	80
			රුදං	200
			රුදමානො	194
			රූ	
			රුපියාමය	198
			රූ	
			රුදදනං	204
			රුදෙද	148
			රූ	
			රූදඩු	114
			රූ	
			රූකනාථානං	196
			රූණ සොචිරකං	38
			රූමහංසනො	118
			රූහිතකිකමණි	184
			රූහිතකිකමය	198
			රූ	
			රූමං	80, 122
			රූකතා	50
			රූගඟු	8, 118
			රූගඟුරූපො	156
			රූගඟුසසරා	20
			රූචික	204
			රූච්ඡි	50
			රූචිරාචුචො	160
			රූචංසකා	116
			රූණණධාතු	200
			රූණණු	206
			රූණණුපථමි	208
			රූණණුපථසීස	204
			රූණාගාරං	148
			රූතානී	196
			රූධුකෙ	62, 114
			රූධු	60
			රූ	
			රූඛමණි	70
			රූතනසතරං	206
			රූතනසතරසමී	206
			රූතනුචචයං	198
			රූතිසසරා	8
			රූථකුඛිරා	154
			රූථසණ්දරො	198

	ව	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
වනමසසීතො		118	සවාගතං	76
වරාකියා		40	සගුඤ්ඤකා	32
වරාරොහො		8	සගුඤ්ඤකෙ	62
වලලීඵලං		74	සපෙකා	36
	වා		සකාපුත්තසස	194
			සකඛලී	74
වාචකරො		208	සබ්බිලං	42
වාචාභිභීතං		136	සඛකුපඵ	206
වාණිජාසෙ		214	සඤ්ඤිතා	50, 52, 54
වාලුකසන්ථතා	10, 12, 16		සඤ්ඤවා	50, 52, 54
වාසවො		154	සණ්ඨං	212
වාළී		156	සතමුසසීතාසෙ	206
	වී		සතසිකඛං	200
			සනං	8
වීගතරජං		200	සනෙරතා	154
වීචිකිච්ඡං		196	සත්ථවාහා	204, 208
වීචිත්‍රසංවනෙ		156	සත්ථිං	194
වීතිණ්ණකඛං		200	සන්ථනං	36
වීද්ධසකා		150	සබ්බකාමගුණොපෙතං	194
වීද්ධපනං		74	සබ්බකාමසමීදධිතී	60
වීනායකො		30	සබ්බගතෙතභී	16
වීජනට්ඨා		204	සමඤ්ඤා	208
වීජසත්තං	56, 58		සමණසමාගමං	32
වීමලොභාසා		16	සමදදමසස	128
වීමානපාසාදවරෙ		208	සමජීනා	64
වීරජං		6	සමසසමො	196
වීවනෙ		184	සමීහතී	8
	වී		සමුසුතො	154
වීණාභී		192	සමෙසඛමානා	204
	වෙ		සමපමුළුභා	204
			සමමාවිමුක්ඛානං	10
			සරීරනතිමධාරීනං	10
වෙණිසු		116	සලලං	200
වෙත්තාවරං		206	සසී	32
වෙදජානා		80	සසසකීසමා	50
වෙදියා		184	සසසු	62, 64
වෙභුනිකං		212	සසසුයා	60
වෙරජජකෙ		206	සසසුරසස	24, 26
වෙහාසයං		206	සහලොභිතභිකා	206
වෙඵරියකම්මා	22, 32, 132, 134, 136, 138, 140, 146, 170, 172, 182, 186, 206		සහව්‍යකාමානං	38
වෙඵරියමයං		2, 6	සහව්‍යගතො	202
	වො		සහව්‍යනං	200, 202
			සහ සසකුලීනං	206
වොකිණ්ණ		128	සහ සසනෙතො	64, 114
			සහ සසවාහනො	154

	සා	පිට්ඨකා	සු	
සාකං		38	සුවඤ්ඤ	2, 4, 6,
සාගතං		34	සුවඤ්ඤ	158
සාරා		10, 12, 16	සුසංගතො	206
	සි		සුසුකතඛන්ධං	144
සිසාවිකා		210	සුභජරා	122
සිරිසුපචනා		210	සුහුනං	80
සිලාපචාලසස		206		සෙ
	සි		සෙය්‍යසා	36, 120
සිතිභුතො		200	සෙරිසසමභං	212, 216
සිතොදිකං		66		සො
සිලසකඤ්ඤමං		62	සොකපරෙතසස	200
	සු		සොණණකංසා	8
සුකජිතං		144	සොණණපොකඛරමාලවා	8
සුකුණඛුලී		188	සොචණණානි	60
සුබුද්‍රයං		66	සොචණණමය	2, 4,
සුච්ඡණණං		62	සොචණණමයො	198
සුච්ඡණණසස		208	සොචන්දිකා	36
සුච්ඡිකා		156	සොලසිං	40, 42
සුච්චක්ඛා		8		සං
සුජානගුඛො		154	සංයමදමසස	82
සුණිසා	24, 26, 60, 66		සංචිභාගරතා	50, 52, 60
සුද්‍රගතමෙ		204	සංචිභාගා	50, 52, 54
සුධම්මා		148		භ
සුනන්දිසොසො		154	භංසා	20
සුපභාතං		74	භක්ඛපතාපතං	74
සුභසසරො		154	භයා	28
සුභාසිතඤ්ඤ		160	භරිචන්ද්‍රසුසදෙ	198
සුමසකම්මා		158	භාසො	194
සුමචෙට්ඨා		206		භී
සුමුඛො		206	භීතකායුපගා	78
සුමෙධසෙ		44		භෙ
සුධිට්ඨං		80	භෙමකපපනවාසසා	42
සුරභිං		206	භෙමජාලකපච්ඡිකතං	184
සුවඤ්ඤකච්ඡා		42	භෙමජාලෙන	198
සුවඤ්ඤච්ඡදනං	10, 12, 14		භෙමචනා	42
සුවඤ්ඤජනනා		132		
සුවඤ්ඤසිඤ්චිනදබ්බිමසාදිසං		160		

සුභතනනපිටකේ
මුද්දකනිකායෝ
පෙනවණ්ඩුපාලී

සුත්‍රානනපිටකයෙහි
මුද්දකනිකායානනගීත
පෙනවණ්ඩුපාලී
(සිංහලානුචාරය)

**“තරාගතපපවෙදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”**

(අඬුණකරනිකාය, තිකතිපාත - හරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය)

පටුන
CONTENTS

පිටු

1.	සංසකාරක නිවේදනය	v
2.	සංඥාපනය	vii-xi
3.	සංකේත නිරූපණය	—
5.	පෙතවස්ත්‍ර විසය සූචි	xiii
6.	පෙතවස්ත්‍ර පෙළ හා සිංහල අනුවාදය ...	1-161
7.	ශාරාදිපාද අනුක්‍රමණිකා	163-172
8.	සංඥානාමානුක්‍රමණිකා	173-174
9.	විගෞභපදනුක්‍රමණිකා	175-179

සංස්කාරක නිවේදනය

පෙනවනු පාළිය බුද්ධිජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි සන්විසිවන (27) ග්‍රන්ථය වශයෙන් සලකන ලද්දේය. කුසුගත් සභියෙහි ලා සභිභීත වූ පෙනවනු පාළිය ඒ සභියෙහි සත්වැනි ග්‍රන්ථය වශයෙන් සභිභීත වූ ඇත.

සම්බුද්ධ මඛල (බුද්ධිජයන්ති) උත්සවය නිමිති කොටගෙන ත්‍රිපිටක පාළිය සියබසට තභාලීමේ සත් ක්‍රියාව සපුරාලීම සඳහා 'පෙනවනු පාළිය' රාජකීය පණ්ඩිත කොටගම වාචිසාර සභිභීතන් වහන්සේට පවරාදෙන ලද්දේ විය. එහෙත් උන් වහන්සේ අතින් එ මෑ පරිවර්තනය යථාකාලයෙහි නිසි පරිදි ඉටු නො වූයෙන් ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි ශාස්ත්‍රාගමධර මහතෙරවරුන් විසින් පාඨශාසිත පුච්ඡක වූ නවතායෙන් සිංහල අනුවාදය සපුරා ලියන ලද්දේය. 'පෙනවනු පාළිය' ගෙන විමසී පුච්ඡක වූ පරිපූර්ණ සංඥාපනය ද, ව්‍යාකත ලෙඛකයාණ කෙනකුන් වන හිඟුල මාකඛවර රෙවක පරිවේණධිපති රාජකීයපණ්ඩිත කරභමි-පිටිගොඩ සුමනසාර සභිභීතන් වහන්සේ විසින් ලියන ලද්දේය.

ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනයෙහි අනුග්‍රාහක වූ අතීගරු ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන ජනාධිපති උතුමාණන් හා ගරු අග්‍රාමාත්‍ය තැන්පත් ආර්. ප්‍රේමදස මැතිතුමාණන් හා සංස්කාරක කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය තැන්පත් ඊ. ඇල්. ඩී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා එම අමාත්‍යාංශයෙහි සියලු මහතුන් ද විශේෂයෙන් මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථාවලිය ඉක්මනින් මුද්‍රණයට පමුණුවා අවසාන කළ යුතු යැ යි කතකුමාත්‍යා ජනුය උපදවා ක්‍රියා කරන අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ද කෘතඥතායෙන් සඳහන් කරමිහ.

තවද ත්‍රිපිටක ධර්ම ප්‍රවර්තක වූ සත්ක්‍රියා මාර්ගයෙහි ආරම්භක ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයෙහි සියලු මෑ සත්පුරුෂයන් ද සිහිපත් කෙරෙමින් මුද්‍රණ කායභියෙහි නියුක්ත කිසි මුද්‍රණාලයාධිකාරීන් ඇතුළු මේ සඳහා සහාය දක්වන හැම කෙනකුන්ට මෑ ශාසනායුච්චිත කුශල හෙතෙයෙන් ලොවී ලොවුතුරු සුව අත්වේවා'යි ආශංසනය කරමිහ.

මෙවගට, ශාසනාශාසනොදයකාරී,
ලබුගම ලඛකානන්ද
මහානායකසභිභීත
ත්‍රිපිටකමණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක.

1982 පෙබරවාරි 4 වැනි දින
(ජාතික නිදහස අනුස්මරණ දින)
ත්‍රිපිටක කාර්යාලයේ දී යැ.
115, විජේරාම මාවත
කොළඹ 7.

සංඥාපන

සුඤ්ඤානපිටකයෙහි බුද්ධකනිකාය පයඝාපනත වූ 'පෙතවස්ත්‍ර' නවාඛගඤානාඤාසනයෙහි ගාරාඛගයෙහි සඬගාභීත වෙයි. ප්‍රෙත-ප්‍රෙතීන් විසින් පූර්වජන්මයෙහි කරනලද ප්‍රත්‍යාභාවයට හෙතුභූත වූ කම් 'පෙතවස්ත්‍ර' නම් වෙයි. පාළියෙහි 'පෙත' ශබ්දය එනම් සත්ත්ව-නිකායයෙහි දු මිය පරලොව ගිය සත්ත්වයන් කෙරෙහි දු වැටෙයි. මෙහි ඒ දෙඅරුත් මැ යෙදෙයි. 'වත්ථු' ශබ්දය කාරණපයඝාය යි. තත්ප්‍රකාශක පයඝාපනිධම්මය මෙහි 'පෙතවස්ත්‍ර' යි කියනු ලැබේ. ඒ ඒ ප්‍රෙතවස්ත්‍ර අපේක්ෂාපහක් විසින් පාවිච්චිසර්ජන විසින් ි යි ද්විවිධ වෙයි. අපේක්ෂාපහක් වස්ත්‍ර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මැ විසින් ඒ ඒ කරුණෙහි ලා දෙශිත යැ. පාවිච්චිසර්ජන වස්ත්‍ර නම්: නාරද ආදී තෙරවරුන් විසින් පුළුස්සනාලද වැ ඒ ඒ ප්‍රෙත-ප්‍රෙතීන් විසින් කරනලද ආත්මභාවප්‍රකාශන යි. එ මැ තෙරවරුන් විසින් ආරොචිත වැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සත්ත්වයන්ගේ කම්ඵල ප්‍රත්‍යක්ෂ කරවන පිණිස සිව්පිරිස් මැද දෙසන ලද වන බැවින් ඒ දෙවැදෑරුම් කරා මැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ආභට්ඨ දෙසනා මැ වේ.

'පෙතවස්ත්‍ර' ප්‍රමාණ විසින් සතර බණවරෙක් පමණ වෙයි. වර්ග විසින් උරග වර්ග යැ උබ්බරි වර්ග යැ චූළවර්ග යැ මභාවර්ග යැ යි වර්ග සතරෙකින් පරිමිත යැ. එහි ප්‍රඵම වර්ගයෙහි වස්ත්‍ර දෙලොසෙකැ ද්විතීයවර්ගයෙහි තෙලොසෙකැ තෘතීයවර්ගයෙහි දසයෙකැ චතුස්ථි වර්ගයෙහි සොලොසෙකැ යි එක්පනස් වස්ත්‍රයෙකින් සමන්විත වේ.

'විමානවස්ත්‍ර' සෙයින් මැ 'පෙතවස්ත්‍ර' ද මිනිසුන් පවිකමින් බුදු පින්කමට යොමු කරවන ජනකාන්ත කරාසඬග්‍රහයෙකි. එහෙයින් මැ ධරමාන බුදුන් දවස පටන් මෙතෙක් ජනජීවිතයෙන් වෙන් නොකළ-හැකි සේ දැඩි ලෙස බැඳීසිටුනේ යි. මිනිසු මහරහතුන් වහන්සේ මේ දිවයිනට වැඩ දෙවනපියනිස් රජගෙහි දී අනුලාදෙවී ආදී පන්සියයක් ඇනොවුරන් ප්‍රමුඛ පිරිසට දෙසූ ප්‍රඵමදෙශනා 'විමානවස්ත්‍ර' 'පෙතවස්ත්‍ර' දෙසනා බව මහාවංසයෙහි සඳහන් වෙයි.

මානවසමාජයෙහි සුලභ වැ දක්නාලැබෙන ප්‍රාණඝාත, අදහ්‍යදන, පරදරයෙවන, මාෂාවාද, පිසුනාවචන, පරුෂවචන ආදී පවිකමිහි ආදීනව එබඳු පවිකමින් දුක්විඳුනවුන්ගේ මුඛින් මැ ප්‍රකාශ වීම ශ්‍රාවකයන් දුකිරිනින් බැහැරවීමට ඉවහල් වෙයි. ගෘහජීවිතයෙහි සුලභ වූ ප්‍රියවිප්‍රයොග-දූෂ්ඨය ජීවිතය පිළිබඳ තත්ත්වවබොධය උදකර සත්හිඳුවාලන භෘදයඛගම වූ ආදශිකරා රාශියක් මෙහි ඇත. මසුරුමලෙහි ආදීනව ද ත්‍යාගයෙහි ආනිසංස ද ප්‍රකාශිත වූ, මිනිසුන් යහමගට යොමු කරවන කරා මෙහි සුලභ යි.

බුද්ධකාලීන භාරතසමාජයෙහි නැඟුණු කරා මෙන් මැ ඇත අතීතය හා සමබන්ධ කරා ද සමබුද්ධපරිනිර්වාණයෙන් පසු බිහි වූ කරා ද ප්‍රෙතවස්ත්‍රයෙහි දක්නාලැබෙයි. බුදුන් පිරිනිවි නොබෝකල්හි

නැති උත්තරමාතු පෙතවස්තු (2. 10) දෙවැනි සඛ්ඛායනා අවසරායෙහි සඛ්ඛිතියට නභන ලද්දේ යැ. ධාතුච්චණ්ණපෙතවස්තු (3. 10) ද්විතීය සඛ්ඛිතියෙහි සංග්‍රහ වී. නන්දකපෙතවස්තු (4. 3) තෘතීයසඛ්ඛිතියෙහි සඛ්ඛාභිතයි. බුද්ධකාලීනකරා සමකාලීන භාරතීයසමාජ තතු විමසනුවනට බෙහෙවින් අගනේ යැ. ප්‍රෙතනිකායෙහි උපන්නෝ ද වෛමානික ප්‍රෙත වෑ ඉපැද සුවදුක් මුසු වෑ විදින්නෝ ද දෙවි වෑ උපන්නෝ ද මිනිස් වෑ උපන්නෝ ද ප්‍රෙතවස්තුවෙහි වෙති. එ මතු නොවෑ ප්‍රෙතවර්ත නොසඳහන් ප්‍රෙතවස්තු ද ඇත. ඔවුනතුරෙන් කිහිපයක් සැකෙවින් දක්වාලමහ:

ගොණපෙතවස්තු (2. 8)

“සැවැත්තුවර කෙළෙඹියෙක් පියා මළ සොවින් උමතු වෑ හැසිරෙමින් දුටුදුටුවන් අතින් ‘තම පියා දක්නාලද දැ’යි විචාරයි. සෝවන් වනුවට පින් ඇති ඒ කෙළෙඹි අලුයමැ ලොව බලන බුදුන්ගේ නුවණැස්ති පෙනෙයි, බුදුහු ඔහුගේ ගෙදෙරට වැඩියහ. හෙ ‘බුදුන් වැඩියහ’යි අසා අසුන් පනවා වඩාහිඳුවා එකත්පස් වෑ හිඳ ස්වාමීනි, මාගේ පියා ගීය තැන් දන්නාසේක් දැ?’යි ඇසී. එබසට බුදුහු ‘මේ අත්බැවහි පියා ද, අතිත පියා ද,’යි පුඵවුන්හ. ‘මට පියවරු බොහෝ ලෑ’ යි ගොක සන්හිඳුවාගත් කෙළෙඹි බණ අසා සෝවන් වී.’”

මේ කරායෙහි පියා මළ පුවත මිස ඔහුගේ ප්‍රත්‍යාවර්තය නැත. ‘ගොණපෙතවස්තු’ මේ නිමිත්තෙන් දම්සභායෙහි වදළ අතිත සිද්ධියකි. එහි දු ප්‍රත්‍යාවර්තයෙක් නො කියැවෙයි. ඒ මෙසේ යි.

“අතිතයෙහි බරණැස්තුවර ගැහැවියෙක් පියා මළ සොවින් දවස් පත්‍ර සොහොනට ගොස් විතකය ප්‍රදක්මිණා කරමින් ලෙහි අත් පැහැර වැලපෙයි. ගොක සන්හිඳුවන උපායක් සිතු ඔහු පුත් ‘සුජාත. මාණවක පිටිතුවර මළ ගොනතු දක තෘණ හා පැන් ගෙන එතැනට පැමිණැ ‘ජීවත් ගොනතුට’ මෙන් ‘කව බොව’ යි කියමින් රැදී සිටී. මිනිස්සු එපවත් පියාට දන්වුහ. හෙ වහා දිව ගොස් ‘කිම පුත උමතුයෙහි ද? මළ ගොනුට කුමට තණ පැන් දේ දැ’යි පිළිවිත. ඒ ඇසු ‘සුජාත’ මොහුගේ හිස, කඳ, පා, වලග ඇත. මොහු නැහිසිටිතු ඇතැ යි කී. ‘මළ ගොනු නභාලීමට වෙහෙසෙන තෙපි මුළුයෙකැ’යි ගැහැවී කී. ‘හිස, කඳ, පා, වලග තුබු සෙයින් මැ ඇති ගොනු නභාසිටුවීමට වෙහෙසෙන මම මුළුයෙම් නම් මියගිය නොපෙනෙන මුත්තණුවන් නිසා වෙහෙසෙන තෙපි මුළු නො වටු ද යි පුතුගේ ප්‍රශ්නයෙන් පියාගේ ගොක සන්හිත.’”

මේ කරාව ගොනු මිය පරලොව යෑම පමණක් ගෙන ‘ගොණ-පෙතවස්තු’යි නම් කරයි. ප්‍රෙතවර්තයක් නැත ද මරණය පිළිබඳ යථාවබෝධයෙන් ප්‍රියවිප්‍රයෝගයෙන් තැවෙනුවන් සනභන්තට අගනා කරායෙකි.

උරගපෙතවස්තු (1-12)

මේ කරාව ද එකදෙගයෙකින් ‘ගොණපෙතවස්තු’ හා සමාන වෙයි. එහි පුතු මළ සොවින් තැවෙන පියකුට බුදුහු අතිත කරාවක් වදරකි. ප්‍රත්‍යයා දෙවියෙකි. කරාව සැකෙවින් මෙසේ යැ:

එක් මැ කුලයෙහි මව්, පියා, දු, පුත්, ලෙහෙලි යන හැම දෙන මරණසක් වඩනී. දිනක් පියා පුතු හා සමග කෙතට යයි. පියා කුඹුර සාදදී පුතා වනාහ ගිනිලයි. රුක්බිලයක හුන් කළුනෙක් ගින්නෙන් තැවී කුපිත වූ පැන පුතු දෂට කරයි. විෂවෙගයෙන් පුතා මැරී දෙව් වූ උපදී. පියා මිනියකු අත කියායවා ගෙහි සියලු දෙනා කැඳවාගෙනා නිශ්ශාක වූ පුතු ආදහන කරයි. එතැනට වෙස්වලා පැමිණි දෙව්පුත් ඔවුන් ප්‍රියවිප්‍රයෝගයෙන් ශෝක නොවන කාරණා වෙන් වෙන් වූ විමසයි. ඔවුන්ගේ පිළිතුරු ප්‍රියවිප්‍රයෝග දුකින් වැලැපෙනවුන්ගේ දුක්ගිනි නිවන සිහිල් දියඇලි බඳු වේ.

කණ්ඨ පෙතවතපු (2. 6)

මේ වූකලී වෙනස් ස්වරූපයෙකින් සිටුනා යට කී ගණයෙහි මැ කථායෙකි. මළ පුතු ගැන සොවින පියකු සනහනු පිණිස බුදුන් වදල අතීත සිද්ධියක් කණ්ඨපෙතවතපුයෙහි දක්වෙයි. 'සැවැත්නුවර උවසුවෙක් පුතු මළ සොවින් තැවී ආහාරපාන නොගෙන කම්පාන ගැන නොතකා බුද්ධෝපසථානයට ද නොගොස් ගෙහි මැ සිටියි. බුදුහු එහි වැඩූ කරුණු විමසා පැරැණි නුවණැතියෝ නුවණැතියන්ගේ බස් අසා මළ පුතු ගැන ශෝක නො කළහ'යි අතීත කථාවක් වදරති. ඒ යැ කණ්ඨපෙතවතපු.

'කණ්ඨ' යනු වාසුදෙවගේ ගොත්‍රනාමය වෙයි. වෛදිකසාහිත්‍යයෙහි ශ්‍රී කෘෂ්ණ යැ. වාසුදෙව උත්තරභාරතයෙහි ද්වාරවතී නගරයෙහි දසබෑ රජුන්ගේ දෙටුසොහොයුරු වෙයි. හෙ පුතු මළ සොවින් තැවෙයි. කනිටුබෑ සතපණ්ඩිත ඔහුට ඉතා ප්‍රියමනාප යැ. පුත්‍ර ශෝකයෙන් වැලැපෙන දෙටුබෑයා සනහන උපායක් සිතු සතපණ්ඩිත උමතු වෙසක් ගෙනා හඳහාවා ඉල්ලා හබයි. වාසුදෙව ඔහු කරා ගොස් 'තෙපි නොපැතියයුත්තක් පතව, හඳහාවා නො ලැබියහෙන්නෙකැ'යි කියයි. එය එසේ මැ දනිටු නම් මළ පුතු නිසා කුමට හබ්බු දැ?යි සතපණ්ඩිත අසයි. කරුණු වැටහුණු ඔහුගේ ශෝක සන්තීන. මෙහි වතීමාන කථායෙහි හෝ අතීත කථායෙහි හෝ ප්‍රෙතවර්තයක් සඳහන් නො වේ. ශෝකාකුල කුලපග උවසුවන්ගේ සෝදුක් සන්තිඳුවාලන්නට බුදුරජුන් අනාරාධිත වූ සෙවවිජාවෙන් වැඩී අයුරු මේ කථා කිහිපයෙහි සැලැකියැයුතු කරුණෙකි.

මෙහි අතීතකථායෙහි සඳහන් දසබෑරජහු නම් වාසුදෙව යැ බලදෙව යැ වන්දුදෙව යැ සුයඹදෙව යැ අග්නිදෙව යැ වරුණදෙව යැ අප්සුත යැ පප්සුත යැ සතපණ්ඩිත යැ අඛකුර යැ යන මොහු යි. අඛකුරපෙතවතපුයෙහි ඔවුන් පිළිබඳ නවද විස්තර දක්නා ලැබේ. උත්තරමධුරාපුර 'මහාසාගර' රජ ඔවුන්ගේ මුත්තණුවෝ යැ. ඔහු පුත් 'උපසාගර' පියරජ යැ. උත්තරාපථයෙහි කසභොගයෙහි 'අසිතඤ්ජන' නුවර 'මහාකංස' රජුගේ දුහිතෘ 'දෙවීගබ්භා' මවුබිසෝ යැ. 'අඤ්ජනදෙවී' දෙටුසොහොයුරී යැ. වෛදික දෙව්වරුන් විමසිතයෙහි ලා 'කණ්ඨ-පෙතවතපු' ද 'අඛකුරපෙතවතපු' ද අගනා කථා දෙකෙකි.

අඛකුරපෙතවතපු (2. 9)

මේ කථාව කිහිප අයුරෙකින් අගය කළ හැකි වෙයි. නමින් 'අඛකුරපෙතවතපු' වුව ද 'අඛකුර' ප්‍රෙතයෙක් නො වෙයි. මේ වස්තුවෙහි ප්‍රධාන පුද්ගලයා සන්නාලියෙකි. 'අඛකුර' මේ කථාව හා සම්බන්ධ

වනුයේ ඉතා දුරිතී. හෙ ආරවනියෙහි දසබෑ රජුන් කෙරෙහි හැමට බාල වෙයි. පියරජුගේ ඇවෑමෙන් දසබෑයෝ එක් වූ රාජ්‍යය බෙද ගනිති. ඔවුනට දෙටුබුහුන ‘අඤ්ඤාදේවී’ විසමාන වෙයි. ‘අඤ්ඤා’ නමා සතු භාගය ඇයට දී තෙමේ වෙළඳාමට බසී. ඔහුට හිතවැඩ පසස්නා භාණ්ඩාගාරදසයෙක් ඇත. උහු කෙරෙහි පසන් අඤ්ඤා කුලදුවක් ගෙනවුත් ආවාහ කොට දින. ඇය ගැබ්නී අවසානයෙහි දසයා මළේ යැ. පුතු උපන් කලා පියාගේ බන්ධුවුප් ඔහට දින. වියපත් කල්හි උහුගේ ‘දස’ ‘අදස’ භාවය ගැන රජකුලෙහි විවාදයෙක් වී. ‘මව නිදස් බැවින් පුතු ද නිදස් වෙයි.’ යනු තීරණ විය. එහෙත් එයින් ලජ්ජාවට පත් හෙ පලාගොස් හෙරුව නුවර සන්තාලිකමින් යැපුනේ යැ. එනුවර ‘අසයහ’ නම සිටුවරයෙක් දුගීමගීයාවකයනට දන්වැටක් තැබී. සන්තාලි තෙම එතැනට පැමිණියවුනට දන්හලට යන මහ පෙන්වා ඒ පිනින් උකතරාපරයෙහි වැලිකතරෙක්හි රුක්වීමනෙකැ සිතුවැතු සමපත් ලබන අනුභා ඇති රුක්දෙවී වෑ උපත. අසයහ සිටුහුගේ දනයෙහි අනාදරයෙන් කටයුතු කළ සෙවකයෙක් ද ඒ අසල මෑ ප්‍රෙතයොනියෙහි උපත. දිනක් ගැල් පන්සියයක් ගෙනැ වෙළඳාමෙහි යන ‘අඤ්ඤා’ මංමුළා වෑ රුක්සෙවණට ආයේ යැ. රුක්දෙවී ඔහු හැඳිනගෙනැ සිතුවැතු සමපතින් ගැල්සාක්කුවෙහි හැමට උවටන් කළේ ය. එහි වූ ආත්මාර්ථකාමී බමුණෙක් රුක්දෙවියන්ගේ අනුභාවය දැකූ මන්ත්‍රබලයෙන් ඔහු බැඳගෙන නගරයට ගෙනගොස් රිසිසේ සමපත් ලබමහ’යි අඤ්ඤාහට කී යැ. ‘සෙවණ දුන් රුක්හි අත්තක් බිඳීම පවා මිත්‍රද්‍රෝහී පවිකමෙකැ’යි කියා අඤ්ඤා ඔහුගේ අදහස ප්‍රතිකෞප කෙළේ යැ. ‘වැඩෙක් වේ නම් සෙවණ දුන් රුක්හි අතු පමණක් නො වෑ කඳ ද සිඳුව, මුලිනුදු උපුරව’යි බමුණු උවදෙස් දින. මෙබස් අසාසිටි රුක්දෙවී බමුණාට දඬුවම් කෙළේ යැ. පසු වෑ අඤ්ඤාගේ අයැදුමින් ඔහු මුදුලී. අඤ්ඤාගේ ගෙහි සමපත් පුරා දන් දීමට මෙහෙයැවී.

මව්පියන්ගේ ධනයට කලහ කරන දරුවන් ඇති ලොවෙකැ අඤ්ඤා නමා සතු රජය දෙටුසොහොයුරියට දී වෙළඳාමට බස්නා සැටී, තමාට සෙවා කළ වහලකුට සමානාත්මතායෙන් සභිග්‍රහ කරන අයුරු, ඔහු නිසා උපන් පුතු සකාරණ වෑ වහල් බැවින් මුදලන අයුරු, සතුටු සිනින් දන්හලට මහපෙන්වීම පමණින් ලද සැපත්, අනාදරසෙවාවෙහි ආදීනව, කළගුණ සැලකීමේ අගය, මිත්‍රද්‍රෝහී වීමේ ආදීනව ආදී මේ කථාවෙහි මතු වී පෙනෙන විරිතාඛණ මිනිසුන් යහමහට යොමු කරවීමෙහි ලා අනිශයොපකාරී වේ.

කුමාරපෙතවතපු (3. 5)

මේ වූකලී මිනිසත්බැවින් ව්‍යුත වෑ මිනිසත්බැවෙහි මෑ උපන් එකකු පිළිබඳ කථාවෙකි. සැවැත්නුවර දහැමි උවසු පිරිසක් එක් වූ නුවර මෑද අලඤ්ඤා මණ්ඩපයක් කරවා බුදුපාමොක් මහසඟුන් පවරා මහදනක් පැවැත්වූහ. එක් මසුරු මිනිසෙක් එය නොඉවසනුයේ ‘මේ මුඛුමහණුන්ට කුමට දෙත් ද? කසළගොඩෙහි ලුව මෙයට වඩා මැනැවැ’යි නොසකුටෙන් කී. එයින් සංවෙගයට පැමිණි උවසුවෝ එපවත් ඔහුගේ මවට දන්වා බුදුන් සඟුන් සමා කරවයි කීහ. ඔයින් පුතු සමග වෙහෙරට ගොස් කළවරද කියා සමාව ගෙන බුදුපාමොක් මහසඟන පවරා ගෙට වඩා සන්දවසක් යාගුදනයක් පැවැත්වූ යැ.

නොබෝකල්හි මියගිය පින් නුවර ගණිකාවකගේ කුස පිළිසිඳ ගත. ගණිකා නොමෝ ඔහු උපන් කෙණෙහි ම මියන්නට අමුසොහොනෙහි දැමවූ. අලුයමැ ලොව බලන බුදුහු ඔහු පින් ඇති සේ දකැ හිරු උදවන වෙලෙහි සොහොනට වැඩියහ. බුදුන් වඩනේ කරුණක් ඇතැ'යි මහජනයා ද එහි රැස්වූහ. බුදුහු රැස්වූ පිරිසට කුමරු පෙන්වා මෙ කුමර අලාමක පුරුෂයෙකැ, හොගහෙකුයෙන් මෙනුවර අග්‍රකුල ඇති වන්නේ යැ යි වදළහ. එනුවර අසුකෙළක් ධන ඇති සිටුවරයෙක් කුමරු ගෙනගොස් පුත්‍රයානායෙහි ලා වැඩුයේ යැ. සිටුහුගේ අයාමෙන් සියලු සැපත් කුමරු සතු වී.

මෙසේ නානා සවරූපයෙන් සිටුනා ආදර්ශවත් කරායෙන් සැරසිගත් පෙතවපු මිනිසුන් දුසිරිතින් මිදී සුසිරිතට යොමු වීමට හෙතුහුන වෙමින් ජනජීවිත හා දැඩි ලෙස බැඳී ජනකාන්තා ධර්මකරාසඩග්‍රහයක් වශයෙන් පවතී.

සබ්බ සත්තා හවනතු සුඛිතත්තා.

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවීර

රෙවත පිරිවෙන
මාකඩවර,
හිතුල
1982. 2. 4 දින.

බුද්ධ කතීකාසෙ

පෙතවස්ත්‍රපාලි - විසයසූචි

1. උරගවග්ගො 2-21

1.	ඛෙතකුපම	පෙතවස්ත්‍ර	2 - 3
2.	සුකරමුඛ	"	2 - 3
3.	පුතීමුඛ	"	4 - 5
4.	පිටස්ඨිතලික	"	4 - 5
5.	තිරොකුධධ	"	6 - 7
6.	පඤ්චපුකතඛාදක	"	8 - 9
7.	සත්තපුකතඛාදක	"	8 - 11
8.	ගොණ	"	10 - 13
9.	මහාපෙසකාර	"	12 - 13
10.	බලලාවිය	"	14 - 17
11.	නාග	"	16 - 19
12.	උරග	"	18 - 21

2. උඛබරිවග්ගො 22-75

1.	සංසාරමොචක	පෙතවස්ත්‍ර	22 - 25
2.	සාරිපුකතඤ්චරසස මාතු	"	26 - 29
3.	මනනා	පෙතවස්ත්‍ර	28 - 35
4.	නඤ්ඤ	"	36 - 39
5.	මට්ඨකුණ්ඩලී	"	38 - 43
6.	කණ්ඨ	"	42 - 47
7.	ධනපාල	"	46 - 51
8.	වූලලපෙට්ඨි	"	50 - 53
9.	අංකුර	"	52 - 65
10.	උඤ්ඤමාතු	"	66 - 67
11.	සුකත	"	66 - 69
12.	කණ්ඨමුණ්ඨ	"	68 - 73
13.	උඛබරි	"	72 - 75

විසය සූචි

3. මූලවග්ගො 76-99

1.	අභිජ්ජමාන පෙනවිජ්ජු	76 - 79
2.	සානුවාසී ,, ..	78 - 85
3.	රථකාර ,, ..	84 - 87
4.	භුස ,, ..	86 - 87
5.	කුමාර ,, ..	88 - 91
6.	සෙරණී ,, ..	90 - 93
7.	මිගලුද්දක ,, ..	92 - 95
8.	දුතියමිගලුද්දක ,, ..	94 - 97
9.	කුට්ඨිනිච්ඡයික ,, ..	96 - 99
10.	ධාතුච්චණ්ණක ,, ..	98 - 99

4. මහාවග්ගො 100-161

1.	අමබසකඛර පෙනවිජ්ජු	100 - 121
2.	සෙරිසසක ,, ..	120 - 133
3.	නාඤක ,, ..	134 - 143
4.	රෙවතී ,, ..	142 - 147
5.	උඛුඤු ,, ..	146 - 149
6.	කුමාර ,, ..	148 - 151
7.	රාජපුත්ත ,, ..	150 - 153
8.	ගුථබාදක ,, ..	152 - 153
9.	ගුථබාදකපෙතී ,, ..	154 - 155
10.	ගණ ,, ..	154 - 157
11.	පාටලිපුත්ත ,, ..	156 - 157
12.	පොක්කරණී ,, ..	158 - 159
13.	අමබරුක්ඛ ,, ..	158 - 159
14.	භොගසංභරණ ,, ..	158 - 159
15.	සෙට්ඨිපුත්ත ,, ..	158 - 161
16.	සට්ඨිකුටසහසස ,, ..	160 - 161

සුභනන්තපිටකෙ
පෙනවනුපාලී

සුභතනාපිටකේ පෙනවනුපාලී

නමො තසා භගවතො අරහතො සමමා සමබ්බසස.

උරගචගෙහා පඨමො

1. 1

1. ඛෙතකුපමා අරහතො දයකා කසසකුපමා,
බිජුපමං දෙයාධම්මං එතො නිබ්බතනෙ එලං.
2. එතං බ්ඡං කසී ඛෙතං පෙනානං දයකසස ච,
තං පෙනා පරිභුඤ්ජනී දතා පුඤ්ඤනා වඩ්ඪතී.
3. ඉධෙව කුසලං කතවා පෙනෙ ච පටීපුජීය
සඤ්ඤා කමතිට්ඨානං කමමං කතාන හද්දක'නතී.

ඛෙතකුපමපෙනවන්ථු පඨමං.

1. 2

4. කායො තෙ සබ්බයොවග්ගෙණා සබ්බා ඔභාසනෙ දීසා,
මුඛං තෙ සුකරසෙසව කිං කම්මකරී පුරෙතී.
5. කායෙන සඤ්ඤිතො ආසිං වාචායාසිමස ඤ්ඤිතො,¹
තෙන මෙ තාදියො වග්ගෙණා යථා පසසසි නාරද.
6. තං තරාහං² නාරද මුඛී සාමං දිට්ඨමීදං තයා,
මාකාසි මුඛසා පාපං මා ඛො සුකරමුඛො අහු'නි.

සුකරමුඛපෙනවන්ථු දුතීයං.

1. වාචායාසිං අසඤ්ඤිතො - සිමු ii සා. 2. තාහං - ආ.

1. 3

- 7. දිබ්බං සුභං ධාරෙසි වණණධාතුං
වෙභාසයං තිට්ඨසි අනතලිකෙඛ,
මුඛඤ්ච තෙ කිමයො පුතීගඤ්ච
බාදනති කිං කම්මමකාසි පුබ්බෙති?
- 8. සමඤ්ඤා අභං පාපො¹ දුට්ඨවාචො
තපස්සිරූපො මුඛසා අසඤ්ඤානො,
ලඤ්ඤා ච මෙ තපසා වණණධාතු
මුඛඤ්ච මෙ පෙසුනියෙන පුතී.
- 9. තස්සිදං තයා නාරද සාමං දිට්ඨං
අනුකම්පකා යෙ කුසලා විදේශපුං,
මා පෙසුනං මා ච මුසා අභාණි
යඤ්ඤා තුචං භොතිසි කාමකාමී'ති.

සුතීමුඛපෙතවිද්‍යා තතියං.

1. 4

- 10. යං කිඤ්චාරම්මණං කඤ්චා දජ්ජා දනං අමච්ඡරී,
පුබ්බපෙනෙ ච ආරබ්භ අචවා වජ්ඣ දෙවතා.
- 11. වනතාරො ච මහාරාජෙ ලොකපාලෙ යසස්සිනො,
කුචෙරං ධනරට්ඨං ච වීරූපඤ්ඤා වීරූළභකං,
තෙ චෙච පුජිතා භොනති දයකා ච අනිපඵලා.
- 12: න හි රුණණං ච යොකො වා යා වඤ්ඤා පරිදෙවනා,
න තං පෙතස්ස අඤ්ඤා ඵලං තිට්ඨනති ඤාතයො.
- 13. අයඤ්ච මො දකඛිණා දිනනා සඛ්ඤාමි සුප්පතිට්ඨිතා,
දීඝරතං භිතායස්ස යානසො උපකප්පති'ති.

පිට්ඨධිතලිකපෙතවිද්‍යා වතුසං.

1. පාපොති - මරණ.

1. 5

- 14. තිරොකුඳෙඩ්දසු තිට්ඨන්ති සන්ධිසිඛ්ඛාටකෙසු ව,
ද්වාරබාහාසු තිට්ඨන්ති ආගන්ථාන සකං සරං.
- 15. පහුතෙ අක්ඛපානමිඛි ඛජ්ජභොජෙජ උපට්ඨිතෙ,
න තෙසං කොච්චි සරති සත්තානං කම්මපච්චියා.
- 16. එවං දදන්ති ඤාතීනං යෙ භොක්ඛි අනුකම්පකා,
සුචිං පඤ්ඤං කාලෙන කප්පියං පානභොජනං.
ඉදං චො ඤාතීනං භොතු සුචිතා භොනතු ඤාතයො,
- 17. තෙ ව තස්ස සමාගන්ථො ඤාතීපෙතා සමාගතො.
පහුතෙ අක්ඛපානමිඛි සක්කච්චිං අනුමොදරෙ,
- 18. චීරං ජීවනතු නො ඤාති යෙසං භොතු ලභාමසෙ.
අමිතාකඤ්චි කතා පුජා දයකා ච අතිපථලා,
- 19. න හි තස්ස කසි අස්ථි ගොරකෙඛ්ඛස්ස න චිජ්ජති.
වණ්ණජ්ජා තාදිසි නස්ථි තිරිකෙඤ්ඤන කයාකකයං,
ඉතො දිනෙනන යාපෙභ්ඛි පෙතා කාලකතා තභිං.
- 20. උනකමෙ උදකං වට්ඨං¹ යථා නිත්තං පවත්ති,
එවමෙව ඉතො දික්ඛං පෙතානං උපකප්පති.
- 21. යථා වාරීවහා පුරා පරිපුරෙහති සාගරං,
එවමෙව ඉතො දික්ඛං පෙතානං උපකප්පති.
- 22. අද්ධි මෙ අකාසි මෙ ඤාතිමිත්තො සධා ව මෙ,
පෙතානං දක්ඛිණං දජ්ජා පුඤ්ඤ කතමනුසාරං.
- 23. න හි රුණ්ණං ව සොකො වා යා වඤ්ඤා පරිදෙවනා,
න තං පෙතානමඤ්චාය එවං තිට්ඨන්ති ඤාතයො.
- 24. අයඤ්චි ඛො දකඛිණං දිනනා සඛ්ඛමිඛි සුසතිට්ඨිතා,
දීඝරත්තං භිත්තාසසු යානසො උපකප්පති.
- 25. සො ඤාතිධම්මො ව අයං නිදසෙමිතො.
පෙතාන පුජා ව කතා උලාරා,
බලඤ්චි භික්ඛුනමනුසාරදික්ඛං
තුමෙහති පුඤ්ඤං පසුතං අනප්පක'න්ති.

තිරොකුඳ්දිපෙතවික්‍රී පඤ්චමං.

1. පුඨං - මෙසං.

1. 6

- 26. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාසි දුග්ගන්ධා පුත්ථි වායසි,
මකඛිකා පරිකිණ්ණොච්ච කා නු ත්ථිං ඉධ තිට්ඨසී' ති.
- 27. අභං හදනොත පෙනිමති දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකමමං කරිත්ථාන පෙනලොකමිතො ගතා.
- 28. කාලෙන පඤ්ඤා පුත්තානි සායං පඤ්ඤා පුත්තාපරෙ,
විජායිත්ථාන ඛාදමි තෙපි නා භොතති මෙ අලං.
- 29. පරිඨග්ගති දුමායති චුදයා' හදයං මම,
පානීයං න ලභෙ පාතුං පස්ස මං ඛායනං ගත'න්ති.
- 30. කිත්තනු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිස්ස කමමවිපාකෙන පුත්තමංසානි ඛාදසී' ති.
- 31. සපත්ති මෙ ගබ්හිති ආසි තස්සා පාපං අවෙතයි,
සාභං පදුට්ඨමනසා අකරිං ගබ්හපාතනං.
- 32. තස්සා දෙච්චාසිතො ගබ්හො ලොභිතඤ්ඤච පග්ගරි,
තදස්සා මාතා කුපිතා මග්ගං ඤාති සමානයි.
- 33. සපථඤ්ඤා මං කාරෙසි පරිභාසාපයි ච මං,
සාභං ඤාරඤ්ඤා සපථං මුසාවාදං අභාසිසං:
පුත්තමංසානි ඛාදමි සවෙ තං පකතං මයා.
- 34. තස්ස කමමස්ස විපාකෙන මුසාවාදස්ස චුභයං,
පුත්තමංසානි ඛාදමි පුඛ්ඛලොභිතමකඛිතා' ති.

පඤ්චපුත්තඛාදකපෙතවස්ත්‍ර ජට්ඨමං.

1. 7

- 35. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාසි දුග්ගන්ධා පුත්ථි වායසි,
මකඛිකාපරිකිණ්ණොච්ච කා නු ත්ථිං ඉධ තිට්ඨසී' ති.

1. ඉද්දං - කතරි.

- 36. අභං භද්දෙනා පෙනිච්චි දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිඤ්චාන පෙනලොකම්මො ගතා.
- 37. කාලෙන සත්ත පුත්තානි සායං සත්ත පුත්තාපරෙ,
විජායිඤ්චාන බාදුම් තෙපි නා භොග්ගි මෙ අලං.
- 38. පරිධායනි ධුමායනි බුද්ධා භද්දං මම,
නිබ්බුතීං නාධිගච්චාමි අභිද්දෙධිව අනපෙ'ති.
- 39. කිනත්ත කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසසා කම්මවිපාකෙන පුත්තමංසානි බාදුසී'ති.
- 40. අහු මග්ගං දුවෙ පුත්තා උභො සම්පන්නයොඛනා,
සාභං පුත්තබ්බුපෙනා සාමිකං අනිමඤ්ඤිසං.
- 41. තතො මෙ සාමිකො කුද්දො සපතතිං අඤ්ඤමානයි,
සා ව ගබ්භං අලභිඤ්ච තසසා පාපං අවෙනයිං.
- 42. සාභං පදුට්ඨමනසා අකරිං ගබ්භපාතනං,
තසසා තෙමාසිකො ගබ්භො පුත්ලොභිතකො පති.
- 43. කදසසා මාතා කුපිතා මග්ගං ඤාතී සමානයි,
සපර්ඤ්ඤා මං කාරෙසි පරිභාසාපයි ව මං.
- 44. සාභං සොරඤ්ඤා සපරං මුසාවාදං අභාසිසං,
පුත්තමංසානි බාදුම් සවෙ තං පකතං මයා.
- 45. තසසා කම්මසසා විපාකෙන මුසාවාදසසා වුභයං,
පුත්තමංසානි බාදුම් පුබ්බලොභිතමකඤ්චා'ති.

සත්තපුත්තබාදකපෙනවිඤ්ච සත්තමං.

1. 8

- 46. කිනත්ත උම්මනෙරුපොව ලායිඤ්චා හරිතං කිණං,
බාද බාදති ලපසි ගතසත්තං ජරග්ගවං.
- 47. න භි අනෙතන පානෙන මනො ගොණො සමුට්ඨගෙ,
තිංසි බාලො ව දුමෙමධො යථා තඤ්ඤො ව දුමෙති ති.

- 48. ඉමෙ පාද ඉදං සීසං අයං කායො සවාලධී.
නෙතතා තපෙච නිට්ඨන්ති අයං ගොතො සමුට්ඨගෙ.
- 49. නායාකසීස හත්ථපාද කායො සීසඤ්ච දීසසති,
රුදං මත්තිකථුපසථී න නු කුඤ්ඤච දුමමති'ති.
- 50. ආදිත්තං වත මං සත්තා සහසිත්තංච පාවකං,
වාරීහා වීය ඔසිඤ්චං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 51. අබ්බුළුහං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතසීස පිතුසොකං අපානුදී.
- 52. ස්වාහං අබ්බුළුහසලොසථී සීතිභුතොසථී නිබ්බුතො,
න සොවාථී න රොදථී තච සුඤ්ඤාන මාණව.
- 53. එවං කරොන්ධී සප්පඤ්ඤා යෙ භොතති අනුකම්පකා,
චිතිවත්තයන්ති සොකමහා සුභාතො පිතරං යථා'ති.

ගොණපෙතවක්‍රී අට්ඨමං.

1. 9

- 54. ගුරුඤ්ච මුත්තං රුහිරඤ්ච පුබ්බං
පරිභුඤ්ඤති කිසසා' අයං විපාකො,
අයනනු කිං කම්මමකාසි නාරී
යා සබ්බද ලොහිතපුබ්බහසකා.
- 55. නවානි වජ්ජානි සුභානි වෙච
මුදුනි සුදධානි ච ලොමසානි,
දිනානි මිසසා කිතකා හවන්ති
අයනනු කිං කම්මමකාසි නාරී'ති.
- 56. හරියා මමෙසා අහු හදනෙත
අදසිකා මච්ඡරිණි කදරියා,
සා මං දදන්තං සමණබ්‍රාහ්මණානං
අපෙකාසති පරිභාසති ච.
- 57. ගුරුඤ්ච මුත්තං රුහිරඤ්ච පුබ්බං
පරිභුඤ්ඤති අසුචිං සබ්බකාලං,
එතඤ්ච තෙ පරලොකසමී භොතු
වජ්ජා ච තෙ කිතකසමා හවන්තු
එතාදිසං දුච්චරිතං චරිතා
ඉධාගතා චිරරත්තාය ඔදති'ති.

මහාපෙසකාරපෙතවක්‍රී නවමං.

1. 10

- 58. කා නු අනොච්චානසමී තිට්ඨනති නුපනිකමි,
උපනිකමසසු හදෙදු ජං පසසාම තං මහිදධික'නති.
- 59. අට්ඨියාමි හරායාමි නග්ගා නිකමිතුං ඛහි,
කෙසෙහමහි පට්ඨිජනනා පුඤ්ඤං මෙ අපකං කත'නති.
- 60. හත්ඤ්ඤාරියං දදමි තෙ ඉමං දුස්සං නිවාසය
ඉමං දුස්සං නිවාසෙඤ්ඤා ඛහි නිකමි සොහතො:
උපනිකමසසු හදෙදු ජං පසසාම තං ඛහිට්ඨිත'නති.
- 61. හපෙඤ්ඤා හපෙ තෙ දිනතං න මග්ගං උපකපති,
ඵසෙඤ්ඤාසකො සදෙධා සමමා සමබ්බසාවගො.
- 62. ඵතං අච්ඡාදධිජාන මම දකඛිණමාදිස,
අඵාහං සුඛිතා හෙසසං සබ්බකාමසමිදධිනී'ති.
- 63. තං ච තෙ නග්ගාපධිජාන විලිඛෙජානා වාණිජා,
චිකෙඤ්ඤාච්ඡාදධිජාන තසසා දකඛිණමාදිසුං.
- 64. සමනනාරා නුඤ්ඤෙධං විපාකො උදපජ්ජඵ,
හොජනච්ඡාදනපානියං දකඛිණාය ඉදං ඵලං.
- 65. තතො සුඤ්ඤා සුච්චසනා කාසිකුඤ්ඤාමධාරිණි,
හසනති විමානා නිකමි දකඛිණාය ඉදං ඵලනති'.
- 66. සුච්චකරුපං රුචිරං විමානං තෙ පහාසති,
දෙවතෙ පුඤ්ඤාච්ඡාදන කිසස කමමසසිදං ඵල'නති.
- 67. හිසබ්බතො වරමානසස දෙණිනිමමජ්ජනං අහං,
අදසිං උජ්ඣුතසස විපසගෙහන වෙතසා
- 68. තසස කමමසස කුසලසස විපාකං දීසමනාරං,
අනුභොමි විමානසමී තඤ්ඤාදනි පට්ඨිකකං.
- 69. උඤ්ඤං චතුහි මාසෙහි කාලකිරියා හවිසසති,
ඵකනතං කට්ඨකං ඤෙරං නිරයං පපතිසසහං.

1. විලිඛෙජාන - මෙසං.

- 70. වතුකකණ්ණං වතුඥාරං විභක්ඛං භාගසො මීතං,
අයොපාකාරපරියන්තං අයසා පටිකුජ්ජිතං.
- 71. තස්ස අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමන්තා යොජනස්තං ඵරිඤා තිට්ඨති සබ්බද.
- 72. නත්ථාහං දීසමඤ්ඤානං දුක්ඛං වෙදිස්සං වෙදනං,
ඵලඤ්ඤි පාපකමමස්ස තස්මා සොවාමහං භුස්'නති.

බලලාවියපෙතවික්‍රම දසමං.

1. 11

- 73. පුරතොව සෙතෙන පලෙති භත්ථිනා
මජ්ඣෙකං පන අස්සතරිරටෙන,
පච්ඡා ව කඤ්ඤා සිව්කාය නියාති
ඔභාසයනති දස සබ්බසෝ දිසා.
- 74. තුමෙක පන මුග්ගරභත්ථපාණිනො
රුද්ධමුඛා භික්ඛපභික්ඛගහතා,
මනුස්සභූතා කිමකත්ථ පාපං
යෙනඤ්ඤ මඤ්ඤස්ස පිටාරි ලොභිත'නති.
- 75. පුරතොව යො ගච්ඡති කුඤ්ඤරෙන
සෙතෙන නාගෙන වතුකකමෙන,
අමොක පුතො අහු ජෙට්ඨකො සෝ
දනාති දත්ථාන සුඛි පමොදති.
- 76. යො සො මජ්ඣෙකං අස්සතරි රටෙන
වතුකති යුතෙන සුවග්ගිතෙන,
අමොක පුතො අහු මජ්ඣිමො සො
අච්චරි දනපති වීරොවති.
- 77. යා සා ව පච්ඡා සිව්කාය නියාති
නාරි සපඤ්ඤා මීගමඤ්ඤොවනා,
අමොක ධිතා අහු සා කතිට්ඨා
භාගධිභාගෙන සුඛි පමොදති.
- 78. එතෙ ව දනාති අදංසු පුබ්බෙ
පසන්තථිතො සමණඥාණමණානං,
මයමපන මච්ඡරිනො අහුමො
පරිභාසකා සමණඥාණමණානං.
එතෙ පදත්ථා පරිවාරයනති
මයඤ්ඤි සුස්සාම නලොව ඛිතො'ති.

1. සබ්බතො - මජ්ඣං.

2. අහුජෙට්ඨපොසො - මජ්ඣං.

- 79. කිං තුමිකාකං භොජනං කිං සයනං
කථංසු¹ යාපෙථ සුපාපධම්මිනො,
පඤ්ඤාභොගෙසු අනපකෙසු
සුඛං වීරාධාය² දුඛස්ස පතො'ති.
- 80. අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්වාන පිචාම පුබ්බලොහිතං
බහුං ජිත්වා න ධාතා භොම නච්ඡාදිමෙසෙ මයං.
- 81. ඉච්චෙච මච්චා පරිදෙවයනති
අදයකා පෙච්ච යමස්ස යාධිනො,
යෙ තෙ විදිත්වා³ අධිගමම භොගෙ
න භුඤ්ජෙරෙ නාපි කරොනති පුඤ්ඤං.
- 82. තෙ බුච්චිපාසුපගතා පරස්ස
පෙනා වීරං ක්ඛායරෙ ඩඤ්ඤමානා,
කමමාති කත්වාන දුබුද්දයාති
අනුභොගෙස්ස දුක්ඛං කට්ඨකපථලාති.
- 83. ඉහතරං හි ධනං ධඤ්ඤං ඉහතරං ඉධ ජිවීතං,
ඉහතරං ඉහතරතො ඤ්ඤාදීපං කඨිරාථ පඤ්ඤිතො.
- 84. යෙ තෙ ඵලං පජානන්ති නරා ධම්මස්ස කොච්චිද
තෙ දුතො නපමජ්ජන්ති සුත්වා අරහතං වචො'ති.

නාගපෙතවැස්සු ඵකාදසමං.

1. 12

- 85. උරගොච තචං ජිණ්ණං හිත්වා ගච්ඡති සංතනුං,
ඵලං සරීරෙ නිබ්බොගෙ පෙනෙ කාලකතෙ සති.
- 86. ඩඤ්ඤමානො න ජානාති ඤ්ඤානං පරිදෙවීතං,
තස්මා ඵතං න රොදමී⁴ ගතො සො තස්ස යා ගතී'ති.
- 87. අනච්චිතො⁵ තතො ආග නානුඤ්ඤාතො ඉතො ගතො,
ඤ්ඤාගතො තථාගතො කා තස්ස පරිදෙවිතා.

- 1. කථංසු - මඡසං.
- 2. වීරාධාය - සා.
- 3. විදිච්ච - මඡසං.
- 4. ඵලං න සොචාමි - මඡසං.
- 5. අනච්චිතො - මඡසං.

- 88. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං,
තසමා එතං න රොදමී ගතො සො තසස යා ගතී'ති.
- 89. සචෙ රොදෙ කියා අසසං තඤ්ඤ මෙ කිං ඵලං සියා,
ඤාතීතිකපුභජානං භියොයා නො අරතී සියා.
- 90. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං
තසමා එතං න රොදමී ගතො සො තසස යා ගතී'ති.
- 91. යථාපි දුරකො චන්දං ගච්ඡන්තිමනුරොදති,
ඵචං සමපදමෙවෙතං යො පෙතමනුසොචති.
- 92. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං,
තසමා එතං න රොදමී ගතො සො තසස යා ගතී'ති.
- 93. යථාපි බ්‍රහ්මෙ උදකුමෙහා භිනොනා අපච්චසන්ධියො,
ඵචං සමපදමෙවෙතං යො පෙතමනුසොචති.
- 94. ඩඤ්ඤාමානො න ජානාති ඤාතීනං පරිදෙවීතං,
තසමා එතං න රොදමී ගතො සො තසස යා ගතී'ති.

උරගපෙතවස්ත්‍ර ආදසමං.

උරගවග්ගො පදමො නිට්ඨිතො.

තසසුද්දනං:

බෙහෙණ්ණි සුකරං පුත්ති පිට්ඨණ්ණාපි තිරොකුඨධං,
පණ්ණාපි සත්තපුඤ්ණණ්ණි ගොණ්ණණ්ණි පෙසකාරකං,
තථා බලලොචියං නාගං උරගණ්ණෙව ආදසාති.

2. උඩබර්වගො

2. 1

95. නගනා දුබඹණ්ණරූපාසි කිසා ධමනීසඤ්ඤා,
උප්පාසුලිකෙ කිසිකෙ කා නුඤ්ඤා ඉධ තිට්ඨසී'ති.
96. අභං භද්දෙන පෙනිමඤ්ඤා දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකමමං කරිඤ්ඤාන පෙනලොකමිතො ගතා'ති.
97. කිනඤ්ඤා කායෙන වාචාය මනසා පුකකටං කතං,
කිසස කමමවිපාකෙන පෙනලොකමිතො ගතා'ති.
98. අනුකමපකා මග්ගං නාභෙසුං භද්දෙන
පිතා ව මාතා අඵවාසි ඤ්ඤානකා,
යෙ මං නියොජෙය්‍යං දද්ධි දනං
පසන්නවිතො සමණ්ණාභමණානං.
99. ඉතො අභං වසස සතානි පඤ්ඤා
යං ඵවරූපා විචරමි නගනා,
බුද්ධා නණ්ණාය ව ධජ්ජමානා
පාපසස කමමසස ඵලං මමෙදං.
100. වජ්ජමි තං අය්‍ය පසන්නවිතො
අනුකමප මං ධීරි මභානුභාව,
දඤ්ඤා ව මෙ ආදිසස යං භි කිඤ්ඤා
මොවෙහි මං දුග්ගතියා භද්දෙනාති.
101. සාධුති සො පච්චසුඤ්ඤා සාරිපුඤ්ඤානුකමපකො,
භික්ඛුනං ආලොපං දඤ්ඤා පාණිමනනඤ්ඤා වෙලකං;
ථාලකසස ව පානියං තසසා දකඤ්ඤාමාදිසි.
102. සමනනිකරානුද්දිට්ඨො විපාකො උදපජ්ජට්ඨ,¹
භොජනච්ඡාදනපානියං දකඤ්ඤාය ඉදං ඵලං.
103. තතො සුඤ්ඤා සුච්චසනා කාසිකුඤ්ඤාමධාරිණි,
විචිකචඤ්ඤාභරණා සාරිපුඤ්ඤාමුපසඤ්ඤාමි'ති.
104. අභිකකනෙන වඤ්ඤාන යා ඤ්ඤා තිට්ඨසී දෙවනෙ,
භොසෙනති දිසා සඤ්ඤා ඔසඤ්ඤා විය තාරකා.

1. ඵර - මඤ්ඤා.

2. උපපජ්ජට් - භිද්ධි.

- 105. කෙන නෙ තාදියො වෛශ්ණො කෙන නෙ ඉධම්ඝ්ඛිති,
උප්පජ්ජනති ච නෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා?.
- 106. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුණ්ණං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වෛශ්ණො ච නෙ සබ්බදියා පභාසති?ති
- 107. උප්පණ්ඩුකිං කිසං ඡාතං නග්ගං ආපතිනච්ඡවීං¹
මුනි කාරුණිකො ලොකෙ තං මමද්දකම් දුක්ඛිතං.
- 108. භීතඤ්ඤා ආලොපං දක්වා පාණිමත්තස්ස චොලකං,
ථාලකස්ස ච පාතීයං මම දක්ඛිණමාදිසි.
- 109. ආලොපස්ස එලං පස්ස හත්තං වස්සසතං දස,
භුණ්ණාමි කාමකාමීති අනෙකරසබ්බස්සත්තං
- 110. පාණිමත්තස්ස චොලස්ස විපාකං පස්ස යාදිසං,
යාවතා නානුරාජස්ස විජිතයම් පට්ඨජද.
- 111. තතො බහුතරා හතොත වජ්ජානච්ඡාදනාති මෙ,
කොසෙය්‍යකම්බලියාති ඛොමකප්පාසිකාති ච,
- 112. විපුලා ච මහග්ගා ච නෙපාකාසෙව ලම්බරෙ,
සාහං තං පරිද්භාමි යං යං භි මනසො පියා.
- 113. ථාලකස්ස ච පාතීයං විපාකං පස්ස යාදිසං,
ගමිතීරා චතුරස්සා ච පොකබරඤ්ඤස්ස සුනිමිතා.
- 114. සාතොදකා² සුප්පතිත්වා සීනා අප්පට්ඨනධියා,
පදුමුප්පලසඤ්ජනනා වාරිකිඤ්ජනසුරිතා.
- 115. සාහං රමාමි කීළාමි මොදුමි අකුතොහයා,
මුනිං කාරුණිකං ලොකෙ හතොත වජ්ජිතුමාගතා'ති.

සංසාරමොචකපෙතවස්ත්‍ර පයමං.

1. සමපතිතච්ඡරි - මජ්ඣ.
2. සෙතොදකා - පිටු.

2. 2.

- 116. නගනා පුබබණ්ණරූපාසී කිසා ධමනිසඤ්ඤා,
උප්පාසුලිකෙ කිසිකෙ කා නු කුං ඉධ තිට්ඨසී'ති.
- 117. අභං තෙ සකියා මාතා පුබබ අඤ්ඤාසු ජාතිසු,
උප්පනතා පෙතතිවිසයං බුප්පිපාසසමප්පිතා.
- 118. ජඩ්ඛිතං බිපිතං බෙලං සිඤ්ඤාණිකං සිලෙසුමං,
වසඤ්ඤා ධග්ගමානානං විජානානඤ්ඤා ලොභිතං.
- 119. වණිතානඤ්ඤා යං සානසීසව්ඪිඤ්ඤාන ලොභිතං
බුද්ධපරෙතා භුඤ්ඤාමි ඉඤ්ඤාපුරිසනිසසිතං.
- 120. පුබබලොභිතභක්ඛාසු¹ පසුතං මානුසාන ව,
අලොනා අනගාරා ව නිලමඤ්ඤා පරායනා.
- 121. දෙහි පුඤ්ඤා මෙ දුතං දකින උඤ්ඤාභි² මෙ,
අපෙච නාම මුඤ්ඤායං පුබබලොභිතභොජනා.
- 122. මානුසා වචනං සුඤ්ඤා උප්පිඤ්ඤානුකම්පකො,
ආමනභි මොග්ගලොනං අනුරුඤ්ඤා කප්පිතං.
- 123. වතපෙසා කුට්ඨො කඤ්ඤා සඤ්ඤා වානුඤ්ඤා අද,
කුට්ඨො අනාපානඤ්ඤා මානු දකඤ්ඤාමාදිසී.
- 124. සමනනරානුඤ්ඤාටො විපාකො උදපඤ්ඤා,
භොජනං පානියං වඤ්ඤා දකඤ්ඤාය ඉදං ඵලං.
- 125. තතො පුද්ධා සුච්චසනා කාසිකුඤ්ඤාමධාරිණි,
විචිතවකුඤ්ඤා කොලිතං උපසඤ්ඤාමි.
- 126. අභිකකනොනන වඤ්ඤාන යා කුං තිට්ඨසී දෙවතෙ,
ඔභාසෙතඤ්ඤා දියා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
- 127. කෙන තෙ තාදියො වඤ්ඤාන කෙන තෙ ඉධමිජ්ඣති,
උප්පඤ්ඤා ව තෙ භොගා යෙ කෙච්චි මනසො පියා.

1. පුබබලොභිතං භක්ඛාසු - මජ්ඣ.
 2. අනවාදියාහි - මජ්ඣ.

- 128. පුට්ඨාමි නං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුඤ්ඤං;
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගො ච තෙ සබ්බද්දිසා පභාසති.
- 129. සාරිපුත්තසසභං මාතා පුබ්බෙ අඤ්ඤසු ජාතිසු,
උප්පන්නා පෙතතිවිසයං බුද්ධිපාසසමපජිතා.
- 130. ජධ්ධිතං බිජිතං බෙලං සිඛකාණිකං සිලෙසුමං,
වසඤ්ඤා ධංගමානානං විජාතානඤ්ඤා ලොභිතං.
- 131. වණිතානඤ්ඤා යං සානසීයවජ්ජනාන ලොභිතං,
බුද්ධපරෙතා භුඤ්ඤාමි ඉතීපුරිසතිසසිතං.
- 132. පුබ්බලොභිතභසකාසමි පසුතං මානුසාන ව,
අලෙතා අනගාරා ව නීලමඤ්ඤා පරායතා.
- 133. සාරිපුත්තසස දුනෙන මොදමි අකුතොභයා,
මුතීං කාරුණිකං ලොකෙ භජොත වජ්ඣකුමාගතා'ති.

සාරිපුත්තතෙජරසස මාතුපෙතවික්‍රම දුතියං.

2. 3

- 134. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාසි කිසා ධම්මි සඤ්ඤා,
උප්පාසුලිකෙ කිසිකෙ කා නු ඤා ඉධං තිට්ඨසි?.
- 135. අභං මතතා තුවං තිසසා සපතති තෙ පුරෙ අභුං,
පාපකමමං කරිඤාන පෙතලොකමිතො ගතාති.
- 136. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කමමවිපාකෙන පෙතලොකමිතො ගතා?.
- 137. වග්ගො ච එරුසා වාසිං ඉසසුකි මචජරි සයා,¹
තාභං දුරුතං විඤාන පෙතලොකමිතො ගතා.

1. සධ - සිඳු ii.

138. සබ්බං¹ අභවසි ජානාමී යථා තං චන්තිකා අහු,
අඤ්ඤකුචෝ ඛො තං පුච්ඡාමී කෙනායි පංසුකුණ්ඩිතා².
139. සීසං නභාතා තං ආයි සුචිච්ඡා අලංකිතා,
අභකුචෝ ඛො තං අධිමනං සමලංකිතතරා තයා.
140. තසසා මෙ පෙකුමානාය යාමීකෙන සමනායි,
තනො මෙ ඉසසා වීචුලා කොඛො මෙ සමච්ඡායථ.
141. තනො පංසුං ගභෙතාන පංසුතා තං හී ඔකිරිං,
තසස කමමච්චාකෙන තෙනමහි පංසුකුණ්ඩිතා.
142. සබ්බං අභවසි ජානාමී පංසුතා මං තිමොකිරි,
අඤ්ඤකුචෝ ඛො තං පුච්ඡාමී කෙන ඛජ්ජසී කච්ඡුයා.
143. හෙසජ්ජහාරි උභයො වනනාං අගමීඝසෙ,
තිකුචෝ හෙසජ්ජමාහරී අභකුචෝ කපිකච්ඡුතො.
144. තසසා න්‍යාජානමානාය සෙය්‍යං න්‍යාහං සමොකිරිං,
තසස කමමච්චාකෙන තෙන ඛජ්ජාමී කච්ඡුයා.
145. සබ්බං අභවසී ජානාමී සෙය්‍යං මෙ තං සමොකිරි,
අඤ්ඤකුචෝ ඛො තං පුච්ඡාමී කෙනායි නඤ්ඤා තුචං.
146. සභායානං සමයො ආයි ඤාතිනං සමීති අහු,
තිකුචෝ ආමනතිතා ආයි සසාමීතී තො ච ඛො අහං.
147. තසසා න්‍යාජානමානාය දුසස්නානාහං අපානුදිං,
තසස කමමච්චාකෙන තෙනමහි නඤ්ඤා අහං.

1. සච්චං - මජ්ඣං.
2. කුච්චිකා - ඕච්චි.

148. සබ්බො¹ අහසි ජානාමී දුසස්සං මෙ ජං අපානුදී,
අක්ඛණ්ණො ඛො තං පුච්ඡාමී කෙනනාසි ගුරුගන්ධතී.
149. තව ගන්ධණ්ණො මාලණ්ණො පච්චරුණ්ණො විලෙපනං.
ගුරුකුපෙ අතාරෙසිං තං පාපං පකතං මයා;
තස්ස කම්මච්චපාකෙන තෙනමහී ගුරුගන්ධතී.
150. සබ්බො අහසි ජානාමී තං පාපං පකතං තයා,
අක්ඛණ්ණො ඛො තං පුච්ඡාමී කෙනනාසි දුග්ගතා තුවං.
151. උභින්නං සමකං ආසි යං ගෙහෙ විජ්ජතෙ ධනං,
සනෙතසු දෙයාධමමෙසු දීපං නාකාසිමඝ්ඝනො,
තස්ස කම්මච්චපාකෙන තෙනමහි දුග්ගතා අහං.
152. තදෙව මං ජං අවච්ච පාපකම්මං තියෙවසි
ත හි පාපෙහි කම්මෙහි පුලභා භොති සුග්ගති.
153. වාමනො ජං මං පච්චෙසි අරොපි මං උසුයාසි
පස්ස පාපානං කම්මානං ච්චාකො භොති යාදීසො.
154. තෙ සරදසියො ආසුං තානෙවාහරණානි මෙ,
තෙ වරුණ්ණො පරිවාරෙතහී න භොගා භොතති සස්සතා.
155. ඉදන්ති භුතස්ස පිතා ආපණා ගෙහමෙහීති,
අපෙච්ච තෙ දදෙ කිඤ්චි මා සු තාව ඉතො අගා.
156. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාමහී කිසා ධමනිසඤ්ඤා,
කොපිතමෙතං ඉත්ථිනං මා මං භුතපිතාදුස,
157. හන්ද කිං තාහං දමී කිං වා ව තෙ කරොමාහං,
යෙන ජං සුචිතා අස්ස සබ්බකාමසම්බුතී.

- 158. වක්ඛාරො භික්ඛු සඤ්ඤා වක්ඛාරො පුන පුග්ගලා,
අට්ඨ භික්ඛු භොජයිතො මම දක්ඛණමාදිස,
තදහං සුඛිතා භෙසසං සබ්බකාමසමිද්ධිනී.
- 159. සාධුකි සා පටිසුසුතො භොජයිතොට්ඨ භික්ඛවො,
වජ්ජෙහවජාද්ධිකාන තස්සා දක්ඛණමාදිසි.
- 160. සමනනාරානුද්ධො වීපාකො උදපජ්ජථ,
භොජනවජාදනපානීයං දක්ඛණොය ඉදං ඵලං.
- 161. තතො සුද්ධා සුච්චසනා කාසිකුඤ්ඤමධාරිණී,
වීචිනවජාහරණා සපඤ්ඤං උපසඤ්ඤි.
- 162. අභිසංගොගනා වජ්ජෙහන යා සං තිට්ඨසී දෙවතෙ,
ඔභාසෙතතී දිසා සබ්බා ඔසධි වීය තාරකා.
- 163. කෙත තෙ තාදිසො වජ්ජෙහනා කෙත තෙ ඉධමිජ්ජකිති
උපජ්ජකන් ව තෙ භොගා යෙ කෙචී මනසො පියා.
- 164. පුච්ඡාමි තං දෙවී මහානුභාවෙ
මනුසසභුතා කිමකාසි පුද්දං,
කෙනාසි ඵවං ජලිතානුභාවා
වජ්ජෙහනා ව තෙ සබ්බදිසා පහාසතී?ති.
- 165. අහං මහතා තුවං තිස්සා සපඤ්ඤි තෙ පුරෙ අහුං,
පාපකමමං කරිකාන පෙතලොකමිතො ගතා.
- 166. තව දනෙන දිනෙන මොදමි අකුතො හයා,
චීරං ජීවාහි හගිති සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි.
- 167. අසොකං චීරජං යානං ආවාසං වසවකන්තං,
ඉධ ධම්මං චරිකාන දනං දකාන සොභතො.
විනෙය්‍ය මච්ඡරමලං සමුලං,
අනිඤ්ඤිතා සහග්‍රමෙහි යානන්ති.

මක්ඛාපෙතවක්‍රීපාළු තතිසං.

2. 4

- 168. කාළි දුඛඛණ්ණරූපාසි ඵරුසා භීරුදසසනා,
පිඛොලාසි කළාරාසි න නං මඤ්ඤුමි මානුසිනති.
- 169. අභං නන්ද නන්දසෙනා¹ හරියා තෙ පුරෙ අහුං,
පාපකමමං කරිකාන පෙතලොකමිතො ගතාති.
- 170. කීනනු කායෙන වාචාය මනසා දුක්කටං කතං,
කීසා කමමවිපාකෙන පෙතලොකමිතො ගතා.
- 171. වණ්ඨි ඵරුසවාචා ව තසි වාසිං අභාරවා,²
තාභං දුරුභතං වසාන පෙතලොකමිතො ගතා.
- 172. භන්දුකාරියං දදමි තෙ ඉමං දුසසං නිවාසය,
ඉමං දුසසං නිවාසෙකවා එඪි නෙඤ්ඤාමි නං සරං.
- 173. වස්ඤ්ඤි අනතපානඤ්ඤි ලච්ඡසි කිං සරං ගතා,
පුතෙන ව තෙ පසසිඤ්ඤසි සුතියායො ව දකඛසි.
- 174. භපෙකන භපෙක තෙ දික්ඛං න මග්ගං උපකප්පති,
භික්ඛු ව සීලසමපනෙන චිතරාගෙ බහුසුතෙ.
- 175. තපෙභි අනතපානෙන මම දකඛිණ්ණමාදිය,
තදභං සුචිතා භෙසසං සබ්බකාමසමිදධිති.
- 176. සාධුති යො පටිසුතවා දනං විපුලමාකරි,
අනං පානං බාදනියං වස්සෙතාසනාති ව.
- 177. ජක්ඛං ගතිඤ්ඤි මාලඤ්ඤි විවිධා ව උපාගතා,
භික්ඛු ව සීලසමපනෙන චිතරාගෙ බහුසුතෙ;
තපෙකවා අනතපානෙන තස්සා දකඛිණ්ණමාදියි.
- 178. සමනනතරානුදදිට්ඨ වීපාකො උදපජ්ජථ,
භොජනච්ඡාදනපාතියං දකඛිණ්ණය ඉදං ඵලං.
- 179. තතො සුද්ධා සුච්චසනා කාසිකුක්ඛමධාරිණි,
විචිත්තවස්ථාභරණා සාමිකං උපසච්ඤමි.

1. නන්දසෙන - මජ්ඣං.
2. වණ්ඨි ව ඵරුසා වාසිං තසි වාසි අභාරො - මජ්ඣං.

- 180. අභිසංකතොනන වග්ගොනන යා තං තිට්ඨසි දෙවතෙ,
ඔභාසෙතති දිසා සබ්බා ඔසධි විය තාරකා.
- 181. කෙන තෙ තාදිසො වග්ගොනන කෙන තෙ ඉධම්ඡකති,
උපපජ්ජති ච තෙ භොගා යෙ කෙවි මනසො පියා.
- 182. පුච්ඡාමි තං දෙවි මහානුභාවෙ
මනුස්සභූතා කිමකාසි පුඤ්ඤං,
කෙනාසි එවං ජලිතානුභාවා
වග්ගොනන ච තෙ සබ්බදිසා පහාසතිති.
- 183. අභං නඤ්ඤ නඤ්ඤොනං හරියා තෙ පුරෙ අහුං,
පාපකමමං කරිත්තාන පෙතලොකමිතො ගතා.
- 184. තව දිනොනන දනොන මොදුමි අකුතො භයා,
විරං ජීවාහි ගහපති සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි.
- 185. අසොකං වීරජං යානං ආවාසං වසවස්සනං,
ඉධ ධම්මං වරිත්තාන දනං දත්තාන ගහපති.
විනෙය්‍ය මච්චෙරමලං සමුලං,
අනිඤ්ඤො සග්ගමුපෙහි යාන'නති

නඤ්ඤපෙතවඤ්චු වතුසං.

2. 5

- 186. අලඛකතො මට්ඨකුණඛලි
මාලාධාරී හරිවඤ්ඤාසංදෙ,
බාහා පග්ගයහ කඤ්ඤි
වනමජෙසධි කිං දුකඛිතො තුවනති?
- 187. සොවග්ගොනනො පහස්සරො
උපපනොනා රථපඤ්ඤරො මම,
තස්ස වකකස්සුගං න විඤ්ඤි
තෙන දුකෙතන ජහිස්සං¹ ජීවිත්තති.
- 188. සොවග්ගොනනො මඤ්ඤමයං
ලොහිත ඛිකමයං අථ රුපියමයං,
ආවිකඛ මෙ භඤ්ඤොනනො
වකකස්සුගං පට්ඨාහයාමි තෙති.

1. නඤ්ඤොනන - මජ්ඣං.
3. ජීව - ඔහු, මජ්ඣං.

2. මාලාධාරී - මජ්ඣං.
4. ජහාමි - ධ, අ. මජ්ඣං.

- 189. සො මාණවො තස්ස පාවදී
විඤ්ඤරියා උභයෙසු දීඝසරෙ,
සොවණණමයො රථො මම
තෙන වසක්ඛගෙන සොහතීති.
- 190. බාලො බො නිමසි මාණව
යො නිං පසුයසෙ අපනීයං,
මඤ්ඤමී තුවං මරිඝසසි
න හි නිං උච්ඡසි වඤ්ඤරියෙති.
- 191. ගමනාගමනමිදි දීඝසති
වණණධාතු උභයෙසු වීරීයො,
පෙතො පන කාලකතො න දීඝසති
කොනිධ කඤ්ඤං බාලාතරොති.
- 192. සඤ්චං බො වදෙසි මාණව
අභමෙව කඤ්ඤං බාලාතරො
වඤ්ඤං විය දුරකො රුදං
පෙතං කාලකතාභිපසුයං.
- 193. ආදිත්තං වන මං සන්තං ඝනසිත්තං පාවකං,
වාරිතා විය භිසිඤ්ඤං සඤ්චං නිඤ්චාපයෙ දුරං.
- 194. අඤ්චි වන මෙ සලලං සොකං හදයනිසීතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස පුත්තසොකං අපාත්තුදී.
- 195. ස්වාභං අබ්බුලාසලොසමී සීතිභුතොසමී නිබ්බුතො,
න සොවාමී න රොදමී තව සුඤ්චාන මාණව.
- 196. දෙවතාත්ථසි ගතධඤ්චො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
කො වා නිං කසිස වා පුත්තො කථං ජාතොමුතං මයං.
- 197. යඤ්ච කඤ්ඤසි යඤ්ච රොදසි
පුත්තං ආලාභතො සයං දභිතවා,
ස්වාභං කුසලං කරිඤ්චා කමමං
තිදසානං සභව්‍යතං පතොතො.
- 198. අපපං වා බහුං වා නාදුසාම¹
දුතං දදන්තස්ස සකෙ අගාරෙ,
උපොසථකමමං වා තාදීසං
කෙන කමමන ගතොසි දෙවලොකනති.

¹ භාද්දකං - ධ,

- 199. ආබ්බාධිකොභං දුක්ඛිනො බාලහගිලානො¹
ආතුරරුපොමිති සකෙ නිවෙසනෙ,
බුද්ධං චිගතරජං විනිශ්ඡංකධධං
අද්දකඛං සුගතං අමනාමපඤ්ඤං.
- 200. සවාභං මුදිතමනො පසඤ්ඤාවිතො
අඤ්ජලිං අකරිං තරාගතසා,
භාභං කුසලං කරිත්වා කමමං
කීදසානං සභව්‍යතං පනො.
- 201. අච්ඡරියං චත අබ්භුතං
අඤ්ජලිකමමසස අයමීදිසො විපාකො,
අභමපි මුදිතමනො පසඤ්ඤාවිතො
අජෙජව බුද්ධං සරණං චජාමි.
- 202. අජෙජව බුද්ධං සරණං චජාමි
ධමමඤ්ච සඛ්ඤ්ච පසඤ්ඤාවිතො,
තරෙව සික්ඛාය පදනි පඤ්ච
අබ්බඤ්චලානි සමාදියඤ්ඤ.
- 203. පාණානිපාතා විරමසු ඛිපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයඤ්ඤ,
අමජ්ජපො මා ච මුසා භණාමි
සකෙන දරෙන ච භොමි තුට්ඨාමා.
- 204. අත්ථකාමොසි මෙ යසඛ භික්ඛකාමොසි දෙවනෙ,
කරොමි තුයභං චචනං ජංසි ආචරියො මම.
- 205. උපෙමි සරණං බුද්ධං ධමමඤ්චාපි අනුඤ්ඤරං,
සඛ්ඤ්ච නරදෙවසස ගච්ජාමි සරණං අභං.
- 206. පාණානිපාතා විරමාමි ඛිපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාමි
අමජ්ජපො නො ච මුසා භණාමි
සකෙන දරෙන ච භොමි තුට්ඨාමා.

මට්ඨකුණධලීපෙතවික්‍රම පඤ්චමං.

2. 6

- 207. උට්ඨෙහි කණ්ඨ කිං පෙසි කො අපො සුපනොන තෙ,
යො ච තුඤ්ඤා සකො භාතා භදයං චන්චුඤ්ච දකඛිණං,
තඤ්ඤ වාතා බලියනති සසං ජපති කෙසවි,

1. ඕලානො - මජ්ඣ.

- 208. තාඤ්ඤතං වචනං සුඤ්ඤා රොහිණියාසංකප්පං කෙසවො
තරමානරුපො උට්ඨාසි භාතුසොකෙන අට්ටිනො.
- 209. කිනතු උමමකතරුපොව කෙවලං දචාරකං ඉමං,
සසො සසොති ලපසි කිදිසං සසමිච්ඡසි.
- 210. සොවණ්ණමයං මණ්ඩමයං ලොහමයං අථ රුපියාමයං,¹
සඬ්ඛසිලාපව්‍යාජ්‍යමයං කාරයිසසාමී තෙ සසං.
- 211. සන්ති අශ්‍රෙණපි සසකා අරණ්ණං වනගොවරා,²
තෙපි තෙ ආනයිසසාම කිදිසං සසමිච්ඡසි.
- 212. නාහමෙතෙ සසෙ ඉට්ච්ඡ යෙ සසා පඨවිතිසසිතා³
වඤ්ඤො සසමිච්ඡාමී තං මෙ ආහර කෙසවි.
- 213. සො නුන මධුරං ඤාති ජීවිතං චිජ්ඣිසසසි,
අපඤ්ඤං පඤ්ඤසි වඤ්ඤො සසමිච්ඡසි.
- 214. එවණ්ණො කණ්ණ ජානාසි යථණ්ණමනුසාසසි,
කසමා පුරෙ මතං පුතං අජ්ජාපි අනුසොවසි.
- 215. යෙ න ලබ්භා මනුසෙසන අමනුසෙසන වා පන,
ජාතො මෙ මා මරී පුතො කුතො ලබ්භා අලබ්භියං,
- 216. න මනානා මුලභෙසජ්ජා ඔසධෙහි ධනෙන වා,
සසකා ආනයිකුං කණ්ණ යං පෙතමනුසොවසි.
- 217. මහදධනා මහාභොගා රට්ඨවනොපි ධක්ඛියා,
පහුතධනධණ්ණං යෙ තෙපි නො අජරාමරා.
- 218. ධක්ඛියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුඤ්ඤ වණ්ණාලපුතකුසා,
එතෙ වණ්ණං ව ජාතියා තෙපි නො අජරාමරා.
- 219. යෙ මනං පරිවණෙනති ජලධං බ්‍රහ්මචීනකිතං
එතෙ වණ්ණං ව ජාතියා තෙපි නො අජරාමරා.

1. රුපියමයං - මජ්ඣ.
 2. අරණ්ණවනගොවරා - මජ්ඣ.
 3. පඨවිසසිතා - සීඝ්‍ර.

- 220. ඉසයො වාපි යෙ සන්තා සංඝඤ්ඤා තඤ්ඤා තපසස්සිනො,
සරිරං තෙපි කාලොන විජ්ඣනති තපසස්සිනො.
- 221. භාවිතඤ්ඤා අරභනො කතකිච්චි අනාසවා,
නිකඛිපනභී ඉමං දෙභං ජුඤ්ඤපාපපරිකඛයා.
- 222. ආදිඤ්ඤා වත මං සන්තං සතස්සිනංව පාවකං,
වාරිනා වීය ඔසිඤ්ඤාං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දුරං.
- 223. අබ්බුලභං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිසස්සිතං,
යො මෙ සොකපරෙතස්ස ජුතතසොකං අපානුදී.
- 224. සවාභං අබ්බුලභසලොඤ්ඤාස්ථි සිතිභුතොස්මී නිබ්බුතො,
න සොවාමී න රොදමී තච සුඤ්ඤාන භානික¹.
- 225. එවං කරොතති සපාඤ්ඤා යෙ භොතති අනුකම්පකා;
විනිවක්ඛ යනති සොකම්භා සතො ජෙට්ඨංව භාතරං,
- 226. යත්ඤ ඵතාදිසා භොතති අමච්චා පරිවාරකා,
සුභාසිතෙන අනෙවතති සතො ජෙට්ඨංව භාතරතති.

කණ්ණපෙතවිත්ති ඡට්ඨං.

2. 7

- 227. නග්ගො දුබ්බණ්ණරූපොසි කීසො ධම්මනී සඤ්ඤො,
උප්පාසුප්පිකො කිසිකො කො නු ඤ්ඤි මාරීස.
- 228. අභං හදනො ජෙතොමිඤ්ඤා දුග්ගතො යමලොකිකො,
පාපකම්මං කරිතො පෙතලොකමීතො ගතො
- 229. කීනනු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං
කිසස්ස කම්මෙවිපාකෙන පෙතලොකමීතො ගතො.

1. භාසිතං-භි.

- 230. නගරං අතී දසනනානං එරකච්ඡනතීවිසසුතං,
තසු සෙට්ඨී පුරෙ ආසිං ධනපාලොති මං වීදුං.
- 231. අසීති සකට්ඨාභානං හිරඤ්ඤසස අහොසි මෙ,
පසුතං මෙ ජානරූපං මුනනා වෙඵරියා ඛසු.
- 232. තාව මහධනස්සාපි න මෙ දතුං පියං අහු,
පිදභිත්වා දාරං භුඤ්ජාමී මා මං යාවනකාදුසුං.
- 233. අසසදෙධා මච්ඡරී වාසිං කදරියො පරිභාසකො,
දදනානා කරොනානානං වාරඨිස්සං ඛසුජ්ජනං.
- 234. විපාකො නතී දනස්ස සඤ්ඤමස්ස කුතො ඵලං,
පොකඛරඤ්ඤදපානා ආරාමානී ච රොපිතෙ.
- 235. පපායො ච විනාසෙසිං දුගෙහ සඬබ්බමනානී ච,
ස්වාභං අකකකලාභො කතපාපො තතො වුතො.
- 236. උපපනොතා පෙතතීවිසයං බුජ්ජිපාසාසමපපිතො,
පඤ්ච පණණ්ණසවස්සානී යනො කාලකතො අභං.
- 237. නාභිජානාමී භුත්තං වා පීතං වා පන පානීයං,
යො සංයමො සො විනාසො යො විනාසො සො සංයමො.
- 238. පෙනා හි කිර ජානානි යො සංයමො සො විනාසො,
අභං පුරෙ සංයමීස්සං නාදසිං ඛසුතෙ ධනෙ.
- 239. සනොහසු දෙයාධමෙච්චසු දීපං නාකාසිමකතො,
සොභං පච්ඡානුතපසාමී අත්තකමච්චඵලපගො.
- 240. උඬං චතුභි මාසෙහි කාලකිරියා භවීස්සති.
ඵකනාං කටුකං සොරං නිරයං පපතීස්සභං.
- 241. චතුසකණණං චතුදාරං විභත්තං භාගසො මීතං,
අයොපාකාරපරිය නාං අයසා පච්චුජ්ජිතං.
- 242. තස්ස අයොමයා භූමී ජලිතා තෙජසා යුතා.
ස්මනා යොජනසතං ඵරිත්වා තිට්ඨති සබ්බදු.

- 243. තස්සාභං දීඝමඤ්චානං දුස්සං වෙදිස්සං වෙදනං,
එලං පාපස්ස කම්මස්ස තස්මා සොවාමභං භුසං.
- 244. තං වො වදුමී හද්දං වො යාවනොතස්ස සමාගතා,
මාකස්ස පාපකං කම්මං ආචී වා යදී වා රහො.
- 245. සවෙ තං පාපකං කම්මං කරීස්සප් කරොථ වා,
න වො දුස්සං පමුත්තාස්සී උපපට්ඨාපි පලායතං.
- 246. මනෙතය්‍යා හොථ පෙනෙතය්‍යා කුලෙ ජෙට්ඨාපවායකා,
සාමඤ්ඤා හොථ බුභමඤ්ඤා එවං සඤ්ඤං ගමීස්සපා'ති.

ධනපාලපෙකවකල්ප සත්තමං.

2. 8

- 247. නගොගා කියො පඛඛජීතොසි භනොත,
රත්තං කුභිං ගවජ්ඣි කියස්ස හෙතු¹,
ආචීකම්මෙ මෙ තං අපි සක්ඤ්ඤොමු
සඛෙඛනා චිත්තං පටිපාදයෙ තුවං.
- 248. බාරාණසීනගරං දුරස්සුට්ඨං
තස්සාභං ගහපති අධිභිකො දීනො,
අදතා ගෙධිතමනො ආමීසස්මිං
දුස්සීලොනා යමචීසයමඤ්ච පනොතා.
- 249. සො සුචිකාය කිලමීතො තෙහි
තෙනෙව ඤාතීසු යාමී ආමීසහෙතුං,
අදනසීලා න ව සද්දහන්ති
දනඵලං හොති පරමහි ලොකෙ.
- 250. ධීතා ව මඤ්ඤං ලපනෙ අභිකම්මං
දස්සාමී දනං පිතුනං පිතාමභානාං,
උපකම්මං පටිච්චයයන්ති බ්‍රාහ්මණො
යාමස්සං අනුකම්මාදං හොතතුං.
- 251. තමචොච රාජා අනුභවීයාන තමු
එය්‍යාසි බිප්පං අහමපි කරීස්සං පුජං,
ආචීකම්මෙ මෙ තං යදී අත්ථී හෙතු
සද්ධාධිතං හෙතුවචො සුඤ්ඤොමී.

1. කීඤ්චකම්ම හෙතු - කප්ඵරී.

- 252. තථානි වඤා අගමාසි තඤ්ඤා
භුංඤ්ඤා භංගං න ච පන දඤ්ඤාභංගො,
පච්චාගමී රාජගහං පුනාපරං
පාතුරභොසි පුරතො ජනාධිපසස
- 253. දිස්වාන පෙතං පුනරෙව ආගතං
රාජා අවොච අභමපි කිං දද්දමි,
ආචිකඛ මෙ තං යදි අඤ්ඤා භෙතු
යෙන තුවං චිරතරං පිණිතො සියාති.
- 254. බුද්ධඤ්ඤා සඛං පරිච්ඡියාන රාජ
අනෙකන පානෙනපි චීවරෙන.
තං දඤ්ඤා ආදිස මෙ භිතාය
එවං අහං චිරතරං පිණිතො සියා.
- 255. තතො ච රාජා නිපතිඤ්ඤා තාවදෙ
දනං සහස්සා අතුලං දදිඤ්ඤා සඛෙක,
ආරොචයි පකතිං තථාගතස්ස
තස්ස ච පෙතස්ස දඤ්ඤා ආදිසිඤ්ඤා.
- 256. යො පුඤ්ඤා අනිච්ඡා සොභමානො
පාතුරභොසි පුරතො ජනාධිපසස,
යඤ්ඤාභමසමී පරමිද්ධිපසඤ්ඤා
න මඤ්ඤාධිසමසදිසා මනුසසා.¹
- 257. පසසානුභාවං අපරිමිතං මමෙදං
තයානුසිද්ධං අතුලං දදිඤ්ඤා සඛෙක,²
සන්තප්පිතො සතතං සද්ධං බහුභි
යාමාහං සුඤ්ඤා මනුසසදෙවා'ති.

වුලලසෙඤ්ඤාපෙතවැස්සි අද්ධමං.

භාණවාරං පද්ධමං.

2. 9

- 258. යස්ස අඤ්ඤා ගච්ඡාම කමොඤ්ඤා ධනභාරකා,
අයං කාමදදෙ යඤ්ඤා ඉමං යඤ්ඤා නයාමසෙ.
- 259. ඉමං යඤ්ඤා ගභෙඤ්ඤා සාධුකෙන පසඤ්ඤා වා,
යානං ආරොපඤ්ඤාන විපං ගච්ඡාම ද්වාරකනි.
- 260. යස්ස රුඤ්ඤා ජායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න ධස්ස සාධං භඤ්ඤායා මිඤ්ඤානො හි පාපකො.

1. න මඤ්ඤාධිසමසදිසා මානුසා - මඤ්ඤා.
2. තයානුසිද්ධං අතුලං දදිඤ්ඤා සඛෙක - මඤ්ඤා.

261. යසස රුකඛසස ඡායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
බන්ධමි තසස ඡීදෙයා අජො වෙ තාදියො සියා'ති.
262. යසස රුකඛසස ඡායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
න තසස පනං භීදෙයා මිත්තදුබ්බො හි පාපකො'ති.
263. යසස රුකඛසස ඡායාය නිසීදෙයා සයෙයා වා,
සමුලමි නං අබ්බුභෙයා අජො වෙ තාදියො සියා'ති.
264. යසෙසකරතකමි සරෙ වසෙයා
යඤ්ඤපානං පුරියො ලභෙථ,
න තසස පාපං මනසාපි වින්තයො
කතඤ්ඤො සපුරියෙහි වණ්ණිතා.
265. යසෙසකරතකමි සරෙ වසෙයා
අනෙත පානෙන උපට්ඨිතො සියා,
න තසස පාපං මනසාපි වින්තයො
අදුබ්බපාණී දහතෙ මිත්තදුබ්බිං.
266. යො පුබ්බෙ කතකලාභො පච්ඡා පාපෙන භිංසති,
අභ්භවණිභතො පොසො න යො හද්දාති පසසති'ති
267. යො අපුද්ධසස නරසස දුසසති
සුද්ධසස පොසසස අනඛණසස,
තමෙව බාලං පච්චති පාපං
සුබ්බමො රජො පටිවාතංව බිත්තො'ති.
268. නාහං දෙවෙන වා මනුසෙසෙන වා
ඉසසරියෙන වාහං න සුපසසෙහො,
යකෙඛාහමසමී පරමිඤ්ඤිපකො
දුරඛයමො වණ්ණබ්බුපපකො'ති.
269. පාණි තෙ සබ්බසොචණ්ණො පඤ්ඤාධාරො මධුසසවො,
නානා රසා පඤ්ඤරතභි මඤ්ඤඤං තං පුරිඤ්ඤති.

270. නමති දෙවො න ගඤ්ඤො නපි සසෙතා පුරිඤ්ඤෙ
පෙතං මං අඤ්ඤුර ජානාහි හෙරුවමො ඉධාගතන්ති.
271. කිංසිලො කිංසමාවාරො හෙරුවස්මිං පුරෙ තුවං,
කෙන තෙ බුහමචරියෙන පුඤ්ඤං පාණිමහි ඉජ්ඣති'ති
272. තුක්ඛවායො පුරෙ ආසිං හෙරුවස්මිං තද අහං,
සුකිච්චුත්ති කපණො න මෙ විජ්ජති දතචෙ.
273. ආවෙසනඤ්ඤා¹ මෙ ආසි අසඤ්ඤාසං උපනතිකෙ,
සද්ධස්ස දනපතීනො කතපුඤ්ඤස්ස ලස්සීනො.
274. තස්ථ යාවනකා යනති නානාගොඤ්ඤා වණ්ඤකා,
තෙ ච මං තස්ථ පුච්ඡන්ති අසඤ්ඤාසං නිවෙසනං.
275. කස්ථ ගච්ඡාම හද්දං වො කස්ථ දනං පදීයතෙ,
තෙසාහං පුට්ඨො වක්ඛාමී අසඤ්ඤාසං නිවෙසනං.
276. පගගඤ්ඤ දකඛණං බාහුං එස්ථ ගච්ඡථ හද්දං වො,
එස්ථ දනං පදීයතෙ අසඤ්ඤාසං නිවෙසතෙ.
277. තෙන පාණි කාමදදෙ තෙන පාණි මධුස්සවො,
තෙන මෙ බුහමචරියෙන පුඤ්ඤං පාණිමහි ඉජ්ඣති'ති.
278. න කීර ස්වං අද දනං සකපාණිහි කසසචී,
පරස්ස දනං අනුමොදමානො පාණිං පගගඤ්ඤ පාවදී.
279. තෙන පාණි කාමදදෙ තෙන පාණි මධුස්සවො,
තෙන තෙ බුහමචරියෙන පුඤ්ඤං පාණිමහි ඉජ්ඣති.
280. යො සො දනමද හතෙත පසඤ්ඤා සකපාණිහි,
සො හිත්වා මාතුසං දෙහං කිත්තු සො දීසනං ගතො'ති

1. නිවෙසනඤ්ඤා - මජ්ඣ.

- 281. නාභං පජානාමී අසඤ්ජානානො
අභිභිරසසස ගතිං ආගතිං වා
සුතඤ්ඤි මෙ වෙසසවණසස සන්ධිකෙ
සසකසස සහවාතං ගතො අසඤ්ජොති.
- 282. අලමෙව කාතුං කලයාණං දුතං දුතුං යථාරහං,
පාණිං කාමදදං දිස්වා කො පුඤ්ඤිං න කථිස්සති.
- 283. සො හි නුන ඉතො ගන්ධා අනුපපඤ්ඤානා ඤාරකං,
දුතං පට්ඨාපට්ඨසාමී යං මමස්ස සුඛාවහං.
- 284. දස්සාමනනඤ්ඤි පානඤ්ඤි වස්ථසෙනාසනානි ව,
පපඤ්ඤි උදපානඤ්ඤි දුග්ගෙ සඛකමනානි ව.
- 285. තෙන තෙ අභිභුලී කුණ්ඨා මුඛඤ්ඤි කුණ්ඨලීකතං,
අකඛිනී ව පඤ්ඤානි කිං පාපං පකතං තයාති.
- 286. අභිභිරසසස ගහපනිතො සඤ්ඤාස සරමෙසිතො,
තස්සාභං දුතවිස්සග්ගෙ දුතෙ අධිකතො අහුං.
- 287. තස්ථ යාවනකෙ දිස්වා ආගතෙ භොජනස්ථිකෙ,
ඵකමනතං අපකකමම අකාසිං කුණ්ඨලීමුඛං.
- 288. තෙන මෙ අභිභුලී කුණ්ඨා මුඛඤ්ඤි කුණ්ඨලීකතං,
අකඛිනී ව පඤ්ඤානි නං පාපං පකතං මයාති.
- 289. ධමමෙන තෙ කාපුරිස මුඛඤ්ඤි කුණ්ඨලීකතං,
අකඛිනී ව පඤ්ඤානි,
යං ඤං පරස්ස දුතස්ස අකාසි කුණ්ඨලීමුඛනි.
- 290. කථං හි දුතං දදමානො කරෙය්‍ය පරපක්ඛං,
අතතං පානං ඛාදනීයං වස්ථසෙනාසනානි වාති.
- 291. සො හි නුන ඉතො ගන්ධා අනුපපඤ්ඤානා ඤාරකං,
දුතං පට්ඨාපට්ඨසාමී යං මමස්ස සුඛාවහං.
- 292. දස්සාමනනඤ්ඤි පානඤ්ඤි වස්ථසෙනාසනානි ව,
පපඤ්ඤි උදපානඤ්ඤි දුග්ගෙ සඛකමනානි වාති.

- 293. තනො හි යො නිවතනිචා අනුපසචාන දචාරකං,
දනං පට්ඨාපයි අඬුරො යං තුමසස සුඛාවහං.
- 294. අද අනකඤ්ච පානඤ්ච විජ්ජෙතොසනානි ව,
පපඤ්ච උදපානඤ්ච විජ්ජෙතොන චෙතසා.
- 295. කො ජානො කො ච තසිකො කො විජ්ජං පරිවසසති,
කසිස සන්තානි යොගොනි ඉතො යොජෙනතු වාහනං.
- 296. කො ජතතිච්චති ගඤ්ඤච කො මාලං කො උපාහනං,
ඉතිසසු තත් සොසෙහති කප්පකා සුදුමාගධා;
සද සායඤ්ච පානො ව අඬුරසස නිචෙසනෝති.
- 297. සුඛං සුපති අඬුරො ඉති ජානානි මං ජනො,
දුක්ඛං සුපාමි සිඤ්ඤක යං න පසසාමි යාවකො.
- 298. සුඛං සුපති අඬුරො ඉති ජානානි මං ජනො,
දුක්ඛං සුපාමි සිඤ්ඤක අප්පකෙසු වඤ්ඤකො.
- 299. සංකො චෙ තෙ වරං දජ්ජා තාවනිංසානම්ඝසරො,
කිසස සබ්බසස ලොකසස වරමානො වරං වරෝති.
- 300. සංකො චෙ මෙ වරං දජ්ජා තාවනිංසානම්ඝසරො,
කාලුට්ඨිකසස මෙ සනො සුරියසසුග්ගමනං පති.
දිබ්බා භසඛා පාතුභවෙය්‍යං සීලවනොනා ව යාවකා,
- 301. දදනො මෙ න ඛිඤ්ඤ දචා නානුතපෙය්‍යහං,
දදං චිත්තං පසාදෙය්‍යං එවං සකං¹ වරං වරෝති.
- 302. න සබ්බචිත්තානි පරෙ පචෙච්ච
දදෙය්‍ය දනඤ්ච ධනඤ්ච රතෙඛ,
තසමා හි දනා ධනමෙව සෙයොසා
අතිසදනෙන කුලා න භොනති.
- 303. අදනමතිදනඤ්ච නප්පසංසහති පඤ්ඤිතා
තසමා හි දනා ධනමෙව සෙයොසා,
සමෙන වනෙය්‍ය සඨිරධ්වෙමා¹ති.

1. එතං සකං - මජ්ඣං.

- 304. අභො වතාථෙ අභමෙව දජ්ජං
සනෙය්‍යා හි මං සප්පරිසා භජෙය්‍යං,
මෙසොව නික්කානභිපුරයනෙතා¹
සනත්තප්පයෙ සබ්බවණ්ඤකානං.
- 305. යස්ස යාවනකෙ දිස්වා මුඛවණේණං පසීදති,
දඤ්ඤා අක්කමනො හොති තං සරං වසතො සුඛං.
- 306. යස්ස යාවනකෙ දිස්වා මුඛවණේණං පසීදති,
දඤ්ඤා අක්කමනො හොති එසා යඤ්ඤස්ස² සමපද.
- 307. පුඛෙඛව දනා පුමනො දදං චිත්තං පසාදයෙ,
දඤ්ඤා චක්කමනො හොති එසා යඤ්ඤස්ස සමපද'ති.
- 308. සට්ඨිවාහසහස්සානි අඛකුරස්ස නිවෙසනෙ,
හොජනං දීයතෙ නිව්චං යඤ්ඤාපෙක්ඛස්ස ජනතුනො.
- 309. තිසහස්සානි සුද්ද හි ආමුක්කමණ්ඤකුණ්ඛලා,
අඛකුරං උපජීවනති දනෙ යඤ්ඤස්ස ව්‍යාවටා.
- 310. සට්ඨිපුරිසහස්සානි ආමුක්කමණ්ඤකුණ්ඛලා,
අඛකුරස්ස මහාදනෙ කට්ඨං ඵාලෙතති මාණවා.
- 311. සොළසිත්ථිසහස්සානි සබ්බාලඛ්‍යාරභුසිතා,
අඛකුරස්ස මහාදනෙ විධා පිණේඛනති නාරියො.
- 312. සොළසිත්ථිසහස්සානි සබ්බාලඛ්‍යාරභුසිතා,
අඛකුරස්ස මහාදනෙ දඛ්ඛිගාහා උපට්ඨිතා.
- 313. ඛහුං ඛහුණ්ණං පාදසි වීරං පාදසි ඛක්ඛයො,
සක්කච්චිණ්ඤච සහජා ව චිත්තීකඤ්ඤා පුනප්පුනා.
- 314. ඛහු මාසෙ ව පකෙඛ ව උතුසංචච්ඡරානි ව,
මහාදනං පවනෙතසි අඛකුරො දීසමනතරං.
- 315. එවං දඤ්ඤා යජීඤ්ඤා ව අඛකුරො දීසමනතරං,
සො හිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවතිංසුපගො අහු'ති.
- 316. කටච්ඡුභිත්තං දඤ්ඤාන අනුරුද්ධස්ස ඉඤ්ඤො,
සො හිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවතිංසුපගො අහු.
- 317. දසති යානෙහි අඛකුරං ඉඤ්ඤො අතිරොචති,
රුපෙ සද්දෙ රසෙ ගජෙධි ඵොට්ඨබ්බෙ ව මනොරමෙ.
- 318. ආයුනා යසසා වෙච වණේණෙන ව සුඛෙන ව,
ආධිපමෙචන අඛකුරං ඉඤ්ඤො අතිරොචති'ති.

1. නික්කා-පට්ඨුරයනෙතා - මජ්ඣං.
2. යඤ්ඤස්ස - සී. මු. ප.

- 319. මහාදනං තයා දින්නං අඛතුරො දිසමනතරං,
අතිදුරෙ නිසිනෙතාසි ආගච්ඡ මම සහතිකෙ'ති.
- 320. තාවතීංසෙ යද ඩුඥො සිලායං පඤ්ඤාමඛලෙ,
පාරිච්ඡන්තකමුලමභි විහාසි පුරිසුත්තමො.
- 321. දසසු ලොකධාතුසු සහතිපතීඝාන දෙවතා,
පසිරුපාසහති සමුඤ්ඤං වසන්තං නගමුඤ්ඤි,
- 322. න කොච්චි දෙවො වඤ්ඤාන සමුඤ්ඤං අතිරොචති,
සබ්බෙ දෙවෙ අධිගඤ්ඤ සමුඤ්ඤොච විරොචති.
- 323. යොජනානි දස දෙව ව අඛතුරොයං තද අහු,
අච්චිදුරෙව බුඤ්ඤස ඉන්දුකො අතිරොචති.
- 324. ඔලොකෙඝාන සමුඤ්ඤො අඛතුරඤ්ඤොපි ඉන්දුකං,
දකඛිඤ්ඤොයං පභාවෙතොතා ඉදං වචනමබුච්චි.
- 325. මහාදනං තයා දින්නං අඛතුරො දිසමනතරං,
අතිදුරෙ නිසිනෙතාසි ආගච්ඡ මම සහතිකෙ.
- 326. චොදිතො භාවිතතොන අඛතුරො ඉදමබුච්චි,
කිං මඤ්ඤං තෙන දුතොන දකඛිඤ්ඤොයොන සුඤ්ඤං.
- 327. අයං සො ඉන්දුකො යකෙඛා දජජා දනං පරික්කං,
අතිරොචති අමෙභහි වඤ්ඤ කාරාගඤ්ඤ යථා.
- 328. උජ්ජඛගලෙ යථා බෙතො ධීජං බහුකමඛ¹ රොපිතං,
න විපුලං ඵලං භොති නපි තොසෙති කසසකං.
- 329. තථෙව දනං බහුකං දුසඤ්ඤෙසු පතිට්ඨිතං,
න විපුලං ඵලං භොති නපි තොසෙති දයකං.
- 330. යථාපි හදුකෙ බෙතො ධීජං අපච්චි රොපිතං,
සමො ධාරං පච්චිතොන ඵලං තොසෙති කසසකං.
- 331. තථෙව සීලවනොසු ගුණවනොසු තාදිසු,
අපච්චමි කතං කාරං පුඤ්ඤං භොති මහස්ඵල'නති.
- 332. විචෙයා දනං දුතඛං යථා දින්නං මහස්ඵලං,
විචෙයා දනං දඝාන සඤ්ඤං ගච්ඡති දයකා.
- 333. විචෙයා දනං සුගතප්පසථං
යෙ දකඛිඤ්ඤොයං ඉධ ජීවලොකෙ,
ඵතෙසු දින්නානි මහස්ඵලානි
ධීජානි වුත්තානි යථා සුබෙතෙ'ති.

අඛතුරපෙතවැස්ම නවමං.

1. බහුසු - මජ්ඣ.,
2. සමච්චිතොව මජ්ඣ.,

2. 10

- 334. දිවාච්ඡාරගතං භික්ඛුං ගඛගාතීරෙ නිසික්ඛාකං,
තං පෙතී උපසංඛාලම දුඛඛණ්ණෙ තීරුදසසනා.
- 335. කෙසා වසසා අතිදීසා යාව භූමාවලඛ්ඛරෙ,
කෙසෙහි සා පච්චන්තා සමණං එතදබ්බි.
- 336. පඤ්චපණ්ණසවස්සානි යතො කාලකතා අහං,
නාහිජානාමි භුක්තං වා පිතං වා පන පානීයං;
දෙහි ඤං පානීයං භනෙත තසිකා පානීයාය මෙ'ති.
- 337. අයං සිනොදිකා ගඛගා නිමචන්තතො සඤ්ඤි,
පිච එතො ගභෙකාන කීං මං යාවසි පානීයං.
- 338. සවාහං භනෙත ගඛගාය සයං ගණ්කාමි පානීයං,
ලොහිතං මෙ පරිචන්ති තසමා යාවාමි පානීයං.
- 339. කිත්ථු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛටං කතං,
කිසස කම්මච්චපාකෙන ගඛගා තෙ භොති ලොහිතභති.
- 340. පුත්තො මෙ උක්ඛරො නාම සදෙධා ආසි උපාසකො,
සො මඤ්ඤං අකාමාය සමණානං පචෙච්ඡති.
- 341. චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච පච්චයං සයනාසනං,
තමහං පරිභාසාමි මචෙඡරෙන උපදුතා.
- 342. යං ඤං මඤ්ඤං අකාමාය සමණානං පචෙච්ඡසි,
චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච පච්චයං සයනාසනං.
- 343. එතං තෙ පරලොකඤ්ඤිං ලොහිතං භොතු උක්ඛරං,
තසස කම්ම ච්චපාකෙන ගඛගා මෙ භොති ලොහිත'භති.

උක්ඛරමාතුපෙතවඤ්ච දසමං.

2. 11

- 344. අහං පුරෙ පඤ්චජිතසස භික්ඛුනො
සුක්ඛං අදසිං උපගමෙ යාවිතා,
තසස ච්චපාකො චීචුලච්චුපලධාති
බ්බු ව මෙ උපපජ්ජරෙ වසුකොච්චියො.

- 345. පුප්ඵභික්ඛිණ්ණං රමිතං විමානං
අනෙකච්චිතං නරනාරිසෙවිතං,
සාභං භුඤ්ජාමි ච පාරුපාමි ච
පඤ්ඤවිකතා¹ න ච තාව ඛීයති.
- 346. කසෙසව කමමස්ස විපාකමනවයා
සුඛස්ඤ්ඤා සාතස්ඤ්ඤා ඉධුපලබ්භති,
සාභං ගණාඨා පුනරෙව මානුසං
කාභාමි පුඤ්ඤානි නයයාපුත්ත මං.
- 347. සත්ත තුචං වසසසතා ඉධාගතා
ජිණ්ණං ච පුද්ධා ච තභිං භවිසසසි,
සඤ්ඤව භෙ කාලකතා ච ඤාතතා
ක්ඛිං තස්ස ගණාඨාන ඉතො කරිසසසි.
- 348. සතෙතව වසානානි ඉධාගතාය මෙ
දීඛඛස්ඤ්ඤා සුඛස්ඤ්ඤා සමජිතාය,
සාභං ගණාඨා පුනරෙව මානුසං
කාභාමි පුඤ්ඤානි නයයාපුත්ත මනති.
- 349. සො තං ගහෙඨාන පසඤ්ඤා බාභායං
පච්චානඨිඨාන ථෙරීං සුද්ධඛලං,
වදෙසි අඤ්ඤාසෙ ජනං ඉධාගතං
කරොප පුඤ්ඤානි සුධුපලබ්භති.
- 350. දිට්ඨා මයා අකතෙන සාධුතා
පෙතා විභඤ්ඤානි තරෙව මානුසා,
කමමස්ඤ්ඤා කතා සුඛවෙදනීයං
දෙවා මනුසසා ව² සුඛෙ ධීතා³ පජාති.

සුත්තපෙතවිද්‍යා ඵකාදසමං.

2. 12

- 351. සොචණ්ණං සොපානඵලකා සොචණ්ණං⁴ වාලුකසඤ්ඤා
තස්ස සොගතධීයා වග්ගෙ සුවිගතධා මනොරමා.
- 352. නානා රුකෙඛභි සඤ්ඤානා නානාගතධිසමෙරීතා,
නානාපද්ධමසඤ්ඤානා පුණ්ණරිකසමොතතා.⁵
- 353. සුරභි සමපවායනා මනුඤ්ඤා මාලුතෙරිතා,
භංසා කොඤ්ඤාභිරුද වකඛවාකාභිකුජිතා.
- 354. නානා දිජගණාකිණ්ණං නානාසරගණාසුතා,
නානාඵලධරා රුකඛා නානාසුපඵධරා වතා

- 1. පුඤ්ඤවිකතා - සි.
- 2. මානුසා - මජ්ඣ.
- 3. සුඛෙධිතා - පු.
- 4. සොණ්ණං - සිඞ්ගි I
- 5. සමොගතා - සිඞ්ගි II ට.

- 355. න මනුසොසසු ඊදිසං නගරං යාදිසං ඉදං
පාසාද ඛහුකා තුඤ්ඤං සොචණ්ණරූපියාමයා
- 356. දද්දලොමානා ආහනනී¹ සමනතා චතුරො දිසා,
පඤ්ඤසිසතා තුඤ්ඤං යා තෙමා² පරිචාරිකා.
- 357. තා කච්චුකෙයුරධරා³ කඤ්ඤනාවෙළ⁴ භුසිතා,
පලලඛනා ඛහුකා තුඤ්ඤං සොචණ්ණරූපියාමයා.
- 358. කාදලිච්චිගසඤ්ජනනා සජ්ජා ගොනකසජ්ජතා,
යජ්ජනං වාසුපගතා සඛකාමසමීඤ්ඤී
- 359. සමපතනායධරතනාය තතො උට්ඨාය ගච්ඡසී,
උය්‍යානභුමිං ගණචාන පොඤ්ඤාසු සමනතො.
- 360. තසසා තීරෙ තුවං යාසී හරිතෙ සද්දලෙ සුභෙ,
තතො තෙ කණ්ණමුඤ්ඤා සුනාමො අඛගමඛනානී ඛාදති.
- 361. යද ච ඛාසිතා ආසී අට්ඨසඛඛලිකා කතා,
ඔගාහසී පොඤ්ඤරණිං භොති කායො යථා පුරෙ.
- 362. තතො නං අඛගපච්චධරී සුචාරූපියදසසනා,
චජෙන පාරූපිකාන ආයාසී මම සන්තීකං.
- 363. කිනත්‍ර කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කමිච්චිපාකෙන කණ්ණමුඤ්ඤා ච සුනාමො.
අඛගමඛනානී ඛාදති
- 364. කිමිච්චොයං ගහපති සද්ධො ආසී උපාසකො,
තසසාහං හරියා ආසී දුසසීලා අතිචාරිණී .
- 365. සො මං අතිචරමානාය යාමිකො එතදබ්බී,
තෙතං ඡන්තං නප්පතිරූපං යං නං අතිචරාසී මං.
- 366. යාහං සොරඤ්ඤා සපථං මුසාවාදමභාසිසං,
නාහන්තං අතිචරාමී කායෙන උද වෙතසා.
- 367. භවාහං තං අතිචරාමී කායෙන උද වෙතසා,
අයං කණ්ණමුඤ්ඤා⁵ සුනාමො අඛගමඛනානී ඛාදතු.

- 1. ආහනනී - සිමු. i, ට.
- 2. යාවෙමා - සිමු. ii
- 3. කාකච්චුකෙයුරධරා - සිමු. ii, ට.
- 4. කඤ්ඤනාවෙළ - සිමු. ii, ට.
- 5. කණ්ණමුඤ්ඤාව - සිමු. i,

- 368. තස්ස කම්මස්ස ච්ඡාකං මුසාවාදස්ස වුභයං,
සත්තවස්සසතානි ච¹ අනුභූතං යතො හි මෙ,
කණ්ණමුණ්ණො ච සුනඛො අධගමඛයානි බාදති.
- 369. ජිකඤ්ඤෙව බහුකාරො අජාය මෙ ඉධාගතො,
සුමුත්තාභං කණ්ණමුණ්ණස්ස අසොකා අකුතොභයා.
- 370. තාභං දෙව නමස්සාමී යාවාමී පඤ්ඤාලීකතා,
භුඤ්ඤ අමානුසෙ කාමෙ රම දෙව මයා සභ.
- 371. භුඤ්ඤ අමානුසෙ කාමො² රමිතොලිභි තයා සභ,
තාභං සුභගෙ යාවාමී ඛිප්පං පච්ඡායාහි ම³නාති.

කණ්ණමුණ්ණවපෙතවස්ත්‍ර දවාදසමං.

2. 13

- 372. අහු රාජා බ්‍රහ්මදක්කො පඤ්ඤාලානං රථෙසගො,
අභොරක්කානාමච්චියා රාජා කාලඛිකරී තද⁴.
- 373. තස්ස ආලාභනං ගණ්ඨා හරියා⁵ කඤ්ඤි උබ්බරී,
බ්‍රහ්මදක්කං අපස්සනභී බ්‍රහ්මදක්කානි කඤ්ඤි.
- 374. ඉසී⁶ච තස්ස ආගඤ්ඤි සමපක්කවරණො මුනි,
ගො ච තස්ස අසුච්ඡිස්ස යෙ තස්ස සුසමාගතා.
- 375. කස්ස චීදං ආලාභනං නානාගණ්ඨසමෙරීතං,
කස්සායං කඤ්ඤි හරියා ඉතො දුරගතං පතිං.
- 376. බ්‍රහ්මදක්කං අපස්සනභී බ්‍රහ්මදක්කානි කඤ්ඤි,
තෙ ච තස්ස වියාකංසු යෙ තස්ස සුසමාගතා.
- 377. බ්‍රහ්මදක්කස්ස හදුනෙත බ්‍රහ්මදක්කස්ස මාරීස,
තස්ස ඉදං ආලාභනං නානාගණ්ඨසමෙරීතං.
- 378. තස්සායං කඤ්ඤි හරියා ඉතො දුරගතං පතිං,
බ්‍රහ්මදක්කං අපස්සනභී බ්‍රහ්මදක්කානි කඤ්ඤි.
- 379. ජලාසීති සභස්සානි බ්‍රහ්මදක්කසනාමකා,⁶
ඉමසමී ආලාභනො දධිඨා තෙසං කං අනුසොචයි.
- 380. යො රාජා වුළුනිපුක්කො පඤ්ඤාලානං රථෙසගො,
තං හනෙත අනුසොචාමී හක්කාරං සබ්බකාමදං.
- 381. සමෙබ්බවගෙසුං රාජානො බ්‍රහ්මදක්කසනාමකා,
සමෙබ්බව වුළුනිපුක්කො පඤ්ඤාලානං රථෙසගා.

1. සතෙතව වස්සසතානි - සිඳු i	4. හරියා - සිඳු. i
2. භුතතා අමානුසා කාමා - සිඳු. i	5. ඉසී - සිඳු. i
3. කාලමඤ්ඤි - මජ්ඣ.	6. බ්‍රහ්මදක්කස්ස නාමකා - සිඳු. i, සිඳු. ii, ජ.

- 382. සබ්බසං අනුපුබ්බන මහෙසිත්තමකාරඨි,
කසමා පුරිමකෙ භික්ඛා පච්ඡිමං අනුසොවයි.
- 383. ආතුමෙ ඉත්ථිභුතාය දිසරත්තාය මාරිස,
යස්සා මෙ ඉත්ථිභුතාය සංසාරෙ බහු භාසසී.
- 384. අහු ඉත්ථි අහු පුරිසො පසුයොතිඛි ආගමා,
ඵවමෙතං අකීතානං පරියනොතා න දිසසති.
- 385. ආදිත්තං වත මං සන්තං සත්ඨිත්තංව පාවකං,
චාරිතා විය ඔසිඤ්ඤං සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
- 386. අබ්බුළුහං වත මෙ සලලං සොකං හදයනිසසිතං,
යො මෙ සොකපරෙතාය පතිසොකං අපානුදි.
- 387. සාහං අබ්බුළුහසලලාසථී සීතිභුතාසථී නිබ්බුතා,
න සොචාථී න රොදථී තව සුක්ඛා මහාමුතී.
- 388. තස්ස තං වචනං සුක්ඛා සමණස්ස සුභාසිතං,
පක්ඛවීචරමාදය පබ්බජී අනගාරියං.
- 389. සා ව පබ්බජිතා සන්තා අගාරස්මානගාරියං,
මෙත්තං වීත්තං අභාවෙසි බුහමලොකුපපත්තියා.
- 390. ගාමා ගාමං විචරන්ති නිගමෙ රාජධානියො,
උරුවෙලා නාම සො ගාමො යත් කාලමකුබ්බථ.
- 391. මෙත්තවීත්තං ආභාවෙක්ඛා බුහමලොකුපපත්තියා,
ඉත්ථී වීත්තං වීරාජෙක්ඛා බුහමලොකුපගා අහු'ති.

උබ්බරිපෙතවඤ්චු තෙරසමං.

උබ්බරිවග්ගො දුක්ඛයො.

කසුද්දන්තං :

පණ්ඩුමාතා ව පිතා ව නත්ත කුණ්ඩලීනොසටො.
 දෙව සෙට්ඨී කුණ්ණචායො ව:
 වීභාරස්සත්ත සොපාණ උබ්බරි'ති.

3. 1

- 392. අභිජජ්ජමානො වාරිමභි ගඛකාය ඉධ ගචජසි,
නාගෙහො පුඛඛඛධපෙතොව මාලාධාරි¹ අල ඛකතො.
කුභිං ගමිසසසි පෙත කස වාසො හවිසසති².
- 393. වුඤ්ඤීකං³ ගමිසසාමි පෙතො සො ඉති භාසති
අභවතරෙ වාසභගාමං ඛාරාණසියා⁴ ච සන්තිකෙ.
- 394. නඤච දිසවා මභාමකෙහො කොලියො ඉති වීසසුතො,
සත්තුං හත්තඤච පෙතසස පීතකඤච යුගං අද.
- 395. නාවාය නිට්ඨමානාය කප්පකසස අදපඨී,
කප්පකසස පදිනතමභි යානෙ පෙතසසුදිසසථ⁵.
- 396. නතො සුච්ඡව්වසනො මාලාධාරි අලඛකතො,
යානෙ ඨීතසස පෙතසස දකඛිණා උපකප්පථ,
තඤච දජේජථ පෙතානං අනුකමපාය පුනපුනං.
- 397. සාතුන්ත වසනා ඵකෙ අඤ්ඤා කෙසනිවාසනා.
පෙතා හත්තාය ගචජන්ති පකකමන්ති දිසොදිසං.
- 398. දුරෙ ඵකෙ පධාවීන්තා අලදධා චිතිවික්කරෙ,
ජානා පමුච්ඡිතා හන්තා භුමියං පටිසුමභිතා.
- 399. කෙචි තස පපතින්තා භුමියං පටිසුමභිතා,
පුඛෙඛ අකකකලායාණා අඤ්ඤධර්මා ආතපෙ.
- 400. මයං පුඛෙඛ පාපධම්මා සරණි කුලමානරො,
සතොතසු දෙයාධම්මෙසු දීපං නාකමෙ අත්තනො.
- 401. පහුන්තං අන්තපානම්පි අපිසසු අචකිරියති,
සම්මග්ගතෙ පඛඛජිතෙ න ච කිඤ්චි අදමභසෙ
- 402. අකම්මකාමා අලසා සාදුකාමා මභග්ගසා,
ආලොපපිණ්ඩදතාරො පටිග්ගතෙ පරිභාසිඤ්ඤො.

- 1. මාලාධාරි මජ්ඣ. මාලාධාරි - කපුරි.
- 2. වුඤ්ඤීකං - කසචි වුඤ්ඤීකං - මජ්ඣ.
- 3. ඛාරාණසියං - මජ්ඣ.
- 4. පෙතසස දිසසථ - මජ්ඣ.
- 5. කෙසනිවාසනො - සා.
- 6. කෙ ව - මජ්ඣ.

- 403. තෙ සරා තා ව දුසියො තානෙවාහරණානි නො,
තෙ අදෙඤ්ඤ පරිචාරෙතති මයං දුක්ඛස්ස භාගිනො.
- 404. වෙණි වා අවඤ්ඤ භොහති රථකාරී ව දුධිකා,
වණ්ඛාලී කපණා භොහති නභාපිකා¹ ව පුතප්පුතං.
- 405. යානි යානි නිභීතානි කුලානි කපණානි ව,
තෙසු තෙසෙව ව ජායනති එසා මච්ඡරිතො ගති.
- 406. පුබ්බෙව² කතකල්‍යාණා දයකා චීතමච්ඡරා,
සග්ගං තෙ පරිපුරෙහති ඕභාසෙනති ව නඤ්ඤං.
- 407. වෙජයනෙත ව පාසාදෙ රමීඤා කාමකාමිනො.
උච්චාකුලෙසු ජායනති සභොගෙසු තතො චුතා.
- 408. කුටාගාරෙ ව පාසාදෙ පලලබ්බෙකි ගොණකඤ්ඤ,
චීරිතඛයා³ මොරභඤ්ඤි කුලෙ ජාතා යසසිඤ්ඤො.
- 409. අඛයකො අඛයං ගච්ඡනති මාලාධාරී අලඛයකා,
ධාතිසො උපතිට්ඨනති සායං පාතං සුඛෙසිනො.
- 410. නඤ්ඤං අකතපුඤ්ඤානං කතපුඤ්ඤානමච්චිදං,
අසොකං නඤ්ඤං රමමං තීදසානං මභාවනං.
- 411. සුඛං අකතපුඤ්ඤානං ඉධ නඤ්ඤී පරඤ්ඤ ව,
සුඛඤ්ඤා කතපුඤ්ඤානං ඉධ වෙච්ච පරඤ්ඤ ව,
- 412. තෙසං සභව්‍යකාමානං කතතඛං කුසලං ඛජුං,
කතපුඤ්ඤා හී මොදනති සග්ගෙ භොගසමඛිතීනො⁴ති.

අභිජ්ජමානපෙතවස්ත්‍ර පටමං.

3. 2

- 413. කුණ්ඩිනගරියො¹ ථෙරො සානුචාසී නිවාසිනො,
පොට්ඨපාදෙති නාමෙන සමණො භාවිතින්ද්‍රියො.
- 414. තසං මාතා පිතා භාතා දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකමමං කරිතවාන පෙතලොකං ඉතො ගතා.

1. කපකා - මජ්ඣං.
2. පුබ්බෙ ව - මජ්ඣං.

3. ඛීරිතඛයා - මජ්ඣං.
4. කුණ්ඩිනගරියො - සීඉ. i

- 415. තෙ දුග්ගතා සුචික වටා කිලනා නග්ගිනො කිසා,
උත්තසනා මහාතාසා න දසෙසනති කුරුරිනො.
- 416. තසස භාතා විතරිතා නගො එකපථෙකකො,
වතුකු ණ්ඨකො භවිතාන ථෙරසස දසසඨි තුමං.
- 417. ථෙරො වාමනඨි කතා තුණ්ඨිභුතො අපකකමි,
සො ච විඤ්ඤපඨි ථෙරං භාතා පෙනගතො අභං.
- 418. මාතා පිතා ච තෙ භනෙත දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකමමං කරිතාන පෙනලොකං ඉතො ගතා.
- 419. තෙ දුග්ගතා සුචික වටා කිලනා නග්ගිනො කිසා,
උත්තසනතා¹ මහාතාසා² න දසෙසනති කුරුරිනො.
- 420. අනුකමපසසු කාරුණිකො දතා අනවාදිසාභි නො,
තච දිනෙනන දනෙන යාපෙසසනති කුරුරිනො.
- 421. ථෙරො වරිතා පිණ්ඩාය භිතඤ්ඤ ච ඉවාදස,
එකජකං සනතිපතිංසු භනතවිසසග්ගකාරණා.
- 422. ථෙරො සබ්බව තෙ අභ යථා ලඤ්ඤං දදථ මෙ,
සබ්බභනං කරිසසාමි අනුකමපාය ඤාතිනං.
- 423. නියයාතඨිංසු ථෙරසස ථෙරො සබ්බං නිමනාඨි,
දතා අනවාදිසි ථෙරො මාතු පිතු ච භාතුනො.
- 424. ඉදං මෙ ඤාතිනං භොතු සුඨිතා භොනතු ඤාතයො,
සමනනතරානුදදිට්ඨ භොජනං උදපජ්ජථ.
- 425. සුචිං පණිතං සමපනං අනෙකරසබ්බාඤ්ජනං,
තකො උද්දිසඨි භාතා ච ණ්ඤවා බලවා සුඨි.
- 426. පහුතං භොජනං භනෙත පසස නග්ගාමතසෙ මයං,
තථා භනෙත පරකකම යථා වසං ලභාමසෙ.

1. මහනපපත - සා.
2. මහතාසා - මජ්ඣ.

- 427. ථෙරො සඬඤ්ඤාචරිතො උච්චිතිකානනනිහකෙ,
පිලොකිකං පටං කකා සඬෙඤ්ඤා වාතුඤ්ඤා අද.
- 428. දඤා අනවාදිසි ථෙරො මාතු පිතු ව භාතුනො,
ඉදං මෙ ඤාතීනං භොතු සුඛිතා භොනතු ඤාතයො.
- 429. සමනනතරානුඤ්ඤාචරිතො වසානි උදපජ්ජිමං,
තතො සුචස්ථසනො ථෙරස්ස දස්සයිතු මං.
- 430. යාවතා නඤ්ඤාචරිතො විචිතසමිං පටිච්චද,
තතො ඛඤ්ඤාචරිතො භවොත වසානවජාදනානි නො.
- 431. කොසෙයාකමඤ්ඤාචරිතො ඛොමකපසාසිකානි ව,
විපුලා ව මහස්සා ව තෙසාකාසෙව ලඤ්ඤො.
- 432. තෙ මයං පටිදභාම යං යං හි මනසො පියං,
තථා භවොත පරස්සම යථා ගෙහං¹ ලභාමසෙ.
- 433. ථෙරො පණ්ණාසකං කකා සඬෙඤ්ඤා වාතුඤ්ඤා අද,
දඤා අනවාදිසි ථෙරො මාතු පිතු ව භාතුනො.
- 434. ඉදං මෙ ඤාතීනං භොතු සුඛිතා භොනතු ඤාතයො,
සමනනතරානුඤ්ඤාචරිතො සරානි උදපජ්ජිමං.
- 435. කුටාගාරනිවෙසනා විභව්වා භාගසො මිතා,
න මනුසස්ස ඊදිසා යාදිසා නො සරා ඉධ.
- 436. අපි දිඤ්ඤාචරිතො යාදිසා තාදිසා නො සරා ඉධ,
දඤ්ඤාචරිතො ආභවති සමනනා වතුරො දිසා.
- 437. තථා භවොත පරස්සම යථා පානං² ලභාමසෙ,
ථෙරො කරකං පුරෙඤ්ඤා සඬෙඤ්ඤා වාතුඤ්ඤා අද.
- 438. දඤා අනවාදිසි ථෙරො මාතු පිතු ව භාතුනො,
ඉදං මෙ ඤාතීනං භොතු සුඛිතා භොඤ්ඤා ඤාතයො.
- 439. සමනනතරානුඤ්ඤාචරිතො පානියං උදපජ්ජමං,
ගම්ථිතා වතුරස්සා ව පොඤ්ඤාචරිතො සුනිමිතා.
- 440. සිතොදිකා සුචස්ථා සිතා අපච්චගන්තිසා,
පද්මපච්චගන්තිසා වාරිකිඤ්ඤාචරිතා.

1. උදපජ්ජිමං - සිඤ්ඤා. 3. උපජ්ජමං - භවං.
2. පානියං - භවං.

- 441. තස්ස නභාසා පිච්චා ච ථෙරසස පටිදසසයුං,
පහුතං පානීයං භනෙන පාද දුක්ඛං ඵලනානි නො.
- 442. ආභිඤ්චානා ඛඤ්ජාම සකඛරෙ කුසකණ්ටකෙ,
තථා භනෙන පරක්ඛම යථා යානං ලභාමසෙ.

443. ථොරො සිපාවිකං ලඤ්චා සඛෙක වාතුඤ්චෙස අද,
දස්වා අනවාදිසි ථෙරො මාතු පිතු ච භාතුනො.

- 444. ඉදං මෙ ඤ්ජනිනං හොතු සුඛිතා හොනතු ඤාතයො,
සමනනතරානුඤ්චෙට්ඨ පෙනා රථෙතමාගමුං.
- 445. අනුකමපිතම භද්දනෙන භකෙතනච්ඡාදනෙන ච,
සරෙන පානදනෙන යානදනෙන වූභයං;
මුතීං කාරුණිකං ලොකෙ භනොච චන්දිතුමාගතා'ති.

සානුවාසී පෙතවස්ත්‍ර දුක්ඛං.

3. 3

- 446. වෙඨරියකුමභං රුවීරං පභසසරං
විමානමාරුඤ්ඤ අනෙකච්චිකං,
තස්චච්ඡසි දෙවී මහානුභාවෙ
පථඤ්චිතී¹ පණ්ණරසෙච චන්දිමා²
- 447. විණෙණොපි තෙ කතකසස සනතිහො
ලක්ඛතරුපො භුසදසසනියො,
පලලඛිකසෙට්ඨ අතුලෙ නිසින්නා
ඵකා තුවං නස්ථි ච තුඤ්ඤ සාමීකො.
- 448. ඉමා ච තෙ පොසඛරඤ්ඤ සමනතා
පහුතමාලා බහුචුණ්ණරීකා,
සුවණ්ණචුණ්ණභි සමනතමොත්තා
න තස්ස පඤ්චා පණකො ච විජ්ජති.
- 449. භංසා විමෙ දසසනියා මනොරමා
ලදකසමී අනුපරියනතී සබ්බද,
සමියා වග්ගපනදනතී සබ්බෙ
බ්බසසරා දුදුභිතංච සොසො.
- 450. දදුලලමානා යසසා යසසිනී
නාවාය ච නං අචලමෙ තිට්ඨසී,
ආළාරපමෙභ භසිතෙ පියං වදෙ
සබ්බඛගකලාණි භුසං වීරොචසී.

1. සමනකතො - සිමු. 1
2. වදෙ - සිමු. 1

451. ඉදං විමානං චිරජං සමෙ ධීතං
උය්‍යානවන්තං රතීනන්දිවධඪිතං,
ඉච්ඡාමහං නාරී අනොමදස්සනෙ
තයා සහ නන්දනෙ ඉධ මොදිතුං.

452. කරොභි කලමං ඉධ වෙදනීයං
වික්ඛන්තො තෙ ඉධ නිහිතං භවතු,
කඤ්ඤාන කලමං ඉධ වෙදනීයං
එවං ලච්ඡයි කාමකාමීනිං,

453. සාධුති සො තස්සා පථිසසුඤ්ඤා
අකාසි කලමං තභිං වෙදනීයං,
කඤ්ඤාන කලමං තභිං වෙදනීයං
උප්පජ්ඣි සො මාණවො තස්සා සහව්‍යත'නභි.

රජකාරපෙතවත්තපු තතියං.

භාණුවාරං දුතියං.

3. 4

454. භුසානි එකො සාලිං පුනාපරො
අයඤ්ඤා නාරී සකමංසලොභිතං,
තුච්ඤ්ඤා ගුථං අසුචිං අකන්තිකං
පරිභුඤ්ඤාසි කිස්ස අයං විපාකො

455. අයං පුරෙ මාතරං හිංසෙසි¹ අයං පන කුචවාණිජො,
අයං මංසානි බාදිඤ්ඤා මුසාවාදෙන වඤ්ඤාසි.²

456. අහං මනුසෙසසු මනුසෙසහුතා අගාරිණි සබ්බකුලස්ස ඉස්සරා,
සනොතසු පරිගුඤ්ඤාමි මා ච කිඤ්ඤා ඉතො අදං

457. මුසාවාදෙන ජාදෙමි නන්දී එතං මම ගෙහෙ
සවෙ සන්තං නිගුඤ්ඤාමි ගුථො මෙ හොතු හොජනං.

458. තස්ස කලමස්ස විපාකෙන මුසාවාදස්ස චූභයං,
සුගන්ධසාලිනො හත්තං ගුථං මෙ පරිවතනති.

459. අවඤ්ඤානි ච කලමානි න හි කලමං විනස්සති,
දුගන්ධං කිමිජං මිලහං භුඤ්ඤාමි ච පිචාමි චා'ති.

භුසපෙතවත්තපු වතුතථං.

1. හිංසනී - ඩු. ii, ප.
2. වඤ්ඤාසි - ඩු. ii, ප.

3. 5

- 460. අවේරරුපං සුගතස්ස ඤාණං
සඤා යථා පුග්ගලං බ්‍යාකාසී.
උස්සන්තපුඤ්ඤපි හවන්තී හෙකෙ
පරිත්තපුඤ්ඤපි හවන්තී හෙකෙ.
- 461. අයං කුමාරො සිවථීකාය ජඩ්ඨිතො
අඬුඬුධස්සෙනහෙන යාපෙති රක්ඛිං,
න යසබ්භුතා න සිරිංසපා¹ වා
විහෙයයෙයස්සං කතපුඤ්ඤං කුමාරං.
- 462. සුනබාපිමස්ස පලිභිංසු පාදෙ
ධම්මා සිගාලා පරිවන්තයනහි,
ගබ්භාසයං පක්ඛිගණා හරන්ති
කාකා පන අක්ඛිමලං හරන්ති.
- 463. න සිමස්ස රක්ඛං විද්භිංසු කෙවි
න ඔසධං සාසපධුපනං වා,
නක්ඛන්තයොගමපි න අග්ගහෙසුං
න සබ්බධඤ්ඤානිපි ආකිරිංසු.
- 464. එතාදිසං උත්තමකිච්ඡපතං
රක්ඛාහතං සිවථීකාය ජඩ්ඨිතං,
නොනීතපිණ්ඩං ව පවෙධමානං
සසංසයං ජීවිතසාවසෙසං.
- 465. තමඤ්ඤා දෙවමනුස්සපුජිතො
දිස්වා ව තං බ්‍යාකරි භූරිපඤ්ඤා,
අයං කුමාරො නගරසසිමස්ස
අග්ගකුලිතො හවිස්සති භොගතො² ව.
- 466. කිස්ස වතං කිං පන බුභෙච්චරියං
කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
එතාදිසං ව්‍යසනං පාපුණ්ණවා
තං තාදිසං පච්චත්තභොස්සතිඤ්ඤිං.
- 467. බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසබ්බස්ස³
සුඡං අකාසී ජනතා උළාරං,
තත්‍රස්ස විත්තස්සත්‍ර⁴ අඤ්ඤඵතනං
වාචං අභාසී ඵරුසං අසබ්භං.
- 468. සො තං විතක්ඛං පට්ඨිතොදයිනවා.⁵
පිතිං පසාදං පට්ඨිද්ධා පච්ඡා,
තථාගතං ජෙතවනෙ වසන්තං
යාගුයා උපට්ඨාසී සක්කරතතං.

- 1. සරිසපා - මජ්ඣ.
- 2. භොගවා - සිමු i
- 3. සබ්බස්ස - මජ්ඣ.
- 4. විත්තස්ස - සිමු i
- 5. විතොදයිනවා - මජ්ඣ.
පට්ඨිතොදයිනවා - සිමු i

469. තසස වතං තං පන බ්‍රහ්මවරියං
තසස සුවිණ්ණසස අයං විපාකො,
එතාදීසං බ්‍රහ්මතං පාපුණ්ණිකා
තං තාදීසං පච්චන්දනොසසනිද්ධිං.

470. යඤ්ඤාන සො වසසසතං ඉධෙව
සබ්බෙහි කාමෙහි සමඤ්ඤානො,
කායසස හෙද අභිසම්පරායං
සභව්‍යතං ගච්ඡති වාසවසසා'ති.

කුමාරපෙතවක්‍රම පඤ්චමං.

3. 6

471. නග්ගා දුබ්බණ්ණරූපාසි කිසා ධට්ඨිසඤ්ඤානා,
උපචාසුලිකෙ කිසිකෙ කානු ඤා ඉධ තිට්ඨසී?

472. අභං භද්දෙන පෙතීඤ්ඤි දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිඤ්ඤාන පෙතලොකම්මො ගතා.

473. කිනන්ත කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කම්මවිපාකෙන පෙතලොකං ඉතො ගතා.

474. අනාවට්ඨෙසු තිඤ්ඤෙසු විචිතීං අභිමාසකං,
සනොසසු දෙය්‍යධම්මෙසු දීපං නාකාසිමකතො.

475. නදීං උපෙම් තසිතා රිහතකා පරිවහතති,
ජායං උපෙම් උණ්ණෙසු ආතපො පරිවහතති.

476. අඤ්ඤිවණ්ණො ව මෙ වාතො දහනොසා උපවායති;
එතඤ්ඤි භනොස අරහම් අඤ්ඤාඤ්ඤි පාපකං තතො.

477. ගන්ධාන භජීනීපුරං වජ්ජසි මඤ්ඤ මාතරං,
ධීතා ව තෙ මයා දිට්ඨා දුග්ගතා යමලොකිකා.

478. පාපකම්මං කරිඤ්ඤාන පෙතලොකං ඉතො ගතා,
අඤ්ඤි ව මෙ එඤ්ඤි තිකම්මතං අනඤ්ඤාතඤ්ඤි නං මයා.

- 479. වතතාරී සතසභස්සානි පලලඛකස්ස ව හෙට්ඨතො,
තතො මෙ දුතං දදතු¹ තස්සා ව භොතු ජීවිකා.
- 480. දුතං දඤා ව මෙ මාතා දකඛිණං අනුදිස්සතු,²
තදුභං සුඛිතා භෙස්සං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිති.
- 481. සාධුති සො පටිස්සුඤා ගතඤාන භජීනිං පුරං
අවොච තස්සා මාතරං,
ධිතා ව තෙ මයා දිට්ඨා දුග්ගතා යමලොකිකා.
- 482. පාපකම්මං කරිඤාන පෙතලොකං ඉතො ගතා,
යා මං තස් සමාදපෙසි වජෙජ්ඣ මග්ග මාතරං.
- 483. ධිතා ව තෙ මයා දිට්ඨා දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිඤාන පෙතලොකං ඉතො ගතා.
- 484. අජී ව මෙ එස් නිකඤ්ඤං අතකඛාතඤ්ඤි තං මයා,
වතතාරී සතසභස්සානි පලලඛකස්ස ව හෙට්ඨතො;
තතො මෙ දුතං දදතු තස්සා ව භොතු ජීවිකා.
- 485. දුතං දඤාන මෙ මාතා දකඛිණං අනුදිස්සතු,³
තදුභං සුඛිතා භෙස්සං සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිති.
- 486. තතො හි යා දනමදු දඤා ව තස්සා දකඛිණමාදිසි,
පෙති ව සුඛිතා ආසි සරිරං වාරුදස්සන'නාති.

සෙරිණිපෙතවස්ත්‍ර ඡට්ඨං.

3. 7

- 487. නරතාරීපුරසබ්බතො යුචා රජනීයෙහි කාමගුණෙහි සොභසි,
දිට්ඨසං අනුභොසි කාරණං කිමකාසි පුරිමාය ජාතියා.
- 488. අභං රාජගහෙ රමෙම රමණීයෙ ගිරිබ්බපේ,
ඵගලුදෙදු පුරෙ ආසිං ලොභිතපාණි දරුණො.
- 489. අඵරොධකරෙසු පාණිසු පුඤ්ඤතෙසු පදුට්ඨමානසො,
ඵචරිං අනිදරුණො තද්⁴ පරභිංසාය රතො අසඤ්ඤතො.
- 490. තස්ස මෙ සභායො සුභදෙ⁵ සදෙධා ආසි උපාසකො,
සොසි මං අනුකම්පනොනා නිවාරෙසි පුනප්පුනං.

- 1. දදත් - සිමු ii
- 2. ආදිස්සතු මෙ - සිමු ii
අනුදිස්සති - සිමු i
- 3. අනුදිට්ඨතු - මජ්ඣ., අනවාදිස්සතු - භාෟ
- 4. සද - මජ්ඣ.
- 5. සුභදෙයො - මජ්ඣ.

- 491. මාකාසි පාපකං කමමං මා තාත දුග්ගතිං අගා,
සචෙ ඉච්ඡයි පෙච්ච සුඛං වීරම පාණවධා අසංයමා.
- 492. තසසාභං වචනං සුඤ්ඤා සුඛකාමිසස භික්ෂානුකමපිනො,
නාකාසිං සකලානුසාසනිං වීරපාපාභීරතො අබුඤ්චිමා.
- 493. සො මං පුත භූරිසුමෙධසො අනුකමපාය සංයමෙ නිවෙසයි,
සචෙ දිවා හනයි පාණිනො අථ තෙ රත්තං හවතු සඤ්ඤිමො.
- 494. සවාහං දිවා හනිත්වා පාණිනො වීරතො රත්තමහොසිං සඤ්ඤිතො,
රත්තාහං පරිවාරෙමි දිවා ඛජ්ජාමි දුග්ගතො.
- 495. තසස කමමිසස කුසලසස අනුභොමි රත්තං අමානුසිං,
දිවා පච්ඡිතාව කුසකුරා උපධාවතති සමන්තා ඛාදිතුං.
- 496. යෙ ව තෙ සත්තානුයොගිනො ධූවං පසුඤ්ඤා සුගතසස සාසනො,
මඤ්ඤමි තෙ අමතමෙව කෙවලං අධිගච්ඡතති පදං අසච්චිත'නති.

මිගලුද්දකපෙතවඤ්චු සත්තමං.

3. 8

- 497. කුටාගාරෙ ව පාසාදෙ පලලඛෙකි ගොණකත්තකෙ,
පඤ්ඤිඛිකෙන තුරියෙන රමසි සුභවාදිතෙ,
- 498. තතො රත්තා ව්‍යවසානෙ සුරියසසුග්ගමනමපති,
අපච්ඤො සුසානසමිං ඛහුදුසකං නිගච්ඡයි.
- 499. කිනනු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කමමච්චපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගච්ඡයි.
- 500. අහං රාජගහෙ රමෙම රමණියෙ ගිරිබ්බජේ,
මගලුද්දෙ පුරෙ ආසිං ලුද්දෙ වාසිමසඤ්ඤිතො.
- 501. තසස මෙ සභායො සුභදෙ සද්දො ආසි උපාසකො,
තසස කුලුපගො භික්ඛු ආසි ගොතමසාවකො.
- 502. සොපි මං අනුකමපනොහා නිවාරෙසි පුතපුතං,
මාකාසි පාපකං කමමං මා තාත දුග්ගතිං අගා.

1. භභිජා, - මජ්ඣ.

- 503. සවෙ ඉව්සි පෙව්ව සුඛං වීරම පාණවධා අසංයමා,
තසසාභං වචනං සුඤ්ඤා සුඛකාමසස භිතානුකමපිනො.
- 504. නාකාසිං සකලානුසාසනිං වීරපාපාභිරතො අබුද්ධිමා,
සො මං පුන භුරිසුමෙධසො අනුකමපාය සංයමෙ නිවෙසධී.
- 505. සවෙ දිවා හනසි පාණිනො අථ තෙ රත්තං හවතු සංයමො.
සඤ්ඤා දිවා හනිකි පාණිනො වීරතො රත්තමහොසිං සංයතො.
- 506. රත්තාභං පරිවාරෙමී දිවා ඛජාමී දුග්ගතො,
තසස කමමසස කුසලසස අනුභොමී රත්තං අමානුසිං;
දිවා පච්ඡිතාව කුසලො උපධාවනති සමනතා ඛාදිතුං.
- 507. යෙ ව තෙ සතතානුයොගිනො ධුච්ඡුතො සුගතසස සාසනො,
මඤ්ඤමී තෙ අමතමෙව කෙවලං අධිගච්ඡනති
පදං අසඛික'නති,

දුතිය මිගලුඤ්ඤපෙතවස්ත්‍ර අධ්‍යමං.

3. 9

- 508. මාලි කිරිවී කෙයුරී ගතතා තෙ වජ්ජුසසද,
පසන්නමුඛවණ්ණසසි සුරියවණ්ණසව සොහසි.
- 509. අමානුසා පාරිසජ්ජා යෙ තෙමෙ පරිවාරකා,
දසකඤ්ඤසභසසානී යා තෙමා පරිවාරකා.
- 510. තා කමුඛකෙයුර ධරා කඤ්ඤනාවෙලභුසිතා,
මහානුභාවොසී තුවං ලොමභංසනරුපවා;
පිට්ඨිමංසානී අත්තනො සාමං උකකධම් ඛාදසි,
- 511. කිත්තු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිත්ත කමච්චිපාකෙන පිට්ඨිමංසානී අත්තනො සාමං
උකකධම් ඛාදසි.
- 512. අත්තනොභං අනත්තං ජීවලොකෙ අචාරීසං,
පෙසුඤ්ඤමුසාවාදෙන නිකතිවඤ්ඤාය ව.
- 513. තත්තං පරිසං ගතවා සච්චකාලෙ උපට්ඨිතො
අත්තං ධමමං නිරංකත්තා අධමමනුචතතිසං.

1. නිරංකත්තා - මිඞු

- 514. එවං යො ඛාදතඤ්ඤානං යො හොති පිට්ඨිමංසිකො,
යරාභං අජ්ජ ඛාදමි පිට්ඨිමංසාති අඤ්ඤානො,
- 515. තඤ්ඤං තයා නාරද සාමං දිට්ඨං.
අනුකම්පකා යෙ කුසලා විදෙයඤ්ඤං,
මා පෙසුනං මා ච මුසා අභාණි
මා ඛොසි පිට්ඨිමංසිකො තුව'නති.

කුට්ඨිනිව්ඤ්ඤිකපෙතවිද්‍යු නවමං.

3. 10

- 516. අනාකළිකඛසමීං තිට්ඨනොනා දුග්ගතොනො පුත්ති වායසී,
මුඛඤ්ඤි තෙ කිමයො පුත්තිගතංඛාදනති කිං කමම මකාසී පුඤ්ඤ
- 517. තතො සසං ගහෙතොන ඔක්ඛානතනතී පුනප්පුනං.
ඛරොන පරිපොසිතො ඔක්ඛානතනතී පුනප්පුනං.
- 518. කිත්තනු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කමමචිපාකොන ඉදං දුක්ඛං නිගච්ඡති.
- 519. අභං රාජගහෙ රලෙච්ච රමණියෙ ගිරිඛපෙ,
ඉසසරො ධනධඤ්ඤසස සුපහුතසස මාරිස.
- 520. තසසායං මෙ හරියා ච ධීතා ච සුඤ්ඤා ච මෙ,
තා මාලං උපපලඤ්ඤාපි පච්චග්ගඤ්ඤා විලෙපනං
දුපං හරණියො වාරෙසිං තං පාපං පකතං මයා.
- 521. ඡළාසිතිසහසසාති මයං පච්චකතවෙදනං,
දුපදුපං විච්චෙණ්ණොනො පච්චාම නිරයෙ භුසං.
- 522. යෙ ච ඛො දුපදුප්ඡාය වකතොන අරහතො මහෙ.
ආදීනවං පකාසෙතති විචෙච්චයරා¹ නෙ තතො.
- 523. ඉමා ච පසස ආයතනියො මාලාධාරී අලච්ඡතා,
මාලාවිපාකං අනුගොනතී² සමීදධා තා යසසිතියො.
- 524. ත ඤ්ඤා දිසවාන අචෙජරං අඛුතං ලොමභංසනං,
නමො කරොතතී සප්පඤ්ඤා විඤ්ඤාති තං මහාමුනී.
- 525. යො හි නුන ඉතො ගතො යොතිං ලඤ්ඤාන මානුසිං,
දුපදුපං කරිසසාමී අපමනො පුනප්පුනතතී³.

ධාතුවිච්ඤ්ඤිකපෙතවිද්‍යු දසමං.

චූළවග්ගො තතියො.

කසප්පදානං :-

අභිජ්ජමානො කොණ්ඩඤ්ඤා රටකාරී භුසෙන ච,
කුමරො ගණිකා වෙච්ච ඤ්ඤා පුද්ද පිට්ඨපුජයො;
වග්ගො තෙන පච්චිච්ඡති¹.

1. විචෙච්චයෙට - මජ්ඣං.
2. අනුගොනතියො - මජ්ඣං.

4. 1

- 526. වෙසාලී නාම නගරස්ථි වජ්ජිනං
තස්ස අහු ලිච්චවී අමබසක්ඛරො,
දිසවාන පෙතං නගරස්ස බාහිරං
තස්සෙව පුච්ඡිස්ස තං කාරණස්සීකො.
- 527. සෙය්‍යා නිසජ්ජා නයිමස්ස අස්ථි
අභිකකමො නස්ථි පටිකකමො වා¹,
අසිතපිතබාධිතවස්සොගා
පරිවාරිකා සාපි² ඉමස්ස නස්ථි
- 528. යෙ ඤාතකා දිට්ඨසුතා සුභජ්ජා
අනුකම්පකා යස්ස පුබ්බෙ අභෙසු³,
දට්ඨමිති තෙ දුනි න තං ලභන්තී
වීරාධිතඤ්ඤා⁴ හි ජනෙන තෙන.
- 529. න මග්ගතඤ්ඤාස්ස හවන්තී මිත්තා
ජහන්තී මිත්තා විකලං වීදිචා,
අස්සඤ්ඤි දිසවා පරිවාරයන්තී
බහු ව මිත්තා උග්ගතඤ්ඤාස්ස භොන්තී.
- 530. නිභීතඤ්ඤා සබ්බභොගෙහි කිච්චො
සම්මකන්ථො සම්පරිභින්න ගග්ගො,
උසසාවබ්ඤ්ඤව පලිපමානෝ⁵
අජ්ජ සුචෙ ජීවිතඤ්ඤපරොධො.
- 531. එතාදිසං උහතමකිච්චපත්තං
උත්තාසිතං පුච්චිමඤ්ඤස්ස සුලෙ,
අථ තං තෙන විභෙණ්ණෙන විදෙසි යක්ඛ
ජීව භො ජීවිතමෙව සෙය්‍යොති.
- 532. සාලොභිතො එස අභොසි මග්ගං
අභං සරාමී පුරිමාය ජාතියා,
දිසවා ව මෙ කාරුඤ්ඤමභොසි රාජ
මා පාපධමෙමා නිරයං පතායං.
- 533. ඉතො වුතො ලිච්චවී එස පොසො
සක්ඛස්සදං නිරයං ඤොරරුපං,
උපපජ්ජති දුක්ඛතකම්මකාරී
මහාභිතාපං කට්ඨකං භයානකං

- 1. පටිකකමො ව - මජ්ඣ.
- 2. පරිවාරිකා - පු., පරිවාරණා - කෙටි.
- 3. අභෙසු - පුබ්බෙ - මජ්ඣ.
- 4. වීරාධිතඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 5. පලිපමානො - මජ්ඣ.

- 534. අනෙකභාගෙන ගුණෙන සෙයො
අයමෙව සුලො නිරයෙන තෙන,
එකන්තදුපඛං කට්ඨකං භයානකං
එකන්තතිපපං නිරයං පතායං.
- 535. ඉදංඤ්ච සුඤ්චා වචනං මමෙසො
දුක්ඛපනීතො විජභෙයා පාණං,
තස්මා අභං සන්තීකෙ න භණාමි
මා මෙ කතො ජීවිතස්සුපරොධො.
- 536. අඤ්ඤතො එසො පුරිසස්ස අපඤ්ඤා
අඤ්ඤමපි ඉච්ඡාමසෙ පුච්ඡිතුං තුචං,
ඕකාසකමමං සචෙ නො කරොසි
පුච්ඡාමි තං න ච නො තුජ්ඣිතඛ්ඛං.
- 537. අද්ධා පටීඤ්ඤ මෙ තද අනු
නාවීක්ඛනා අපටසන්තස්ස භොති,
අකාමා සද්දොයාවචොති කඤ්ඤා
පුච්ඡස්ස මං කාමං යථා වීසංඝං.
- 538. යං කිංඤ්චාභං චන්ඛුනා පසයිසසාමි
සඛ්ඛමපි තාභං අභිසද්දභෙයාං,
දිඤ්චාන තං නොපි චෙ සද්දභෙයාං
කරෙයාසි මෙ යසඛි නියස්සකමමං.
- 539. සචච්ඡපටීඤ්ඤ තච මෙසා භොතු
සුඤ්චාන ධමමං ලභස්සුපපසාදං,
අඤ්ඤතීකො නො ච පදුට්ඨවීතො
යං තෙ සුතං අසුතං වාපි ධමමං
සඛ්ඛං ආචික්ඛස්සං යථා පජානං.
- 540. සෙතෙන අසෙසන අලංකිතෙන
උපයාසි සුලාචුතකස්ස සන්තීකෙ,
යානං ඉදං අබ්භතං දස්සනොයාං
කිසෙසතං කමමස්ස අයං වීපාකො.
- 541. වෙසාලියා තස්ස නගරස්ස මජ්ඣෙ
වික්ඛලලමගෙහ නරකං අභොසි,
ගොසිසමෙකාභං පජන්තවීතො
සෙතං ගභෙඤ්චා නරකස්මිං නික්ඛපිං.

1. පටීඤ්ඤාතමෙ නං - මජ්ඣං.

- 542. එතස්මිං පාදනී පතිට්ඨපෙඤා
මයස්සදි අපෙඤදි ව අතිකකම්මිතං.
යානං ඉදං අබ්භුතං දස්සනොයතං
තස්සෙව කමමස්ස අයං විපාකො.
- 543. විචේණො ව නෙ සබ්බදිසා පභාසති
ගජො ව නෙ සබ්බදිසා පවායති,
යකඤ්ඤිපනොසි මහානුභාවො
නග්ගො වාසි කිස්ස අයං විපාකො.
- 544. අකකාධනො නිවච්චසත්තවිනො
සණ්ඨාති වාචාති ජනං උපෙමී,¹
තස්සෙව කමමස්ස අයං විපාකො
දිට්ඨො මෙ විචේණො සත්තං පභාසති.
- 545. යසස්ස කිත්තිස්ස ධරෙම ධීතානං
දිස්වාන මනෙතම් අසත්තවිනො,
තස්සෙව කමමස්ස අයං විපාකො
දිට්ඨො මෙ ගජො සත්තං පවායති.
- 546. සභායානං තිත්ථමී නභායනානං²
ඊලෙ ගභොඤා නිද්ඪිස්ස දුස්සං,
බ්බිඨ්ඨිත්ථො නො ව පදුට්ඨවිනො
තෙනමහි නග්ගො කසිරා ව වුත්ති
- 547. යො කීලමානො පකරොති පාපං
තස්සිදිසං³ කමමවිපාකමාහු
අකීලමානො පන යො කරොති
කිං තස්ස කමමස්ස විපාකමාහු.
- 548. යෙ දුට්ඨසඛිකාපමනා මනුස්සා
කායෙන වාචාය ව සඛිකීලිට්ඨා,
කායස්ස භෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං නෙ නිරයං උපෙතති.
- 549. අපරෙ පන සුගතිං ආසමානා
දුනෙ රතා සංගහිතත්තභාවා,
කායස්ස භෙද අභිසම්පරායං
අසංසයං නෙ සුගතිං උපෙතති.

1. උපෙමී - මජ්ඣං.
2. නභායනානං - මජ්ඣං.
3. තස්සිදිසං - මජ්ඣං.

- 550. තං කිනති ජානෙය්‍යං අභං අවෙච්ච
කල්‍යාණපාපසීස අයං වීජාකො,
කිං වාභං දිස්වා අභිසද්දභෙය්‍යං
කො වාපි මං සද්දභාපෙය්‍ය ඵතං
- 551. දිස්වා ච සුඤ්චා වා¹ අභිසද්දභසසු
කල්‍යාණපාපෙ උභයෙ අසනෙත
කල්‍යාණපාපසීස අයං වීජාකො,
සියා නු සන්නා සුගතා දුගතා වා.
- 552. නො වෙඤ්ඤා කම්මානී කරෙය්‍යං මච්චා
කල්‍යාණපාපානී මනුසීසලොකෙ,
නාභෙසුං සකතා සුගතා දුගතා වා
භීතපපඤ්ඤා ච මනුසීසලොකෙ.
- 553. යසමා ච කම්මානී කරොතති මච්චා
කල්‍යාණපාපානී මනුසීසලොකෙ,
තසමා භි සකතා සුගතා දුගතා වා
භීතපපඤ්ඤා ච මනුසීසලොකෙ
- 554. දඛයජ්ජ කම්මානං වීජාකමාසු
සුඛසීස දුකඛසීස ච වෙදනීයං,
තා දෙවතායො පරිවාරයතති
පවෙච්චන්ති² බාලා දඛයතං අපසසිනො.
- 555. නමඤ්ඤී කම්මානී සයං කතානී
දඤ්ඤා මෙ නඤ්ඤී සො ආදීපෙය්‍යා,
අච්ඡාදනං සයනමච්ඡන්තපානං
තෙනමඤ්ඤා නග්ගො කසිරා ච වුඤ්ඤී.
- 556. සියා නු ඛො කාරණං කිඤ්ඤි යකඛ
අච්ඡාදනං යෙන තුචං ලභෙථ,
ආචිකඛ මෙ තං යදඤ්ඤී භෙතු
සද්ධාසිතං භෙතු චචො සුඤ්ඤාම.
- 557. කපජිනකො³ නාම ඉධඤ්ඤී භිතඛු
කඛාසී සුසීලො අරතා විමුඤ්ඤතා.
ගුතතිඤ්ඤො සංවුත්තපානීමොකොකො
සීතීභුතො උත්තමදීඤ්ඤීපකො.
- 558. සඛිලො වදඤ්ඤා සුචචො සුමුචො
සවාගමො සුපට්ඨිකතකො ච,
සුඤ්ඤාසස ඛෙතං අරණවිහාරී
දෙවමනුසීසානඤ්ඤා දකඤ්ඤොයො.

1. සුඤ්චා - සිලී 1.
 2. පවෙච්චන්ති - සිලී 1.
 3. කපජිනකො - මජ්ඣ.

- 559. සනෙතා විධුමො අනීසො නිරාසො
මුත්තො විසලො අමමො අවචෙසා,
නිරූපධි සබ්බපපඤ්චි ඛිණ්ණො
තිසෙසො විජ්ජා අනුපපනො ජුතීමා.
- 560. අපසඤ්ඤානො දිස්වාපි න සුජානො
මුතීති නං වජ්ජිසු වොහරන්තී,
ජානහති තං යසබ්බතා අනෙජං
කලායාණධම්මං විචරන්තී¹ ලොකෙ.
- 561. තසස තුවං එකං යුගං දුවෙ වා
මමුඤ්ඤිසීත්වාන සචෙ දදෙථ,
පටිග්ගහීතානි ව තානි අසු
මමඤ්ඤි පසෙසථ සන්තද්ධදුසසං.
- 562. කසමී පදෙසෙ සමණං වසන්තං
ගන්ත්වාන පසෙසමු මයං ඉදන්ති,
සමජ්ජ² කඛිං විචිකීචිකඤ්ච
දිට්ඨිවිසුකානි ව කො විනොදයෙ.³
- 563. එසො නිසිනෙතො කපිනච්චනායං
පරිවාරිතො දෙවතාහි බහුතී,
ධම්මං කරං භාසති සවචනාමො
සකසමීමාවෙරකෙ අපමනෙතො.
- 564. තථාහං කසසාමී ගන්ත්වා ඉදන්ති
අච්ඡාදධිසසං සමණං යුගෙන,
පටිග්ගහීතානි ව තානි අසු
තුවඤ්ඤි පසෙසමු සන්තද්ධදුසසං.
- 565. මා අකකිණෙ පබ්බජිතං උපාගමී
සාධු වො ලිච්චි තෙස ධම්මො,
තතො ව කාලෙ උපසඛ්ඤාමීත්වා
තත්ථෙව පහසාහි රහො නිසිතං.
- 566. තථාති වත්වා අගමාසි තත්ථ
පරිවාරිතො දසගණෙන ලිච්චි,
සො තං නගරං උපසඛ්ඤාමීත්වා
වාසුපගච්ඡිත්ථ සකෙ නිවෙසනො.

1. විචරතං - සිමු |
 2. යො මජ් - මජ්ඣං.
 3. විනොදයා මෙ - මජ්ඣං.

- 567. තනො ව කාලෙ ගීභිකිව්වානි කඤ්ඤා
නභාඤ්ඤා පිච්ඤා ව ඛණං ලභිඤ්ඤා,
විවෙය්‍යා පෙළානො සුභානි අට්ඨ
ගාභාපඨි දුසගණෙන ලිච්චි.
- 568. සො තං පදෙසං උපසඛ්‍යාමිඤ්ඤා
තමද්දසා සමණං සනාතවිතතං,
පටිඤ්ඤාමනං ගොචරනො නිවිතතං
සිනිභුතං රුක්ඛවුලෙ නිසිතතං.
- 569. තමෙනං අවොච උපසඛ්‍යාමිඤ්ඤා
අප්පාධාධං එඤ්ඤාභාරණඤ්ඤා පුච්ඡි,
වෙසාලියං ලිච්චිභං හදනෙන
ජානන්ති මං ලිච්චි අමබසකඛරො.
- 570. ඉමානි මෙ අට්ඨසුගා සුභානි
පතිගණන හනෙන පද්දමී තුඤ්ඤා.
තෙනෙව අනෙත ඉධාගතොසමී
යථා අභං අකමනො හවෙය්‍යං.
- 571. දුරනොච සමණා බ්‍රාහ්මණා ව
නිවෙසනං තෙ පරිවජ්ජයන්ති,
පනානි භිජ්ජන්ති ව තෙ නිවෙසනෙ
සඛ්‍යාවියො වාපි විපාටයන්ති.¹
- 572. අරාපරෙ පාදකුඨාරිකාභි
අවංසිරා සමණා පාතයන්ති,
එතාදිසං පබ්බජිතා විහෙසං
තයා කතං සමණා පාපුණන්ති.
- 573. කිණෙන තෙලමි න ඤා අද්ධි
මුළුභස්ස මග්ගමි න පාවද්ධි,
අඤ්ඤාස දණ්ඨං සයමාදියාසි
එතාදියො කදරියො අසංචුතො*
අරං ඤා තෙන විඤ්ඤාන කිමෙව දිසො
අමෙභි සහ සංචිභාගං කරොසි,
- 574. පච්චෙමි හනෙන යං ඤා වදෙසි
විහෙසමි. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ ව,
බ්බවජ්ජිතො නො ව පද්දමිඤ්ඤා
එතමි මෙ දුක්ඛමෙව හනෙන.

1. විදුලයන්ති - මණ්ඩ.
2. අසංචුතො තුචං - මණ්ඩ.

- 575. බිඬ්ඛාය යකොනා පසවිඤ්චා පාපං
 වෙදෙතී දුක්ඛං අසමන්තභොගී,
 දහරො යුචා නග්ගනියසීස භාගී
 කිංසු තතො දුක්ඛතරස්ස භොති.
- 576. තං දිස්වා සංවෙගමලක්ඛං හතෙන
 තප්පවට්ඨා තාභං දදුමී දනං,
 පටිගණ්ඨා හතෙන වත්ථුගානි අට්ඨ
 යකඛසසීමා ගච්ඡන්තා දුක්ඛණොයො.
- 577. අඤ්ඤා හි දනං බහුධා පසස්ථං
 දදොනො ව තෙ අකඛයධම්මනච්ඡු,
 පටිගණ්ඨානි තෙ වත්ථුගානි අට්ඨ
 යකඛසසීමා ගච්ඡන්තා දුක්ඛණොයො.
- 578. තතො ව යො ආවමසීඤ්ච ලිච්ඡවී
 ථෙරස්ස දත්වාන යුගානි අට්ඨ,
 පටිගණ්ඨානි ව තානි වසසු
 යකඛණේ පසෙසුර සන්තඤ්ඤාසං.
- 579. තමඤ්ඤා වත්ථනසාරලික්ඛං
 ආජ්ඣාඤ්ඤාමාරුළුනමුළාරව ණණං,
 අලඬකතං සාධු නිවත්ථුසසං
 පරිවාරිතං යකඛමභිද්ධිපණං
- 580. යො තං දිස්වා අත්තමනො උදග්ගො
 පහට්ඨවීතො ව සුභග්ගරුපො,
 කම්මණේ දිස්වාන මහාවිපාකං
 සන්දිට්ඨිකං වත්ථුනා සච්ඡිකත්වා.
- 581. තමෙනං අවොච උපසඬකම්භවා
 දසසාමී දනං සමණව්‍රාහමණානං,
 න වාපි මෙ කිංඤ්චි අදෙයගමස්සී
 තුචං ව මෙ යකඛ බහුපකාරොති.
- 582. තුචං ව මෙ ලිච්ඡවී එකදෙසං
 අදසී දනානි අමොසමෙතං,
 ස්වාභං කරිසසාමී තයා වා සකඛිං
 අමානුසො මානුසකෙන සද්ධිනති.

1. කයා ව - මජ්ඣ.

- 583. ගතී ව ඛනඬු ව පරායණඤ්ඤා
මීඝො මමාසි අථ දෙවතාසි,
යාචාමහං¹ පඤ්ඤාලිකො හවිතො
ඉච්ඡාමී තං යකඛ පුතාපි දච්ඡන්ති.
- 584. සචෙ තුවං අසසදො හවිසසසි
කදරියරුපො වීඨවිපකඛවිකො,
තෙනෙව මං න ලච්ඡසි අසසනාය
දිසවා ව තං නොපි ව ආලපිසසං.
- 585. සචෙ² තුවං හවිසසසි ධම්මගාරචො
දනෙ රතො සඛගභිතකභාචො,
ඔපානභුතො සමණච්ඡාභමණානං
එවං මමං ලච්ඡසි අසසනාය.
- 586. දිසවා ව තං ආලපිසසං හදනොත
ඉමඤ්ඤා සුලතො ලහුං පමුඤ්ඤා,
යතො නිදනං අකරිමහ සකඛං
මඤ්ඤාම සුලාචුතකසස කාරණා.
- 587. තෙ අඤ්ඤාම ඤ්ඤා අකරිමහ සකඛං
අයඤ්ඤා සුලාචුතො³ ලහුං පමුඤ්ඤො,
ස සභාව ධම්මානි සමාවරතොතා
මුච්චෙට්ඨාය සො නිරයා ව තඹො.
- 588. කම්මං සියා අඤ්ඤානු වේදනීයං
කපපිනකඤ්ඤා උපසච්ඡාමීතො,
තෙනෙව සහ සංචිහරීතව කාලෙ
සයමමුච්චෙතුවනිසජ්ජ පුච්ඡ.
- 589. සො තෙ අකඛිසසති එතමසං
තමෙව භිතඬුං උපසච්ඡාමීතො,
පුච්ඡසසු අඤ්ඤාතීකො නො ව පද්ධට්ඨකො
සො තෙ සුතං අසුතං වාපි ධම්මං,
සබ්බමි අකඛිසසති යථා පජානං.
- 590. සො තසු රහසිසං සමුලලපිතො
සකඛං කරිතොත අමානුසෙන,
පකසාමී සො ලිච්ඡවීතං සකාසං
අථ මුච්චි පරිසං සන්තිසින්නං.

1. යාචාමී තං - මජ්ඣං.
 2. සචෙ පන - මජ්ඣං.
 3. සුලතො - මජ්ඣං.

- 591. සුඤ්ඤානං භොගොත්තං මම එකවාක්‍යං
වරං වරිස්සං උභිස්සාමි අත්ථං,
සුලාචුතො පුරිස්සො ලුඤ්ඤාමෙමා
පඤ්ඤානදණ්ඩා අනුසත්ත රූපො
- 592. එත්තාවතා වීසති රත්තිමත්තා
යතො ආචුතො නෙව ජීවති න මනො,
තාභං මොච්ඡිස්සාමි දුනි
යථාමති අනුජානාතු සංඛෙත්තාති.
- 593. එතඤ්ඤි අඤ්ඤං ච ලහුං පමුඤ්ඤි
කො තං වදෙථ තථා කරොන්තං,
යථා පජානාසි තථා කරොති
යථාමති අනුජානාති සංඛෙත්තාති.
- 594. සො තං පදෙසං උපසඤ්ඤාමිත්වා
සුලාචුතං මොච්ඡි ඛිප්පමෙව,
මා භාසි සම්මාති ච තං අචොච
තිකිච්ඡකානඤ්ඤි උපච්චපෙසි.
- 595. කප්පිනකඤ්ඤි උපසඤ්ඤාමිත්වා
තෙන සමං සංචිභජිත්වා කාලෙ,
සයම්මුච්චෙත්තාපතිසජ්ජ ලිච්චි
තථෙව පුච්ඡිත්ථ නං කාරණං ඤ්ඤිකො.
- 596. සුලාචුතො පුරිස්සො ලුඤ්ඤාමෙමා
පඤ්ඤානදණ්ඩා අනුසත්ත රූපො,
එත්තාවතා වීසතිරත්තිමත්තා
යතො ආචුතො නෙව ජීවති න මනො.
- 597. සො මොච්චිතො ගන්තො මයා ඉදුනි
එතස්ස යසඛස්ස වචො හි භගොත,
සියා නු මො කාරණං කිඤ්ඤිදෙව
යෙන සො නිරයං නො වජෙසා
- 598. ආචික්ඛ භගොත යදි අත්ථී හෙතු
සද්ධාසිතං හෙතු වචො සුඤ්ඤාමි,
න තෙසං කම්මානං විනාසමත්ථී
අචෙද්ධිත්වා ඉධ බ්‍යන්තිභාවො.

- 599. සවෙ ස ධම්මානි¹ සමාවරෙයා
සකකච්ච රක්කන්දිවමපමනෙතා
මුලෙච්චයා සො නිරයා ච තමහා
කමමං සියා අඤ්ඤත්‍ර වෙදනීයනති.
- 600. අඤ්ඤානො එසො පුරිසස්ස අපො
මමමෙදනි අනුකමප හනොත,
අනුසාය මං ඔවද භූරිපඤ්ඤ
යථා අහං නො නිරයං වජෙයයනති.
- 601. අජෙච චූඨං සරණං උපෙභි
ධම්මෙඤ්ච සමාඤ්ඤා පසනතචිනෙතා,
තථෙච සිකඛාය පදනි පඤ්ඤ
අබණ්ඤ ඵුට්ඨානි සමාදියඤ්ඤ.
- 602. පාණානිපාතා වීරමඤ්ඤ ඛිපං
ලොකෙ අදිත්තං පරිචජ්ජයඤ්ඤ
අමජජපො මා ච මුසා අහාණි
සකෙන දරෙන ච භොභි කුටෙධා,
ඉමඤ්ඤ අරියං අට්ඨඛානවරෙත්‍රපෙනා
සමාදියාභි කුසලං සුචුද්දයං.
- 603. වීචරං පිණ්ඩපාතඤ්ඤ පච්චයං සයනාසනං
අනතං පාතං බාදනීයං වසථසෙනාසනානි ච,
දදභි උජ්ඣුතෙසු වීජ්ජසනෙනා වෙතසා.
- 604. භික්ඛු පි සීලසමපනෙන වීතරාගෙ බහුසුත්ත
තපෙපභි අනතපානෙන සද පුඤ්ඤං පවධඪති.
- 605. එවඤ්ඤ ධම්මානි සමාවරනෙතා
සකකච්ච රක්කන්දිවමපමනෙතා,
මුලෙච්චයා සො තං නිරයා ච තමහා
කමමං සියා අඤ්ඤත්‍ර වෙදනීයනති.
- 606. අජෙච චූඨං සරණං උපෙභී
ධම්මෙඤ්ච සමාඤ්ඤා පසනතචිනෙතා,
තථෙච සිකඛාය පදනි පඤ්ඤ
අබණ්ඤ ඵුට්ඨානි සමාදියාමි.
- 607. පාණානිපාතා වීරමාමි ඛිපං
ලොකෙ අදිත්තං පරිචජ්ජයාමි,
අමජජපො නො ච මුසා හණාමි
සකෙන දරෙන ච භොමි කුටෙධා,
ඉමඤ්ඤ අරියං අට්ඨඛාන වරෙත්‍රපෙනා,
සමාදියාමි කුසලං සුචුද්දයං.

1. කමමානි - ජ, සීගු ii

608. ඵ්විරං පිණ්ඩපාතකඤ්චි පච්චියං සයනාසනං,
අනතං පානං බාදනීයං චක්ඛසෙනාසනානි ච.

609. භික්ඛු පි සීලසම්පන්නෙ චිතරාගෙ බහුසුඤ්ඤ,
දදුමි න චිකමසාමි බුද්ධානං සාසනෙ රතො.

610. එතාදියො ලීච්ඡවි අමබසකඛරො
චෙසාලියං අඤ්ඤිතරො උපාසකො,
සදේවා මුද්දකාරකරො ච භික්ඛු
සමාසඤ්ඤි සකකචච තද උපට්ඨභි.

611. සුලාචුතො ච අරොගො හුඤ්ඤා
සෙරි සුඛි පබ්බජ්ජං උපාගමි,
භික්ඛුඤ්ඤි ආගමම කප්පිනකුතතමං
උගොපි සාම ඤ්ඤිඵලානි අර්ඤ්ඤං.

612. එතාදියා සඤ්ඤිරිසාන සෙවනා
මහපඵලා ගොති සතං චිජානතං,
සුලාචුතො අඤ්ඤඵලං අඵඤ්ඤාසී
ඵලං කනිට්ඨං පන අමබසකඛරො'ති.

අමබසකඛරපෙතවික්‍රම පටමං.

4. 2

613. සුඤ්ඤාඵ යකඛසස ච වාණිජාන ච
සමාගමො යඤ්ඤ තද අගොසී,
යරා කඵං ඉතරිතරෙන වාපි
සුභාසිතං තඤ්ඤි සුඤ්ඤාඵ සලඛඛ.

614. යො සො අහු රුජා පායාසී නාමො
භුමිමානං සහව්‍යගතො¹ යසසී,
සො මොදමානොච සකෙ වීමානෙ
අමානුසො මානුසෙ අර්ඤ්ඤිභාසීති.

615. වචෙ භික්ඛ අරඤ්ඤි අමනුසසට්ඨානො
කනිකාරෙ අපොඤ්ඤෙ අපහසකඛ,
සුද්දගතමෙ වණ්ණපඵසස මජ්ඣෙ,
වධිතං භයා නට්ඨමනා මනුසසා.

1. සුඤ්ඤාඵ - සීලි II 365.
2. සහව්‍යා - 365.

- 616. නයිධ ඵලා මුලමයා ච සන්ති
උපාදනං නත්ථි කුතො ඉධ භදෙකං,
අඤ්ඤානු පංසුභි ච වාලුකාති ච
තන්තාති උණ්හාති ච දුරුණාති ච.
- 617, උජ්ජඛනලං තසත්ථිවං කපාලං
අනායසං පරලොකෙන කුලාං,
ලුද්දනමාවාසමීදං පුරාණං
භූමීපදෙසො අභිසන්තරුපො.
- 618. අථ තුමෙත ඝෙකන චණ්ණින
කිමාසමානා ඉමං පදෙසං හි,
අනුපච්චිධා සහසා සමච්චි
ලොභා භයා අථවා සමපමුලා.
- 619. මගධෙසු අඛෙසු ච සත්ථවාහා
ආරොපයිතා පණ්ණං පුට්ඨතං,
නෙ යාමසෙ සිනචුසොච්චිභූමිං
ධනත්ථිකා උද්දයං පත්ථයානා
- 620. දිවා පිපාසං'නයි වාසයනාත්
යොග්ගානුකමපඤ්චි සමෙකඛමානා,
ඵනෙන වෙගෙන ආයාම සමෙක
රත්තං මග්ගං පච්චන්තා වීකාලෙ.
- 621. තෙ දුප්පයානා අපරභිමග්ගා
අත්ථාකුලා වීපතධා අරභෙ ඤ්ඤා,
සුදුග්ගමෙ වණ්ණුපථසස මජ්ඣකි
දිසං න ඡාතාම පමුලභවිත්තා.
- 622. ඉදඤ්චි දිසවාන අදිට්ඨපුබ්බං
විමානසෙට්ඨඤ්චි තුවඤ්චි යක්ඛ,
තදුත්තරිං ජීවිතමාසමානා
දිසවා පත්ථිකා සුමනා උදග්ගාති.
- 623. පාරං සමුද්දසස ඉදඤ්චි වණ්ණුං
වෙත්තාවරං සඬකුපථඤ්චි මග්ගං,
නදිසො පන පබ්බතානඤ්චි දුග්ගා
පුට්ඨඤ්චිසා ගච්චථි මොගභෙතු.
- 624. පකඛඤ්චියාන වීජිතං පරෙසං
වෙරජභකෙ මානුසෙ පෙකඛමානා,
යං වො සුතං වා අථවාපි දිට්ඨං
අච්චරතං තං වො සුභෙසාම තාතා.

- 625. ඉතොපි අචේරතරං කුමාර
න තො සුතං වා අඵවාපි දිට්ඨං,
අතීතමානුසිසකමෙව සබ්බං
දිසවාන කප්පාම අනොමචණ්ණං.
- 626. වෙහාසයං පොඤ්ඤාදා සචන්තී
පහුතමලායා ඛහුපුණ්ඤිරිකා,
දුමාවීමෙ නිවච්ච්ඤපපනනා
අතීව ගන්ධා සුරභිං පවායනතී.
- 627. වෙඵරියක්ඛා සතමුසස්සිතාසෙ
සිලාපචාලසස ව ආයතංස,
මසාරගලො සහ ලොභිතධිතා
ඵමනා ඉමෙ ජොතිරසාමයාසෙ.
- 628. සහස්සන්ධිතං අතුලානුභාවං
තෙසුපරි සාධුමිදං වීමානං,
රතනනාහරං කඤ්චනාවෙදිමිසසං
තපනීයපචෙච්චි ව සාධු ඡන්තං.
- 629. ජමොනාදුක්ඛතමිදං සුමචෙට්ඨා
පාසාදසොපානඵලපපනො,
දලො ව වග්ගු සුමුඛො සුසංගතො¹
අතීව නිජ්ඣානමමො මනුඤ්ඤා.
- 630. රතනනාහරස්මිං ඛහුඅනතපානං
පරිවාරිතො අච්චරාසංගණෙන,
මුරජ්ඣ² ආලම්බරතුරියසුචෙට්ඨා
අභිවජ්ඣිතොසි ථුතිවජ්ඣනාය.
- 631. සො මොද්ධි නාරිගණප්පමොධිතො
වීමානපාසාදචරෙ මනොරමෙ,
අච්චතීයො සබ්බගුණ්ණපපනො
රාජා යථා වෙසසවණො නලිත්තා.
- 632. දෙවො නු ආපි උද වාසි යසෙඛා
උදහු දෙව්ඤ්ඤ මනුසසභුතො,
පුච්ඡන්ති තං වාණිජා සන්ධවාහා
ආචිකම්මො නාම තුවංසි යසඛාතී.
- 633. සෙරිසසකො නාම අහමි යසෙඛා
කනතාරියො වණ්ණපඵච්චි ගුණතො,
ඉමං පදෙසං අභිපාලයාමී
වාචධිකරො වෙසසවණසස රඤ්ඤා.

1. වග්ගු ව සුසංගතො ව - ම.ඡ.ස.
2. මුරජ - ම.ඡ.ස.

- 634. අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං නෙ
සයං කතං උදහු දෙවෙහි දිනතං,
පුච්ඡන්ති තං වාණිජා සත්ථවාහා
කථං තයා ලද්ධමීදං මනුඤ්ඤන්ති.
- 635. නාධිච්ච ලද්ධං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි දෙවෙහි දිනතං,
සකෙහි කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤන්ති මෙ ලද්ධමීදං මනුඤ්ඤන්ති.
- 636. කිනොත වතං කිං පන බුහලචරීයං
කිසස සුචිණ්ණසස අයං වීජාකො,
පුච්ඡන්ති තං වාණිජා සත්ථවාහා
කථං තයා ලද්ධමීදං විමානන්ති.
- 637. මමං¹ පායාසීති අහු සමඤ්ඤ
රජ්ජං යද කාරධිං කොසලානං,
නාඤ්ඤිද්ධි කදරියො පාපධමෙමො
උචෙජදවාදී ව තද අහොසිං.
- 638. සමණො ව මො ආසි කුමාරකසසපො
බහුසසුතො විකතකථී උළාරො,
සො මෙ තද ධමමකථං අකාසී²
දිද්ධිවිසුකානි විනොදධි මෙ.
- 639. තාහං තසස ධමමකථං සුඤ්ඤා
උපාසකතතං පච්චෙදධිසසං,
පාණාතිපාතා විරතො අහොසිං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයිසසං.
අමජ්ජපො නො ව මුසා අහාණිං
සකෙන දුරෙන ව අහොසිං³ තුච්චො.
- 640. තං මෙ වතං තං පන බුහලචරීයං
තසස සුචිණ්ණසස අයං වීජාකො,
තෙහෙව කමෙමහි අපාපකෙහි
පුඤ්ඤන්ති මෙ ලද්ධමීදං විමානන්ති.
- 641. සච්චං කිරාහංසු නරා සපඤ්ඤ
අනඤ්ඤො වචනං පණ්ඩිතානං,
යහිං යහිං ගච්ඡති පුඤ්ඤකමෙමො
තහිං තහිං මොදති කාමකාමී.

1. මම - සිඳු ii
2. අකාසී - මජ්ඣ.
3. අහොසි - මජ්ඣ.

- 642. යහිං යහිං සොකපරිද්දවො ව
විධො ව ඛජෙධා ව පරික්ඛලෙසො,
තහිං තහිං ගච්ඡති පාපකලොචා
න මුච්චති දුග්ගතියා කදච්ඡිති.
- 643. සමමුලුහරුපො ව ජනො අභොසි
අසථිං මුහුතො කලලිකතොව,
ජනසම්මසස තුග්ගඤ්ච කුමාර
අසාච්චියො කෙන නු ඛො අභොසි.
- 644. ඉමෙ සිරිසුපවතා ව තාතා
දිබ්බො ගජධා සුරහිං¹ සමපවතති,
තෙ සමපවායතති ඉමං විමානං
දිවා ව රතොතො ව තමං නිභනාඛි²
- 645. ඉමෙසං ව ඛො වසසසතච්චියෙන
සිපාටිකා ඵලති ඵකමෙකා,
මානුසසකං වසසසතං අතීතං
යදන්තක කායමෙච ඉධුපපනොතා.
- 646. දිසවානහං වසසසතානි පඤ්ච
අසථිං විමානො කඤ්චාන තාතා,
ආශ්වසකියා පුඤ්ඤකකියා වර්ථසං
තෙතෙව සොකෙන පමුච්ඡිතොසමී,³
- 647. කරං නු සොචෙය්‍ය තථාවිධො සො
ලඛං විමානං අකුලං වීරාය,
යෙවාපි ඛො ඉතතරමුපපනො
තෙ නුන සොචෙය්‍යං පරික්ඛපුඤ්ඤ
- 648. අනුච්ඡථිං ඔච්චියඤ්ච මෙ තං
යං මං තුමෙහ පෙය්‍යවාචං වරෙථ
තුමෙහ ව ඛො තාතා මයානුග්ගනා
යෙනිච්ඡකං තෙන පලෙථ සොසථී,³
- 649. ගතාඛා මයං සිතධුසොචීරහුමීං
ධනඤ්චකා උඤ්ඤං පඤ්ඤානා,
යථා පයොගා පරිපුණ්ණවාගා
කාභාම සෙරීසසමහං උළාරං.

1. සුරහි - මජ්ඣ.
2. නිභනං - ප
3. දිබ්බොති තං - මජ්ඣ.

- 650. මා වෙව සෙරීක්ඝමභං අකක්ඛ
සබ්බකඤ්ච වො හවීක්ඝක්ඛි යං වදෙථ,
පාපාති කම්මාති විචජ්ජයාථ
ධම්මානුයොගකඤ්ච අධිට්ඨහාථ.
- 651. උපාසකො අඤ්චී ඉමමඤ්ච සබ්බෙත
බහුසස්සකො සීලවතුපපනොතො,
සද්ධො ව වාගී ව සුපෙසලො ව
විචක්ඛණො සන්තුසිතො මතීමා.
- 652. සඤ්ජානමානො න මුසා හණෙය්‍යා
පරුපසාතාය න චේතයෙය්‍යා,
වේභුක්ඛං පිසුනං නො කරෙය්‍යා
සණ්ඨකඤ්ච වාවං සබ්බං හණෙය්‍යා.
- 653. සගාරවො සප්පතිස්සො විතීනො
අපාපකො අධිසීලෙ වීසුඤ්ඤා,
සො මාතරං පිතරඤ්ඤාපි ජතතු
ධම්මෙන පොසෙති අරියවුක්ඛි.
- 654. මණෙඤ්ඤ සො මාතාපිතුනාං කාරණං
භොගාති පරියෙසති න අත්තභෙතු.
මාතාපිතුනාඤ්ච යො අච්චයෙන
නොසබ්බච්චෙපොනො වරීක්ඝක්ඛි බ්‍රහ්මචරීයං.
- 655. උජු අච්චෙකො අසයො අමායො
න ලෙසකපෙතන ව වොහරෙය්‍යා,
සො තාදීසො සුක්ඛකකම්මකාරී
ධම්මෙ ධීනො කීනති ලභෙථ දුක්ඛං.
- 656. තං කාරණං පාතුකතොමඤ්ච අත්තනාං.¹
තස්මා ධම්මං² පස්සථ වාණිජාසෙ,
අඤ්ඤානු තෙතීහ හස්ථීහවෙථ
අපධාතුලා විපතට්ඨා අරණෙඤ්ඤ.
තං ධීපමානෙන ලහුං පරෙන
සුඛො හවෙ සප්පුරියෙන සබ්බවො.
- 657. කීං නාම සො කීඤ්ච කරොති කම්මං
කීං නාමධෙය්‍යාං කීං පන තස්ස ගොක්ඛං,
මයඤ්චි නං දඤ්ඤාකාමෙක යසඤ්ච
යස්සානුකම්පාය ඉධාගතොසි
ලාභා හි තස්ස යස්ස තුචං පිහෙසි.
- 658. යො කප්පකො සම්භවනාමධෙය්‍යො
උපාසකො කොච්ඡඵලුපථීවී,
ජානාථ නං තුමෙකං ඉපෙසියො සො
මා ඛො නං භීළීඤ්චී සුපෙසලො සො.

1. අත්තනො - මජ්ඣං.
2. තස්මා - මජ්ඣං.
3. මා ව ඛො භීළීඤ්චී - මජ්ඣං.

- 659. ජානාමසෙ යං තුං වදෙසී යකඛි
න ඛො නං ජානාම ස ඊදියොති.
මයමපී නං සුජයියොම යකඛි
සුඤ්ඤාන තුයහං වචනං උළාරං.
- 660. ඥෙ කෙවිමසමිං සඤ්ඤෙ මනුසො
දහරා මහනතා අරවාපි මජ්ඣමා
සඤ්ඤෙව තෙ ආලම්බනං¹ විමානං
පසස්සනතු පුඤ්ඤාන ඵලං කදරියා.
- 661. තෙ තස්ස සඤ්ඤෙව අහං පුරෙති
තං කප්පකං තස්ස පුරකඛිපිඤ්ඤා,
සඤ්ඤෙව තෙ ආලම්බිංසු විමානං
මසකකසාරං විය වාසවසස.
- 662. තෙ තස්ස සඤ්ඤෙව අහං පුරෙති
උපාසකතං පට්ටෙදධිංසු,
පාණාතිපානා වීරතා අභෙසුං
ලොභෙ අදිනතං පට්ටිජ්ජධිංසු.
අමජ්ජපා නො ව මුසා හණිංසු
සකෙතා දරෙත ව අභෙසුං තුට්ඨා.
- 663. තෙ තස්ස සඤ්ඤෙව අහං පුරෙති
උපාසකතං පට්ටෙදධිඤ්ඤා,
පසසාමී සඤ්ඤො අනුමොදමානො
යකඛිදධියා අනුමනො පුනප්පනං.
- 664. ගතඤ්ඤාන තෙ සිනධුසොවීරගුමිං²
ධනජීකා උදයං පස්සයානා,
යථාපයොගා පට්ටිජ්ජණ්ණලාභා
පච්චාගමුං පාටලීපුත්තමකඛිතං.
- 665. ගතඤ්ඤාන තෙ සඛ්ඤරං සොතට්ටනොනා
පුත්තෙති දරෙති සමධිගීභුතා,
ආනන්දී විභතා සුමනා පතීතා
අකංසු සෙරියසමහං උළාරං.
- 666. සෙරියසකං තෙ පට්ටෙඤ්ඤං මාපධිංසු
ඵතාදියා සපුරිසාන සෙවනා,
මහජීකා ධම්මභුණාන සෙවනා,
ඵකසස අස්සං උපාසකසස
සඤ්ඤෙව සතතා සුඛිතා අභෙසු'නති.

සෙරියසකපෙතවික්‍රම පුතියං.

භාණවාරං තතියං.

1. ආරාමනතු - මජ්ඣ.
2. සුචරගුමිං - මජ්ඣ.

4. 3.

- 667. රාජා පිබ්බලකො නාම සුරට්ඨානං අධිපති අහු,
මොරියානමුපට්ඨානං ගතඛා සුරට්ඨං පුනරාගමා.
- 668. උණේන මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ රාජා පට්ඨං උපාගමී,
අද්දස මග්ගං රමණීයං පෙතානං විණ්ණනාපථං,¹
- 669. සාරථිං ආමන්තයි රාජා අයං මග්ගො රමණීයො,
බෙමො සොවජ්ඣිකො සිවො ඉථිනා සාරථී යාභී²
සුරට්ඨානං සන්තිකෙ ඉතො.
- 670. තෙන පායාසී සොරට්ඨො සෙනාය වතුරධිගිනියා.
උඛිඛ්ඛරූපො පුරිසො සොරට්ඨං එතදබුචී.
- 671. කුමමග්ගං පට්ඨනමහා භිංසනං ලොමභංසනං
පුරතො පදිසසති මග්ගො පට්ඨතො ව න දිසසති.
- 672. කුමමග්ගං පට්ඨනමහා යමපුරිසාන සන්තිකෙ,
අමානුසො වායති ගජෙධා සොසො සුයති දුරුණො.
- 673. සංචිග්ගො රාජා සොරට්ඨො සාරථිං එතදබුචී,
කුමමග්ගං පට්ඨනමහා භිංසනං ලොමභංසනං,
පුරතො ව දිසසති මග්ගො පට්ඨතො ව න දිසසති.
- 674. කුමමග්ගං පට්ඨනමහා යමපුරිසාන සන්තිකෙ,
අමානුසො වායති ගජෙධා සොසො සුයති දුරුණො.
- 675. භජ්ඣිකඛ්ඛිකඛ්ඛි ආරුග්ගා ඔලොකෙතොතා වතුද්දිසං,³
අද්දස නිග්ගොධං රමණීයං⁴ පාදපං ඡායාසමපනනං
නිලබ්භවණ්ණසදිසං මෙඝවණ්ණසිරිනිහං.
- 676. සාරථිං ආමන්තයි රාජා කිං එසො දිසසති බ්‍රහ්මා,
නිලබ්භවණ්ණසදිසො මෙඝවණ්ණසිරිනිහො.
- 677. නිග්ගොධො සො මහාරාජ පාදපො ඡායාසමපනනො,
නිලබ්භවණ්ණසදිසො මෙඝවණ්ණසිරිනිහො,
- 678. තෙන පායාසී සොරට්ඨො යෙන සො දිසසති බ්‍රහ්මා,
නිලබ්භවණ්ණසදිසො මෙඝවණ්ණසිරිනිහො.
- 679. භජ්ඣිකඛ්ඛිකඛ්ඛිතො ඔරුග්ගා රාජා රුකඛං උපාගමී,
නිසීදි රුකඛමුලංසමී සාමච්චො සපරිජ්ජතො.

- 1. බණ්ණනා පථං - මජ්ඣ.
- 2. යාභී - මජ්ඣ.
- 3. වතුද්දිසං - මජ්ඣ.
- 4. අද්දස රුකඛං නිග්ගොධං - මජ්ඣ.

- 680. පුරං පානීයකරකං පුච්චෙ වීතෙත ච අද්දස,
පුරීසො ච දෙවචණ්ණි සබ්බාහරණභුසිතො
උපසඩ්ධමිත්තා රාජානං සොරට්ඨං එතදබ්‍රුවී:
- 681. ස්වාගතං තෙ මහාරාජ අථො තෙ අදුරාගතං,
පිචතු දෙචො පානීයං පුච්ච ඛද අරිඤ්ඤම.
- 682. පිචිත්තා රාජා පානීයං සාමචෙචා සපරිජ්ජනො,
පුච්ච ඛදිත්තා ච පීත්තා ච සොරචෙඨා එතදබ්‍රුවී:
- 683. දෙවතා නුසී ගන්ධබ්බො ආදුඤ්ඤ සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
අජානන්තා තං පුච්චාම කථං ජානෙමු තං මයං.
- 684. නමිති දෙචො න ගන්ධබ්බො නපි සකෙකා පුරිඤ්ඤො,
පෙනො අහං මහාරාජ සුරට්ඨා ඉධමාගතො.
- 685. කිං සීලො කිං සමාවාරො සුරට්ඨස්මිං පුරෙ තුවං,
කෙන තෙ බ්‍රහ්මචරියෙන අනුභාවො අයං තච?
- 686. තං සුඤ්ඤාහි මහාරාජ අරිඤ්ඤම රට්ඨවඩ්ඪන.
අමච්චා පාරිසජ්ජා ච බ්‍රාහ්මණො ච පුරොභිතො.
- 687. සුරට්ඨස්මා අහං දෙව පුරීසො පාපචෙතසො
මීච්ජාදිට්ඨි ච දුස්සීලො කදරියො පරිභාසකො
- 688. දදන්තානං කරොන්තානං වාරධිස්සං බ්‍රහ්මජ්ජනං,
අඤ්ඤාසං දදමානානං අන්තරායකරො අහං.
- 689. වීපාකො නත්ථී දනස්ස සංයමස්ස කුතො ඵලං,
නත්ථී ආචරියො නාම අදන්තං කො දමෙස්සති.
- 690. සමතුලයානී භුතානී කුතො ජෙට්ඨාපචාධිකො,
නත්ථී බලං වීරියං වා කුතො උට්ඨානපොරිසං.
- 691. නත්ථී දන ඵලං නාම න විසොධෙකි චෙරිතං,
ලද්ධයං ලභතෙ මචෙචා නියතිපරිණාමජා.

1. අදු - මජ්ඣ.
 2. නමිති - මජ්ඣ.
 3. අනුභාවො - සී. මු I, සී. මු II.

- 692. නත්ථි මාතා පිතා භාතා ලොකො නත්ථි ඉතො පරං,
නත්ථි දික්ඛං නත්ථි හුතං සුනිහිතමෙ න විජජති.
- 693. යොපි හතොයා ජුරිසං පරසස ජිඤ්ඤෙ සිරං,
න කොචි කිඤ්ඤි හතති සත්තනතං විවරමනතරෙ
- 694. අවෙජජ්ජභෙජ්ජො ජිවො අට්ඨංසො ගුලපරිමණ්ඤලො,
යොජනානං සතං පඤ්ඤා කො ජිවං ජෙතතුමරහති.
- 695. යථා සුත්තගුලෙ ඛිංකො නිබ්බේදෙතනං පලායති,
එවමෙවමුදු සො ජිවො නිබ්බේදෙතොනා පලායති.
- 696. යථා ගාමතො නික්ඛමම අඤ්ඤං ගාමං පටිසති,
එවමෙවමුදු සො ජිවො අඤ්ඤං කායං පටිසති.
- 697. යථා ගෙහතො නික්ඛමම අඤ්ඤං ගෙහං පටිසති,
එවමෙවමුදු සො ජිවො අඤ්ඤං ඛොන්දි¹ පටිසති.
- 698. චූළාසිතිමහාකපුනො සතසහසානාපි හි
යෙ බාලා යෙ ච පණ්ඩිතා,
සංසාරං ඛෙපයිතොන දුක්ඛස්ස නතං කර්මස්සරෙ.
- 699. මිතානි සුඛදුක්ඛානි දෙණෙහි පිටකෙහි ව,
ජිනො සබ්බං පජානානි සමමුළුභා ඉතරා පජා.
- 700. එවං දිට්ඨි පුරෙ ආසිං සමමුළුභා මොහපාරුතො,
මිච්ඡාදිට්ඨි ව දුස්සිලො කදරියො පරිභාසකො.
- 701. ඔරං මෙ ජනි² මාසෙහි කාලකිරියා හවිසසති,
එකනතං කටුකං සොරං නිරයං පපතිස්සහං.
- 702. වතුක්කණ්ණං වතුඤ්ඤාරං විහත්තං භාගසො මිතං,
අයොපාකාර පරියනතං අයසා පටිතුජ්ජිතං.
- 703. තස්ස අයොමයා භුමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමනතා යොජනසතං එරිතො තිට්ඨති සබ්බදං.

1. ඉන්ද්‍රියං - මජ්ඣං.
2. ඔරෙහි ජනි - ඔ.

- 704. වසසසතසහසසානි¹ සොසො සුයති නාවදෙ
ලකෙඛා එසො මහාරාජ සතභාගවසස² කොට්ඨො
- 705. කොට්ඨසතසහසසානි නිරයෙ පව්වරෙ ජනා,
මිච්ඡාදිට්ඨි ව දුසසීලා යෙ ව අරිසුපවාදිනො.
- 706. තත්ථාභං දීසමඤ්ඤානං දුකඛං වෙදිසසං වෙදනං
එලං පාපසස කම්මසස නසො සොවාමභං භුසං
- 707. නං සුඤ්ඤාභි මහාරාජ අරිසුම රට්ඨවධිඤ්ඤා,
ධීතා මය්හං මහාරාජ උත්තරා හද්දමසුඤ්ඤා නෙ.
- 708. කරොති හද්දකං කම්මං සීලෙසුපොසථෙ³ රතා
සඤ්ඤානා සංවිභාගී ව වදඤ්ඤා විතමච්ඡරා.
- 709. අඛණ්ඩකාරී සිසඛාය සණ්ඨා පරකුලෙසු ව,
උපාසිකා සකාමුනිනො සමබුද්ධසස සිරිමනො,
- 710. භික්ඛු ව සීලසමපනෙහා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී.
ඔකඛිත්තවකඛු සතිමා භුක්ඛාදාරො සුසංවුනො.
- 711. සපදනං වරමානො අගමා නං නිවෙසනං,
තමදදස මහාරාජ උත්තරා හද්දමසුඤ්ඤා නෙ.
- 712. පුරං පානීයසස කරකං පුච්ච විකෙච යා අද,
පිතා මෙ කාලකනො හනෙඤ්ඤා තස්සෙතං උපකපසභු,
- 713. සමනනත්තරානුද්දිට්ඨෙවි වීපාකො උපපජ්ජථ,
භුඤ්ඤාමි කාමකාමීභං රාජා වෙසසවඤ්ඤො යථා.
- 714. නං සුඤ්ඤාභි මහාරාජ අරිසුම රට්ඨවධිඤ්ඤා,
සදෙවකසස ලොකසස බුද්ධො අගග්ගො පවුච්චති,
නං බුද්ධං සරණං ගච්ඡ සපුත්තදරො අරිසුම.
- 715. අට්ඨධිගිකෙත මග්ගෙන චුසසති අමතං පදා,
නං ධම්මං සරණං ගච්ඡ සපුත්තදරො අරිසුම.
- 716. වසනාරො මග්ගපට්ඨකා⁴ වසනාරො ව එලෙ ධීතා.
එස සඛෙකා උජුභුතො පඤ්ඤාසීලසමාභිනො,
නං සඛං සරණං ගච්ඡ සපුත්තදරො අරිසුම.

- 1. වසසානි සතසහසසානි - සී. මු.
- 2. භාගෙස - මජ්ඣ.
- 3. උපොසථෙ සීලෙ - මජ්ඣ.
- 4. වසනාරො ව පට්ඨකා - මජ්ඣ.

- 717. පාණාතිපාතා විරමසසු ඛිපපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයසසු,
අමජ්ජපො මා ච මුසා අභාණි
සකෙන දුරෙන ච හොභි තුවෙය්‍යා.
- 718. අක්කාමොසි මෙ යක්ඛ භිත්තාමොසි දෙවතෙ,
කරොමි තුඤ්ඤං චචනං කංසි ආචරියො මම.
- 719. උපෙමි බුද්ධං සරණං ධම්මඤ්ඤාපි අනුක්කරං,
සබ්බඤ්ඤා නරදෙවසස ගච්ජාමි සරණං අහං.
- 720. පාණාතිපාතා විරමාමි ඛිපපං
ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාමි,
අමජ්ජපො නොච මුසා භණාමි
සකෙන දුරෙන ච හොමි තුවෙය්‍යා.
- 721. ඔපුණාමි මහාවාතෙ නදියා වා සීසගාමියා,
චමාමි පාපිකං දිට්ඨිං බුද්ධානං සාසනෙ රතො.
- 722. ඉදං චක්ඛාන සොරවෙය්‍යා විරමික්ඛා පාපදසසනා,
නාමො භගවතො කක්ඛා පාමොක්ඛා¹ රථමාරුභී²කී.

නන්දක පෙතවස්ත්‍ර කතියං.

4. 4.

- 723. උට්ඨෙභි රෙවතෙ සුපාපධමෙම
අපාරුකං ද්වාරං³ අදනසීලෙ,
නෙසසාම තං යස් ධුන්තනි දුග්ගතා.
සමපපිතා නෙරසීකා දුබෙන.
- 724. ඉට්ඨෙව චක්ඛාන යමසස දුතා³
තෙ දෙව යක්ඛා ලොභිතක්ඛා බ්‍රහ්මනා,
පට්ඨෙවකඛාසු ගහෙක්ඛාන රෙවතිං
පක්ඛාමයුං දෙවගණසස සනීතෙ.
- 725. ආදිවච්චණණං රුචිරං පහසසරං
බාමකං සුභං කඤ්චනජාලජනනං,
කසෙසනමාකිණණජනං විමානං
සුරියසස රංසිරිව ජොතමානං.
- 726. නාරීගණා වන්දනසාරලික්ඛා
උභතො විමානං උපසොභයනතී,
තං දිසසනී සුරියසමානචණණං
කො මොදනී සග්ගපපතො විමානෙ.

- 1. පාමුඛො - මජ්ඣං.
- 2. අපාරුතද්වාරෙ - මජ්ඣං.
- 3. යක්ඛා දුට්ඨෙ ලොභිතක්ඛා - මජ්ඣං.

- 727. බාරාණසියං නන්දියො නාමුපාසකො¹
 අමච්ඡරී දනපතී වද්දක්ඛො,
 නසෙසනමාකි ණණ්ඤතං විමානං
 සුරියසස රංසිරිව ජොතමානං.
- 728. නාරීගණො චන්දනසාරලික්ඛා
 උභතො විමානං උපසොභයන්තී,
 තං දිසසති සුරියසමානව ණණං
 සො මොදති සඤ්ඤපනෙනා විමානෙ.
- 729. නන්දියසසාභං භරියා
 අගාරීතී සබ්බකුලසස ඉසසරා,
 භතකුට්ඨානෙ රමිසසාමී දනභං²
 න පසුභෙ කිරයං දසසනාය.
- 730. එසො³ තෙ නිරයො සුපාපධලේච
 පුක්ඛො තයා අකතං ජීවලොකෙ,
 න භී මච්ඡරී රොසකො පාපධලේචා
 සඤ්ඤපගානං⁴ ලභති සභවාතං.
- 731. කිංතු ගුරුක්ඛො මුත්තක්ඛො අසුචි පතිදිසසති,
 දුඤ්ඤතං කිමිදං මිලනං කිමෙතං උපවායති,
- 732. එස සංසවකො නාම ගච්ඡීරො සතපොරියො,
 යත් වසසසභසසාති තුවං පච්චසි රෙවතෙ.
- 733. කිංතු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
 කෙන සංසවකො ලද්ධො ගච්ඡීරො සතපොරියො.
- 734. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි අඤ්ඤ වාපි වණ්ඤකෙ,
 මුසාවාදෙන වණ්ඤසි තං පාපං පකතං තයා.
- 735. තෙන සංසවකො ලද්ධො ගච්ඡීරො සතපොරියො,
 තත් වසසසභසසාති තුවං පච්චසි රෙවතෙ.
- 736. භද්දොපි ජිත්තනී අරොපි පාදෙ
 කණ්ණොපි ජිත්තනී අරොපි නාසං,
 අරොපි කාකොළගණා සමෙච්චි
 සංගමෙ බාදනති විච්ඡාමානං.
- 737. සාධු බො මං පටිනෙථ කාභාමී කුසලං බහුං,
 දනෙන සමච්චරියාය සක්ඛාමෙන දමෙන ව,
 යං කතා සුඛිතා භොනති න ච පච්ඡානුතප්පරෙ.

- 1. නාමාසි උභාසකො - සිමු i.
- 2. දනිභං - මඡසං.
- 3. එසො භි - මඡසං.
- 4. සඤ්ඤපගානං - මඡසං.

- 738. පුරෙ තුවං පමජ්ජිනා ඉදනි පරිදෙවසි,
සයං කතානං කමමානං විපාකං අනුභොසසසි.
- 739. කො දෙවලොකතො මනුසසලොකං
ගනන්තාන පුට්ඨො මෙ එවං වදෙය්‍ය,
නිකඛිකතදණ්ඩසු දුදුඵ දනං
අච්ඡාදනං සයනං¹ මඵනකපානං
න හී මච්ඡරී රොසකො පාපධම්මො
සගගුපගානං ලහනී සභව්‍යතං.
- 740. සාහං නුන ඉතො ගනන්තා යොනිං ලඤ්ඤාන මානුසිං,
වදඤ්ඤ සීලසමංඝා කාහාමී කුසලං බහුං;
දුතෙන සමචරියාය සඤ්ඤමෙන දමෙන ව.
- 741. ආරාමානි ව රොපිසසං දුග්ගෙ සධ්‍යමනානි ව,
පපඤ්ඤ උදපානඤ්ඤ විපසනෙනන වෙතසා
- 742. වාතුදුද්ධං පඤ්ඤද්ධං යා ව පකඛස්ස අට්ඨමීං,
පාවිභාරියපකඛඤ්ඤ අට්ඨබ්බසුසමාගතං.
- 743. උපොසඵං උපවසිසසං සද සීලෙසු සංවුතා,
න ව දුතෙ පමජ්ජිසසං සාමං දිට්ඨමීදං මයා.
- 744. ඉවෙවචං විපපලපනනිං එඤ්ඤමානං තතො තතො,
බිපිංසු නිරයෙ ඤොරෙ උඤ්ඤපාදං අවංසිරං.
- 745. අහං පුරෙ මච්ඡරීනි අභොසිං
පරිභාසිකා සමණුභුහමණානං,
විතථෙන ව සාමීකං වඤ්ඤයිත්වා
පච්චාමහං නිරයෙ ඤොරරුපෙ'නි.

රෙවනීපෙතීවසු වතුසං.

4. 5

- 746. ඉදං මම උච්ඡුචනං මහනානං
නිබ්බතනනි පුඤ්ඤඵලං අනපංකං,
තං දනි වෙ පරිභොගං න උපෙතී²
ආචිකඛි හතොත කිසස අයං විපාකො.
- 747. හඤ්ඤමී බජ්ජාමී ව වායමාමී
පරිසසකාමී පරිභුඤ්ඤිතුං කිඤ්චි,
සවාහං ජිනකථාමො කපණො ලාලපාමී
කිසස කමමස්ස අයං විපාකො.

1. සෙය්‍ය - සිඳු ii
 2. උද්ධං පාදං - මඪසං.
 3. නදනී මෙ තං පරිභොග මෙති - සිඳු i.

748. විසාතො වාහං පරිපතාමී ජමායං
 පරිවතතාමී වාරිවරොව සමෙම,
 රුදතො ච මෙ අසසුකා නිග්ගලතති
 ආවිකඛ හනොත කිසස අයං විපාකො.

749. ඡාතො කිලනොතා ච පිපාසිතො ච
 සනිතසිතො සාතසුඛං න විජෙද,
 පුච්ඡාමී තං එතමඤ්චං හදන්ත
 කථන්තූ උච්ඡුපරිභොගං ලගෙය්‍යං.

750. පුරෙ තුවං කමමකාසි අත්තනා
 මනුසසභුතො පුරිමාය ජාතියා,
 අහං ච තං එතමඤ්චං වදමී
 සුඤ්චාන තං එතමඤ්චං විජාන.

751. උච්ඡුං තුවං බාදමාතො පයාතො
 පුරිසො ච තෙ පිට්ඨිතො අනටගච්ඡි,¹
 යො ච තං පච්චාසංසනොතා කථෙපි
 තසස තුවං න කිඤ්චී ආලපිඤ්ච.

752. සො ච තං අහණන්තං අයාචී
 දෙහය්‍ය උච්ඡුතති ච තං අචොච,
 තසා තුවං පිට්ඨිතො උච්ඡුං අදසී
 තසෙසතං කමමසස අයං විපාකො.

753. දුඛං තුවං පිට්ඨිතො ගණහ උච්ඡුං
 ගහෙතාන බාදසු යාවදඤ්චං,
 තෙනෙව තං අත්තමතො හවිසසසී
 හට්ඨො වුදග්ගො ච පමොදිතො ච.

754. ගතන්තාන සො පිට්ඨිතො අග්ගහෙසී
 ගහෙතාන තං බාදී යාවදඤ්චං,
 තෙනෙව සො අත්තමතො අහොසී
 හට්ඨො වුදග්ගො ච පමොදිතො වා'ති.

උච්ඡුපෙතවතඤ්ච පඤ්චමං.

4. 6

755. සාවඤ්චී නාම නගරං තිමචන්තසස පසසතො,
 තඤ්ච ආසුං දෙච කුමාරා රාජපුත්තාති මෙ සුතං.

756. පමඤ්චා² රජනියෙසු කාමසසාදභිතඤ්චිතො,
 පච්චුපානෙත සුඛෙ ගිඤ්චා න තෙ පසසිංසු නාගතං.

1. අනුගඤ්චිම - මජ්ඣ.
 2. සමමතො - සිඳු 1.

- 757. නෙ වුතා ව මනුසිසනා පරලොකං ඉතො ගතා.
තෙධ සොසෙනානාදිසසනා පුඛෙඛ දුක්ඛටමනනො.
- 758. බහුසු වත සනොසු දෙයාධමෙච උපට්ඨිතෙ,
නාසකඛ්මො ව අනානං පරිනං කාතුං සුඛාවහං.
- 759. කී තතො පාපකං අසස යං නො රාජකුලා වුතා.
උපපනනා¹ පෙකඛිවිසයං බුපපිපාසාසමපපිතා.
- 760. සාමීනො ඉධ හුචාන භොකඛි අසසාමීනො තභිං,
වරකඛි² බුපපිපාසාස මනුසිසා උඤානොනනා.
- 761. එතමාදීනවං ඤාතා ඉසසරමදසමභවං
පභාය ඉසසරමදං භවෙ සගගතො නරො;
කායසස හෙද සපපඤ්ඤා සගං යො උපපජ්ජති³ති.

කුමාරපෙතවිකුටු ඡට්ඨං.

4. 7

- 762. පුඛෙඛ කතානං කමමානං විපාකො මථයෙ මනං,
රුපෙ සද්දෙ රසෙ ගතෙධ පොට්ඨඤ්ඤෙ ව මනොරමෙ.
- 763. නචචං ගීතං රතිං බිඬධං අනුභුතා අනපකං,
උයානෙ පරිවරිතානා⁴ පච්චිසනො ගිරිඛචං.
- 764. ඉසිං සුනෙතන⁵ මඤ්ඤඛි අනතදනං සමාහිතං
අපිච්චං භිරිසමපනං උඤ්ඤ පනගතෙ රතං.
- 765. භජීකඛචනො ඔරුඤ ලඤා⁵ භනොති ව බුච්චි,
තසස පනං ගහෙතාන උච්චං පගගඤ ඛන්ඤො.
- 766. ඵඤ්ඤෙ පනං භිජ්ඣා භසමානො අපකකමි,
රඤ්ඤා කිතවසසභං පුනො කිං මං භිකවු කරිසසපි.
- 767. තසස කමමසස ඵරුසස විපාකො කටුකො අහු,
යං රාජපුනො වෙදෙසි නිරයමඛි සමපපිතො.
- 768. ඡලෙච චතුරාසිති වසසාති නහුතාති ව,
භුසං දුක්ඛං නිගච්ඡෙයො නිරයෙ කතකිබ්බියො.

- 1. උපපනනා - ස.
- 2. භමනඛි - මජ්ඣ.
- 3. පරිවරිතා - මජ්ඣ.
- 4. සුතීතා - මජ්ඣ.
- 5. ලද්ධං - මජ්ඣ.

- 769. උත්තානොපි ච පච්චිත්‍ථ නිකුජ්ජා වාමදකඛ්ඤො,
උඤ්චාපාදෙ ඨිතො වෙච චීරං බාලො අපච්චථ
- 770. බහුනි වස්සසහස්සානි පුගානි නහුතානි ච,
භුසං දුක්ඛං නිගච්ඡිජ්ජො නිරයෙ කතකිබ්බිසො.
- 771. එතාදීසං ඛො කටුකං අපප්පච්චය්‍යදෙසිතං.
පච්චහති පාපකමුත්තා ඉසිමාසජ්ජ සුබ්බතං.
- 772. සො තත්‍ථ බහුවස්සානි වෙදගීඤ්ඤා බහුං දුඛං,
බුජ්ජිපාසාහතො නාම පෙතො ආසි තතො වුතො.
- 773. එතමාදීනවං දිස්වා¹ ඉස්සරමදසමභවං,
පභාය ඉස්සරමදං නිවාතමනුවහ්නසෙය.
- 774. දිට්ඨව ධරෙච පාසංසො යො බුද්ධස්ස සගාරවො,
කායස්ස හෙද සප්පඤ්ඤ සග්ගං සො උපපජ්ජතී²ති.

රාජපුත්තපෙතවස්ත්‍ර සතකමං.

4. 8

- 775. ගුථකුපතො උග්ගාභවා කො නු දීතො හි තිට්ඨසි,³
නිස්සංසයං පාපකමුත්තො කිනනු සද්දහසෙ කුචං,
- 776. අභං හද්දන්ත පෙතොමහි දුග්ගතො යමලොකිකො,
පාපකමුත්තං කර්ඤ්ඤාන පෙතලොකමිතො ගතො.
- 777. කිනනු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිස්ස කමුත්ථිපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගච්ජසි.
- 778. අහු ආවාසිකො මඤ්ඤං ඉසුසුකී කුලමච්ජරී,
අජ්ඣාසිතො⁴ මඤ්ඤං සරෙ කදරියො පරිභාසකො.
- 779. කස්සාභං වචනං සුඤ්ඤා භික්ඛවො පරිභාසිසං,
තස්ස කමුත්ථිපාකෙන පෙතලොකමිතො ගතො.
- 780. අමිතො මිත්තවණ්ණෙන යො තෙ ආසි කුලුපකො,
කායස්ස හෙද දුප්පඤ්ඤ කිනනු පෙචච ගති ගතො.
- 781. තසෙස්සවාහං පාපකමුත්තස්ස සීසෙ තිට්ඨාමි මත්තක,
යො ච පරච්චසයං පතො මමෙච පරිචාරකො.
- 782. යං හද්දන්ත⁴ හදන්තඤ්ඤ ඵතං මෙ භොති භොජනං,,
අභං ච ඛො යං හදමි ඵතං සො උපජීවතී³ති.

ගුථබාදකපෙතවස්ත්‍ර අට්ඨමං.

- 1. ඤාචා - මජ්ඣ.
- 2. දීතො පඤ්ඤා - මජ්ඣ.
- 3. අජ්ඣාසිතො - සීඝ්‍ර i, සීඝ්‍ර ii.
- 4. හදන්ත - මජ්ඣ.

4. 9

- 783. ගුරුකුපතො උග්ගන්ධා කා නු දීනා හි තිට්ඨසි,
නිස්සංසයං පාපකම්මනා¹ කිනන්ත සද්දහසෙ තුවං.
- 784. අහං හද්දන්ත පෙනිමහි දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිඤාන පෙතලොකමීතො ගතා.
- 785. කිනන්ත කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිස්ස කම්මච්චාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගච්ඡසි.
- 786. අහු ආවාසිකො මඤ්ඤං ඉසුසුකී කුලමච්ඡරී,
අජක්ඛාසිතො මඤ්ඤං සරෙ කදරීයො පරිභාසකො.
- 787. තස්සාහං වචනං සුඤ්ඤා හික්ඛවො පරිභාසිසං,
තස්ස කම්මච්චාකෙන පෙතලොකමීතො ගතා.
- 788. අමිතො මිත්තවග්ගෙණෙන යො තෙ ආසි කුලුපකො,
කායස්ස හෙද දුපඤ්ඤා කිනන්ත පෙචච ගතිං ගතො.
- 789. තසෙසවාහං පාපකම්මස්ස සීසෙ තිට්ඨාමි මජ්ඣකෙ,
සො ච පරච්චියං පතො මම්මච පරිචාරකො.
- 790. යං හද්දන්ත හදන්තඤ්ඤා එතං මෙ භොති භොජනං,
අහං ච ඛො යං හදමි එතං සො උපච්චිකී'ති.

ගුරුබාදකපෙතිවතථු නවමං.

4. 10

- 791. නන්තා දුබ්බ ඡරුපාඤ්ඤා කිසා ධම්මිසන්ථනා²,
උප්චාසුලිකා කිසිකා කෙ නු තුමෙතඤ්ඤා මාරිසා.
- 792. මයං හද්දන්ත³ පෙතාමො දුග්ගතා යමලොකිකා,
පාපකම්මං කරිඤාන පෙතලොකමීතො ගතා.
- 793. කිනන්ත කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිස්ස කම්මච්චාකෙන පෙතලොකමීතො ගතා.

1. කම්මන්ති - මජ්ඣං.
 2. සන්ධිතා - මජ්ඣං.
 3. හදන්ත - මජ්ඣං.

- 794. අනාවටෙසු තිකෙට්ඨු විවිතිමහඞ්ඞාසකං,
සනෙතසු දෙයාධමෙමසු දීපං නාකමිත අත්තනො.
- 795. නදිං උපෙම තසිතා ඊතතකා පරිවතනති,
ජායං උපෙම උණ්ණසු ආතපො පරිවතනති.
- 796. අක්ඛවණ්ණො ච නො වානො දහනෙතා උපවායති,
එතඤ්ඤා හනොත් අරහාම අඤ්ඤාඤ්ඤා පාපකං තනො.
- 797. අධි යොජනානි ගඨජාම ජාතා ආභාරගෙධිනො,
අලඞ්ඞාව නිවතෙම අහො නො අපපුඤ්ඤාතා.
- 798. ජාතා පමුච්ඡිතා හනතා භූමියං පටිසුමහිතා,
උත්තානා පතිකිරාම අවකුජ්ජා පතාමසෙ.
- 799. තෙ ව කෙට්ඨව පතිතා භූමියං පටිසුමහිතා,
උරං සිසඤ්ඤා සලෙට්ඨම අහො නො අපපුඤ්ඤාතා.
- 800. එතඤ්ඤා හනොත් අරහාම අඤ්ඤං ච පාපකං තනො,
සනෙතසු දෙයාධමෙමසු දීපං නාකමිත අත්තනො.
- 801. තෙ හි නුන ඉතො ගතචා යොතිං ලඞ්ඞාන මානුසිං,
වදඤ්ඤා සිලසම්පන්නා කාභාම කුසලං බහු'නති.

ගණපෙතවක්‍රම දසමං.

4. 11

- 802. දිට්ඨා තයා නිරයා තිරවජානයොති
පෙනා අසුරා අථවාපි මනුසසා දෙවා¹
සයමඤ්ඤා² කම්මවිපාකමත්තනො
නෙසසාමි³ නං පාටලීපුත්තමකඛතං
තස් ගතචා කුසලං කරොති කම්මං.
- 803. අස්සකාමොසි මෙ යකඛ හිතකාමොසි දෙවතෙ,
කරොමි කුසුභං වචනං කංසි ආවරියො මම.
- 804. දිට්ඨා මයා නිරයා තිරවජානයොති
පෙනා අසුරා අථවාපි මනුසසා දෙවා
සයමඤ්ඤා කම්මවිපාකමත්තනො
කාභාමි පුඤ්ඤානි අනපකානී'ති.

පාටලීපුත්තපෙතවක්‍රම එකාදසමං.

- 1. හදනෙත - මජ්ඣ.
- 2. තස්සසතිකා - මජ්ඣ.
- 3. අට මානුසා දෙවා - මජ්ඣ.
- 4. අද්දසං - මජ්ඣ.

4. 12

- 805. අයඤ්චි තෙ පොකඛරණී සුරමමා
සමා සුපපතියා මහොදිකා ව,¹
සුපුපථිතා හමරගණානුකිණණ
කථං තයා ලඤ්චා අයං මනුඤ්ඤ.
- 806. ඉදඤ්චි තෙ අඛෙවනං සුරමමි.
සබ්බොකුකං ධාරයතෙ ඵලානී,
සුපුපථිතං හමරගණානුකිණණ
කථං තයා ලඤ්චිදං විමානං.
- 807. අඛෙපකෙකාදකං යාගු සීතවජායා මනොරමා,
ධීතරා දීක්‍ෂාදනෙන තෙන මෙ ඉධ ලබ්‍හතී.
- 808. සන්දිට්ඨිකං කමමං ඵවං පසාසථ
දනසස දමසස සංයමසස විපාකං,
දුසී අභං අයාකුලෙසු හුජා
සුණිසා හොමී අගාරසස ව ඉසසරා'ති.

පොකඛරණීපෙතවක්‍රම දවාදසම.

4. 13

- 809. යං දදති න නං හොති දෙදෙව දනං දන්ධා උභයං තරති,
උභයං තෙන දනෙන ගව්ජති ජාගරථ මා පමජ්ජරා'ති.

අමබරුක්ඛපෙතවක්‍රම තෙරසම.

4. 14

- 810. මයං හොගෙ සම්භරිම්‍හා සමෙන වීසමෙන ව,
තෙ අඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤතති මයං දුක්ඛසස භාගිනී'ති.

හොගසංභරණපෙතවක්‍රම දුද්දසම.

4. 15

- 811. සට්ඨිවසසසභසසානී පරිපුණ්ණනී සබ්බසො,
නිරසෙ පච්චමානානං කද අනොභා හවීසසති.
- 812. නන්ථී අනොභා කුතො අනොභා න අනොභා පතිදීසසති,
තථා හි පකතං පාපං මම කුඤ්ඤා' ව මාරීස.

1. මහොදකා ව - මජ්ඣ.
2. කුඤ්ඤා මහං ව - මජ්ඣ.

- 813. දුජ්චිතං අජීවිභ්‍යො යෙ සනෙතා න දදමෙසෙ,
සනෙතස්ස දෙයාධමෙවස්ස දීපං නාකමෙ අත්තනො.
- 814. සො භී තුන ඉතො ගන්ධා යොනිං ලභ්ඛාන මානුසිං,
වදංඤ්ඤ සීලසමපනෙයා කාභාමී කුසලං බහු'නති.

සෙට්ඨිපුතකපෙතවතථු පඤ්ඤරසමං.

4. 16

- 815. කීනතු උමමිකරුපො ව මිගො භනෙතා ව ධාවසී,
නිසසංසයං පාපකමමිනෙතා කීනතු සඤ්ඤාසෙ තුවං.
- 816. අභං භද්දනිත පෙතොමභී දුග්ගතො යමලොකිකො,
පාපකමමං කරිඤ්ඤාන පෙතලොකං ඉතො ගතො.
- 817. සට්ඨිකුටසභස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ මඤ්ඤං නිපතනති තෙ භිද්දනති ව මඤ්ඤං.
- 818. කීනතු කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛං කතං,
කිසස කමමවිපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගව්ඡසී.
- 819. සට්ඨිකුටසභස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ තුඤ්ඤං නිපතනති තෙ භිද්දනති ව මඤ්ඤං.
- 820. අථද්දසාසිං සමුද්ධං සුනෙතං භාවිතින්ද්‍රියං,
නිසික්ඛං රුක්ඛමුලස්මිං ක්ඛායනමකුතොභයං.
- 821. සාලිකතකපභාරෙන භිද්දිස්සං තස්ස මඤ්ඤං,
තස්ස කමමවිපාකෙන ඉදං දුක්ඛං නිගව්ඡසං.
- 822. සට්ඨිකුටසභස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ මඤ්ඤං නිපතනති තෙ භිද්දනති ව මඤ්ඤං.
- 823. ධමෙමන තෙ කාදුරිසා-
සට්ඨිකුටසභස්සානි පරිපුණ්ණානි සබ්බසො,
සීසෙ තුයහං නිපතනති තෙ භිද්දනති ව මඤ්ඤං'නති.

සට්ඨිකුටසභස්සපෙතවතථු සොළසමං.

මහාවග්ගො වතුසො.

කස්සුද්දනං:-

අමබසකඛරො සෙරිස්සකො පිඛගලො රෙවති උච්ඡුඛාදකා
දෙච කුමාරා දෙච ගුථඛාදකා ගණපාටලී පොසබරඤ්ඤි අමබරුකඛි-
භොගසංභාරා සෙට්ඨිපුත සට්ඨිකුටා ඉති සොළසවතථුති
තෙන පවුච්චති'ති.

පෙතවතථු පාළි සමතතා.

1. භොහං - මජ්ඣං.
2. වොභිද්දනෙව - ධමපෙදවදකරා.

පෙතවිකුටුපාලි

ගාථාදීපාද සුවි

අ	ගාථවිකා	අ	ගාථවිකා
අක මවකාමා අලසා	402	අපරෙ පන සුගතිං ආසමාන	549
අකෙකාධනො නිව්ව		අපි දිබ්බසු යාදිසා	486
පසන්නවිකෙතා	544	අපඤ්ඤානො දිසවාපි න	
අඛණ්ඩකාරී සිකඛාය	709	සුජාතො	560
අඤ්චලෙණණං ව නො වතා	796	අපං වා බහුං වා නාද්දයාම	198
අඤ්චලෙණණං ව ඉ වාතා		අබ්බතී වත මෙ සලලං	194
අඩකතො අඩකං ගව්ජනනී	409	අබ්බුලාං වත මෙ සලලං	221, 486
අභිභිරසසස ගහපතීනො	286	අභිකකනෙතන වලෙණණන	
අච්ඡරියං වත අබහුතං	201	104, 126, 162,	180
අචෙජ්ජභෙජජා ජීවො	694	අභිජ්ජමානෙ වාරිලිනී	392
අචෙජ්ජරූපං සුගතස්ස ඤාණං	460	අමජ්ජපා නො ව මුසා භාණිංසු	663
අජෙජව බුද්ධං සරණං			
වජාලී	202, 601, 606	අමානුසා පාරිසජ්ජා	509
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්තාන	80	අමිකෙතා මිත්තවලෙණණන	780, 788
අඤ්ඤානො එසො පුරිසස්ස		අමුච්චකෙකාදකං යාගු	807
අජො	536, 600	අයඤ්ච ටො දකඛිණා දිනකා	13, 24
අට්ඨියාමි හරායාමි	59	අයං කුමාරො සීවරීකාය	
අට්ඨභිනිකෙන මගෙනන	715	ජඩ්ධීනො	461
අත්තනොභං අනාත්තාය	512		
අත්තාමොසි මෙ		අයං ව තෙ පොකඛරණී	
යසඛ	204, 718, 803	සුරමො	805
අත්ථී ව මෙ එත්තනිකඛිත්තං	484	අයං පුරෙ මාතරං භිංසෙසි	455
අථ කුමෙඛ කෙන වලෙණණන	618	අයං සීතොදිකා ගඛතා	337
අථද්දසාසිං සමබුද්ධං	820	අයං සො ඉද්දකො යකෙඛා	327
අථාපරෙ පාදකුඨාරිකාභි	572	අවඤ්ඤාධානී ව කමමානී	459
අද අත්ඤාඤ්ච පානඤ්ච	294	අවිරොධකරෙසු පාණිසු	489
අදනමනිදනඤ්ච	303	අලමෙව කාතුං කලයාණං	282
අදසි මෙ අකාසි මෙ	22	අලංකතො මච්චකුණඛලී	186
අද්ධා පටිඤ්ඤා මෙ තද අහු	537	අසීතපිත ඛඤ්චකච්චකච්චොගා	100
අද්ධා භි දනං බහුධා පසත්තං	577	අසීති සකච්චාභානං	231
අධිච්ච ලභං පරිණාමජාතෙ	634	අසොකං වීරජං යානං	167, 185
අධිසොජනානී ගච්ජාම	797	අසසදෙධා මච්ඡරී වාසිං	233
අනච්චිතො තතො ආග	87	අභං තෙ සකියා මාතා	117
අනාවචෙසු තිත්තෙසු	474, 494	අභං නජ්ජ නජ්ජසෙන	169, 183
අනුකමපකා මයං නාභෙසුං	98	අභං පුරෙ මච්ඡරීනී අභොසිං	745
අනුකමපසු කාරුණිකො	420	අභං පබ්බජිතස්ස භිසඤ්ච	344
අනුකපිතමඛ හද්දනො	445	අභං හදනන පෙතීමිනී	96, 472, 784
අනුච්ඡරී මච්චදියඤ්ච මෙතං	648	අභං හදනො	
අනෙකභාගෙන		පෙතොමිනී	228, 276, 816
ගුණෙනසෙසොයා	534	අභං මනො කුචං කිසසා	135, 165
අනාඤ්චිකඛිමිං තිට්ඨනො	516	අභං මනුසෙසසු මනුසසභුතා	456

අ

අභං රාජගමන	
රමෙම	488, 500, 519
අභු ආවාසිකො මයාං	778, 786
අභු ඉත්ථි අභු පුරියො	384
අභු මයාං දුවෙ පුත්තා	40
අභු රාජා බ්‍රහ්මදනෙතා	372
අභොවතාගෙර අභමෙට දජ්ජං	304

ආ

ආචිකඛ හනෙත යදි අත්ථිහෙතු	598
ආතුමෙ ඉදධිභුතාය	383
අදිච්චවණණං රුචීරං පහසසරං	725
ආදිත්තං වත මං සලලං	193
ආදිත්තං වත මෙ සන්නං	50, 385
ආබාධිකොහං දුක්ඛිනො	
බාලාගීලානො	199
ආයුනා යසසා වෙච්ච	318
ආරාමාපිච රොපිසසං	741
ආවෙසනඤ්ච මෙ ආසි	273
ආලොපසස ඵලං පසස	109
ආභිණ්ණාමානා බඤ්ඤාම	442

ඉ

ඉඛ්ඤ තුවං පිට්ඨිතො ගණ්ණ	
උච්ඡුං	753
ඉචෙච්ච මච්චා පරිදෙවයනථි	81
ඉචෙච්ච චක්ඛාන යමසස දුතා	724
ඉචෙච්චං විසලපනථි	744
ඉතො අභං වසසසතානි පඤ්ඤා	99
ඉතො චුතො ලිච්චචි ඵස	
පොසො	533
ඉතොපි අවෙජ්ජරතරං කුමාර	625
ඉතතරං හි ධනං බඤ්ඤං	83
ඉදඤ්ච දිස්වාන අදිට්ඨපුබ්බං	622
ඉදඤ්ච සුත්වා චචනං මමෙපො	535
ඉදං ච තෙ අච්චවනං සුරමමං	806
ඉදං මමං උච්ඡුචනං මහනනං	746
ඉදං මෙ ඤාතීනං හොතු	424, 434
ඉදං චක්ඛා පොරටට්ඨා	722
ඉදං විමානං විරජං සමෙධිතං	451
ඉදනි භුතසස පිතා	155
ඉධෙච්ච කුසලං කක්ඛා	3
ඉචං යකඛං ගහෙක්ඛාන	259
ඉමා ච තෙ පොකඛරඤ්ඤා	
සමනතා	448
ඉමා ච පසස ආයනතියො	523
ඉමානි මෙ අට්ඨ පුගා සුභානි	570

ඉ

ඉමෙ පාද ඉමං සීසං	48
ඉමෙසං ච ඛො	
වසසසතච්චයෙන	645
ඉමෙ සිරිසුපචනා ච තාතා	644
ඉසයොවාපි යෙ සන්නා	220
ඉසිං සුනෙත්තමදුක්ඛිං	764
ඉසි ච තස් ආගඤ්ඤි	374

උ

උච්ඡුං තුවං බාදමානො	
පයාතො	751
උඡු අච්චොයා අසයො	
අමායො	655
උජ්ජඛලං තත්තමයං කපාලං	617
උජ්ජඛලෙ යරා බෙත්තෙ	328
උට්ඨෙහි කණ්ණ කීං පෙසි	207
උට්ඨෙහි රෙච්චෙන	
සුපාපධමෙම	723
උණ්ණ මජ්ඣන්තක	
කාලෙ	668
උතොනොපි ච පච්චික්ඛ	769
උඤ්චං චතුභි මාසෙහි	69, 240
උනනමෙ උදකං වට්ඨං	20
උපපනොතා පෙක්ඛිවිසයං	236
උපාසකො අත්ථි ඉමඤ්චි	
සමෙත	651
උපෙමි චුඤ්චං සරණං	205, 719
උපොසරං උපච්චිසසං	743
උපච්චිසසං චුඤ්චිකිං කීසං	
ජාතං	107
උභිත්තං සමකං ආසිං	151
උරගොච තචං ජිණ්ණං	85

ඵ

ඵතඤ්ච අඤ්ඤාඤ්ච ලභුං	
පච්චුඤ්ච	593
ඵතඤ්ච හනෙත අරභාම	800
ඵතමාදීනචං ඤාතො	513, 761, 773
ඵතඤ්ච පාදනි පතිට්ඨපෙක්ඛා	542
ඵතං අච්චාදධික්ඛාන	62
ඵතං තෙ පරලොකසමිං	343
ඵතං බීජං කසී බෙත්තං	2
ඵතාදීසං උනතම	
කිට්චපත්තං	464, 531
ඵතාදීසං ඛො කචුකං	771

එ

එතාදීසා සප්තරියාන සෙවනා 612
එතාදීසො ලිච්චි
අමෙඝකඛරෙ 610
එතෙ ව දනානි අදංසු පුබ්බෙ 78
එතනාවතා විසතිරත්තමනා 592
එවඤ්ඤා ධම්මානි සමාවරතෙනා 605
එවඤ්ඤා කණ්ණ ජානාසි 214
එවං කරොනති
සපසඤ්ඤා 53, 225
එවං දන්වා යථිච්චා ව 315
එවං දදන්ති ඤාතීන්ද්‍රියා 16
එවං දිට්ඨි පුරෙ ආසිං 700
එවං සො බාදන්තනානාං 514
එස සංසවතො නාම 732
එසො තෙ නිරයො
සුපාපධම්මෙ 730
එසො නිසිතො
කපිනච්චනායං 563

ඔ

ඔපුණාමි මහාවාතෙ 721
ඔරං මෙ ජනි මාසෙති 701
ඔලොකකන්ධාන සලුඤ්ඤා 324

ක

කටච්ඡුභිකඛං දන්වාන 316
කසු ගච්චාම හදං වො 275
කප්පනු සොවෙය්‍ය
කප්ථාවිධොසො 647
කතං හි දනං දදමානො 290
කප්පිනකඤ්ඤා උපසංකම්චිතා 595
කප්පිනකො නාම ඉධජී
භීතඛු 557
කම්මං සියා අඤ්ඤා
වෙදනීයං 588
කරොති කම්මං ඉධ වෙදනීයං 452
කරොති හද්දකං කම්මං 708
කසම් පදෙසෙ සම්මං
වසන්තං 562
කාදලිච්චගස ඤාණනා 538
කානු අනොනා විමානසී 58
කායෙන සඤ්ඤාතො ආසිං 5
කායො තෙ සබ්බසොවඤ්ඤා 4
කාලොත පඤ්ඤා පුත්තානි 28, 37
කාලී දුබ්බ ඤාණරූපාසි 168

ක

කිනතු උම්මකරුපොව 46, 209, 816
කිනතු කායෙන වාචාය 30, 39
97, 136, 170, 229, 339,
473, 499, 511, 518, 733,
777, 785, 793, 818
කිනතු ගුරුඤ්ඤා මුත්තඤ්ඤා 731
කිම්බිලායං ගහපති 364
කිසස වතං කිං වත
බුහමවරියං 466
කිං කතො පාපකං අසස 759
කිං කුමොකං භොජනං කිං
සයනං 79
කිං තෙ වතං කිං පන
බුහමවරියං 636
කිං නාම සො කිඤ්ඤා කරොති
කම්මං 657
කිං සිලො කිං සමාවාරො 271, 685
කුණ්ඩිනගරියො ටෙරො 413
කුම්මඤ්ඤා පටිපත්තඤ්ඤා 672, 674
කුටාගාරනිවෙසනා 435
කුටාගාරෙ ව පාසාදෙ 408, 197
කෙච්චි කසු පපතිච්චා 399
කෙන තෙ අභිභූති කුණ්ඩා 285
කෙන තෙ තාදීසො
වඤ්ඤා 105, 127, 163, 181
කෙසා වසසා අතිදීසා 335
කො ජත්තච්චති ගන්ධඤ්ඤා 296
කො ජානො කො ව තසිතො 295
කොට්ඨසතසහසසානි 705
කො දෙවලොකතො
මනුස්සලොකං 739
කොසෙය්‍ය කම්බිලියානි 431

බ

බත්තියා බ්‍රාහ්මණ වෙසසා 218
බිඬියා යකෙබා පසච්චි
පාපං 575
බෙත්තපමා අරහතො 1

ග

ගතී ව බන්ධු ව පරායනං ව 583
ගන්ධාන තෙ සඛකරං
සොත්ථිවතො 665
ගන්ධාන තෙ
සිත්ථසොචිරභුමිං 664

ග	
ගන්ධාන සො පිරිසිතො	
අග්ගභෙසි	754
ගන්ධාන හස්තීනිපුරං	477
ගන්ධා මයං	
සින්ධුසොචිරභූමිං	649
ගමනාගමනමුදි දිසසනි	191
ගාමාගාමං විචරන්ති	390
ගුප්තකුපතො උපගන්ධා	775, 783
ඥාණේ මුක්තං රුහිරණේ	
පුබ්බං	54, 57

ච	
චණ්ඩි ච ඵරුසා වාසිං	137
චණ්ඩි ඵරුසාවාවා ච	171
චතසෙසා කුටියො කන්ධා	123
චක්කාරි සතසහසසානි	479
චක්කාරො භික්ඛු සංඛ්ඛතො	158
චක්කාරො මග්ගපටිපත්තා	716
චතුස්සත්තණං	
චතුළාරං	70, 241, 702
චාතුද්දසිං පණ්ණාදසිං	742
චිරං ජීවන්තු නො ඤාති	18
චීවරං පිණ්ඩපාතණ්ණේ	341, 603, 608
චුද්දස්සිකං ගමිසසාමි	393
චුළාසිති මහාකඤ්ඤතො	698
චොදිතො භාවිතකෙතන	326

ඡ	
ඡඩ්ඛිතං බීජිතං බෙලං	118, 130
ඡක්කං ගන්ධණ්ණේ මාලණ්ණේ	177
ඡළාසිති සහසසානි	379, 521
ඡළෙච චතුරාසිති	768
ඡාතා පමුච්ඡිතා හන්තා	798
ඡාතො කිලනෙතා ච	
පිපාසිතො ච	470

ඡ	
ඡමෙඛානදුක්ඛතත මීදං	
සුමටොධා	629
ඡානාමසෙ යං තුං චදෙසි	
යකඛ	659

ඤ	
ඤ්ඤාන සො වසස සතං	
ඉටෙච	470

ඞ	
ඞඤමානො න	
ඡානාති	86, 88, 90, 94

ඤ	
ඤණේ දිස්වාන අචෙජරං	524
ඤතො ච කාලෙ ගිහිකිට්ඨාති	
කන්ධා	567
ඤතො ච රාජා නිපතින්ධ	
තාවදෙ	255
ඤතො ච සො ආචමයිත්ථ	
ලිච්ඡචී	579
ඤතො තුං අඛ්ඤපට්ඨඛිති	362
ඤතො පංසුං ගභෙත්වාන	141
ඤතො ඛණ්ණකරා හන්ත	111
ඤතො මෙ සාමිකො කුද්ධො	41
ඤතො රත්තා ව්ඤ්ඤනෙ	498
ඤතො සත්ථං ගභෙත්වාන	517
ඤතො සුද්ධා සුච්චිසනා	65, 103, 125, 161, 179, 396
ඤතො භි සා දනමද	486
ඤතො භි සො නිවන්තින්ධා	293
ඤත් නහාන්ධා පිච්චින්ධා	401
ඤත් යාවනකා යන්ති	274
ඤත් යාවනකෙ දිස්වා	287
ඤත්තං දිසමඤ්ඤානං	72, 243, 706
ඤ්ඤාති චන්ධා අගමාසී	
තත්ථ	252, 566
ඤ්ඤා හන්ත පරක්කම	437
ඤ්ඤාතං කස්සාමි ගන්ධා	
ඉද්දනී	564
ඤ්ඤෙච දුතං ඛණ්ණකං	329
ඤ්ඤෙච සීලවන්තසු	331
ඤ්ඤසා මාතා කුපිතා	43
ඤ්ඤෙච මං තුං අචච	152
ඤ්ඤෙච අනගපානෙන	175
ඤ්ඤෙච රාජා අනුභවිසාන	
තමුදි	251
ඤ්ඤෙච වද්දන්තාරලිකං	579
ඤ්ඤෙච දෙචමනුස්ස පුජිතො	465
ඤ්ඤෙනං අචොච	
උපසංඛ්ඤාමිත්ථා	569, 581
ඤ්ඤෙච තයා නාරද	
සාමං දිට්ඨං	9, 515
ඤ්ඤෙච ගන්ධණ්ණේ මාලණ්ණේ	149
ඤ්ඤෙච දිනෙතන දුනෙතන	166, 184
ඤ්ඤෙච අගොමයා භූමී	71, 242, 703

න

තසස ආලාභනං ගතත්වා	373
තසස කමමසස කුසලසස	495
තසස කමමසස ඵරුසසස	767
තසස කමමසස විපාකං	368
තසස කමමසස විපාකෙන 34, 45,	68, 458
තසස විදං ආලාභනං	375
තසස තං වචනං සුත්වා	208, 388
තසස තුව ඵකං යුගං දුවෙ වා	561
තසස භාතා විතරිත්වා	416
තසස මාතා පිතා භාතා	414
තසස මෙ සභායො	
සුභදෙ	490, 501
තසස වතං තං බ්‍රහ්මවරියං	469
තසසා තීරෙ තුවං යාසි	360
තසසා ත්‍යාජානමානාය	144, 147
තසසා දෙචමාසිකො ගඛො	22
තසස මෙ පෙ කඛමානාය	140
තසසායං කඤ්ඤි හරියා	378
තසසායං මෙ හරියා ච	520
තසසාභං වචනං සුත්වා	779, 787
තසෙසව කමමසස	
විපාකමත්ථයා	346
තසෙසවාභං පාපකමමසස	781, 789
තඤ්ඤි දීඝවා මභාමනො	394
තං කීඤ්චි ජානොය්‍ය අභං	
අචෙට්ඨ	550
තං ච තෙ නභාපයිත්වාන	63
තං ත්‍යාභං නාරද බ්‍රුචී	8
තං දීඝවා සංචෙගමලත්ථං	
භනොත	576
තං මෙ වතං තං පන	
බ්‍රහ්මවරියං	640
තං වො වදචී භඤ්ඤං වො	244
තං සුචෙණාභි	
මභාරාජ	686, 707, 714
තා කඤ්ඤකෙසුරධරා	357, 510
තාවතීංසෙ යද බ්‍රුඤ්ඤා	320
තාවමභඤ්ඤානසසාපි	232
තාභං තසස ධම්මකතං	
සුඤ්ඤා	639
තාභං දෙව නමසසාමී	370
නිචෙණන තෙලමපී න තං අදසි	573
නිරොකුචෙධසු නිට්ඨන්ති	14
නිසභසසානි සුද භි	309
තුන්තවායො පුරෙ ආසිං	272

න

කුමෙහ පන මුග්ගර	
භත්ථපාණිනො	74
තුවං ච මෙ ලිච්චි ඵකදෙසං	582
තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං අකරිමහ	
සකඛිං	587
තෙ බ්‍රහ්මපාසුපගතා පරත්ථ	82
තෙ සරදසියො ආසුං	154
තෙ සිරා තා ච දසියො	403
තෙ ච තත්ථ සමාගතත්වා	17
තෙ ච තත්ථෙව පතිතා	799
තෙ වුතා ච මනුසසතසා	757
තෙ තත්ථ සඛෙඛව අභං	
පුරෙති	661, 662
තෙ දුග්ගතා සුවිකට්ඨා	415, 419
තෙ දුප්පයානා අපරඤ්චිමග්ගා	621
තෙන පාණි කාමදදෙ	277, 279
තෙන පායාසි සොරටෙඨං	670, 678
තෙන මෙ අච්චුලී කුණ්ඨා	288
තෙන සංසවකො ලදෙධා	735
තෙ මයං පරිද්භාම	432
තෙසං සභවාතාකාමානං	412
තෙ භි නුන ඉතො ගතත්වා	801
තඤ්ඤි දෙව බහුකාරො	369

ඵ

ඵණ්ඩලෙ පත්තං භික්ඛිත්වා	766
ඵාලකසෙසව පානීයං	113
ඵෙරො වරිත්වා පිණ්ඩාය	421
ඵෙරො වාමනසීකත්වා	417
ඵෙරො පණ්ණකුට්ඨං කත්වා	433
ඵෙරො සඤ්ඤාකුට්ඨො	427
ඵෙරො සඛෙඛව තෙ ආභ	422
ඵෙරො සිපාටිකං ලඤ්ඤා	443

ද

දත්වා අත්වාදීසි ඵෙරො	428
දදමො මෙ න ඛීයෙඵ	301
දදන්තානං කරොන්තානං	688
දඤ්ඤලමානා ආභන්ති	356
දඤ්ඤලමානා යසසා යසසසීති	450
දසසු ලොකධාතුසු	321
දසභි යානෙභි අඤ්ඤරං	317
දසසාමන්තඤ්ඤි පානඤ්ඤි	284, 292
දනං දත්වා ච මෙ මාතා	480, 485
දිට්ඨා නයා නිරයා නිරව්ජාන	
යොනි	802

ද	
දිට්ඨා මයා අකතෙන සාධුතා	350
දිට්ඨා මයා නිරයා	
නිරච්ඡානයොනී	804
දිට්ඨො ධම්මෙ පාසංසො	774
දිඛං සුභං ධාරෙසී	7
දිවා පිපාසං තාධිවාසයනතා	620
දිවා විහාරගතං භික්ඛුං	334
දිස්වා ච තං ආලපිසසං හදනෙන	586
දිස්වා ච සුස්වා ච අභිසද්දහස්සු	651
දිස්වාන ජෙතං පුනරෙව	
ආගතං	263
දිස්වානභං වසසසතානී පඤ්ඤා	646
දුජ්ජිවිතං අපීචිමහ	813
දුරතොව සමණො බුත්ථිණා ච	571
දුරෙ එතෙ පධාවිඤ්ඤා	398
දෙවතා නුසී ගතධම්මො	196, 683
දෙවො නු ආසී උදවාසී	
යකෙඛා	632
දෙභි පුත්තක මෙ දුතං	121
ආයස්ස කම්මානං විපාකමාහු	554

ධ	
ධම්මෙන නෙ කාපුරිස	289, 823
ධිතා ච නෙ මයා දිට්ඨා	483
ධිතා ච මයභං උපතෙ	
අභිකම්මණං	250

න	
න ඔහොතඝනස්ස හවරාහී	
මිත්තා	529
න කිර කං අද දුතං	278
න කොච්චි දෙවො වජ්ජණණො	322
නගරං අඤ්ඤා දසනානං	230
නග්ගා දුඛධණණරුපාඤ්ඤා	791
නග්ගා දුඛධණණරුපාමභි	156
නග්ගා දුඛධණණරුපාසී	26, 35, 95, 116, 134, 227
නග්ගා භී සා දුනමද	485
නග්ගො කිසො පඛච්චිතොසී	
හනෙන	247
නච්චං ගීතං රකිං බිඬ්ඬං	763
නඤ්ඤා අනොතා ඤානො	
අනොතා	812
නඤ්ඤා දුනච්චං නාම	691
නඤ්ඤා මාතා පිතා භාතා	692
නදිං උපෙම නසීතා	475, 795

න	
නඤ්ඤා සසාභං හරියා	729
න මඤ්ඤා කම්මානී සයං	
කතානී	553
න මනුසෙසසු ඊදිසං	355
න මනා මුල භෙසජ්ජා	216
නමි දෙවො න	
ගතධම්මො	270, 684
නයිදං අකතපුඤ්ඤානං	410
නයිධි එලා මුලමයා ච	
සනතී	616
නයිමසස රසඛං පිද්ධිංසු නෙ	463
නරනාරී පුරකම්මො යුචා	487
නවානී වජ්ජානී සුතානී වෙච	55
න සබ්බවිතානී පරෙ	
පවෙච්ච	302
න භී අනෙගන පානෙන	47
න භී තඤ්ඤා කසී අඤ්ඤා	19
න භී රුණණං ච	
සොකො වා	12, 23
නාධිච්ච ලඤ්ඤා න පරිණාමජං	
මෙ	635
නානා දීපගණාකිණණො	354
නානා රුකම්මභි සඤ්ඤානො	352
නාභිජානාමී භුක්තං වා	237
නායාකසස හඤ්ඤාද	49
නාරීගණා වඤ්ඤා	
සාරලිතො	725, 728
නාවාය නිට්ඨමානාය	395
නාකාසී සකලානුසාසනී	504
නාහමෙතෙ සපෙ ඉච්ච	212
නාහං පජානාමී	
අසඤ්ඤාසාහිනො	281
නාහ දෙවෙන වා	
මනුසෙසන වා	268
නිග්ගොධො සො මහාරාජ	677
නිය්ඤාකසීංසු චෙරසස	423
නිභීතනො සබ්බභොගෙභි	
කිච්චො	530
නො වෙඤ්ඤා කම්මානී කරෙය්ඤ්ඤා	
මච්චා	552
ප	
පකම්මදියාන විජීතං පරෙසං	624
පහෙය්ඤ්ඤා දකම්මං බාහුං	276
පවෙච්චි හනෙන යං කුං	
වදෙසී	574

ප

පඤ්ච පණ්ණාස වස්සානී	336
පපායො ච විනායෙසිං	235
පමනනා රජනීයෙසු	756
පරිධිඤ්ඤානී ධූමායනී	29, 38
පඤ්ඤානුභාවං අපරිචිතං	මමෙදං 257
පහුතං අනතපානමපි	401
පහුතං භොජනං භනෙන	426
පහුතො අනතපානමනී	15
පාණාතිපාතා වීරමාථී	
විපං	206, 607, 720
පාණාතිපාතා වීරමය්සු	
විපං	203, 602, 717
පාණි තෙ සබ්බ	
යොවණ්ණො	269
පාණිමනනස්ස වොලස්ස	110
පාපකමමං කරිඤ්ඤාන	478, 482
පාරං සමුද්දස්ස ඉදඤ්ඤා වණ්ණං	623
පිච්ඤා රාජ පානීයං	682
පුච්ඡාමී තං දෙවී මහානුභාවෙ	
106, 128, 164, 182	
පුනෙතා මෙ උතතරො නාම	340
පුබ්බාභිකීණ්ණං රමිතං	
විමානං	345
පුබ්බෙ කතානං කමමානං	762
පුබ්බෙව කතකල්යාණං	406
පුබ්බෙව දනා සුමනො	307
පුබ්බෙ ලොහිත	
භක්ඛා'භී	120, 132
පුරතො ච යො ගච්ඡති	
කුඤ්ඤරෙන	75
පුරතොව සෙනෙන පලෙතී	
භජ්ජිනා	73
පුරෙ තුවං කමමමකාසී	
අනන්තා	750
පුරෙ තුවං පමඤ්ඤා	738
පුරං පානීයකරකං	680, 712
පෙතාභි කීර ජානනභී	238

බ

බහුං බහුඤ්ඤා පාදසී	313
බහුනී වස්ස සභස්සානී	770
බහු මායෙ ච පකෙඛව	314
බහුසු වත සනොසු	758
බාරාණසීයං නාදිදො	
නාමුපාසකො	727

බ

බාරාණසී නගරං දුරසුච්චං	248
බාලො බො කුමසී මානව	190
බුද්ධඤ්ඤා සබ්බං පරිවිසීයාන	
රාජ	254
බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසබ්බස්ස	467
බුහම්දනං අපස්සනතී	376
බුහම්දනස්ස භද්දනො	377

භ

භරියා මමෙසා අහු භදනො	56
භික්ඛු ච සීලසමපනෙතා	710
භික්ඛුනො වරමානස්ස	67
භික්ඛුනං ආලොපං දඤා	108
භික්ඛුපි සීල සමපනෙත	604, 609
භුඤා අමානුසෙ කාමෙ	371
භුසානී එකො සාලී	
පුත්තාපරො	454
භෙසජ්ජභාරී උභයො	143

ම

මගධෙසු අබෙතසු ච	
සඤ්චාභා	619
මංඤ්ඤා යො මාතාපිතුනනං	
කාරණං	654
මනෙතය්සා භොථ	
පෙතෙතය්සා	246
මමං පායාසීති අහු සමඤ්ඤා	637
මයං පුබ්බෙ පාපධම්මා	400
මයං භද්දනන පෙතාමිභා	792
මයං භොගෙ සමිහරිමිභා	810
මහඤ්ඤා මහාමොගා	217
මහාදනං තයා දිනනං	319, 325
මා අකමණෙ පබ්බජිතං	
උපාගමී	565
මාකාසී පාපකං කමමං	491
මාචෙව සෙරිස්සමභං අකඤ්ඤ	650
මාතා පිතා ච තෙ භනොත	418
මාතුයා වචනං සුඤා	122
මාලී කිරිචි කෙයුරී	508
මිතානී සුබද්දකඛානී	699
මුසාවාදෙන ඡාදෙසී	457
මමන විත්තං අභාවෙඤා	391

ය

යඤ්ඤා කඤ්ඤා යඤ්ඤා රොදසී	197
යථා ගාමනො නීක්ඛමමෙ	696

ය

යථා ගෙහතො නීකම්මෙ	697
යථාපි දරකො වදං	91
යථාපි බ්‍රහ්මෙ උදකුමේහ	93
යථාපි හදුකෙ ඛෙතෙන	320
යථා වාරිවහා සුරා	21
යථා සුත්තගුළෙ තීතෙන	695
යද ව බාගීතා ආසි	361
යසඤ්ච කීත්තිඤ්ච ධම්මෙ	
ධීතානං	545
යසමා ව කම්මානී කරොහති	
මම්මා	553
යසස අත්ථාය ගවජාම	258
යසස එතාදීසා හොගතී	226
යසස යාවනකෙ දීඨවා	305, 306
යසස රුකඛසස ඡායාය	260, 261, 262, 263
යසෙසකරත්තම්පි සරෙ	
වසෙයා	264 265
යතිං යතිං සොකපරිද්දවො ව	642
යං කීඤ්චාරම්මණං කත්වා	10
යං කීඤ්චාහං වත්ඤ්චා	
පසස්සිසාමී	538
යං තං මඤ්ඤ අකාමාය	342
යං දදතී න තං හොතී	809
යං හදුනා	
හදුනාමෙඤ්ඤ	782, 790
යාතී යාතී නීභිතානී	405
යා නු මො කාරණං	
කීඤ්චී යකඛ	556
යාවතා නාදුරාජසා	430
යා සා ව පචජා සිචිකාය	
නියානි	77
යෙ තෙවිමසම්මං සප්පෙ	
මනුසසා	660
යෙ ව මො චුපපුජාය	522
යෙ ව තෙ සත්තානු	
යොගීතො	496, 507
යෙ තෙ එවං පජානන්තී	84
යෙ දුට්ඨසංකප්පමනා මනුසසා	548
යොන ලබ්බා මනුසෙසන	215
යෙ මනතං පරිවතෙනානතී	219
යො අපහදුට්ඨසස නරසස	
දුසසති	267
යො කප්පකො සම්භව	
නාමධෙයො	658

ය

යො කීලමානො පකරොති	
පාපං	547
යොජනානී දස ඤේ ව	323
යොපි හනෙයා සුරිසං	693
යො පුඛෙඛ කතකලාමණො	266
යො රාජා චූළනීපුතො	380
යො සො අහු රාජා	
පායාසිනාමො	614
යො සො මජ්ඣෙකී අසසතරී	
රජෙන	76

ර

රත්නනාඨරසම්මං බහුඅත්තපානං	630
රත්තාහං පරිවාරෙමී	506
රාජා පිඛගලකො නාම	667

ව

වට්ඨෙකී අරමඤ්ඤ	
අචනුසසට්ඨානො	615
වට්ඨෙණං ව තෙ සබ්බදීසා	
පහාසති	543
වට්ඨෙණං තෙ කතකසස	
සහතිහො	447
වත්ථඤ්ච අත්තපානඤ්ච	173
වත්ථමී තං අය්හ පසත්තවිත්තා	100
වසස සත්තසසානී	704
වාමනො තං මං පට්ඨෙසි	153
විසානො වාහං පරිපතාමී	748
විවෙයා දුතං දුතඛං	332
විවෙයා දුතං සුගතපපසාපං	333
විපාකො නත්ථී දුතසස	234, 689
විපුලා ව මහඤ්ඤා ව	112
වෙජයනොන ව පාසාදෙ	407
වෙණි වා අවඤ්ඤා හොහති	404
වෙසාලියා කසස නගරසස	
මජ්ඣෙකී	541
වෙසාලී නාම නගරත්ථී	
වජජිතං	526
වෙහාසයං පොකඛරමෙඤ්ඤ	
සචතති	626
වෙළුරියත්ථමං රුචිරං	
පහසසරං	446
වෙළුරියත්ථිහා	
සත්චුසස්සිතාසෙ	627

ස	
සකෙකා වෙ තෙ වරං දුජ්ජා	299
සකෙකා වෙ මෙ වරං දුජ්ජා	300
සබ්ලො වදඤ්ඤ සුවචො	
සුමුචො	558
සගාරචො සප්පතිසෙසා	
වීනීතො	653
සවෙ ඉච්ඡයි පෙ චිච සුඛං	503
සවෙ තං පාපකං කමමං	245
සවෙ කුචං අසීසඤ්ඤා	
භවීසසයි	584
සවෙ කුචං භවීසසයි	
ධම්මගාරචො	585
සවෙ දීවා හනයි පාණිතො	505
සවෙ රොදෙ කිසා අසසං	89
සවෙ ස ධම්මානී සමාවරෙයා	599
සච්චපට්ඨඤ්ඤා තච මෙසා	
හොකු	538, 539
සච්චං කීරාහංසු නරා සපඤ්ඤා	641
සච්චං ඛො වදෙයි මාණව	192
සඤ්ජානමානො න මුසා	
හණෙයා	652
සට්ඨිකුට සහ සසානී	817, 819, 822
සට්ඨි පුරිස සහ සසානී	310
සට්ඨි වසස සහ සසානී	811
සට්ඨිවාහ සහ සසානී	308
සත්ත කුචං වසසසතා	
ඉධාගතා	347
සත්තච වසසානී ඉධාගතාය	
මෙ	348
සන්ධි අඤ්ඤපි සසකා	211
සන්තසු දෙයාධමෙමසු	239
සන්තො විධුමො අනිසො	
නිරාසො	559
සන්දිට්ඨිකං කමමං එවං පසසථ	808
සපඤ්ඤ මෙ ගබ්භිනී ආසී	31
සපථඤ්ඤ මං කාරෙසි	33
සපදනං වරමානො	711
සඛං අහමීජි ජානාමී	138, 142, 145, 148, 150
සඛෙච්චෙසසුං රාජානො	381
සඛෙච්චං අනුපුඛෙච්චන	382
සමණො අහං පාපො	
දුට්ඨවාචො	8
සමණො ච ඛො ආසී කුමාර	
කසසපො	638

ස	
සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි	734
සමකුලානී භුතානී	690
සමනනරානුඤ්ඤො	64, 102, 124, 160, 178, 429, 439
සමපනනායධිඤ්ඤාය	359
සමුමුලහරුපො ච නො	
අහොසි	643
සහ සසසුමහං අකුලානුභාවං	628
සහායානං නිසීසමී	
නහායනායානං	546
සහායානං සමයො ආසී	146
සංවිග්ගො රාජා සොරට්ඨො	673
සා ච පබ්බජිතා සනතා	389
සා කුන්ඤ්ඤා ඵනෙ	397
සානොදකා සුප්පතිජා	114
සාධු ඛො මං පටිනෙථ	737
සාධුති සා පටිසසුජා	159
සාධුති සො තසසා	
පටිසසුඤ්ඤා	453
සාධුති සො පටිසසුජා	101, 176, 481
සාමිනො ඉධ හුජාන	760
සාරථී ආමනකධී රාජා	669, 676
සාවජී නාම නගරං	755
සාරිපුත්තසසී දුනෙන	133
සාරිපුත්තසසීහං මානා	129
සාලිකකප්පහාරෙන	821
සාලොභිනො එස අහොසි	
මඤ්ඤං	532
සාහං අබ්බුලහසලොසමී	387
සාහං සොරඤ්ඤ සපථං	44, 366
සාහං නුන ඉතොගගාචා	740
සාහං පදුට්ඨමනසා	42
සාහං රමාමී කීලාමී	115
සීතොදිකා සුප්පතිජා	440
සීසං නහාතා නං ආසී	139
සුඛං අකතපුඤ්ඤානං	411
සුඛං සුප්පති අභිකුරො	297, 298
සුචිත්තරුපං රුචිරං	66
සුචිං පණිතං සමපනනං	425
සුඤ්ඤා හොනෙතා මම එක-	
වාකාං	591
සුඤ්ඤා යසබසසී ච වාණිජාන ච	613
සුනාධාසිමසස පලිභිංසු පාදෙ	462
සුරට්ඨසමා අහං දෙව	687

ස

සුරභී සමපවායනකී	353
සුලාචුතො ව අරොගො	
හුකිං	611
සුලාචුතො පුරිසො	
පුරුකමෙමා	598
සෙතෙන අසෙසන	
අලංකතෙන	540
සෙයා නිසජා නයිමසස අඤ්ඤී	527
සෙරිසසකං තෙ පරිවෙණං	
මාපයිංසු	666
සෙරිසසකො නාම අහමෙ	
යකෙතා	633
සො ව නං අහණනාං අයාවි	752
සො ඤාතිධමෙමා ව අයං	
තිදසස්සිතො	25
සො තඤ්ඤ ඛහුවසසාති	772
සො තඤ්ඤ රහසසං	
සමුලලපිතා	590
සො තං ගහෙනාන පසය්ඤ	
බාහායං	349
සො තං දිසවා අත්තමනො	
උදගො	580
සො තං පදෙසං	
උපසංකම්ඤා	568, 594
සො තෙ අකඤ්ඤති එතමඤ්ඤ	589
සො නුන මධුරං ඤාති	213
සොපි මං අනුකමපනො	502
සො සුචිතො අතිවිය	
සොහමානො	256
සො මං සුන භූරිසුමෙධසො	493
සො මාණවො තසස පාවදි	189

ස

සො මොචිතො ගණකා	
මයා ඉදන්ති	597
සො මොදිතො	
නාරිගණපබ්බොධනො	631
සොවණණමයං මණ්ණමයං	188 210
සොවණණමයො පහසසරො	187
සොවණණ සොපානඵලිනා	351
සොහං අතිවර මානාය	365
සොහං විතසාං	
පච්චිනොදයිතා	468
සොහි නුන ඉතො ගණකා	283,
	291, 525, 814
සොළයිඤ්ඤී සහසසාති	312
සොගතං තෙ මහාරාජ	681
සොහං අබ්බුලාසමෙලොඤ්ඤී	52,
	195, 224
සොහං තං අතිවරාමී	367
සොහං දිවා හනිතී පාණිතො	194
සොහං හනොත ගබ්භාය	338
සොහං මුදිතමනො	
පසනනවිනො	200
හ	
හඤ්ඤ මිජ්ඣාමී ව වායමාමී	747
හඤ්ඤකඤ්ඤි ආරුඤ්ඤ	675
හඤ්ඤකඤ්ඤිතො මරුඤ්ඤ	679, 765
හඤ්ඤන හඤ්ඤ තෙ	
දිනං	61, 174
හඤ්ඤපි ජිකුතති අමොචි පාදෙ	736
හඤ්ඤ කිං තාහං දමමි	157
හඤ්ඤකරියං දදමි තෙ	60, 172
හංසා වීමෙ දසසනීයා	
මනොරමා	449

පෙනවනුපාලි

සඤ්ඤානාම සූචි

	අ	පිට්ඨකා		ඝ	පිට්ඨකා
අඛකුර		60, 66	ඝන (පඡංඛිත)		46
අඛහ		122			
අනුරුඳ්ඛ		26, 62		ච	
අඤ්ඤාචාර්ය		50	වුඤ්ඤාචාර්ය		76
අඤ්ඤාසක		100, 120	වුළුචාර්ය		72
අඤ්ඤාසක		58			
	ඉ			ඡ	
ඉඤ්ඤාසක		62	ඡේතවන		88
	උ			ක	
උඤ්ඤාසක		66, 140	තාවකිංස		62
උඡ්ඡේදන		26	කිංසා		28
උච්චේදන		72			
උරුච්චේදන		74		ඳ	
	එ		දසනන		48
එරකච්ඡේදන		48	චාරක		52
			චාරච්ඡේදන		58
	ක			ධ	
කඤ්ඤාචාර්ය		70, 72	ධකරච්ඡේදන		4
කඤ්ඤාසක		42	ධනපාල		48
කඤ්ඤාචාර්ය		26			
කඤ්ඤාසක		26, 106, 114		න	
කඤ්ඤාචාර්ය		52	නඤ්ඤාසක		24, 82
කඤ්ඤාසක		150	නඤ්ඤාචාර්ය		78, 84,
කඤ්ඤාචාර්ය		70	නඤ්ඤාසක		36
කඤ්ඤාසක		70	නඤ්ඤාචාර්ය		36
කඤ්ඤාචාර්ය		78	නඤ්ඤාසක		144
කඤ්ඤාසක		126	නාරඳ		2, 4, 98
කඤ්ඤාචාර්ය		4			
කඤ්ඤාසක		42		ප	
කඤ්ඤාචාර්ය		76	පඤ්ඤාචාර්ය		72
කඤ්ඤාසක		126	පඤ්ඤාසක		64
			පාටලීපුත්ත		132, 156
	ග		පායාසි		120
ගඤ්ඤාසක (නදී)		76	පාරිච්ඡේදන		64
ගඤ්ඤාචාර්ය		92, 94	පිඛලක		134
ගඤ්ඤාසක		94	පොඨිපාද		78

	බ			ච	
බාරාණසී		50, 76, 144	වජ්ජී		100
බ්‍රහ්මදත්ත		72	වාසභ		76
			වාසව		90
	භ		වීරුපක්ඛ		4
භූත		32	වීරුළුභක්ඛ		4
භෙරව		56	වෙසාලි		100, 120
			වෙසභවණ		58, 124, 140
	ම			ස	
මගධ		122	සක්ක		56, 60, 136
මට්ටකුණ්ඩලී		38	සමභව		130
මත්තා		28, 46	සංසවක		144
මසක්කසාර		132	සානුවාසී		78
මොග්ගලලාන		26	සාරිපුත්ත		22, 28
මොරිය		132	සාවඤ්චී		148
			සිඤ්ඤ		60
	ර		සිතධුසොචීර		122, 132
රාජගභ		52, 92, 94, 98	සුජාත		12
රෙවතී		142	සුනෙත්ත		150
රොහිණේය්‍ය		44	සුරච්ඤ		132
			සෙරිසංඝක		130
			සොරච්ඤ		142
	ල			හ	
ලිච්චවී		112	හඤ්චීපුර		90

පෙහවක්‍රුපාලි

විසෙසපදනුකකමණිකා

අ	පිටපබ්‍රතා	ආ	
අකුතොහයා	24, 28, 72	ආදිසස	22
අකුතොහයං	38, 158	ආපතිතව්‍යවිං	24
අකකිණේ	108	ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා	62
අකකිතං	156	ආලමෙරතුරියසුට්ඨියා	124
අකකිමලං	88	ආලොපං	22
අබණ්ඩුපුලලානි	42	ආලාරපමෙහ	84
අබ්‍රීරසසස	58		
අච්ඡේදනමෙහමෙහ	138		
අච්ඡේදනකාය	70	ඉ	
අනිවරමානාය	70	ඉසසරමදසමිහවං	150, 152
අනිමණ්ඩපං	10		
අඤ්චපාණි	54		
අනීසො	108	උ	
අනුභවියාන	50	උග්ගතනනසස	100
අනුමොදරෙ	6	උච්ඡේදවාදී	126
අනෙජං	108	උජ්ජවගලං	122
අනොමප ඤ්ඤං	42	උජ්ජවගලෙ	64
අනවාදිසි	82	උත්තමකිව්‍යපනතං	100
අපච්ඡේදා	94	උත්තරියං	14, 36
අපච්ඡේදනකිකා	24	උත්තාසිතං	100
අච්චුළුභං	12, 46	උදකුමෙහා	20
අභාසිසං	8	උදපානං	58
අමච්චකොකාදකං	158	උද්දයං	122, 128
අරණවිහාරී	106	උදයං	132
අරති	20	උත්තමෙ	6
අරීඤ්ඤං	136	උපකප්පති	4, 6, 14, 36
අරියවුත්ති	130	උපකකිටං	50
අලලපාණි	54	උපාදන	122
අච්චිච්චියති	76	උපාච්ච	50
අච්ච්ඤ්ඤ	78	උපාච්චිකිං	24
අසමකතහොගී	112	උපචාසුලිකො	46
අසයහසාධිනො	58	උපචාසුලිකා	154
අසංඛතං	94	උපචාසුලිතෙ	22, 26, 28, 90
ආ		ඊ	
ආචේරකෙ	108	ඊකජ්ඣං	80
ආකුමෙ	74	ඊතො	2
ආදිකං	12	ඊතිති	32
ආදිස	14, 34, 52		

	ම			ග	
		102		ගතසත්තං	10
මකාසකමමං				ගතී	20
මග්ගනත්තසස		100		ගත්ථධෙඛා	40
මපානාහුනො		114		ගබ්බපාතනං	8
මපුණොමි		142		ගීරිබ්බජේ	98
මසධි	22, 26, 34			ගුළපරිමණඛලො	138
මසධෙහි		44		ගුරුගන්ධනී	39
				ගෙධිතමනො	50
	ක			ගොණකස්වතෙ	78
කච්ඡුයා		30		ගොණකස්වකෙ	94
කණ්ඨනාවෙලුහුසිනා		70		ගොරකකා	6
කටච්ඡුහිකකං		62			
කතකිබ්බියො		150, 152		ඝ	
කදරියා		12, 132		ඝතසිතං	12
කදරියො	48, 110, 126, 136			ඝරණී	76
කපිකච්ඡුනො		30			
කපිනච්චනා		108		ච	
කපපියං		6		චණ්ඩාලඤ්ඤකඤ්ඤ	44
කලබ්බකෙසුරධරා		70		චතුක්කමෙන	16
කයාසකයං		6		චතුකුණ්ඨකො	80
කළාරා		36		චාතුඤ්ඤ	28
කාකොලගණා		144		චික්ඛලලමග්ගො	102
කාදලිමිගසඤ්ජනනා		70		චුළාසිනිමහාකඤ්ඤනො	138
කීතකා		12		වෙලකං	22
කිසිකා		154			
කිසිකො	22, 26, 28, 90			ඡ	
කිසිකො		46		ඡලඛනං	44
කුණ්ඨා		58		ඡාතං	24
කුණ්ඨලීච්චං		58		ඡාතො	60
කුමමග්ගං		134			
කුරුරිනො		80		ජ	
කෙසනිවාසනා		76		ජරග්ගචං	10
කොණ්ඨාභිරුද්ධ		68		ජානෙච්චු	40
කොච්ඡඵලුපඪ්ඪි		130		ඪිවලොකෙ	64
කොපිනං		32		ඪිවො	138
	ඛ			ඤ	
ඛඡාමානා		22		ඤ්ඤා	44
ඛඡාසි		30		ඤ්ඤාධිමොටො	6
ඛඤ්ජාම		84		ඤ්ඤාපෙතා	6
චුද්ධ		26			
චුද්ධය	8, 10			ඨ	
				ඨානසො	4, 6

	ක		න	
නපසසිරුපො		4	නගමුඛනි	64
නිරෝකුට්ඨිසු		6	නඤ්ඤි	126
කුනතවසනා		76	නඤ්ඤා	78
කුමං		80	නරදෙවසස	42
කුමසස		60	නානාගඤ්ඤාමෙරිතං	72
කුචං	38, 52, 84, 114		නානාසරගණ	68
			නිකති	96
	උ		නිජ්ඣානසබ්බො	124
උණ්ඩිලෙ		150	නියතිපරිණාමජා	136
උනනති		142	නියසසකමමං	102
			නිරංකඤ්ඤා	96
	ඳ		නිභිනනෙතා	100
ඳකඛිණා		4, 6	නිලමඤ්ඤා	26
ඳකඛිණාරභා		52	නෙකබ්බමපොනො	130
ඳජජා	4, 6, 60			
ඳඳුලලමානා		70	භ	
ඳබ්බිගාහා		62	භග්ගාරි	8
ඳරං	12, 40, 46		භවවිග්ගාං	32, 98
			භවවිනතවෙදනං	
	ඳී		භවිච්ඡාරද	24, 82,
ඳීට්ඨිවිසුකාභි		108	භවිසුභිතා	76, 156
ඳීසාමර		40	භණකො	84
			භණියං	122
	ඳී		භඤ්ඤා	40
ඳීපං		32, 48	භච්ඡනි	84
			භභං	58
	ඳී		භභායො	48
ඳීභිකා		78	භරභක්ඛියං	58
ඳීරුකා		28, 36	භරිච්ඡියාන	52
			භවෙච්ඡ	60
	ඳේ		භලිසමානො	100
ඳේයාධමමං		2	භලිභිංසු	88
			භවච්ඡනෙත	64
	ඳේ		භලෙති	16
ඳේණිනිමෙජ්ජනං		14	භසුතං	6
ඳේණෙභි		138	භහුතං	48
			භහුතෙ	6, 80
	ධ		භංසුකුණ්ඨිතා	30
ධමනිසනනතා	22, 26, 28, 152		භා	
ධානියො		78	භාණිමනං	22
ධිර		22	භාදකුඨාරිකාභි	110
			භාභකො	52
			භාමොසබ්බා	142
			භාවකං	12, 40, 46

	පි		ම
පිඬුලා	36	මන්තල්පසම්	12
පිටකෙහි	138	මකෙකයා	50
පිට්ඨිමංසිකො	98	මධුසසුවො	54
පිණේඛකත්	62	මනුසසදෙව	52
		මහගසසා	76
	පු	මහාභිතාපං	100
පුඤ්ඤපාපපරිකඛයා	46	මහාමනෙතා	76
පුබ්බපෙතො	4	මානුසිං	158
පුබ්බභූමිපෙතො	76	මාරිස	46
පුරිඤ්ඤ	40	මීගමඤ්ඤොචනා	16
පුතොති	152	මිත්තදුබෙහා	52
	පෙ	මීලහං	144
පෙතා	2, 6	මුඛසා	2, 24
පෙතො	46, 136	මුලභෙසජ්ජා	44
පෙතෙකයා	50	මොරහජෝභි	78
පෙසුතං	4		
	පො		ය
පොකබිරඤ්ඤා	24, 48, 70, 124	යකඛ	42, 132
		යකඤ්ඤධිපකො	104
	බ	යකෙබ්බා	4, 52
බලීයනති	42	යඤ්ඤසස	62
බාලාතරො	40	යමලොකිකා	8, 10, 22, 46, 78, 90
බාහා	38	යමපුරිසානං	134
බිඤ්ඤසරා	84	යමච්ඡයමභී	50
බොඤ්ඤ	138	යාචනකා	48
බාමහං	142	යොග්ගානි	60
බ්‍රහ්මනකා	142	යොග්ගානුකමපඤ්ඤා	122
බ්‍රහ්මා	134		
බ්‍රහ්මචරියං	126		ර
බ්‍රහ්මචරියෙන	136	රථපඤ්ඤරො	38
බ්‍රහ්මචීනතිකං	44	රථෙසභො	72
බ්‍රහ්මඤ්ඤා	50	රුණණං	4, 6
බ්‍රහ්මලොකුපපකත්ථයා	74	රුහිරං	12
	භ		
භසබ්බා	60		ල
භාගධිස්භාගෙන	16	ලභාමසෙ	6
භාගසො	16	ලම්බරෙ	24
භාවිතකතා	46	ලොමසානි	12
භුසං	16, 140		
භුසානි	86		

ව		ස	
වගගු	84, 121	සතපොටිසො	144
වණණධාතුං	4, 10	සතතුසසදං	100
වණ්ඩකානං	62	සතො	132
වණණුපථසස	120	සනධිසිඛ්ඛාටකෙසු	6
වදඤ්ඤ	106, 144, 160	සතො දායුසසං	162
වක්ඛුදෙවනා	4	සපකභි	8, 10, 28, 34
වනගොවරා	44	සපථං	8, 10
ව්‍යවසානන	94	සපදනං	140
ව්‍යණ්ජාසෙ	130	සඛෙඛාතුකං	158
ව්‍යමනො	32	සමපදං	20
ව්‍යරිකිඤ්ඤකඛි පුරිතා	24	සමපනනවරණො	72
ව්‍යරිවහා	6	සවාගමො	108
විධා	62	සානොදකා	24
විධුමො	108	සාදුකාමා	76
විසලෙලා	108	සාමඤ්ඤථලානි	120
වෙණි	78	සාමඤ්ඤ	50
වෙසනාවරං	122	සිපාවිකා	84
වෙභුකිකං	130	සිලෙසුමං	28
වෙසසා	44	සුපථවිමුක්ඛකො	108
		සුවග්ගිකෙන	16
		සුචිකච්චා	80
		සුචිවසනා	14, 26
		සුදමාගධා	60
		හ	
		හරිවක්ඛනුසසදෙ	38
		හෙසස	14, 34, 36